

Sách Diễm Ca & Huân Ca - Đỗ Quang-Vinh

Diễn Thơ Sách Diễm Ca & Huân Ca

Biễn-Đức Đỗ Quang-Vinh

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

Diễn Thơ
Sách Diễm Ca & Huấn Ca
Tác-giả đánh máy và trình bày

Copyright © by Biên-Đức Đỗ Quang-Vinh

Liên-lạc:
Đỗ Quang-Vinh
email: vinhdo33@ahoo.com
email: doquangvinhvenguan@yahoo.com
(905) 814-8708
5405 Kinglet Avenue
Mississauga, Ontario
L5V 2C8, Canada

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

*Kính dâng hương hồn song thân.
Thương tặng tiện-nội,
và các con, cháu, chắt dẫu yêu*

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

MỤC LỤC

Lời giới-thiệu.....	11
Vào Tập.....	13
Lời Ngỏ.....	15

§1- Sách Diễm Ca

Chương 1- <i>Bài Ca Tuyệt Diệu của Sa-lô-môn.</i>	18
Bài Ca Thứ Nhất	19
Chương 2.....	21
Bài Ca Thứ Hai.....	22
Chương 3	24
Bài Ca thứ Ba	25
Chương 4.....	26
Chương 5	29
Bài Ca Thứ Tư	29
Chương 6.....	32
Bài Ca Thứ Năm.....	33
Chương 7.....	35
Chương 8.....	37
Lời Bạt.....	38
Phụ Trương.....	39
Phần Thêm Cuối Cùng	40

§2- Sách Huấn Ca

A-Tuyển Tập Các Châm Ngôn

Chương 1	42
1- Nguồn Gốc Khôn Ngoan.....	42
2- Lòng Kính Sợ Thiên Chúa	43
3- Kiên Nhẫn và Tự Chủ	44
4- Khôn Ngoan và Ngay Thẳng.....	45
Chương 2	46
5- Kính Sợ Chúa Trong Gian Truân Thử-Thách.....	46
Chương 3	48

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

6-	Nghĩa- Vụ Đối Với Cha Mẹ.....	48
7-	Khiêm-Tốn.....	50
8-	Kiều Ngạo	51
9-	Bác-Ái Với Người Nghèo	52
Chương 4		52
10-	Khôn Ngoan Là Nhà Giáo Dục.....	53
11-	E-Lệ và Cả Nề	55
Chương 5		56
12-	Giàu Sang và Tự Đắc.....	56
13-	Cương Quyết và Tự Chủ	57
Chương 6.....		58
14-	Tình Bạn.....	59
15-	Học Tập Khôn Ngoan.....	60
Chương 7.....		63
16-	Một Số Lời Khuyên.....	63
17-	Con Cái	66
18-	Cha Mẹ	66
19-	Các Tư Tế	67
20-	Những Kẻ Nghèo và Người Đau Khổ	67
Chương 8		68
21-	Thận-Trọng thì Suy Đi Nghĩ Lại	68
22-	Truyền-Thống.....	69
23-	Cẩn-Thận.....	69
Chương 9		70
24-	Đàn Bà Con Gái.....	70
25-	Đối Xử Với Người Ta.....	71
Chương 10		73
26-	Việc Cai Trị.....	73
27-	Chống Tính Kiêu Ngạo.....	73
28-	Những Người Đáng Trọng.....	75
29-	Đức Khiêm Nhường và Chân Thật.....	76

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

Chương 11	77
30- Đừng Xem Mặt Bắp Hình Dong.....	77
31- Cân Nhắc Đắn-Đo.....	78
32- Tin Cây Vào Một Minh Thiên-Chúa	78
33- Cõi Chùng Người Ác.....	81
Chương 12.....	81
34- Làm Ôn Làm Phúc.....	81
35- Bạn Thật và Bạn Giả.....	82
Chương 13	84
36- Với Đồng Trang Đồng Lúa.....	84
Chương 14.....	88
37- Hạnh-Phúc Thật.....	88
38- Sử-Dụng Của-Cải	88
39- Hạnh-Phúc của Người Khôn Ngoan.....	90
Chương 15	91
40-Tự-Do của Con Người.....	92
Chương 16	93
41- Kẻ Gian Ác bị Nguyên Rủa.....	93
42- Chắc-Chắn Có Thưởng Phạt.....	95
43- Con Người Trong Công-Trình Tạo Dựng.....	96
Chương 17.....	97
44- Thiên-Chúa Là Thẩm-Phán	98
45- Kêu Gọi Sám Hối	100
Chương 18.....	101
46- Thiên-Chúa Cao Cả.....	101
47- Con Người Chẳng Là Chi	101
48- Cách Thức Trao Tặng.....	102
49- Suy Nghĩ và Tiên-Liệu.....	103
50- Tự-Chủ	104
Chương 19.....	105
51- Chống Thối Ba-Hoa.....	105
52- Kiểm-Chứng Điều Nghe Nói.....	106
53- Khôn-Ngoan Thật và Khôn-Ngoan Giả	107
Chương 20.....	109
54- Nên Nói hay Làm Thịnh.....	109

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

55- Những Điều Nghịch Lý.....	109
56- Tránh Ăn Nói Vụng-Về	110
57- Gian Dối.....	111
58- Về Sự Khôn-Ngoan.....	111
Chương 21.....	112
59- Các Thứ Tội	112
60- Người Khôn Kể Lại.....	113
Chương 22	115
61- Kẻ Lười Biếng.....	115
62- Những Đứa Con Hư.....	115
63- Khôn-Ngoan và Ngu Dại	116
64- Tình Bạn.....	118
65- Cảnh-Giác.....	119
Chương 23	119
66- Thề-Thốt.....	120
67- Những Lời Nói Khiếm-Nhã	121
68- Người Đàn Bà Ngoại-Tình.....	122
Chương 24.....	123
69- Diễn-Từ của Đức Khôn-Ngoan.....	126
70- Đức Khôn-Ngoan và Lễ Luật.....	126
Chương 25	127
71- Châm-Ngôn.....	127
72- Người Già	128
73- Những Điều Hạnh-Phúc.....	128
74- Đàn Bà	129
Chương 26.....	130
75- Những Chuyện Đáng Buồn.....	133
76- Việc Buôn Bán.....	134
Chương 27	134
77- Lời Nói	135
78- Sự Công-Chính.....	135
79- Những Điều Bí-Mật.....	136
80- Giả Hình.....	131
81- Thù Hận.....	137
Chương 28.....	138
82- Cãi-Cọ	139
83- Cái Lười	139
Chương 29.....	141
84- Cho Vay mượn.....	141
85- Bối-Thí	142

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

86- Bảo-Lãnh.....	143
87- Ân Nhờ Ở Đâu.....	144
Chương 30.....	145
88- Giáo-Dục.....	145
89- Sức Khoẻ.....	147
90- Niềm Vui.....	147
Chương 31.....	148
91- Cửa-Cải.....	148
92- Tiệc-Tùng.....	150
93- Rượu.....	151
Chương 32.....	152
94- Tiệc-Tùng.....	152
95- Kính Sợ Thiên-Chúa.....	154
Chương 33.....	155
96- Hoàn-Cảnh Chênh Lệch.....	156
97- Sống Tự-Lập.....	157
98- Nô-Lệ.....	158
Chương 34.....	158
99- Mộng Mơ.....	159
100- Một Ngày Đàng, Một Sàng Khôn.....	160
101- Các Hy-Lẽ.....	161
Chương 35.....	163
102- Lễ Luật và Hy-Lẽ.....	163
103- Thiên-Chúa Công-Minh.....	164
Chương 36.....	166
104- Câu cho Ít-ra-en Được Giải-thoát và Phục-Hưng.....	166
105- Bốn-Phận Hay, Dở.....	168
106- Kén Vợ.....	168
Chương 37.....	169
107- Bạ-Bè Giả Dối.....	169
108- Cổ-Vấn.....	170
109- Sống Tiết-Độ.....	173
Chương 38.....	173
110- Nghề Thuốc và Bệnh Tật.....	173
111- Tang-Chế.....	175
112- Công Việc Tay Chân.....	176
Chương 39.....	178
113- Kinh-Sư.....	178
114- Lời Mời Gọi Ngợi-Khen Thiên-Chúa.....	180
Chương 40.....	183

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

115- Kiếp Người Khốn Khổ	183
116- Một Số Ngạn-Ngữ	185
117- Ăn Xin.....	187
Chương 41	187
118- Chết.....	187
119- Số Phận Phưởng Gian Ác	188
120- Hổ-Thẹn.....	189
Chương 42	191
121- Nỗi Lo của Người Cha Đối Với Con Gái	192
122- Đàn Bà	193

B- Vinh-Quang của Thiên-Chúa

I- Trong Thiên-Nhiên	193
Chương 43	195
123- Mặt Trời	195
124- Mặt Trăng.....	196
125- Các Ngôi Sao	196
126- Cầu Vồng và Kỳ-Quan Thiên-Nhiên.....	196
Chương 44	199
II- Trong Lịch-Sử	199
127- Ca-Ngợi Các Bậc Tổ-Tiên.....	199
128- Ông Kha-nốc.....	201
129- Ông No-ê.....	201
130- Ông Áp-ra-ham.....	201
131- Ông I-sa-ác và Ông Gia-cóp.....	202
Chương 45	202
132- Ông Mô-sê	202
133- Ông A-ha-ron.....	203
134- Ông Pin-khát.....	206
Chương 46	207
135- Ông Giô-suê	207
136- Ông Ca-lép.....	208
137- Các Thủ-Lãnh.....	208
138- Ông Sa-mu-en.....	209
Chương 47	210
139- Ngôn-Sứ Na-than.....	210
140- Vua Đa-vít.....	210
141- Vua Sa-lô-môn.....	212
142- Vua Rô-kháp-am.....	213
143- Vua Gia-róp-am.....	213
Chương 48	213

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

144- Ngôn-Sứ Ê-li-a	213
145- Ngôn-Sứ Ê-li-sa	215
146- Bất Trung và Hình Phạt.....	215
147- Vua Khít-ki-gia.....	216
148- Ngôn-Sứ I-sai-a	216
Chương 49	217
149- Vua Giô-si-gia	217
150- Các Vua và Ngôn-Sứ Cuối Cùng.....	218
151- Ông Dơ-rúp-ba-ven và Ông Giê-su-a	218
152- Ông Nơ-khe-mi-a	219
153- Ông Kha-nốc.....	219
154- Ông Giu-se	219
155- Các Tổ-Phụ Đầu Tiên.....	220
Chương 50	220
156- Thượng-Tể Si-môn.....	220
157- Lời Cầu Chúc.....	222
158- Chống Lại Ba Dân-Tộc.....	223
159- Kết-Luận.....	223
Chương 51	223
160- Thánh-Thi Tạ Ơn	223
161- Thánh-Thi: Tìm Đức Khôn-Ngoan.....	225
Phụ-Trương: 1- Chiêm Ngưỡng Thánh-Thể qua Mẹ Maria, người ti-nữ hy-tế của Thiên-Chúa.....	228
2-Chúa là Sự Thật.....	244

Tiết đông giá lạnh đã qua,
Dứt mùa tầm-tã mưa sa dầm dề.
Hoa tươi nở rộ sơn khê,
Lại mùa ca hát trở về với ta,
Chim trời ca hót gần xa
Gáy vang trên khắp quê nhà đồng nường
(Diễm Ca 02: 12)

Most Reverend Vincent H. Nguyen

Auxiliary Bishop of Toronto - Eastern Pastoral Region

5 Winding Court, Toronto, Ontario M1C 4X2

Telephone: (416) 724-0900 • Fax: (416) 724-0902 • Email: eastern.region@archtoronto.org

Lời Giới-Thiệu

Gần đây, năm 1984, trong loạt bài giáo lý về *Tình Yêu Nhân Bản Trong Kế-hoạch Thiên-Chúa*, quen gọi là thần học thân xác, Đức Gioan Phaolô II đã hơn một lần đề cập sách Diễm Ca. Đức Thánh Cha Bênêdictô XVI, trong thông-điệp “Thiên-Chúa là Tình Yêu” công bố năm 2006, cũng nhắc tới Diễm Ca khi Ngài diễn giải tình yêu theo Kitô giáo, là một thứ tình yêu “mang tính nhân bản và thần linh” mà vì thế “chúng ta tìm gặp hướng dẫn đầu tiên và quan trọng trong sách Diễm Ca” (Deus Caritas Est, I, 6)

Lùi về quá khứ, Thánh Bê-na-đô nhận xét: “Tình yêu thánh-thiện là chủ đề toàn bộ sách Diễm Ca. Đó là một bài hát về hôn ước bao gồm các cảm giác yêu thương, mà không cần để ý đến bất kỳ lời nói nào”. Chị Thánh Têrêxa Hải Đồng, vốn được mệnh danh là “con người của tình yêu”, thì qua lời tự-thuật, đã xác nhận rằng: chính Diễm Ca là nguồn cảm hứng thật sâu đậm tới tâm hồn chị: “Nếu tôi có đủ thời giờ, tôi muốn bình luận sách Diễm Ca; trong sách này, tôi khám phá ra những thứ rất sâu rộng về sự kết hợp giữa linh hồn với Đấng Chí Thánh.” Marie de l’Incarnation (1599-1672), sáng lập chi dòng Ursuline tại Canada, người được Đức Gioan Phao-lô II phong chân phước ngày 22 tháng 4 năm 1980 và được ngài gọi là “Mẹ Giáo-Hội Canada”, cho rằng dùng để cầu nguyện riêng thì không có sách nào thân thiết hơn bằng Diễm Ca. Con trai bà là Dom Claude cho hay: những lời Thánh Kinh được bà trích dẫn quen miệng nhất chính là những câu trong Diễm Ca.

Còn về sách Huấn Ca, thì khỏi nói, sau Thánh Vịnh, sách Huấn Ca cũng được dùng rất nhiều trong phụng-vụ, vì tràn đầy những lời giáo huấn giúp ích cho đời sống thiêng liêng như chính Thánh Augustinô đã chứng nghiệm.

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

Các sách này đều được diễn dịch theo văn xuôi nên không dễ gì gọi được cảm hứng cho người đọc, nhất là với sách Diễm Ca, một bản tình ca huyền nhiệm đầy chất thơ trữ tình, mà lại diễn tả bằng văn xuôi thì không còn là thơ.

Sau hai cuốn “Thánh Vịnh Diễm Ca”, “Châm Ngôn và Khôn Ngoan Diễm Ca”, nay ông Biển-Đức Đỗ Quang-Vinh lại tiếp tục diễn thơ hai sách “Diễm Ca” và “Huấn Ca”. Đây là điều đáng khích lệ, vì với cách diễn đạt tài tình theo văn vần, cuốn sách dễ cho người đọc tiếp cận với Thánh Kinh và như vậy rất hữu ích cho đời sống đạo đức, biết kết hợp mật thiết với Chúa và biết cách xử thế, thăng tiến đời sống bản thân, trong gia đình và ngoài xã-hội.

Tập sách mới này đáp ứng nhu cầu học hỏi thánh kinh, ước mong sẽ có mặt trong tủ sách gia đình các tín hữu. Tôi hân hoan giới thiệu cuốn “Diễn Thơ sách Diễm Ca và Huấn Ca” này với cộng đồng dân Chúa.

Canada ngày 9 tháng 12 năm 2013

Lễ Đức Mẹ Vô Nhiễm Nguyên Tội

A handwritten signature in black ink that reads "+ Vincent Nguyen". The signature is written in a cursive, flowing style.

Giám Mục Vinh-Son Nguyễn Mạnh-Hiếu

Giám Mục Phụ-Tá Tổng Giáo Phận Toronto, Canada.

Vào Tập

Ngày nay, sự hoài nghi, tự do cá nhân không điều kiện, chủ trương tương đối trong mọi sự, chủ trương hưởng thụ, chủ nghĩa tục hoá và dân chủ quá khích ...là những quan niệm sống đã phá vỡ tính thủy chung, và đe dọa sự bền vững của tình yêu thương.

Ngày nay người ta rất khó khăn để tìm kiếm hình ảnh chung thủy hoặc biết “giữ ngọc gìn vàng” để không làm tổn thương đến đặc tính thủy chung, mà thủy chung là đèn báo hiệu của sự vĩnh hằng.

Trong môi trường cuộc sống vốn dĩ đầy bất trắc, Lời Chúa hiện lên làm ánh sáng soi dẫn qua đêm đen. Sách thánh mang lại lời quyền năng, lời bày tỏ tình thương và sức mạnh chữa lành, soi lối và đồng hành, giúp con người vượt qua nỗi yếu hèn và bất toàn của mình.

Lời quyền năng khẳng định lối thoát của nhân loại là tình yêu của Thiên Chúa, Lời quyền năng khẳng định sức mạnh của Lời có khả năng chữa lành thương tích của con người, Lời quyền năng ấy là TÌNH YÊU. Lửa TÌNH YÊU mạnh mẽ hơn lửa Hỏa ngục (Đc 8,6)

Thiên Chúa đã không ngần ngại diễn tả tình yêu của Ngài dành cho con người như mối tình của đôi trai gái, Thiên Chúa si mê con người như tình cảm của chàng trai dành cho cô gái, người con gái say đắm chàng trai như mối tình con người có thể có được để đáp trả lại tình yêu vô biên của Ngài. Một mối tình tuyệt vời, chìm đắm trong nhau, kết hiệp nên một, bền vững thủy chung.

Con người sinh ra ai cũng có quả tim, nghĩa là ai cũng có khả năng yêu thương và nhu cầu được yêu thương, tiếng nói yêu thương là

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

tiếng nói của mọi người, vượt qua mọi ranh giới, vượt qua mọi rào cản có khả năng vào thấu tận thâm tâm con người.

Diễm Ca, một cuốn sách nói về TÌNH YÊU, diễn tả TÌNH YÊU, ca tụng TÌNH YÊU, một cuốn sách nói tiếng nói của con người, Ông Biển Đức Đỗ Quang Vinh lại diễn đạt qua những vần thơ như muốn chuyển tải cho thật nhiều những ý nhị của yêu thương với mong muốn ánh sáng Lời Chúa thêm rực rỡ, sức mạnh Lời Chúa thêm hiệu nghiệm cho việc chữa trị những thương tật tâm linh của nhân loại, thương tật hiện hữu và di truyền cho con cái loài người từ khi Nguyên tổ phá vỡ tương quan TÌNH YÊU giữa Thiên Chúa và loài người. Thương tổn của TÌNH YÊU chỉ có thể chữa trị bằng TÌNH YÊU mà thôi.

Cho nên ông lại còn lưu loát diễn thơ thêm sách Huấn Ca, cho ta dễ dàng thấm nhập những lời giáo huấn toàn diện của Lời Chúa mà trở nên *khôn ngoan*, biết cách *tu thân xử thế*, biết *tuân giữ Lễ Luật Chúa* và biết *ca tụng vinh quang quyền năng của Thiên Chúa trong lịch sử cứu độ dân của Người*.

Đây quả là một việc làm phi thường, còn phi thường hơn nữa khi công trình này được thực hiện bởi một cụ già 81 tuổi. Rất trân trọng ân cần giới thiệu đến mọi người gần xa.

Việt Nam, ngày Lễ Đức Mẹ Dâng Con Trong Đền Thánh

02/02/2014

Lm. Vinh Sơn Phạm Trung Thành C.Ss.R.

Giám Tỉnh Dòng Chúa Cứu Thế Việt Nam

Lời thưa

Trong Cựu-Uớc, các sách Thánh-Vịnh và Diễm-Ca được xếp vào loại tác-phẩm thi ca, còn các sách Châm-Ngôn, Khôn-Ngoan và Huấn-Ca thuộc loại giáo-huấn về khôn-ngoa. Cho nên chúng tôi thiếu-nghĩ thật là thiếu sót nếu không diễn thơ nốt sách Diễm-Ca và Huấn-Ca.

Nhất là sách Diễm-Ca tuyên dương mối tương-giao mật-thiết giữa tình yêu của con người với tình yêu của Thiên-Chúa, đây là Tình Trời và Tình Đất, một tình yêu huyền-nhiệm đến mức được thể-hiện qua ẩn-dụ tình yêu giữa chàng và nàng, mà như Đức thánh Cha Bênêdictô XVI đã nói: sở dĩ "tác-phẩm Diễm Ca được đón nhận vào Kinh Bộ Sách Thánh, được giải thích như là những bản tình ca, cuối cùng chỉ để diễn tả một sự kết hợp của con người với Thiên Chúa, nhưng sự kết hợp không phải là sự tan biến, chìm sâu vào một đại dương vô danh của Thần tính, nhưng là sự hợp nhất tạo nên tình yêu, trong đó cả hai – Thiên Chúa và con người - ở lại trong tình yêu và hoàn toàn trở thành một. (Thiên-Chúa là Tình Yêu, Deus Caritas Est, phần I, số 16).

Người thiếu nữ trong sách Diễm Ca gợi ra hình ảnh của Đức Trinh-Nữ Maria, cho nên một số trích-đoạn của sách này được chọn để dùng trong các lễ kính Đức Mẹ là vì vậy.

"Kìa bà nào hiện tỏ tường!

Tiến lên như thể vầng hồng rạng-đồng,

Sáng tươi như thể mặt trăng!

Huy-hoàng rực-rỡ như vầng thái-dương!

Oai-hùng, dũng-mãnh lạ thường,

Như đoàn quân-sĩ sẵn-sàng binh đao."

(Diễm Ca, 6:10)

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

Ngoài ra, có nhiều điều mà các sách Châm-Ngôn và Khôn-Ngoan không đề-cập, trong khi sách Huấn Ca, đúng như tên gọi, với 161 chủ-đề, đã bổ-túc, đưa ra những lời dạy, trải nghiệm trong cuộc sống về đủ mọi mặt mà cho đến nay vẫn còn khả dụng thích-nghĩ.

Lại nữa, với một áng thơ tình tuyệt-diệu như Diễm-Ca, với một kho tàng phong-phú giáo-huấn về đức khôn-ngoa mà chỉ diễn-tả bằng văn xuôi, nhiều khi tối nghĩa vì thiếu mạch lạc do phải tôn trọng dịch sát nguyên văn, thì khó mà tiếp-cận. Vì vậy diễn lại bằng văn vần, nhất là với cố gắng phần lớn dịch theo thể thơ lục bát như ca dao, chúng tôi ước mong sẽ giúp ích nhiều hơn cho quý vị tìm về nguồn mạch-khai trong Kinh Thánh.

Để diễn ca hai tác-phẩm này, chúng tôi căn-cứ vào cuốn Kinh Thánh (Phần Cựu-Uớc) của Cha Nguyễn Thế-Thuần và bản dịch của Nhóm Phiên Dịch Các Giờ Kinh Phụng Vụ, đối chiếu với các bản văn trên các trang mạng sau đây:

1- United States Conference of Catholic Bishops
<http://www.usccb.org/bible/index.cfm>

2- LA BIBLE DE JERUSALEM
<http://bibliotheque.editionsducerf.fr/par%20page/84/TM.htm>

3- Good News Translation (New International Version)
<http://www.biblegateway.com>

4- Song of Solomon Commentaries
http://preceptaustin.org/song_of_solomon_commentaries.htm
(=> Today in the word & NET BIBLE NOTES)

Chắc-chắn còn nhiều khuyết-điểm, chúng tôi ước mong được đón nhận sự chỉ giáo của quý độc-giả. Xin thành-thực đa tạ.

Canada, ngày 01 tháng 10 năm 2013

Lễ Kính Thánh Têrêsa Hải-Đồng Giêsu

Tác-giả: Biễn-Đức Đỗ Quang-Vinh

Diễm Thơ Sách Diễm Ca

“Em xin anh chỉ một điều
Kéo em sánh bước cho theo anh nào!
Kìa vua đã gọi em vào,
Chúng em sung sướng xiết bao vui mừng!
Ngài thương âu yếm tràn lòng,
Quý hơn rượu ngọt, vàng ròng sánh đâu!
Yêu Ngài, đền đáp ơn sâu,
Mới là phải đạo nói sao cho cùng!”
(Diễm Ca 01: 4)

Chương 01

Bài ca tuyệt diệu của Sa-lô-môn.

[1] Đây bài ca của San-Môn,
Bài ca tuyệt-diệu chứa-chan tình nồng.

Nàng

[2] Ước chi chính miệng môi chàng
Hôn ta thắm-thiết, nồng-nàn, đắm say
Cho hương ân ái ngát-ngây,
Say hơn men rượu: thơm, cay, ngọt-ngào!

[3] Toả hương thơm ngát làm sao!

Vì anh tên gọi: dạt-dào dầu thơm,
Bao nhiêu thiếu-nữ thanh-tân
Hèn chi tơ tưởng âm-thầm mến yêu.

[4] Em xin anh chỉ một điều
Kéo em sánh bước cho theo anh nào!

Kìa vua đã gọi em vào,
Chúng em sung sướng xiết bao vui mừng!
Ngài thương âu-yếm tràn lòng,
Quý hơn rượu ngọt, vàng ròng sánh đâu!

Yêu Ngài, đền đáp ơn sâu,
Mới là phải đạo nói sao cho cùng!

Bài Ca Thứ Nhất

[5] Này bao thiếu nữ Sa-lem!
Tuy tôi đen đay, nhưng đen mặt-mà,
Lều Kê-đa, trướng Xan-ma,
Dẫu cho duyên-dáng, thua xa tôi mà!
[6] Xin đừng để ý làn da,
Vì tôi rám nắng hoá ra thế này.

Anh em hăn-học đặng cay
Bắt tôi canh khắp dãy dài vườn nho;
Còn vườn nho của tôi ư?
Tôi không canh giữ, để cho tiêu-diêu .

[7] Hỡi người tình vốn dẫu yêu!
Hỏi anh, anh hiện chốn chiên nơi nào?
Đến trưa, chiên nghỉ ở đâu?
Để em tới đó gặp nhau, hỡi chàng!
Để em khỏi phải lang-thang
Cùng chiên của các bạn chàng ở đây.

Đồng ca

[8] Này trang tuyệt-thể giai-nhân!
Không hay, thì dỗi vết chân đàn cừu,
Dẫn đàn dê nhỏ đi đâu
Kiếm ăn quanh các dãy lều người chăn!

Chàng

- [9] Này em yêu dấu của anh,
Em như tuần-mã, em xinh đẹp giòn,
Ngựa phò xa giá Pha-ra-on.
Ôi chao! Em đẹp mắt mơn ngăm trông.
[10] Giữa đôi khuyển, má em hồng,
Cổ đeo vòng ngọc lại càng xinh thêm.
[11] Các anh làm sẵn cho em
Khuyển vàng hạt bạc, đẹp thêm vô cùng.

Song ca

- [12] – Khi vua ngự giữa nội-cung,
Hương dầu, tôi xúc cam-tùng toả lan.
[13] Trên mình tôi, ôi tuyết-trần!
Như chùm mộc-dược quý trân,
Người yêu tôi nghỉ giữa miền nương-long.
[14] Trên mình tôi, ôi thoả lòng!
Người yêu là khóm móng rồng
Thắm tươi trong các dãy hàng vườn nho,
Vườn nho Ên Ghe-đi.
[15] – Này bạn tình si!
Nàng đẹp quá đi!
Long-lanh, ôi đẹp làm sao!
Mắt nàng, đôi mắt bồ-câu tuyết-vời!
[16]– Này bạn tình tôi ơi!
Anh sao đẹp quá đi thôi!

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

Anh thật tuần-tú hơn người,
Giường ta là cánh đồng tươi xanh rờn.
[17]– Nhà ta, rầm gỗ bá-hương,
Vách toàn gỗ, trắc ghép tường làm nên.

Chương 02

[1]– Em là đoá thủy tiên
Giữa Sa-rôn đồng vắng,
Em là bông huệ trắng
Trong thung-lũng khắp miền.
[2]– Giữa đoàn thiếu-nữ yêu-kiều,
Bạn tình tôi quả mĩ-miêu hơn ai.
Giữa nơi rậm-rạp bụi gai,
Nàng như đoá huệ chẳng ai sánh cùng?
[3]– Giữa đoàn trai tráng oai-hùng
Chàng như cây táo giữa rừng thanh-thang .
Được ngồi nấp dưới bóng chàng,
Thoả lòng trông đợi, tôi hằng ước ao.
Chàng cho hoa trái, ăn vào,
Miệng tôi hương vị ngọt-ngào trào dâng.
[4] Đưa vào phòng tiệc đãi-đăng,
Chàng cho tôi uống rượu nồng, liêu-xiêu,
Liêu-xiêu bốc lửa tình yêu,
Phất cờ phủ bóng diệu-huyền trên tôi.
[5] Tôi thèm ăn bánh nho rồi,
Tôi cần thêm táo để bồi dưỡng tôi,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

Tôi cần sức sống lâu dài
Vì tôi thương nhớ nên hoài ốm đau.
[6] Cho tôi tay trái gối đầu,
Tay kia quàng kéo tôi vào, chàng ôm.
[7] – Này nàng thiếu-nữ Sa-lem!
Thật lòng thành-khẩn, tôi van các nường:
Hãy hứa với tôi trước đàn nai, linh-dương đồng nội!
Xin các nường đừng đánh thức tôi, lay vội tình yêu,
Xin hãy để yên cho đến khi tình yêu ưng thuận. (1)

*(1) Thời xưa, người ta thường viện trời đất hay một loài vật làm chứng để cho lời thề thêm nghiêm trọng, phòng khi bị bội-uớc, vì vậy chúng tôi thiếu nghĩ diễn dịch là "thề hứa **trước** đàn nai, ..." có lẽ rõ hơn là "tôi van nài các bạn **vì** linh dương đồng nội" như tham chiếu #4 ghi nơi trang 16)*

Bài Ca Thứ Hai

[8] Đâu đây vắng tiếng tình-nhân?
Kìa chàng đang tới lại gần đây thôi!
Tung-tăng nhảy-nhót trên đồi,
Càng gần càng rõ, đứng rồi chàng đây!
[9] Nhìn chàng chẳng khác chú nai,
Kìa chàng đang đứng bên ngoài nhà ta,
Đứng sau bức vách tường nhà,
Nhìn qua song cửa, rõ là rình ta.
[10] Người yêu lên tiếng bảo là:
"Dậy đi, người đẹp! Ngọc-ngà của anh!"

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Mau lên, em hãy nhanh nhanh!
Ra đây, trò chuyện với anh đi mà!
[11] Tiết đông giá lạnh đã qua,
Dứt mùa tầm-tã mưa sa dầm-dề.
[12] Hoa tươi nở rộ sơn khê,
Lại mùa ca hát trở về với ta.
Chim trời ca hót gần xa
Gáy vang trên khắp quê nhà đồng ruộng.
[13] Vả xanh kết trái dễ thương,
Vườn nho hoa nở thơm hương ngọt-ngào.
Tình ơi, em dậy đi nào!
Nàng tiên anh hỡi, hãy mau lên nào!
[14] Mau lên, em hỡi, bồ-câu!
Trong hốc đá sâu, vách núi hiểm-nghèo.
Ẩn mình chẳng một tiếng kêu,
Chẳng cho thấy mặt, em yêu, nở nào?
Anh mong gặp mặt làm sao!
Bởi em duyên-dáng, ngọt-ngào nào hơn?
[15] Chúng tôi nhờ bắt lũ chồn,
Giữa mùa hoa nở, chúng quần vườn nho.
[16] Người yêu là của tôi nha!
Chúng tôi hai đứa đều là của nhau.
Chàng chăn chiên ở nơi đâu?
Ở bên khóm huệ ngọt-ngào hương thơm.
[17] Hỡi chàng yêu dấu của em!
Chờ khi trời mát dịu êm hãy về!

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Nhớ về trước lúc chiều tà
Trước khi bóng tối nhạt-nhoà chiều buông!
Hãy như nai nhỏ linh-dương,
Tung-tăng trên dãy núi rừng Be-the!

Chương 03

[1] Suốt đêm giấc ngủ không yên,
Tìm hoài chẳng thấy người yêu của mình.

[2] Đứng lên, tôi rào quanh thành
Tìm anh khắp phố, biết anh chốn nào?

[3] Loanh-quanh chưa biết tính sao,
Lính tuần đi tới, tôi nhào hỏi thăm.

Bấy giờ tôi những mừng thầm,
Nhưng tin anh vẫn biệt tăm mịt-mờ.

[4] Tôi vừa rời họ, tưởng mơ:
Người yêu vội bước bất ngờ tới nhanh.

Vội-vàng tôi níu lấy anh,
Ôm anh khăng-khít sao đành buông ra?

Mãi cho đến lúc vào nhà,
Vào phòng của mẹ, bà là mẹ tôi.

Chàng

[5] Này nàng thiếu-nữ Sa-lem!
Thật lòng thành-khẩn, tôi van các nường:
Hãy hứa với tôi trước đàn nai, linh-dương đồng nội!

Xin các nường đừng đánh thức tôi, lay vội tình yêu,
Xin hãy để yên cho đến khi tình yêu ưng thuận.

Bài Ca Thứ Ba

[6] Từ nơi sa-mạc hoang-vu,
Coi kìa! Ai đó từ từ tiến lên?
Tựa hồ những cột mây đen,
Thơm mùi mộc-dược lẫn kèm nhũ-hương,
Hương thơm nghe lạ, tỏ-tường,
Ngạt-ngào hương phấn bốn phương lan tràn.

[7] Đó là vương-kiệu San-Môn,
Sáu mươi dũng-sĩ vây tròn quanh vua;
Trong hàng tráng-sĩ Ít-ra-en, họ thừa oai-dũng
Nên được ưu-tuyển để bảo-vệ hộ-tổng quân-vương.

[8] Họ đều thông thạo chiến-trường,
Rành nghề chinh-chiến, giáo gươm bên mình.
Phòng khi đêm tối thành-linh
Hải-hùng gặp kẻ nấp rình tấn-công.

[9] Vua truyền lấy gỗ Li-băng
Đóng cho cỗ kiệu bằng hàng hiếm-hoi:

[10] Lưng kiệu bằng vàng thoi,
Cột kiệu bằng bạc nén
Ngoài bọc vải điều khó kiếm,
Trong kiệu dệt gấm thêu hoa

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

Do bàn tay ngọc ngà trù mẫn
Của những nàng kiều-diễm Sa-lem.
[11] Hỡi nàng thiếu-nữ Xi-on!
Hãy ra chiêm-ngưỡng San-Môn vua mình:
Triều-thiên rực ánh quang minh
Đích thân thái-hậu thân hành trao ban
Trong ngày hôn-lễ huy-hoàng,
Là ngày vui nhất, vinh-quang của Người.

Chương 04

Chàng

[1] Đẹp sao, đẹp quá, mình ơi!
Mình ơi! Nhan sắc tuyệt-vời kiếm đâu?
Mắt mình đôi mắt bồ-câu,
Tóc mình gọn sóng khác nào sơn-dương
Sơn-dương ngơ-ngác dễ thương
Trên ngàn Ga-lát xuống đường tung-tăng.
[2] Kìa đàn chiên sắp xén lông,
Răng dù có trắng cũng không sánh bằng.
Chúng vừa tắm suối lên rừng,
Đều-đặn hai hàng, chẳng chiếc lẻ đôi!
[3] Chỉ hồng tô thắm làn môi,
Miệng mình duyên-dáng, tuyệt-vời cực xinh,
Thoáng sau tấm mạng lung-linh
Tựa như trái lựu, má mình đỏ au.
[4] Cổ mình đẹp như lâu Đa-vít,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Nơi đây treo chi-chít mộc khiên;
Anh hùng chiến-đấu ngoài biên,
Mang về chiến-phẩm ưu-tiên trưng bày.
[5] Bộ ngực mình như cặp nai còn bé,
Cặp nai sinh đôi của mẹ linh-dương,
Chúng đang gặm cỏ bên đường
Cạnh vườn huệ thắm thơm hương ngát-ngào.

[6] Trước khi đêm tối bước vào
Trời còn mát dịu, còn au nắng vàng,
Ta theo gió mát lên đàng,
Lên non mộc-dược, lên rừng nhũ-hương.

[7] Mình ơi, mình đẹp nõn-nường,
Mọi bề, mọi vẻ, chẳng vương ố tì.

[8] Nay em, hỡi vị-hôn-thê!
Cùng nhau anh sẽ ra đi với nàng.

Sẽ rời khỏi núi Li-băng,
Rời đi xuống đỉnh núi rừng A-ma-na,
Lại rời khỏi đỉnh Xơ-nia

Khéc-môn bỏ nốt: rất là cheo-leo,
Nơi đây sư-tử, hùm beo
Thú rừng hung dữ, hiểm-nghèo, sợ ghê!

[9] Nay em gái, vị-hôn-thê!

Tim anh giờ đã thuộc về của em,
Mắt em, chỉ một liếc xem,
Cổ em chỉ điểm-trang thêm chiếc vòng,
Chiếc vòng đơn giản là xong,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

Cũng là đủ chiếm trọn lòng anh thôi.

[10] Này em, em gái của tôi!

Người yêu anh sắp cưới rồi, hiền-thê!

Em cho ân-ái tràn-trề,

Tình em nồng cháy hơn là rượu cay,

Hoa hương thơm ngát tình này,

Muôn loài phương-thảo chẳng tày tình em.

[11] Hiền-thê hãy thử nếm xem!

Môi em thơm mật, dễ thềm nào hơn?

Lưỡi em tràn ứa sữa ngon.

Áo em ngan-ngát cỏ non thơm lừng.

Tựa hương vùng núi Li-băng.

Hương thơm tràn ngập cõi lòng anh đây.

[12] Hiền-thê, em gái anh này!

Em là vườn cấm nào ai dám vào?

Em là dòng suối đã rào,

Canh phòng nghiêm mật, ai nào dám xông?

Em là giếng nước niêm phong,

Giếng em tinh khiết, nước trong đâu bằng?

[13] Em là vườn chốn địa-đàng

Xanh mẫm thạch-lựu với hàng cỏ non;

Nào hoa, nào trái thơm ngon,

Cam-tùng, hoa móng hầy còn mót sương,

[14] Cam-tùng với lại huỳnh-khương,

Lại hoa nhục-quế, đỉnh hương lạ thường,

Nha-đam, mộc-dược, nhũ-hương,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Biết bao dị-thảo kỳ-hương khắp miền.

[15] Em là giếng giữa hoa-viên,
Là hồ chứa nước tự nguồn Li-băng.

Nàng

[16] Gió bắc hãy nổi lên nào!
Gió nam ùa tới thổi vào vườn tôi!
Cho hương thơm ngát khắp nơi,
Cho vườn tôi mát đón người tôi thương.
Vào mà hưởng trái, hoa hương!
Vào đi, anh hãy vào vườn của anh!

Chương 05

Chàng

[1] Này em, em gái của tôi!
Hiền-thê, sắp cưới anh rồi, kìa em!
Vườn anh, anh đã vào xem,
Nhũ-hương, mộc-dược, cỏ thơm, hái đầy.
Anh ăn cả tảng mật này!
Anh còn uống sữa, rượu cay nữa mà!

Thi-nhân

Ăn đi, đôi bạn thân ơi!
Uống cho say khướt, hỡi người tình si!

Bài Ca Thứ Tư

[2] Tưởng tôi nhắm mắt ngủ ngon,
Nhưng lòng vẫn thức, vẫn còn biết ai,
Nên nghe léo-xéo bên tai,
Tôi liền nhận rõ biết ngay người tình:
"Nhanh lên, mở cửa cho anh!
Hỡi người em gái, bạn tình của anh!
Bồ-câu, em gái khiết-tinh!
Sương rơi phủ ngập đầu anh đây này!
Tóc anh cũng vậy, coi đây!
Ướt nhèm, ướt lấm, ướt dầy sương đêm."

[3] "Nhưng em đã cởi áo xiêm,
Mặc vào sao được? Rõ phiền, anh ơi!
Chân em đã rửa sạch rồi,
Vậy là lấm nữa, sao coi được nào?"

[4] Thò tay khe cửa, luồn vào,
Làm em rạo-rực dường nào, anh ơi!

[5] Chiều người yêu dấu của tôi,
Tôi bèn ra cửa để mời anh vô.
Tay tôi mộc-dược chữa khô.
Giọt dầu nhỏ xuống chảy vô then cài.

[6] Tôi vừa mở cửa, hỡi ôi!
Người yêu quay gót đi rồi, làm sao?
Hồn tôi lạc mất nơi nao?
Tìm chàng chẳng thấy, biết đâu chốn nào?

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Gọi hoài chẳng thấy chàng đâu,
Không nghe tiếng đáp, vọng vào hư không.

[7] Lính thành tuần-tiểu đi rong,
Đánh tôi, mình-mẩy khắp cùng vết thương;

Lính canh như bọn cướp đường
Chúng còn cướp cả áo choàng của tôi.

[8] Này thiếu-nữ Sa-lem ơi!
Các nàng hãy lắng nghe tôi khẩn cầu:

Gặp người yêu dấu tôi đâu,
Nhấn giùm: tôi ốm âu-sầu nhớ thương.

Đồng ca

[9] Này người quốc-sắc thiên-hương!
Người yêu cô có khác thường chi đâu?

Hơn gì các kẻ khác nào,
Mà cô cứ phải kêu cầu nài van?

Nàng

[10] Người tôi yêu dấu vẫn hơn:
Dung-nhan tươi sáng, tinh khôn, hồng hào,
Muôn ngàn trai tráng sánh sao?

Vì chàng xuất chúng, anh hào oai-phong.

[11] Đầu chàng: cả khối vàng ròng,
Tóc chàng gợn sóng: mui bông cọ non,
Tóc đen nhưng lại đen giòn,
Đen huyền, ô thước chẳng hơn chút nào.

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

[12] Mắt chàng như cặp bồ câu
Tắm trong suối sữa dạt dào yêu thương.

[13] Má chàng tựa luống hoa hường,
Với chum phương-thảo ngát hương tình người.

Môi chàng đoá huệ thắm tươi,
Tương dầu mộc-đước nụ cười hiền dân.

[14] Nắm tay tựa trái cầu vàng
Nạm châu, bảo-thạch phản quang ánh hồng.

Thân ngà cấn ngọc sáng trong
Ấy là quý tướng cao sang của chàng

[15] Đôi chân ngọc trụ vững-vàng
Đứng trên đế chắc ánh quang vàng ròng.

Oai-phong tướng mạo của chàng
Tựa như dãy núi Li-băng kiêu-hùng,
Hiên-ngang bóng cả tuyết tùng,
Tựa như cổ-thụ trong rừng bá-hương.

[16] Miệng chàng êm-ái dễ thương,
Con người thể-hiện yêu-đương mặn nồng.

Sa-lem thiếu-nữ thấy không?
Chàng như thế đó, bạn lòng tôi yêu!

Chương 06

Đồng ca

[1] Hỡi nàng tuyệt-thế diễm-kiều!
Người yêu cô đã mất tiêu đâu rồi?

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

Tìm đâu giữa bốn phương trời?
Nói ra cho bọn chúng tôi giúp mà!

Nàng

[2] Anh tôi đã xuống vườn nhà,
Nơi trồng phương-thảo, để mà chăn chiên,
Thả chiên gặm cỏ trong vườn,
Còn chàng hái huệ dọc tường hoa leo.

[3] Tôi là trợn của người yêu,
Chúng tôi hai đứa thầy đều của nhau.

Giữa hàng bông huệ trắng phau,
Chàng chăn chiên ở dãy sau vườn nhà.

Bài Ca Thứ Năm

[4] Này nàng yêu dấu tiên sa!
Mình xinh đẹp quá, như là Tia-xa.
Này nàng yêu dấu tiên sa!
Mình sao duyên-dáng như là Sa-lem!
Dáng mình oai-vệ, trang-nghiêm
Như hùng-binh tiến, ngả-nghiêng nước, thành.

[5] Thôi, đừng đưa mắt nhìn anh!
Làm anh choáng-váng chẳng đành nhìn lâu.
Làm anh bối-rối lo âu!
Tóc em gợn sóng khác nào sơn-dương

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quàng-Vinh

Sơn-dương ngơ-ngác dễ thương,
Trên ngàn Ga-lát xuống đường tung-tăng.

[6] Kìa đàn chiên sắp xén lông,
Rằng dù có trắng cũng không sánh bằng,
Chúng vừa tắm suối lên rừng,
Đều-đặn hai hàng, chẳng chiếc lẻ đôi!

[7] Chỉ hồng tô thắm làn môi,
Miệng mình duyên-dáng, tuyệt-vời cực xinh,
Thoáng sau tấm mạng lung-linh
Tựa như trái lựu, má mình đỏ au.

[8] Sáu mươi hoàng-hậu theo hầu,
Tám chục phi tần, cung-nữ xiết bao!

[9] Nhưng mà, nàng hỡi, bồ-câu!
Nàng là ý hợp tâm đầu của tôi

Nàng là duy nhất trên đời,
Mười phân đều đẹp vẹn mười, tiên sa.

Nàng, con gái một trong nhà,
Lại thêm nhan-sắc mặn-mà, đáng yêu
Cho nên mẹ rất cưng chiều.

Các cô nàng khác thầy đều ngợi-khen,
Khen nàng diễm-phúc đầy ân;
Phi tần hoàng-hậu muôn phần tán-dương:

[10] "Kìa bà nào hiện tỏ tường!
Tiến lên như thể vầng hồng rạng-đông,
Sáng tươi như thể mặt trăng!
Huy-hoàng rực-rỡ như vầng thái-dương!

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

Oai-hùng, dũng-mãnh lạ thường,
Như đoàn quân-sĩ sẵn-sàng binh đao.”

[11] Bây giờ tôi xuống vườn đào
Xuống thung chiêm ngắm sắc màu xanh tươi;
Xuống xem nho đã đậm chồi?

Xuống xem hoa lựu nở rồi hay chưa?

[12] Đâu ngờ tình đượm say sưa,
Bước lên xa-giá, chúa đưa tôi về.

Chương 07

Đồng ca

[1] Về đi, nàng hãy về đi!
Về đi, cô gái Su-la-mi, hỡi nàng!
Chúng tôi sẽ được thoả lòng
Ngắm nhìn nhan-sắc của nàng tiên sa.
Giữa hai bè đối đáp xướng ca,
Cô gái Su-la-mi bước ra nhẩy múa
Các bạn còn ngắm nữa làm chi?

Chàng

[2] Công nương, nàng thật đẹp thay!
Gót sen nhẹ bước, đôi hài xinh xinh!
Lưng ong mềm-mại uốn mình
Tựa vòng vàng của thợ rèn khéo tay.
[3] Rốn em tựa chung rượu đầy,
Chung vàng tròn-trịa nhấp hoài chẳng với.

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Bụng em lúa mạch mới phơi,
Vun lên đầy ắp, huệ tươi khoanh tròn.
[4] Bộ ngực em như cặp nai còn nhỏ bé,
Cặp nai sinh đôi của mẹ nai già.
[5] Cổ em như ngọn tháp ngà.
Mắt em như thể mặt hồ Khét-bôn,
Hồ Khét-Bôn nước trong, trong vắt
Ngay bên cổng thành Bát Ráp-bim.
Mũi em tựa Li-băng ngọn tháp
Hướng về Đa-mát, mắt dõi trông.
[6] Tóc em như giải lụa hồng,
Bồng-bềnh lướt sóng quấn vòng quân-vương.
Đầu em như núi cao vượn,
Các-men đỉnh núi sáng tươi đón chào.
[7] Em xinh, em đẹp biết bao!
Em tôi kiều-diễm, lời nào tả đây?
Em làm anh phải đắm say.
[8] Dáng em, trông tựa thân cây chà-là,
Hai gò bông-đào trổ hoa
Ra chùm quả ngọt, thấy hà hơi men.
[9] Nhủ thầm, anh phải trèo lên,
Trái thơm anh hái, anh bèn khen ngon.
Ước chi bộ ngực nương-long
Là chùm nho chín mọng hồng của em,
Ước chi là trái táo thơm
Cho hơi em thổi phả hương dịu-dàng!

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

[10] Ước chi là chén rượu nồng,
Miệng em sẽ phả hơi hăng men tình!

Nàng

[11] Tôi nay thuộc trọn về mình,
Cho lòng chàng ngút lửa tình ước ao.

[12] Nào, người yêu của em nào!
Ra đồng xem xét hoa màu đi anh!

Cuối ngày ta sẽ rời nhanh,
Ghé vào thôn xóm, đêm mình nghỉ đây.

[13] Rồi ta dậy sớm đi ngay
Coi vườn xem có đổi thay một vài?

Cành nho có nứt, nẩy chồi?

Nụ nho, hoa lựu trở rồi hay chẳng?

Bấy giờ em sẽ tặng chàng
Muôn ngàn âu-yếm, vạn ngàn yêu thương.

[14] Ngải yêu thơm ngát toả hương,
Trước nhà, lúc-nhúc chín hường trái cây.

Bao nhiêu hoa quả mùa này,
Hái cho anh hết để xài, anh yêu!

Chương 08

[1] Giá anh, ruột thịt của em
Mẹ nuôi anh lớn, ngày đêm trông chừng,
Thì khi gặp ở ngoài đường,
Chúng mình đâu có thẹn-thùng làm thinh.

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Thì em có thể hôn anh,
Mình đâu có sợ ai khinh chê nào!
[2] Thì em sẽ dẫn anh vào,
Vào nhà chào mẹ, ngõ hầu cho quen
Rồi anh sẽ chỉ dạy em;
Em mời anh nhấp rượu thơm hương nồng,
Mời anh uống nước mát lòng
Nước thơm thạch-lựu em trồng vườn sau.
[3] Cho em tay trái gối đầu,
Tay kia quàng kéo em vào, chàng ôm.

Chàng

[4] Này nàng thiếu nữ Sa-lem!
Thật lòng thành khẩn, tôi van các nàng:
Đừng lay tôi dậy vội-vàng,
Xin đừng đánh thức tình nồng của tôi!
Xin đừng vội-vã lay tôi,
Chờ khi tình đã chín mùi tôi ưng!

Lời Bạt

[5] Nàng là ai?
Kìa nơi sa-mạc!
Mịt-mù gió cát,
Nàng đang tiến lên,
Nép vào người yêu,
Nàng là ai?

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Dưới gốc táo, nàng đang ngon giấc,
Mà anh đã đánh thức nàng rồi.
Nơi đây, nàng đã chào đời,
Nơi đây, mẹ đã đặt nôi nàng nằm.

Nàng

[6] Xin anh hãy đặt em vào,
Đặt em như đóng ấn vào tim anh,
Đóng lên trên cánh tay anh.
Vì tình mãnh-liệt như nanh tử thần,
Cơn ghen nào dữ-dội hơn,
Như là âm phủ khi ghen nổ bùng?
Ái tình là lửa cháy bùng,
Chính là ngọn lửa rực hồng thần thiêng.
[7] Dữ như nước lũ, sóng triều,
Làm sao dập tắt tình yêu của Ngài?
Ai đem sự-nghiệp gia-tài
Đổi tình yêu ấy, bị đời mĩa-mai.

Phụ Trương

[8] Em ta, em gái nhỏ thôi,
Ngực em chưa nở, đường đời chưa đi,
Giờ ta biết sẽ làm gì,
Khi em được nhắc phải se duyên tình?
[9] Nếu em là bức tường thành,
Anh xây lâu bạc để dành cho em.

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

Nếu em là cổng gài then,
Anh cài then gỗ đẹp bền bá-hương.
[10] Vâng, dầu em là bức tường thành quách,
Ngực em là những ngọn tháp vươn lên,
Thì em trước mặt bàng-dân,
Có anh, em sẽ bình-an vững lòng.
[11] Kìa vườn nho Ban-ha-môn.
Vườn nho của vua San-Môn chủ-quyền,
Vua giao cho các tá-điền.
Hoa màu ngàn nén dâng lên nạp ngài.
[12] Muôn tâu hoàng-đế San-Môn,
Một ngàn Ngài giữ là phần ưu tiên,
Hai trăm là của tá-điền,
Vườn nho tôi đó là phần của tôi.

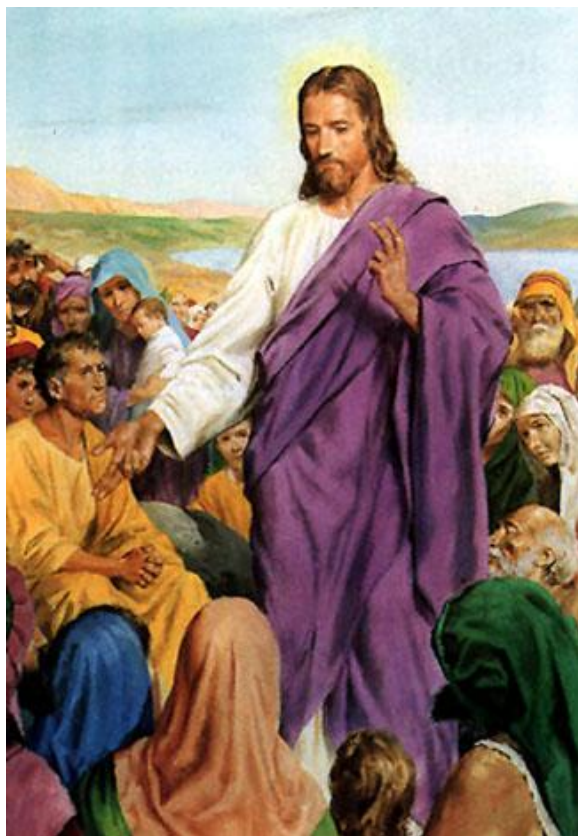
Phần thêm cuối cùng

[13] Này em đang ở trong vườn
Bạn bè ngong-ngóng tiếng chuông oanh vàng
Hãy mau lên tiếng đi nàng!
Cho anh nghe được giọng vàng của em.
[14] - Người yêu! Chạy đến, mau lên!
Chạy như nai nhỏ, như đàn dê con,
Hãy làm nai nhỏ của em!
Tung-tăng đôi cỏ ngát thơm hoa ngàn.

Diễm Thơ

Sách Huấn Ca

A- Tuyển-Tập Các Châm-Ngôn

Chương 1

1- Nguồn Gốc Khôn-Ngoan

- [1] Bao nhiêu hiểu biết khôn-ngonan
Đều từ Thiên-Chúa khứng ban từ trời;
Khôn-Ngoan luôn ở với Người
Cho đến muôn đời, mãi chẳng đổi thay.
- [2] Giọt mưa, cát biển tràn đầy,
Nào ai đếm xuể tháng ngày dài lâu?
- [3] Trời cao, đất rộng, vực sâu,
Ai dò cho thấu, làm sao hiểu rành?
- [4-5] Trước khi vạn vật tác-thành,
Khôn-ngonan, hiểu biết anh-minh có rồi.
- [5] Khôn-Ngoan xuất tự Chúa Trời,
Từ thuở đời đời, Người đã rọi soi.
- [6] Khôn-Ngoan gốc tự Chúa Trời,
Đã từng mặc-khải cho ai biết rồi?
Bao nhiêu tuyệt-tác của Người
Huyền-diệu cao vời, nào có ai hay?
- [7] Khôn-Ngoan mặc-khải cho ai?
Muôn hình muôn vẻ, hỡi ôi khôn bàn!
- [8-9] Chỉ duy có Đấng Khôn-Ngoan,
Thật là khả-úy, hoàn-toàn quyền-năng,
Trên ngai Người ngự vĩnh-hằng,

Dựng nên, Người ngắm, đếm từng kỳ-công,
Công-trình xếp đặt lớp-lang
Thầy đều thể-hiện đầy tràn Khôn-Ngoan.
[10] Còn như với kẻ phàm-nhân,
Những ai yêu mến, kính tôn sợ Ngài,
Vì lòng quảng-đại cao vời
Người ban ân-huệ cho đầy Khôn-Ngoan.

2- Lòng Kính Sợ Thiên-Chúa

[11] Kính Người sẽ được vinh-quang,
Lòng thêm phấn-khởi hân-hoan tự-hào.
[12] Kính Người, sung-sướng dường nào!
Người cho trường-thọ, xiết bao vui mừng!
[13] Kính Người, tới phút lâm chung,
Người ban ơn phúc, khoan-dung, chúc lành.
[14] Khôn-Ngoan khởi sự hình thành
Từ lòng mến Chúa thật tình kính tôn,
Khi còn trong bụng mẫu-thân,
Ơn này đã được Chúa ban cho rồi.
[15] Khôn-Ngoan: nền móng đời đời,
Khôn-Ngoan xây tổ giữa loài người ta,
Khôn-Ngoan trung-tín, thật-thà:
Với dòng giống họ, thật là thủy-chung.
[16] Khôn-Ngoan toàn vẹn mãi-sung
Là yêu mến Chúa thật lòng kính tin
Khôn-Ngoan đem kết-quả mình
Cho con cái họ thoả tình say-sưa.

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

[17] Khôn-Ngoan cho họ dư thừa
Những gì họ ước mà chưa phi tình.

Khôn-Ngoan cho của cải mình,
Chất đầy kho lẫm, họ rinh về nhà.

[18] Khôn-Ngoan tuyệt-đỉnh phải là:
Hết lòng yêu kính thiết-tha, sợ Người.

Khôn-Ngoan rộ nở hoa tươi:
An-khang hạnh-phúc lòng người hân-hoan

[19] Người nhìn, lượng giá Khôn-Ngoan,
Đổ mưa tri-thức thông-am tuôn tràn.

Những ai sở-hữu Khôn-Ngoan,
Người nâng danh-dự thêm phần vinh-quang.

[20] Cội nguồn của đức Khôn-Ngoan
Là kính sợ Chúa, tôn nhan thánh Người

Khôn-Ngoan trở lá cành tươi
Là Người cho thọ, kéo dài đời hơn.

3- *Kiên-Nhẫn và Tự-Chủ*

[22] Những ai vô cớ giận hờn,
Là không phải lẽ, chẳng còn khôn-ngoa;

Vì khi cơn giận tuôn tràn,
Con người sụp đổ hết còn minh-quang.

[23] Nếu kiên-nhẫn một thời-gian,
Niềm vui sẽ dậy, lòng tràn hân-hoan.

[24] Ai làm thịnh một thời-gian,
Miệng đời ca ngợi: "khôn-ngoa muôn vãn!".

4- *Khôn-Ngoan và Ngay Thẳng*

[25] Trong kho tàng của khôn-ngoa,
Châm-ngôn xử thế, dạy khôn quá nhiều.

Nhưng người tội lỗi thì kiêu,
Coi thờ Thiên-Chúa cũng đều tởm luôn.

[26] Nếu con mộ mến khôn-ngoa,
Thì con hãy giữ điều răn Chúa Trời,
Khi con tuân giữ lời Người,
Thì Người sẽ xuống ơn này không ngại.

[27] Vì lòng kính sợ Chúa Trời
Là trường dạy bảo những lời khôn-ngoa.

Điều Người ưa thích vô vàn
Là lòng thành tín, hoà-khoan, dịu-dàng.

[28] Đừng bất kính, chớ bướng ngang!
Với Người, đừng có hai lòng, dối gian.

[29] Giữ gìn tiếng nói lời ăn,
Đơn-sơ, thành thật, chớ nên giả hình!

[29] Nhìn đời, kiêu-ngạo coi khinh!
Sẽ nhào ngã gục, hổ mình thiệt thân.

Bao nhiêu bí-ẩn của con,
Chúa phơi bày hết, chẳng còn giấu dấu,
Giữa nơi công-hội mặc dầu,
Người không ngần-ngại dúi đầu hạ con.

Vì lòng con chất mưu gian,
Con không kính Chúa đi trên đường Người.

Chương 2

5- Kính Sợ Chúa Trong Gian-Truân Thử-Thách

[1] Con ơi! nếu muốn dẫn thân
Phụng thờ Thiên-Chúa kính tôn thật lòng,
Thì con chuẩn-bị sẵn-sàng,
Đón chờ thử-thách vô cùng gian-truân!

[2] Giữ lòng ngay thật, vững kiên,
Gặp tai-ương, chớ nổi điên cuồng-cuồng!

[3] Bám ghì lấy Chúa, chớ buông!
Cuối đời con được tỏ-tường vinh danh.

[4] Xảy ra những chuyện chẳng lành,
Vui lòng chấp-nhận, bất bình làm chi?

Thăng trầm sóng gió lắm khi,
Vững tâm con hãy kiên-trì, gắng công!
Luyện vàng cần phải lửa hồng,
Con người phải được thử trong nhục-nhẫn.

[6] Hãy tin Chúa sẽ đỡ-đần,
Hãy trông cậy Chúa, đường cần thẳng ngay!

[7] Hỡi ai kính Chúa, hỡi ai!
Hãy luôn trông đợi lòng Ngài xót thương!
Đừng lìa xa Chúa, chệch đường!
Nếu không sẽ ngã chằng lường được đâu!

[8] Hãy tin cậy Chúa từ-nhân!
Các người sẽ chẳng mất phần thưởng đâu!

[9] Những ai kính Chúa khoan-nhân,
Hãy luôn trông đợi phúc ân của Người,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Niềm vui sẽ hưởng chẳng ngơi,
Nhờ lòng Đức Chúa muôn đời từ-bi.
[10] Xem bao đời trước đã đi,
Có ai hổ-thẹn vì tin Chúa nào?
Có ai bị khinh-dể đâu,
Vì hằng trông cậy kêu cầu Chúa thương?
Có ai bị bỏ giữa đường,
Vì hằng kính Chúa một lòng bền tâm?
[11] Vì Người lân-tuất, từ-nhân,
Thứ-tha cứu kẻ gian-truân, khổ đầy.
[12] Những ai hèn nhát, khốn thay!
Tâm-hồn bạc-nhược bàn tay rã-rời.
Khốn thay những kẻ nước đôi,
Lòng đây tội lỗi, nói lời thì không!
[13] Khốn thay những kẻ ngã lòng,
Yếu tin nên chẳng ai màng chớ-che!
[14] Khốn thay kẻ chẳng kiên-trì!
Người sẽ làm gì, khi Chúa đến thăm?
[15] Những ai hết dạ kính tôn
Thì không ngang bướng bất tuân lời Người.
Những ai mến Chúa không ngơi,
Thì luôn bám chắc đường Người mà noi.
[16] Những ai kính sợ Chúa Trời,
Thì lo tìm kiếm điều Người chuông ưa.
Ai lòng mến Chúa có thừa,
Thì hằng mãn-nguyện say-sưa Luật Người.
[17] Những người kính sợ Chúa Trời,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Sẵn-sàng khiêm-hạ trước ngai thánh Người.

[18] Phó mình trong tay Chúa Trời,

Ta đừng phó thác ở nơi người trần!

Vì Người cao cả vô ngần,

Nên Người cũng thật từ-nhân vô cùng.

Chương 3

6- Nghĩa-Vụ Đối Với Cha Mẹ

[1] Các con hãy lắng nghe cha!

Muốn ơn cứu-độ, phải là làm sao?

[2] Chúa cho cha mẹ tự-hào:

Với đàn con cái, biết bao vui mừng!

Cha thì vinh-dự vẻ-vang,

Uy-quyền thì mẹ ngày càng tăng thêm.

[3-4] Kính cha, được xá lỗi lầm,

Trọng mẹ là chất chặt thêm kho tàng.

[5] Những ai trọng kính cha mình

Sẽ tràn hạnh-phúc vui mừng vì con

Mỗi khi cầu nguyện xin ơn,

Lắng tai, Người sẽ khứng ban, nghe lời.

[6] Kính Cha sẽ sống lâu dài,

Nếu vâng lệnh Chúa, mẹ thời an vui.

[7] Những ai kính sợ Chúa Trời,

Cũng luôn kính sợ, vâng lời phụ-thân.

Với cha mẹ, phận làm con:

Chăm nom như với chủ-nhân mới là!

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

[8] Làm con phải thảo kính cha
Cả trong lời nói cũng như thực-hành,
Để con được hưởng phúc lành
Mưa ơn tuôn xuống mông-mênh chan-hoà.

[9] Vì chưng ơn phúc của cha,
Làm cho rễ chắc, cửa nhà vững yên.
Vì chưng lời mẹ rửa nguyên,
Làm cho gốc rễ bật nền đổ cây.

[10] Con đừng vênh-váo: ta đây
Khi cha ôm nỗi đắng cay nhục-nhẫn,
Vì chưng tủi nhục cha mang
Thì con đâu có vẻ-vang mà màng?

[11] Đúng là ta chỉ vẻ-vang
Khi cha còn được vinh-danh nể-vì.
Còn ai rửa mẹ, khinh-khi,
Càng tăng thêm tội đáng chê bội phần.

[12] Cha con xế bóng cũng gần,
Cha con già cả, hãy săn-sóc người!
 Bao lâu trong buổi sinh-thời,
Đừng gây phiền-muộn kéo người tủi thân!

[13] Dẫu người sa-sút tinh-thần,
Thì con vẫn phải đỡ-đần, cảm-thông.
Đừng vì sung-sức giỏi-giang
Mà con khi dễ, chẳng màng chăm nom!

[14] Vì lòng hiếu-thảo của con,
Không ai quên-lãng, vẫn còn lưu-tâm,
Đền bù cho các lỗi lầm,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

Bao nhiêu sai phạm, chẳng cầm giữ đâu.

[15] Chúa nào nỡ bỏ con sao?

Khi con khốn khó, Người vào thăm con;

Tội con sẽ xoá hết trơn,

Như sương tan biến trong cơn nắng hồng.

[16] Có cha, bỏ mặc chẳng trông

Khác nào như kẻ lộng-ngôn bất-cần.

Kẻ nào chọc giận mẫu-thân

Chúa không tha-thứ, chẳng chần-chờ đâu.

7- Khiêm-Tôn

[17] Làm ăn thành-đạt mặc dầu,

Con nên nhũn-nhặn, đừng giàu mà kiêu!

Con ơi, sẽ được mến yêu,

Chẳng như những kẻ ăn tiêu ném tiền.

[18] Càng cao càng phải dụn hiền,

Khiêm-nhu như vậy, Chúa liền thương ngay.

[19] Bao người hiển-hách lắm thay!

Nhưng Người mặc-khải những ai khiêm-nhường.

[20] Quyền-năng của Chúa khôn lường,

Nơi kẻ khiêm-nhường, Chúa được vinh-tôn.

[21] Đừng tìm điều khó với con!

Những gì quá sức, đừng bàn tới lui!

[22] Điều vừa tâm, hãy xét suy.

Những điều bí-ẩn, cần chi hiểu-kỳ!

[23] Những điều vượt quá sức đi,

Con đừng dấn-dáng, chớ hề bận tâm!

Vì điều con vẫn thường xem,
Đều là vượt quá trí khôn loài người.
[24] Nhiều người tự-phụ hơn đời,
Kiêu-căng tự-đại, ý người gạt đi,
Ý mình bảo-thủ duy-trì,
Sai lầm nghĩ xấu nên chi lạc đường.
[25] Mắt không con người, không thấy ánh sáng
Người không tri-thức ắt chẳng khôn ngoan.

8- Kiêu-Ngạo

[26] Những ai ngoan-cổ bướng ngang,
Cuối đời, bất hạnh rõ-ràng chẳng sai.
Kẻ nào ưa thích cheo-leo
Giống đùa nguy-hiểm gặp nhiều hiểm-tai.
[27] Kẻ nào lòng đá dạ chai,
Ưu-phiền muôn nỗi đè cài vào thân.
Những người tội lỗi bất nhân
Mỗi ngày thêm tội chất dần lên cao.
[28] Kẻ kiêu lâm cảnh ngặt-nghèo,
Vô phương cứu chữa, ai nào gỡ ra?
Bởi vì muôn sự xấu-xa,
Đã từng mọc rễ khó mà nhổ lên.
[29] Những người nào sáng trí khôn
Thì lo nghiên-cứu dụ-ngôn dạy đời.
Kẻ khôn-ngoa ao-ước thính tai,
Để nghe cho thấu những lời dạy khôn.

9- Bác-Ái với Người Nghèo

[30] Nước cần để tắt lửa hồng
Đền bù tội lỗi cần lòng đem cho.

[31] Người nào mà biết lo xa,
Thì lo đáp nghĩa người ta giúp mình,
Vì khi thất-thể thành-linh,
Người ta là chỗ cho mình tựa nương.

Chương 4

[1] Con ơi!

Đừng ăn chặn của người nghèo!
Cũng đừng để họ đói meo đợi hoài!

[2] Buồn lo nỗi khổ kéo dài,
Trêu cơn ngặt-ngheò, họ ắt giận điên.

[3] Con đừng làm họ khổ thêm,
Họ đang bức-bội buồn phiền lo-âu.

Con đừng để họ đợi lâu,
Mới hòng con cứu, đỡ-đần giúp cho

[4] Con đừng ngoảnh mặt làm ngơ,
Khước từ kẻ khó vật-vờ van xin!

[5] Thấy người nghèo khó, chẳng nhìn
Sẽ là nguyên-cớ họ nguyên rửa con.

[6] Kẻ đau khổ rửa nguyên, kêu van thảm-thiết,
Đấng đã dựng nên họ nghe hết lời van.

[7] Sao cho công-hội quý con,
Tỏ lòng kính trọng người trên mới là!

[8] Kẻ nghèo cất tiếng với ta,
Lẳng nghe xem họ nói là làm sao?
Gặp khi họ cất tiếng chào
Thì con đáp lại nói câu dịu-dàng.
[9] Gặp người bị áp-bức chẳng?
Thì con cứu họ khỏi phường ác-tâm;
Đem lương-tâm xử chính-nhân
Con đừng nhát sợ, chẳng cần dẫn-đo.
[10] Đem tình cha rộng bao-la,
Thương người cô-cút mẹ cha không còn.
Thương người mẹ goá cô-đơn,
Như người chồng khuất, tâm-hồn bao-dong.
Con thành con Đấng Hoá-Công,
Mẹ thương con cũng chẳng bằng Người thương.

10- Khôn-Ngoan Là Nhà Giáo-Dục

[11] Khôn-Ngoan dạy-dỗ con mình,
Khuyên răn những kẻ biết tìm kiếm ta.
[12] Nhờ đâu cuộc sống thăng-hoa?
Nhờ mau tìm kiếm được nhà Khôn-Ngoan.
Những ai yêu thích Khôn-Ngoan,
Là yêu sự sống, đầy tràn hân-hoan.
[13] Người nào nắm được Khôn-Ngoan,
Thì tìm gia-nghiệp vinh-quang nơi Người.
Dù đi khắp chốn mọi nơi,
Phúc lành của Người, vẫn được thương ban.
[14] Những ai yêu mến Khôn-Ngoan,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Thì Người cũng đoái thương ban muôn vàn,
Vì ai phụng-sự Khôn-Ngoan,
Là thờ Đấng Thánh hoàn-toàn khoan-nhân.

[15] Theo Ta, khi xử chư dân,
Công-minh xét xử thập phần khôn-ngoa.
Những ai muốn sống yên-hàn,
Phải liên-kết với Khôn-Ngoan hoàn-toàn.

[16] Ai tin-tưởng ở Khôn-Ngoan,
Được cùng hưởng nghiệp với đàn cháu con.

[17] Nhưng Ta có chúc khéo khôn:

Thoạt tiên Ta sẽ giả trang đi cùng
Ta đem thử-thách hải-hùng
Đi trên mọi nẻo lạ-lùng quanh co;
Rồi dùng kỷ-luật ép gò
Rèn trong lò luyện để cho nếm mùi,
Đến khi thật đã chín muồi,
Con tim chúng thuộc trọn đời về Ta.

[18] Bây giờ Ta sẽ tỏ ra,
Đường ngay Ta dẫn bằng qua tức thì.

Bây giờ Ta tỏ quyền-uy
Bao nhiêu bí-nhiệm Ta thì tỏ cho.

[19] Còn như trở mặt với Ta,
Chạy theo đường tà, Ta sẽ bỏ rơi,
Dẫu cho sụp đổ tới nơi,
Thì Ta cũng mặc, chẳng đời nào thương.

11- E-Lê và Cả Nê

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

[20] Cõi chùng năm lấy thời-cơ,
Hãy xa điều xấu, kéo mà nhục thân!

[21] Vì có cái nhục đến gần tội lỗi
Lại có cái nhục dẫn tới hiển-vinh.

[22] Chớ hay cả nể vị tình,
Kéo mà mang tiếng khổ mình thiệt thân!

Ai đe dọa, bắt phải tuân
Cũng đừng luống-cuống kéo oằn, ngã lẩn.

[23] Này con, chớ có ngại-ngần!
Khi cần, lên tiếng, chẳng cần đắn-đo.

[24] Vì khi con đã nói ra,
Người ta biết được ai là khôn-ngoa?

Vì tầm hiểu biết của con
Thể-hiện qua cách phát-ngôn hẳn là.

[25] Có sao, cứ thật nói ra!
Con đừng nói ngược, người ta chê cười,

Vì khi kém cỏi, thua người,
Thì con phải biết hổ-người mới là!

[26] Có tội thì phải thú ra,
Đừng vì xấu-hổ nên thà giấu thôi!
Đừng ngăn nước lũ cuốn trôi,
Tội con chẳng thể giấu Người được đâu!

[27] Con đừng rập mình cúi đầu
Khi con gặp kẻ ngu đần ngây-ngô.

Gặp người "mặt lớn tai to",
Con đừng phù thịnh, chỉ lo vâng lời.

[28] Vì Chân-Lý, dầu dầu rơi,

Hết lòng chiến-đấu đến hơi cuối cùng,
Đừng lo đơn-độc hải-hùng!
Chúa luôn hỗ-trợ, không ngừng trông coi.
[29] Đừng anh-hùng ở đầu môi,
Hoặc là nhu-nhược, “ngồi rồi ăn không”!
[30] Đừng như sư-tử xỏ lông,
Anh-hùng xó bếp chẳng hòn-g trị ai:
Trong nhà diều võ giương oai,
Với người thuộc hạ: cụp tai rụt-rè.
[31] Ai cho, cũng phải e-dè,
Con đừng vội-vã mà xoè tay ra!
Còn khi phải tặng người ta,
Con đừng tiếc rẻ để mà nắm tay!

Chương 5

12- Giàu Sang và Tự-Đắc

[1] Cây mình có của hơn ai,
Con đừng khoe mẽ: “Của tôi đây này!”
[2] Đừng vì sức lực dẻo-dai,
Chiều theo dục-vọng miệt-mài thoả-thuê!
[3] Con đừng lên mặt hợm khoe:
“Nào ai thắng nổi đánh què được tôi?”
Coi chừng! Chúa đã nghe rồi,
Sẽ trừng phạt đấy, vì Người công-minh!
[4] Đừng khoe: “Tôi tội đây mình,
Nhưng tôi nào có thấy hình phạt đâu!”
Coi chừng Chúa chẳng nhịn lâu,

Vì Người kiên-nhẫn, có đau mà mừng!

[5] Được tha, nhưng chớ coi thường,

Để rồi tội cứ chất-chồng thêm lên!

[6] Đừng rằng: "Tình Chúa dạt-dào,

Tội đến thế nào, tôi cũng được tha."

Nhưng dù lòng Chúa bao-la,

Khi Người nổi giận, ắt là gớm-ghê.

[7] Đừng trì-hoãn, hãy trở về!

Con đừng lần-lữa, ngày thì qua mau!

Chợt khi nộ-khí ập vào,

Đến thời Người phạt, làm sao sống còn?

[8] Đừng trông vào cửa dối gian,

Vào ngày phẫn-nộ, nào còn ích chi?

13- Cương-Quyết và Tự-Chủ

[9] Đừng theo chiều gió bấy kỳ!

Đường nào cũng cất chân đi là nhằm.

Khác nào những kẻ tội-nhân,

Chỉ quen lật lọng xoay vần nước đôi.

[10] Một khi đã xác-tín rồi,

Hãy gìn cho vững chớ dời đổi thay!

Những lời đã nói trước đây,

Trước sau như một, chớ thay đổi hoài!

[11] Hãy nghe, mau-mắn lắng tai!

Nhưng đừng vội trả lời ngay, từ từ!

[12] Biết thì trả lời người ta,

Bằng không, ngậm miệng kéo mà thiệt thân!

[13] Nhục, vinh cũng tự phát ngôn,
Lưỡi là mối hoạ phải nên phòng ngừa!

[14] Kẻo rồi điều nọ, tiếng kia:
Là người bép-xép hay đưa chuyện người;
Đừng vì cách mặt khuất lời,
Nói hành, nói xấu để người khổ đau!
Vì ăn cắp, nhục thế nào!
Phạt người hai lưỡi gắt-gao hơn nhiều.

[15] Chuyện to hay nhỏ bao nhiêu,
Đừng vô-thức, phải biết điều với nhau!
Đang là bè-bạn tâm-giao,
Chớ nên trở mặt, coi nhau là thù!

Chương 6

[1] Vì khi đã mang tiếng ư?
Quả là nhục-nhã, quả là ô-danh,
Ấy như kẻ tội đầy mình,
Ác mồm, lật-lọng, bất tình, bất lương.

[2] Con đừng tự-đắc dương-dương
Khi con quyết-định theo đường con đi,
Kẻo vì nanh vuốt đam-mê
Con thành bò-tót ê-chề nát thân.

[3] Kẻo bao cành lá của con,
Con đem ngọn sạch hết trơn chẳng còn,
Kẻo bao hoa trái của con,
Con đem phá hết chỉ còn củi khô.

[4] Vì con đã quá đại khờ,

Đam-mê dữ-dội dày vò chính con
Đam-mê sâu-xé tâm-hồn,
Kẻ thù chế nhạo coi con: trò cười.

14- Tình Bạn

[5] Dịu-dàng ăn nói vui tươi,
Tặng thêm bè bạn gấp mười hơn xưa,
Cất lời ngọt lịm dễ ưa,
Tặng thêm thân-mật, thêm vừa lòng nhau.

[6] Những người niềm-nở hỏi chào,
Con nên kết bạn ngọt-ngào với nhau.
Muôn người ý hợp tâm đầu,
Chọn làm cố-vấn chỉ cần một thôi.

[7] Trước khi làm bạn với ai,
Con nên thử trước, chớ đòi thân ngay!

[8] Vì nhiều kẻ chỉ qua ngày
Khi con hoạn-nạn, bạn bay tít mù!

[9] Có khi bạn trở thành thù,
Khoe điều cãi-cọ, thế là ô-danh.

[10] Có người tuy vẫn đồng-hành,
Nhưng con gặp nạn, biến nhanh chẳng chầy.

[11] Còn khi con gặp vận may,
Nó thành cái bóng hắt ngày của con,
Nó thành thân-thiết người thân
Sai con như thể chủ-nhân trong nhà.

[12] Nhưng khi thất-thế, sa cơ,
Nó bèn chống lại trở cờ tránh xa.

[13] Quân thù: con hãy tránh ra!

Bạn-bè: con cũng phải lo giữ mình!

[14] Có người bè-bạn trung-thành,

Là nơi vững chắc cho mình tựa nương.

Bạn mà như vậy, dễ thương

Đó là kho báu chẳng thường kiếm đâu?

[15] Lấy gì đánh đổi được nào?

Bạn vàng cao quý làm sao cân lường?

[16] Đó là thần-dược khôn lường,

Chữa lành những nỗi đau thương cuộc đời.

Những ai kính sợ Chúa Trời,

Rồi ra cũng gặp những người ấy thôi!

[17] Những ai kính sợ Chúa Trời,

Sẽ tìm bạn tốt mà chơi với mình,

Vì mình ăn ở tín-thành

Bạn mình cũng vậy, thật tình với nhau.

15- Học Tập Khôn-Ngoan

[18] Ngay từ thuở nhỏ ban đầu,

Nếu con hấp-thụ những câu răn đời,

Đến khi tóc bạc da mồi,

Thì con sẽ được nếm mùi khôn-ngoan.

[19] Như người cấy ruộng trên bờn,

Con đi gieo hạt trồng vườn khôn-ngoan,

Những mong quả chín đỏ vườn,

Vì con cực nhọc luôn luôn trồng chừng,

Chẳng lâu, con sẽ vui mừng

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Tha hồ ăn trái thơm lừng ngọt ngon.

[20] Với người chẳng có trí khôn,
Khôn-ngon quả thực nhọc-nhắn gay go.

Vô tâm nên óc tối mò,
Chẳng kham thụ-huấn, vẫn là kẻ ngu.

[21] Khôn-Ngon thử kẻ đại khờ,
Chúng coi giáo-huấn như là đá đeo,
Ngại-ngùng chẳng dám đeo theo,
Không lâu, chúng vút chèo queo bên đường.

[22] Khôn-Ngon mầu-nhiệm khôn lường,
Đúng như tên gọi, vô phương thấu tình
Mấy ai đã hiểu biết rành,

Khó lòng đạt tới, thôi đành bỏ đi.

[23] Con ơi, con hãy lắng nghe!

Tuân lời ta dạy chớ hề gạt ngay!

[24] Hãy đưa chân lại gần đây,
Để Khôn-Ngon đến xích dây giam cầm.

Hãy mau gục cổ cúi đầu,
Để Khôn-Ngon đến cột vào dây cương!

[25] Ghé vai con hãy tự mang,
Chẳng nên giẫy nẩy vì ràng buộc con.

[26] Hãy đem hết cả tâm can,
Trau-giồi học hỏi khôn-ngon cho rành!
Gắng công tuân giữ thực-hành,
Vững tâm bén gót hành-trình khôn-ngon.

[27] Hãy theo dõi, chớ bỏ ngang!
Cố tìm, sẽ thấy Khôn-Ngon tỏ bày.

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Nắm rồi chớ có buông tay
Cố mà giữ lấy làm Thầy dạy con!
[28] Rồi con sẽ được yên-hàn,
Trong niềm hoan-lạc, thanh-nhàn nghỉ-ngơi.
[29] Xích xiềng của Khôn-Ngoan sẽ là nơi hồi sức
Dây cương của Khôn-Ngoan là trang-phục huy-hoàng.
[30] Ách của Khôn-Ngoan là bạc vàng trang sức
Dây buộc của Khôn-Ngoan là dải thắt lụa đào.
[31] Khôn-Ngoan, con hãy mặc vào!
Đây là lộng-lẫy áo bào gấm thêu.
Khôn-Ngoan, con hãy đội lên!
Như là vương-miện tỏ niềm hân-hoan.
[32] Con ơi! Con sẽ khôn-ngoa,
Nếu con ước muốn, con ham học đòi.
Quan tâm chịu khó trau-giồi,
Thì con sẽ trở thành người khéo khôn.
[33] Nếu con ưa thích nghe hơn,
Thì con sẽ học khôn được nhiều.
Lắng tai chú ý đăm-chiêu,
Thì con được dạy biết nhiều khôn ra.
[34] Vào công-hội, gặp người già,
Ai khôn, con hãy chuyện trò hỏi-han!
[35] Lắng nghe lời Chúa muôn vàn,
Đừng quên sót những châm-ngôn tuyệt-vời!
[36] Gặp ai uyên-bác hơn đời,
Ngưỡng cửa nhà người, mòn gót bám theo!
[37] Lệnh truyền Chúa dạy thương yêu,

Giới răn Người dạy mọi điều bảo ban,
Hãy luôn để ý quan tâm
Người hằng soi sáng tâm hồn của con,
Cho con hiểu biết nên khôn
Cho con kiên vững như con sở-cầu.

Chương 7

16- Một Số Lời Khuyên

- [1] Không làm điều xấu, sợ gì?
Làm sao điều xấu ở lì trong con?
- [2] Tránh điều bất chính, bất nhân,
Nó liền xa lánh chẳng gần con luôn.
- [3] Con gieo trên những luống vườn,
Con đừng gieo hạt "gạt lường, bất công"!
Vì khi trái đã hái xong,
Bảy lần gấp bội, đếm không thể nào.
- [4] Đừng xin với Chúa quyền cao,
Xin vua chức trọng tóm thâu quyền hành!
- [5] Trước mặt Thiên-Chúa nhân lành.
Đừng làm ra bộ công-minh, khoan-hoà.
- [6] Đừng mưu tìm chức quan toà,
Nếu con không thể xoá nhoà bất công!
Kéo rồi con lại nể-nang
Cúi đầu vâng lệnh những hàng cấp trên,
Con không còn được thanh-liêm,
Đức liêm-khiết sẽ đương-nhiên chẳng còn.
- [7] Đừng làm thiệt hại cho dân,

Đừng hèn-hạ trước diễn-đàn công-khai!

[8] Lỗi lầm không thể phạm hoài,
Một lần đủ để phạt rồi, phải chẳng?

[9] Đừng rằng: "Của lễ tôi dâng
Nhiều không kể xiết, Chúa hằng dõi trông,
Chúa là Thiên-Chúa chí công,
Người nhìn số lượng, sẵn lòng nhận ngay"!

[10] Khi con cầu nguyện mỗi ngày,
Con đừng nhút-nhát giải bày lòng con!
Việc làm bổ-thí thi-ân,

Con cần chú-trọng, chớ nên coi thường!

[11] Thấy ai cay đắng đau thương,
Con đừng vô cảm, bỏ vương, giễu cười!

Nhớ rằng: Có Đấng trên trời,
Tuy Người hạ xuống, mà Người cũng nâng.

[12] Đừng dùng lời nói dối gian,
Mà làm tổn hại người thân của mình.

Với bè-bạn chỗ thân tình
Cũng không nên thế, chân-thành thì hơn!

[13] Đừng điều bịa đặt dối gian,
Làm người thiệt-hại muôn vàn, chẳng nên!

[14] Nơi công-hội các lão-niên,
Đừng ba-hoa nói triền-miên không ngừng!

[14] Nguyện cầu với cả tấm lòng,
Con đừng lải-nhải mà hòng Chúa nghe!

[15] Việc làm vất-vả ê-chề,
Con đừng chán ghét bỏ bê nửa chừng!

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Cũng như việc nhọc ngoài đồng,
Thầy đều do Chúa Quan Phòng lập nên.

[16] Đừng hùa theo bọn tội-nhân!

Lôi-dinh của Chúa đã gần tới nơi.

[17] Hãy khiêm-nhu, chớ khinh đời,
Kẻ giòi, lửa sẽ giết người bất lương!

[18] Bạn bè lui tới thường thường,
Đừng vì lợi lộc bán luôn bạn bè!

Anh em thân-thiết cận kề,

Đừng đem đổi lấy vàng từ Ô-phia (*)

*(*) **Cước chú:** Cảng Ô-phia (Ophir), hiện chưa xác định, từ nơi đây các tàu thuyền của vua Salomon đã đem vàng bạc về:*

("Bên Ngài hoàng-hậu sánh vai,

Tôn-nương, công-chúa bên Ngai đáng yêu,

Y-trang lộng-lấy diễm-kiều,

Ô-phia trang-điểm mi-miêu làm sao!"

Thánh Vịnh 45:10)

[19] Có người vợ thật ngoan hiền,

Đừng rời bỏ vợ, chia lìa cách ly

Vì nàng duyên-dáng ai bì,

Vàng mười cũng chẳng đáng chi sánh cùng.

[20] Đừng hành nô-bộc, tôi trung

Cả luôn những kẻ làm công tận-tình!

[21] Thương người tôi tớ thông-minh,

Họ làm hết mình, chẳng dám nghỉ-ngơi.

Họ không ưng phạt tôi đòi

Đừng từ chối họ muốn đời tự-do!

17- Con Cái

- [22] Chăm nom súc vật trong nhà,
Con nào có ích thì ta giữ-gìn.
[23] Có con, dạy-dỗ hết tình,
Phải lo uốn nắn, tập-tành nết-na.
Dạy ngay từ thuở còn thơ,
Khéo khôn sửa trị để cho nên người.
[24] Có con gái, chớ buông trôi!
Phải lo gìn-giữ vẹn mười tấm thân;
Nhưng đừng để chúng lẫn-khân,
Vì nuông chiều mới khinh nhờn mẹ cha.
[25] Khi con đến tuổi cập-kê,
Gả chồng cho nó, đẹp bề gia-phong;
Thế là chuyện lớn đã xong
Tuy nhiên phải kiếm người chồng công-minh.
[26] Vợ mà ý hợp với mình,
Đừng ruồng-rẫy, hãy trọn tình thương yêu!
Nhưng nếu người vợ lắm điều,
Con không ưa thích, đừng chiều, chớ tin!

18- Cha Mẹ

- [27] Kính cha, con phải hết lòng,
Đừng quên ơn mẹ cưu-mang những ngày.
[28] Làm sao đền đáp cho tày
Công ơn cha mẹ sinh thành dưỡng nuôi?

19- Các Tư-Tế

[29] Hết lòng thờ kính Chúa Trời,
Tư-tế của Người, ta hãy kính tôn!
[30] Hãy yêu Đấng dựng nên con,
Hãy yêu hết cả tâm hồn chẳng ngơi!
Về thừa tác-viên của Người,
Cũng đừng hờ-hững bỏ rơi chẳng màng!
[31] Hãy kính sợ Chúa không ngừng,
Với tư-tế Chúa, cũng đừng dễ-người!
Những phần nào thuộc về ngài,
Hãy trao cho ngài, như luật dạy đưa:
Hãy trao của lễ đầu mùa,
Và phần của kẻ bị lừa oan-khiên,
Hy-sinh đền tội dâng lên,
Tinh-hoa lễ-phẩm thánh thiêng trao ngài!

20- Những Kẻ Nghèo và Người Đau Khổ

[32] Hãy dang tay giúp kẻ nghèo,
Để con được hưởng thật nhiều phúc ân!
[33] Với người sống, hãy làm ơn,
Với người khuất, cũng không nên chối từ!
[34] Với ai than khóc bù-lu
Con đừng ngoảnh mặt làm lơ chẳng nhìn!
Với người đau khổ buồn phiền,
Con hãy chia buồn, nói lời ủi-an!
Người đau ốm, chớ ngại thăm!
Rồi con sẽ được lưu tâm nể-vì.
[36] Dầu làm bất cứ việc gì,

Cũng nên nghĩ lúc ra đi cuối đời!
Nếu là không tốt thì thôi,
Thì con sẽ chẳng tái-hồi phạm thêm.

Chương 8

21- Thận-Trọng Thì Suy Đi Nghĩ Lại

[1] Với người mạnh thế hơn ai
Con đừng tranh cãi kéo rơi vào tròng!
[2] Đừng gây với kẻ giàu sang,
Người ta ỷ thế bạc vàng, chống con:
Vàng làm nhiều kẻ mất khôn,
Đảo-điên vua chúa, tâm-hồn ngã nghiêng.
[3] Đừng tranh với kẻ huyền-thiên,
Lửa bùng, đừng chất củi thêm vào lò!
[4] Đừng đùa giỡn với kẻ ngu!
Tổ-tiên con, chúng chẳng tha, khinh thường.
[5] Người già, con hãy kính nhường,
Con đừng khi-dể, coi thường người ta!
Mai kia ta cũng sẽ già,
Thầy đều lần-lượt mắt loà, tóc sương.
[6] Thấy người chết, hãy tiếc thương,
Nhớ rằng cái chết chẳng nhường một ai!

22- Truyền-Thống

[8] Châm-ngôn của các hiền-nhân,
Hãy nghiền-ngẫm kỹ, chớ nên lơ-là!
Đó là kiến-thức bao-la
Cho con địa-vị, có đà tiến thân:
Trước hàng đầu mục, lão-nhân
Trở nên đắc-dụng, thành-phần ưu-tiên.
[9] Đừng khinh lời bậc cao-niên,
Các ngài từng học tổ-tiên của mình.
Cho nên con sẽ biết rành,
Khi cần ứng đáp, sẽ nhanh trả lời.

23- Cẩn-Thận

[10] Thấy người tội lỗi bết-bê
Đừng khơi dậy lửa đam-mê bùng bùng!
Kẻo rồi con bị phỏng sưng
Cháy thiêu trong ngọn lửa hồng của y.
[11] Đừng xung với kẻ mặt-tì,
Rình con lỗ miệng, nó thì hại con!
[12] Kẻ mạnh hơn, chớ cho vay!
Cho vay là chịu mất ngay chẳng còn.
[13] Nếu là vượt quá sức con,
Đứng tên bảo-đảm, ngàn lần chẳng nên!
Nếu mà con đã đứng tên,
Phải lo thanh-toán, chớ nên lơ-là!
[14] Đừng tranh kiện với quan toà!
Toà vì danh-dự chẳng hùa theo con.
[15] Đừng đi với kẻ táo gan!

Mà con chuốc hoạ vào thân thành-linh,
Nó làm theo sở-thích mình,
Nổi điên ăn hiếp, con đành tiêu vong.
[16] Đừng tranh với kẻ bạo hung!
Cùng qua chỗ vắng, thì đừng, chớ nên!
Y coi đồ máu thói quen
Xa tầm tiếp cứu, nó bèn diệt con.
[17] Đừng bàn với kẻ ngu đần,
Nó khai hết chuyện chẳng cần hỏi tra!
[18] Chẳng nên nói chuyện mình ra
Cho người lạ mặt biết ta tính gì!
Vì rằng sau đó trở đi,
Biết đâu sẽ có chuyện gì nữa đây?
[19] Cũng đừng cời ruột với ai,
Kẻo mà hạnh-phúc đi đời, mất tiêu!

Chương 9

24- Đàn Bà Con Gái

[1] Đừng ghen với vợ mình yêu!
Kẻo mà con dạy những điều chẳng nên:
Rồi đây nàng cũng sẽ ghen
Sẽ quen nghĩ xấu gây phiền cho con.
[2] Đừng giao hết cả tâm-hồn
Cho người phụ-nữ cùng con ngọt-ngào!
Riết rồi sẽ chẳng bao lâu
Nó bèn cưỡi cổ đè đầu con luôn.
[3] Gái hư buôn phấn bán son,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Đón đường chúng nó, là con vào tròng.

[4] Ả đào quyến rũ con chẳng?

Nếu không đi lại, chớ hòng mắc mưu!

[5] Thấy nàng trinh-nữ yêu-kiều,

Đừng nhìn chòng-chọc kéo xiêu tấm lòng!

Đừng nhìn đắm-đuối mãi trông

Kẻo vì sa ngã, phạt cùng cả hai!

[6] Gái làng chơi, chớ trao thân

Coi chừng, bại sản tiêu tan cửa nhà!

[7] Trong con hẻm, chớ là-cà!

Ngoài đường, mắt chớ soát rà lão-liên!

[8] Tránh nhìn người đẹp như tiên,

Thấy giai-nhân lạ, đừng nhìn đắm-dắm!

Chỉ vì nhan-sắc giai-nhân

Mà bao nhiêu kẻ tâm-thần đảo-điên,

Cũng vì sắc đẹp như tiên

Lửa tình rực cháy bốc lên bùng bùng.

[9] Đừng gần phụ-nữ có chồng,

Kề bên chuốc rượu cùng nàng say sưa!

Kẻo khi ngất-ngưỡng chén đưa,

Lòng con nghiêng ngửa, dại khờ ngã sa .

25- Đôi Xứ Với Người Ta

[10] Bạn lâu ngày, chớ lìa xa!

Cố-tri vẫn quý hơn là mới đây.

Cũng như rượu để lâu ngày,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Vẫn ngon hơn rượu mới đây mua vào,
Cho nên rượu mới ra sao,

Thì người bạn mới khác nào chi đâu! .

[11] Đừng ghen tị với tội-nhân

Vì không biết nó về sau thế nào?

[12] Quân vô đạo chúc mừng nhau,

Đừng mừng với chúng, kéo sau ngõ-ngang!

Chúng còn đền tội, nhớ chẳng?

Trước khi bị đẩy xuống lòng âm-cung.

[13] Con sẽ cảm thấy không sợ chết,

Nếu đứng xa người nắm quyền sinh sát trong tay.

Nếu đến gần thì con phải nhớ ngay: thận-trọng!

Kéo nó lại cướp mất mạng con luôn.

Hãy nhớ rằng con đang bước giữa muôn cạm bẫy,

Và đi lại trên tường thành đầy dẫy mảnh chai!

[14] Hãy giao-tiếp với những ai quanh-quất,

Năng bàn hỏi với người rất khôn-ngoa!

[15] Tìm người hiểu biết mà hỏi-han tham-vấn,

Đàm-luận những điều về luật của Đấng Tối-Cao.

[16] Đồng bàn với con phải là những người dạt-dào

liêm-khiết,

Lòng kính sợ Chúa phải là niềm hãnh-diện của con.

[17] Bàn tay nghệ-sĩ có hồn

Làm nên tác-phẩm sẽ còn lưu danh.

Những ai lãnh-đạo dân mình

Nói-năng cần phải chân-thành khôn-ngoa.

[18] Lắm mồm, họ sợ chẳng quen,

Nói-năng khinh-suất, họ liền ghét chê.

Chương 10

26- Việc Cai Trị

- [1] Những người thủ-lãnh khôn-ngao
Thì lo giáo-dục cho dân của mình;
Nhờ uy-thể kẻ thông-minh,
Chính quyền ngăn-nấp điều hành lớp-lang.
[2] Cấp trên cấp dưới đồng lòng,
Chủ thành, dân chúng đều cùng nhất tâm.
[3] Một ông vua dốt, ngu đần
Làm cho dân nước suy tàn tiêu vong.
Khi nhà cai trị tinh thông,
Thì thành hưng-thịnh vững-vàng khôn lay.
[4] Chủ quyền trên trái đất này,
Là do Đức Chúa trong tay an bài,
Khi nào đúng lúc đến thời,
Người cho xuất-hiện hiền-tài chính-nhân.
[5] Con người, sự-nghiệp làm nên
Cũng trong tay Chúa ban quyền mà thôi
Bởi vì nhờ Chúa trên ngai,
Hiền-nhân nở mặt, nở mày vẻ-vang.

27- Chống Tính Kiêu-Ngạo

- [6] Khi nào gặp chuyện bất công,
Con đừng oán trách người xung quanh mình!
Khi đang giận dữ lôi-đình,

Đừng làm gì khác tỏ mình kiêu-căng!

[7] Chúa và ngay cả thế-nhân,
Đều ghê tởm thói kiêu-căng, tham tàn.

[8] Để-quyền trùm khắp các dân,
Là do bạo-lực, kiêu-căng, bạc vàng.

[9] Bụi tro sao dám kiêu-căng,
Sinh-thời mà đã thối hoảng ruột rời?

[10] Chữa hoài chẳng hết, kéo dài,
Phải chẳng bệnh muốn giễu thầy thuốc đây?

Xương hùng, xương bá hôm nay,
Tử-thần chờ sẵn ngày mai, còn gì!

[11] Chỉ còn là cái tử-thi?
Thành giòi, răn rết, tứ bề bọ sâu.

[12] Kiêu-căng khi mới bắt đầu,
Là xa lìa Đấng Tối-Cao Tạo Thành.

[13] Vì đầu mối của kiêu-căng
Chính là tội lỗi, là lòng sói lang.

Kẻ quen xác-xược kiêu-căng,
Chuyên gieo ghê tởm, rắc lòng tà gian.

Cho nên Chúa bắt gian-truân,
Và Người diệt chúng hoàn-toàn tiêu vong.

[14] Những người quyền thế kiêu-căng,
Chúa bèn hạ bệ, nhắc nâng người hiền;

Người hiền thay thế chúng lièn,
Chúa cho lên chỗ bọn kiêu-căng ngồi.

[15] Rể kiêu-ngạo, Chúa búng rời,
Người trồng vào đó một chồi khiêm-nhu.

[16] Đất đai của các dân cư,
Người đảo lộn hết chẳng trừ một châu,
Người tiêu huỷ hết còn đâu?
Tới nền trái đất thăm sâu tuyền-đài.
[17] Loại trừ chúng khỏi cõi đời,
Trong trí loài người, Chúa đã xoá tên.
[18] Con người được Chúa dựng nên,
Chúa không cho phép tự-kiêu khinh nhờn.
Sinh ra bởi mẹ trần-gian,
Chúa không cho phép nổi cơn lôi-đình.

28- Những Người Đáng Trọng

[19] Giống nòi nào đáng quý hơn?
Thưa, nòi giống kẻ phạm-trần trọng hơn.
Giống nòi nào đáng trọng hơn?
Thưa, người biết sợ, kính tôn Chúa Trời.
Giống nòi nào thật dơ đời?
Thưa, kẻ vi phạm các lời dạy răn.
[20] Anh em sinh-hoạt bên nhau,
Ai kẻ đứng đầu, quả đáng trọng thôi!
Còn ai kính sợ Chúa Trời,
Thì Người trọng họ giữa người anh em.
[21] Người chấp nhận những ai tôn kính Chúa
Và loại trừ những ai chai đá tự-cao.
[22] Kẻ giàu cũng như kẻ nghèo,
Biết sợ kính Chúa là điều đáng khen.
[23] Kẻ thông-minh dẫu nghèo hèn,

Chẳng nên khinh-dể, chẳng nên coi thường.

Còn người tội lỗi ngang tàng,
Mà tôn vinh họ lại càng không nên.

[24] Với hàng vua chúa quan quyền,
Mà tôn trọng họ là nên tỏ lòng
Thế nhưng họ không thể lớn bằng
Những ai biết sợ kính tôn Chúa Trời.

[25] Những người nô bộc trải đời,
Thì được phục-dịch bởi người cao sang,
Những người hiểu biết khôn-ngoa
Cũng không lăm-bắm phàn-nàn chê-bai.

29- Đức Khiêm-Nhường và Chân-Thật

[26] Con đừng khôn xảo, cậy tài,
Khi con có việc ai sai phải làm!
Cũng đừng sĩ-diện vinh-vang,
Dù con trong cảnh nghèo-nàn khó-khăn!

[27] Chăm làm mà được dư ăn,
Vẫn hơn khoác-lác mà còn đói meo.

[28] Con nên khiêm-tốn tự-hào,
Chẳng nên vinh-váo tự-cao hơn đời!
Chỉ nên tự-trọng mà thôi

Đúng theo giá-trị, sức, tài của con.

[29] Kẻ nào tự-hại bản thân,
Sao coi như thể chính-nhân tốt lành?
Người nào tự-hạ, tự-khinh,
Còn ai tôn trọng được mình nữa không?

[30] Người nghèo nhờ có trí khôn,
Được người nể trọng, càng gần càng ưa
Kẻ giàu nhờ của dư thừa.
Được người nể trọng, đón đưa là thường.
[31] Đang nghèo được trọng mến thương,
Khi giàu được trọng biết dường nào đây?
Đang giàu mà bị chê-bai,
Khi nghèo còn bị mỉa-mai chừng nào!

Chương 11

30- Đừng Xem Mặt Bắt Hình Dạng

[1] Phận hèn có thể ngẩng cao,
Ngồi bên quyền quý vì đầu khôn-ngoa.
[2] Đàn ông dẫu đẹp, đừng khen,
Bề ngoài xấu hèn, cũng chớ gớm ghê!
[3] Trong loài có cánh chích tê,
Ong tuy bé nhất, mật thì tuyệt-luân.
[4] Đừng cười nhạo kẻ rách bướm,
Đừng trêu kẻ gập cánh buồn đắng cay!
Kỳ-công của Chúa lạ thay!
Vẫn là bí-ẩn cho đời phàm-nhân.
[5] Nhiều bậc vua chúa thượng-quan,
Nay đành ngồi xuống dưới sàn đất dơ.
Nhiều người thật chẳng ai ngờ,
Nay mang vương-miền bây giờ hủ-hê.
[6] Lắm người quyền thế trăm bề,
Nay đành chịu nhục ê-chề thảm-thê;

Nhiều người sang trọng khỏi chê,
Nay đành bị nộp trao cho người thường.

31- *Cân Nhắc và Dẫn-Đo*

[7] Chưa tra xét thì đừng kết án,
Suy nghĩ trước rồi hãy phán xét sau!
[8] Chớ trả lời khi chưa nghe rõ,
Người ta đang nói, chớ có ngắt lời!
[9] Con đừng cãi-cọ lời-thôi,
Khi con là kẻ đứng coi bên ngoài!
Quân kiêu-ngạo cãi nhau hoài,
Con đừng nóng-nảy xấn tay xen vào!
[10] Con ơi, chớ có biện-bao!
Ôm-đồm thêm việc, con nào yên thân?
Dầu con hối-hả cho mau
Thì con cũng chẳng khi nào tới đâu.
Dầu con có chạy đặng nào,
Cũng không tránh khỏi, làm sao thoát vòng?
[11] Hễ càng cực nhọc, vội-vàng,
Lại càng không đạt ước mong của mình.

32- *Tin cậy vào một mình Thiên-Chúa*

[12] Có người yếu đuối thập phần:
Kém tài, túng thiếu, phải cần đỡ nâng.
Thế mà Chúa lại rủ lòng,
Đoái nhìn, cứu giúp, sẵn-sàng thi ân,
Người cho họ được ngẩng đầu,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Nhắc lên khỏi cảnh khổ đau khốn cùng.

[13] Người làm cho họ hiền-ngang,
Khiến cho nhiều kẻ bàng-hoàng ngạc-nhiên.

[14] Tử sinh, lành dữ, sang hèn,
Thấy đều do Chúa xét xem an-bài.

[15] Khôn-ngoa, yêu mến đường ngay,
Hiểu thông lẽ luật: một tay Chúa làm.

[16] Ngu-đần, dốt-nát, tối-tăm,
Người dành phạt lũ tội-nhân lưu đày.

Kẻ nào lòng đá, dạ chai,
Làm điều thất đức, họa tai có ngày.

[17] Những người đạo hạnh lòng ngay,
Phúc ân của Chúa tràn đầy chẳng ngại.

Tình thương của Chúa khôn vơi,
Người hằng hướng-dẫn muôn đời không quên.

[18] Người giàu cần-kiệm làm nên,
Đó là phần thưởng đáp đền Chúa ban.

[19] Hẳn rằng: "Tôi được an-nhàn,
Của tôi, tôi hưởng, chẳng cần lo âu!"

Hẳn đâu biết sống bao lâu,
Chết đi, của-cải ai vào hưởng cho?

[20] Chu-toàn bốn-phận từng giờ
Con nên ra sức chăm lo đến già!

[21] Ác-nhân làm việc xấu-xa,
Con đừng ngưỡng-mộ tỏ ra hài lòng!
Hãy tin vào Chúa Quan-Phòng
Việc con, con hãy gắng công con làm!

Đang nghèo, bổng của ngập tràn,
Chúa cho giàu có dễ-dàng như không.
[22] Người nhân đức, có tấm lòng,
Phúc lành của Chúa thường công dạt-dào.
Phúc lành bổng đổ tuôn trào,
Như hoa rộ nở muôn màu ngát thơm.
[23] Đừng rằng: "Tôi phải cần hơn,
Những gì thêm nữa? Phải cần, chữa thôi.
[24] Đừng rằng: "Đã đủ cả rồi,
Đâu còn tai họa tày trời nữa đây?
[25] Khi người ta gặp vận may,
Người ta quên mất những ngày khổ đau,
Khi lâm cảnh khổ lo âu,
Họ không còn nhớ có lần gặp may.
[26] Khi gần lìa cõi đời này,
Phải đem tính sổ trả vay trong đời,
Thói quen lối sống một thời,
Với Người: chẳng khó, Chúa đòi trả ngay.
[27] Chỉ trong một phút hoạ-tai,
Đã quên lạc-thú niềm vui mất rồi,
Bấy giờ đến lúc cuối đời,
Quá-khứ con người, mới lộ diện ra.
[28] Họ chưa lìa thế đi xa,
Đừng khen họ có phúc nhà vẻ-vang
Vì nhìn vào phút cuối cùng,
Bấy giờ quá-khứ mới bùng bùng hiện ra.

33- Coi Chừng Người Gian Ác

[29] Bạ ai chớ dẫn về nhà,
Vì người xảo-quyệt chuyên dò xem sao.

[30] Chim lồng hùng-hổ thế nào,
Lòng tên kiêu-ngạo tự-cao, khác gì,
Vớ tài trinh-sát tinh-vi,

Rình con ngã xuống, nó thì ra tay.

[31] Tốt thành xấu, nó đổi thay:
Dầu hay, cũng thấy dơ hày hết khen.

[32] Như tia lửa nhỏ bật lên
Đủ làm cả khối than đen cháy bùng.

Lòng người tội lỗi kín bùng,
Mưu rình gây chuyện hành hung giết người.

[33] Đề-phòng những bọn tay chơi,
Chúng mưu làm chuyện động trời bất lương.

Quân này độc ác khôn lường,
Danh con sẽ bị tổn thương muôn đời.

[34] Con đưa khách lạ về chơi,
Nó làm điên-đảo cuộc đời của con,
Vớ người thân-quyến xa gần,
Con thành xa lạ, tình thân chẳng còn.

Chương 12

34- Làm Ơn Làm Phúc

[1] Nếu làm việc thiện, phát tâm,
Thì con phải biết con làm cho ai.
Ở hiền, chớ có đờn sai,

Ắt là con sẽ gặp ngay điều lành!
[2] Với người đạo-hạnh chân-tình,
Ắt là công phúc sẽ dành thưởng con,
Nếu không do kẻ thụ-ân,
Thì cũng do Chúa thưởng ban cho mình.
[3] Ủi-an kẻ ác bạc-tình,
Vậy đâu là đã làm lành phát tâm!
[4] Giúp người đạo-đức chính-nhân,
Nhưng đừng giúp kẻ ác gian gạt lường!
[5] Ủi-an những kẻ khiêm-nhường,
Con đừng ủng-hộ những phường bất-nhân!
Khuốc tử cho nó bánh ăn,
Kéo được đàn chân, nó lân đàn đầu!
Kéo con mắc oán hai lần,
Nó đền con đã thi ân, đỡ-đần.
[6] Với phường vô đạo bất-nhân,
Chúa hằng ghê tởm ghét quân ác này.
Rồi Người sẽ trả oán ngay,
Người cho chúng phải đoạ-đầy khổ thân.
[7] Hãy cho người có thiện-tâm,
Đừng cho những kẻ ác-nhân gian-hùng!

35- *Bạn Thật và Bạn Giả*

[8] Khi con gặp vận hanh-thông,
Thì con đâu biết ai từng thân con.
Nhưng khi lâm nạn gian-nan,
Bấy giờ thù-địch chẳng còn ẩn thân.

[9] Kẻ thù tức giận bần-thần,
Thấy con may-mắn có phần thịnh-hưng.

Khi con lâm nạn lao-lung,
Bạn bè thân-thiết thầy cùng tránh xa.

[10] Kẻ thù giao-dịch lân-la,
Con đừng tin cậy kéo mà hai thân!

Như đồng bị rỉ sét ăn
Lâu ngày tính ác dần dần lộ ra.

[11] Nếu y khúm-núm xun-xoe
Hạ mình quá mức, nên dè-chùng ngay.

Như con mài kiếm lâu nay,
Cuối cùng rỉ ác lâu ngày, rụng ra.

[12] Con đừng để nó la-cà,
Chỗ con nó chiếm, nó xô lật liền;
Cho ngồi bên phải chớ nên,
Ghế con ngồi đó, nó bèn chiếm ngôi!

Hiểu ra, hối tiếc, muộn rồi,
Bởi vì con có nghe lời ta đâu.

[13] Người dụ răn, bị cắn đau,
Ai nào thương hại, ai nào hỏi-han?
Thấy răn mà dám đến gần,
Chẳng ai thương cảm, chẳng cần xót-xa.

[14] Đồng hành với kẻ gian tà,
A-dua với nó cũng là vậy thôi.

[15] Bao lâu con chứa té rơi,
Con còn đứng vững, nó ngồi với con.
Nhưng khi con té trượt chân,

Nó không ở lại với con phút nào.
[16] Kẻ thù ngoài miệng ngọt-ngào,
Nhưng lòng nó tính xô vào vực sâu.
Kẻ thù mắt lệ khôn lau,
Nhưng lòng khát máu mong mau gặp thời.
[17] Khi lâm nạn, có nó rồi,
Nó vờ giúp đỡ, chờ thời quật ngay.
[18] Nó lắc đầu, nó vỗ tay,
Nó day-nghiến hoài, chân-tướng lộ ra.

Chương 13

36- Với Đồng Trang, Đồng Lúa

[1] Đụng vào nhựa, sẽ dính tay,
Theo người kiêu-ngạo, có ngày giống y.
[2] Con đừng mang gánh nặng ni,
Kẻ giàu, quyền thế, đừng đi lại hoài!
Nồi đồng, nồi đất kề vai,
Chạm nhau, nồi đất vỡ ngay tan tành.
[3] Kẻ giàu làm chuyện gian manh
Lại còn khoác lác cậy mình: ta đây;
Người nghèo chịu thiệt lắt-lây,
Vậy mà còn phải van nài khoan-dung.
[4] Con có ích, nó sẽ dùng,
Nhưng con quy xuống, nó ruồng bỏ con.
[5] Con giàu, nó sáp lại gần,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Để rồi bóc lột chẳng cần đăn-đo.

[6] Khi cần, dỗ ngọt ngon ơ,
Tươi cười nó chỉ giả vờ thương con,
Con hy-vọng sẽ khá hơn,
Nói ngon, nó bảo: “Anh cần gì không?”

[7] Nó bày khoản-đãi tiệc-tùng,
Làm con xấu-hổ giữa chừng bữa ăn,
Lột con chẳng chút ngại-ngân,
Cuối cùng cười mũi thấy con hết rồi,
Gặp con bất cứ mọi nơi,
Lắc đầu khi-dễ, hết rồi bạn thân.

[8] Coi chừng họ dụ-dỗ con,
Kéo vì khờ dại, thiệt-thân khổ đời!

[9] Khi người quyền thế gọi mời,
Lẩn đi, họ sẽ càng đòi gặp con.

[10] Nếu vô-vập quá sinh nhờn,
Họ khinh không tiếp, thì con sượng-sùng,
Đứng xa cách quá, cũng đừng!

Bởi vì họ sẽ không chừng quên ngay.

[11] Đừng hòng như kẻ bằng vai,
Mà con ăn nói sánh tày người ta!

Đừng tin lời họ ba-hoa,
Nói nhiều như thế, đó là thử con!

Giả vờ cười-cợt ngọt ngon,
Ấy là dò xét ý con đấy mà!

[12] Lời tâm-sự của người ta,
Nó không giữ kín, thật là nhẩn-tâm.

Nó không một chút quan tâm
Thấy ai bị xích, bấm vằm nát thân.
[13] Đẽo cao cảnh-giác thì hơn,
Đừng đi với kẻ bất nhân bạo tàn!
[14] Chiêm bao nghe Chúa truyền ban
Hãy mau thức dậy! Còn nằm nữa thôi?
Hãy yêu mến Chúa suốt đời!
Hãy cầu khẩn Chúa, xin Người trông coi!
[15] Loài vật yêu vật cùng nòi,
Ai ai cũng thích những người quen thân.
[16] Mọi loài trên chốn dương-gian
Mỗi loài cùng giống cận-lân kết tình.
Con người cùng giống thông-minh,
Tìm người đồng loại của mình kết thân.
[17] Sói nào chung sống với chiên?
Chính-nhân sống với tội-nhân sao cùng?
[18] Chó nhà sống với chó rừng,
Làm sao có thể hoà-bình được chăng?
Người lam-lũ, kẻ giàu sang,
Làm sao có thể mơ-màng bình-an?
[19] Giữa nơi sa-mạc khô-khan
Thì sư-tử kiếm lừa hoang làm mồi.
Kẻ giàu cũng thế mà thôi,
Tìm mồi, nhìn kẻ tả-tơi mà thèm.
[20] Kiêu-căng coi kẻ thấp hèn,
Là điều ghê tởm tồi-tàn, nhỏ-nhoi.
Kẻ giàu cũng thế mà thôi,

Kẻ nghèo với họ là nòi gớm ghê.

[21] Người giàu vấp té khoẻ re,
Trượt chân đã có bạn bè vực lên.

Kẻ nghèo cất bước chẳng nên,
Trượt chân vấp ngã, bạn bè bỏ rơi.

[22] Người giàu nếu có lỡ lời,
Nhiều người chống-chế tức thời gỡ ngay.

Kẻ nghèo dẫu có nói sai,
Họ cho là phải chẳng ai trách gì.
[23] Người giàu lên tiếng nói chi,
Mọi người im lặng tức thì lắng tai
Người ta phổ-biến khắp nơi,
Loan truyền lên tới mây trời cao xanh.

Kẻ nghèo lên tiếng rành-rành,
Người ta hỏi rất vô tình: "Ai đây?"

Nếu y vấp té chẳng may,
Họ xô cho té lăn quay lộn nhào.
[24] Chính-nhân coi những kẻ giàu,
Thầy đều tốt cả nếu đầu sạch trong.

Còn người vô đạo thì không
Coi nghèo là xấu, chẳng mong cảnh này.

[25] Lòng người làm mặt đổi thay
Xấu-xa, tốt đẹp lộ ngay ra liền.

[26] Mặt tươi hạnh-phúc triền-miên,
Cực nhọc ưu-phiền, sắc mặt héo-hon.

Chương 14

37- Hạnh-Phúc Thật

[1] Phúc cho người chẳng lờ lờ,
Đã không phải khổ suốt đời ăn-năn!
Ai không day-dứt lương-tâm!
Cũng không thất-vọng, mừng thăm phúc thay!

38- Sử-Dụng Của-Cải

[3] Tiều-nhân lắm của, ích gì?
Tham-lam thì để làm chi gia-tài?
[4] Tham-lam hà-tiện chẳng xài,
Là đem tích-luỹ cho ai đó xài.
[5] Xấu với mình, tốt với ai?
Của mình mà chẳng dám xài, đem chôn.
[6] Hại mình, ai khác tệ hơn?
Đây là cái giá trả ơn cho mình
[7] Làm điều chính-đại quang-minh,
Tốt chẳng, cũng chỉ vô tình mà thôi.
Cuối cùng mặt nạ cũng rơi,
Ác gian của nó sẽ lòi mặt ra.
[8] Lòng luôn đổ-ky người ta
Chỉ hay ngờ-vực thật là xấu-xa.
Thấy ai thì mặt làm ngơ,
Coi thường khi-để người ta, chẳng nhìn.
[9] Kẻ tham, bất mãn, bất bình
Chẳng an phận mình, chẳng thoả lòng ham.
Những người keo-kiệt, tham-lam,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Tâm-hồn căn-cỗi, nghèo nàn, héo-hon.

[10] Người hà-tiện, kiệt miếng ăn
Sơ-sài, cũng chẳng miếng ngon trên bàn.

[11] Con ơi, nếu có của ăn,
Hãy làm cho thắm tươi hơn cuộc đời!

[12] Tử-thần chẳng hoãn chờ ai,
Nhớ rằng: nó tới chẳng hay lúc nào?

[13] Chết đi, của-cải để đâu?
Hãy đem tặng những người nào con thân!
Đem lòng quảng-đại thi ân

Tặng trao tùy sức con còn bao nhiêu!

[14] Của con hiện có, cứ tiêu!
Ngày vui hãy hưởng, ưu-phiền làm chi?
Con từng ước-nguyện những gì,
Nếu là chính đáng, chớ thì bỏ qua!

[15] Gia-tài, tiền bạc, cửa nhà,
Bộ không để lại cho bà-con sao?
Mồ-hôi, nước mắt, công lao,
Bộ không để kẻ khác vào rút thăm?

[16] Hãy cho, hãy nhận, hãy cầm!
Cho hồn khuây-khoả, cho tâm thoả lòng.

Vì trong âm-phủ kín bưng
Chẳng tìm ra được vui mừng nữa đâu!

[17] Xác phàm như áo mặc vào,
Thảy đều cũ rách mòn hao rã-rời.

Đó là quy-luật muôn đời,
Cuối cùng con phải lìa đời mà thôi.

[18] Như cây, cành lá xanh tươi,
Lá rơi rồi lại đâm chồi mọc ra.
Cũng vậy, thân xác người ta,
Lớp này kết thúc, tiếp là lớp sau.
[19] Mọi công-trình phải tiêu-tan,
Đem theo tác-giả hạ màn thế-gian.

39- Hạnh-Phúc của Người Khôn-Ngoan

[20] Phúc thay kẻ ngấm Khôn-Ngoan,
Biết dùng tri-thức luận bàn trầm-ngâm!
[21] Phúc thay kẻ biết để tâm,
Nghĩ suy đường lối truy tầm Khôn-Ngoan,
Gắng công tìm kiếm luôn luôn,
Mới mong thấy rõ Khôn-Ngoan nhiệm-mầu!
[22] Như kẻ săn thú khác nào,
Rình theo dấu vết tìm vào Khôn-Ngoan.
[23] Bên cửa sổ, qua tấm màn,
Rình nghe bên cửa Khôn-Ngoan ra vào.
[24] Nhà Khôn-Ngoan cách hàng rào,
Nó đem đỉnh đến đóng vào tường xây.
[25] Nó căng lều dưới cánh tay,
Ở nơi hạnh-phúc tràn đầy Khôn-Ngoan.
[26] Khôn-Ngoan che-chở đàn con,
Khôn-Ngoan cho nó bóng râm nghỉ nhờ.
[27] Không còn nóng bức vật-vờ,
Khôn-Ngoan cho ngụ trong nhà vinh-quang.

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

- [1] Những ai kính sợ Chúa Trời,
Sẽ thi-hành luật do Người đã ban,
Lễ Luật Chúa, nếu giữ tuân
Sẽ tìm thấy được Khôn-Ngoan vẹn tròn.
- [2] Hân-hoan như mẹ đón con,
Khôn-Ngoan rước hân về làm tân-lang.
- [3] Đói thì ăn bánh "Quán-Thông"
Khát thì uống nước "Khôn-Ngoan" mát lòng.
- [4] Khôn-Ngoan chỗ dựa vững-vàng:
Hân không chao-đảo để lòng ngã-nghiêng.
Không-Ngoan gấn bó kết liên:
Hân không tủi hổ chẳng quen thẹn-thùng.
- [5] So trong những kẻ lảng-giềng,
Khôn-Ngoan giúp hân vượt trên mọi người.
Giữa nơi đại-hội công-khai
Khôn-Ngoan giúp hân cất lời biện-minh.
- [6] Triều-thiên trao tặng, thoả tình
Khôn-Ngoan cho hưởng phước-danh muôn đời.
- [7] Kẻ ngu, trí óc hẹp-hòi,
Không sao thấu hiểu rạch-ròi Khôn-Ngoan.
Còn người tội lỗi dối gian,
Sẽ không được thấy Khôn-Ngoan bao giờ.
- [8] Kẻ kiêu-ngạo quả đại khờ
Khôn-Ngoan luôn vốn cách xa, chẳng gần.
Trong lòng những kẻ dối gian,
Không hề thấy bóng Khôn-Ngoan khi nào.
- [9] Tội-nhân ca tụng ngọt-ngào,

Không do Đức Chúa nên sao vô tình!
[10] Vì tâm-hồn phải quang minh,
Chúa thương hướng dẫn cho mình nói lên,
Trong Khôn-Ngoan, cất lời khen,
Thì lời ca tụng mới nên thật tình.

40- Tự-Do của Con Người

[11] Đừng rằng: "Tôi tôi vẫn còn,
Là do Chúa đã chẳng ngăn tôi làm,
Vì điều Người vốn chẳng ham,
Thì Người đã chẳng ưng làm cho tôi."
[12] Đừng rằng: "Tôi lạc lối rồi,
Vì Người đã chẳng bên tôi dẫn đường"
[13] Điều kinh tởm, kẻ bất lương,
Chúa hằng gớm-ghiếc, chẳng thương nhận lời
Cả người kính sợ Chúa Trời,
Cũng đều khinh ghét, chẳng đời nào ưa.
[14] Từ nguyên-thủy, thuở ban sơ,
Con người từ bụi đất thô tạo thành,
Chúa cho tự-quyết đời mình,
Hoàn-toàn họ được quyền hành tự-do.
[15] Lời Người răn dạy ban cho,
Nếu như con muốn, hãy lo tuân-hành!
Giữ lòng bền vững trung-thành,
Làm những điều lành, đẹp ý Chúa hơn.
[16] Người ban lửa, nước cho con,
Hãy chìa tay lấy, nếu còn muốn ham!

[17] Tử, sinh đôi ngả hợp tan,
Trước mặt người phạm, ai thích, Chúa ban.

[18] Khôn-Ngoan của Chúa toàn-năng
Uy-quyền, mạnh-mẽ, quán thông mọi điều.

[19] Những ai biết kính sợ Người,
Người hằng để mắt thương yêu dòm chừng.

[20] Người không truyền dạy bất trung
Cũng không cho phép khoan-dung lỗi lầm.

Chương 16

41- Kẻ Gian Ác Bị Nguyên Rủa

[1] Con đàn cháu đống đừng ham,
Nếu là vô dụng chẳng làm giúp ai!
Cũng đừng hớn-hở mừng vui
Khi đàn con cháu suy-đổi bất nhân!

[2] Chúng dù đông-đảo đầy đàn,
Mà không kính Chúa, chẳng nên vui mừng!

[3] Chúng dù sự-nghiệp lẫy-lừng,
Con đừng tin tưởng, cũng đừng mừng rơn!
Chúng dù nhiều cháu đông con,
Thì con cũng chẳng trông mong cậy nhờ,
Cả ngàn thóc chất đầy bồ
Không bằng một đấu, nhưng mà chắc ăn.

Chết đi mà vẫn không con
Còn hơn con cái bất nhân vô tình.

[4] Một người mà rất thông-minh,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Làm cho thành vững, thanh-bình, đông dân;
Còn như nồi giống vô luân,
Ắt là sẽ phải hoàn-toàn diệt vong.
[5] Lắm điều như thế, tôi đã từng trông thấy,
Tai tôi nghe những điều còn hãi-hùng hơn.
[6] Lửa bùng thiêu đám ác-nhân,
Xung-thiên nộ-khí giết dân cứng đầu.
[7] Người không dung-thứ, tha đâu
Những tên to lớn dữ-dẫn thuở xưa.
Những tên cậy sức có thừa,
Nổi lên phản loạn xông bừa nhào vô.
[8] Kê cho ông Lót ở nhờ,
Kiêu-căng, Người ghét không cho khoan-hồng.
[9] Dân nào mang án diệt vong,
Người không thương xót, khoan-dung tội tình.
Dân nào tội lỗi đầy mình,
Loại trừ, Người chẳng thương tình thi ân.
[10] Cũng như sáu chục vạn quân
Cứng đầu nên đã chết trên dần dần.
[11] Một tên cho dầu cứng đầu,
Lại không bị phạt, rõ màu-nhiệm thay!
Vì lòng lân-tuất tràn đầy,
Người tuy nổi giận, nhưng hay khoan-hồng.
[12] Người càng thương xót khoan-dung,
Người càng hạch tội và trừng phạt ngay.
Tuỳ theo tốt, xấu, dở, hay
Mà Người xét xử, thẳng tay Người làm.

[13] Kẻ nào chất nặng túi tham,
Không sao thoát tội đã thềm cửa gian.
Người nào đạo-đức ái nhân,
Đợi chờ kiên-nhẫn chẳng còn uống công.

[14] Những ai mở rộng tấm lòng,
Thi ân bố-thí, Chúa hằng thưởng công.
Chiếu theo việc đã làm xong,
Người ban ân thưởng công-bằng chẳng sai.

[15] Phara-ô sẽ không biết Người,
Người làm cho hằn ra chai cứng lòng.
Người làm những việc kỳ-công,
Thảy đều bày tỏ ở trong bầu trời.

[16] Lòng đầy lân-mẫn của Người
Tỏ trên mọi vật do Người dựng nên.
Ánh sáng và bóng tối đen,
Người phân chia hết cho dân của Người.

42- Chắc-Chắn Có Thưởng Phạt

[17] Đừng rằng: "Tôi giấu mặt rồi,
Trên cao, ai nhớ tới tôi đâu mà?
Giữa nơi đông-đúc người ta
Chẳng ai nhận được đó là chính tôi.
Bởi tôi đâu xứng giữa đời?
Giữa cõi loài người bát-ngát bao-la?
[18-19] Từ trời cao thăm trùng trùng,
Kìa, Người ngự xuống chuyển rung địa-cầu,
Núi non, nền đất, vực sâu,

Người nhìn, chúng thấy run lên kinh-hoàng!

[20] Vậy mà thiên-hạ chẳng màng

Quan tâm việc ấy đã từng xảy ra,

Những điều họ thấy rõ mà,

Đường Người, ai đã nghĩ ra rạch-ròi?

[21] Mắt nào thấy được tội tôi?

Dối gian tôi giấu, hỏi ai biết rành?

[22] Những điều xét xử công-minh,

Nào ai công-bố tường-trình ra đâu?

Chờ ngày đến hẹn còn lâu,

Mong gì việc ấy, làm sao đợi chờ?

[23] Những người thiên-cận ngu-ngơ,

Nghĩ suy như thế rõ là vô tâm.

Những người điên dại sai lầm,

Nghĩ toàn những chuyện ngu-đần ngây-ngô.

43- Con Người Trong Công-Trình Tạo Dựng

[24] Con ơi, hãy lắng nghe ta,

Học cho hiểu biết để mà ngẫm suy!

[25] Ta cho kiến thức tư-duy,

Dần dần công-bố tinh-vi rạch-ròi.

[26] Kỳ-công Chúa dựng tuyệt-vời,

Người phân từng loại, theo loài trước sau,

Xếp theo trật-tự nhiệm-màu,

Từ nguyên-thủy đến về sau muôn đời,

Chúng không khát mệt, đói dài,

Cũng không kiệt sức rã-rời chân tay.

Việc làm bốn-phận hằng ngày
Chúng không hề bỏ, chẳng hay lơ-là.
[28] Không hề chen lấn, chạm va,
Vật nào vật nấy theo đà đẩy trôi
Và cho đến suốt muôn đời,
Chúng không chống cưỡng lời Người truyền ban.
[30] Người cho các sinh-vật tràn lan mặt đất
Rồi cho chúng về chốn bụi cát hoàn nguyên.

Chương 17

[1] Chúa dựng con người từ viên bụi đất.
Rồi cho họ về lòng đất vui thây.
[2] Người cho nó một số ngày,
Cho thời-gian để quản cai mọi loài.
[3] Mặc cho sức mạnh của Người,
Dựa theo hình ảnh của Người làm nên.
[4] Người làm cho mọi xác hèn,
Bẩm-sinh đã sợ nghe tên con người.
Để cho chúng được quyền oai,
Trước muôn súc vật, mọi loài chim muông.
[5] Người ban cho chúng ngũ quan,
Thông chia cho chúng trí khôn của Người,
Lại cho biết cách mở lời,
Để mà lý giải việc Người làm nên.
[6] Cho tai, mắt lưỡi, trí khôn,
Trái tim thêm nữa, ngõ hầu nghĩ suy.

- [7] Người cho kiến-thức tư-duy,
Để mà biết được điều chi dữ, lành.
[8] Người đem ánh sáng thông-minh,
Soi lòng chúng thấy việc mình lớn-lao.
[9] Để cho chúng biết tự-hào
Kỳ-công Người tạo xiết bao lạ thường!
[10] Thánh-danh Người, chúng tán-dương,
Việc Người khôn lường, chúng sẽ kể ra.
[11] Người ban kiến-thức bao-la,
Luật ban sự sống, Người cho hưởng dài.
[12] Người lập giao-ước muôn đời,
Tỏ cho thấy hết điều Người phán ra.
[13] Vinh-quang Người tỏ chói loà,
Mắt nhìn, chúng thấy hiện ra tỏ-tường.
Tiếng Người phán bảo uy-hùng,
Tai nghe, chúng thấy rõ từng lời ban.
[14] Người truyền: "Xa sự dối gian,
Vớ người đồng loại, phải san tẩm lòng."

44- Thiên-Chúa Là Thẩm-Phán

- [15] Nẻo đường của chúng lòng-vòng
Người luôn nhìn thấy, chẳng hòng giấu dấu.
[16] Ngay từ thuở nhỏ ban đầu,
Chúng không theo lối dẫn vào đường ngay.
Hỏi rằng lòng đá dạ chai,
Đổi ra lòng thịt, coi mò dễ sao?

- [17] Người cho một kẻ tài cao
Đặt làm thủ-lãnh đứng đầu mỗi dân.
Còn dân tộc Ít-Ra-en,
Người giành làm giống dân riêng của Người.
- [18] Nó là con trưởng, Người nuôi,
Người ban sủng-ái, nó cười chẳng ứng.
- [19] Như bình-minh chiếu sáng trưng.
Hành-vi của chúng rõ-ràng lộ ra,
Nẻo đường của chúng gần xa,
Mắt Người chăm-chú soát rà dõi theo.
- [20] Những điều bất chính tối đen,
Giấu Người chẳng được, ắt bèn lộ ra.
- [21] Nhưng tình Chúa rất bao-la,
Người không nỡ bỏ, Người tha lỗi lầm.
- [22] Người coi việc thiện đã làm,
Tựa như ấn-tín khắc tâm ghi lòng,
Những ai nhân-đức sạch trong
Người gìn-giữ mãi như tròng con người.
- [23] Cho nên Người vẫn không quên,
Cuối cùng, Người sẽ đứng lên đáp đền,
Người ban ân thưởng kẻ hiền,
Trên đầu của chúng, đổ tràn phúc ân.
- [24] Những ai sám-hối ăn-năn,
Thì Người ban phúc cho ơn trở về.
Những ai nản chí ê-chề,
Thì Người khích-lệ, vỗ-về ủi-an.

45-Kêu Gọi Sám-Hối

- [25] Hãy mau từ bỏ lỗi lầm
Quay về với Chúa khẩn cầu kêu van!
Hãy xa dịp tội muôn vàn,
Ăn-năn đền tội trước nhan thánh Người!
- [26] Việc làm gian ác tày trời,
Hãy mau đoạn-tuyệt, hãy thôi đi nào!
Trở về cùng Đấng Tối-Cao,
Chúa ghét điều nào, hãy gớm ghét ngay!
- [27] Ta còn đang sống đời này,
Không ca ngợi Chúa hết lời hay sao?
Thì trong âm-phủ hoả-hào,
Ai ca ngợi Đấng Tối-Cao đâu mà?
- [28] Khi người là cái thân ma,
Không còn đâu nữa để mà tụng xưng,
Chỉ người đang sống kiện-khang
Mới ca tụng Chúa kính dâng lên Người.
- [29] Lòng Người lân-tuất cao vời,
Ơn Người tha-thứ rộng ngời biết bao!
- [30] Vì không ai bắt tử đâu,
Mọi thứ nhu-cầu, chẳng thể có đâu.
- [31] Mặt trời rực-rỡ làm sao!
Có gì chói-lọi hơn nào? Nghĩ xem!
Vậy mà nhật-thực tối đen
Hoặc chìm lặn xuống cho đêm tiến vào.
- [32] Chính Người giám-sát trời cao,
Loài người hết thảy khác nào bụi tro.

Chương 18

46- Thiên-Chúa Cao Cả.

[1] Mọi loài trên trái đất này,
Chúa hằng-hữu đến muôn đời dựng nên.

[2] Chỉ mình Đức Chúa chí tôn
Được xưng là Đấng chí công vô ngần.

[3] Tay Người cai quản thế-gian,
Mọi loài hết thảy đều tuân lệnh Người.
Người là chúa tể muôn loài,
Tách phân lành dữ, bởi Người toàn năng.

[4] Kỳ-công của Chúa vô song,
Nào ai có đủ khả-năng trình bày?
Kỳ-công của Chúa khôn tày
Nào ai đủ sức, đủ tài dò ra?

[5] Quyền-năng của Chúa bao-la,
Nào ai có thể cân đo đong lường?

[6] Công-trình kỳ-diệu của Người,
Khôn thêm, khôn bớt, để thường dò đâu?

[7] Tưởng xong, mới chỉ bắt đầu,
Tuy ngưng mà vẫn ngại-ngần hoang-mang.

47- Con Người Chẳng Là Chi

[8] Con người là chi?
Có ích lợi gì?
Đâu là cái dở?
Đâu là cái hay?

[9] Đời người ngắn lắm, đâu dài!
Dẫu cho nhiều lắm, chỉ đầy trăm năm.

[10] Trăm năm thì có bao lắm?
Kiếp người so với thời-gian đời đời,
Chỉ bằng hạt cát mà thôi,
Chỉ bằng giọt nước biển khơi ngàn trùng.

[11] Cho nên Chúa chẳng nản lòng,
Chúa vẫn khoan-hồng, tuôn đổ tình thương.

[12] Người nhìn thấy, biết tỏ-tường:
Vận cùng của chúng đáng thương vô cùng,
Cho nên Người vẫn sẵn lòng,
Càng thương xót chúng, Người càng thứ-tha.

[13] Thường ruột thịt mới xót-xa,
Nhưng tình của Chúa khác xa người phàm.
Khuyên răn, sửa phạt lỗi lầm,
Người như mục-tử luôn dòm đàn chiên.

[14] Những ai đón nhận lời khuyên,
Ham nghe Người dạy, Người liền xót thương.

48- Cách Thức Trao Tặng

[15] Một khi con đã làm ơn,
Con đừng trách-móc cằn-nhẫn một ai!
Con trao quà tặng cho ai,
Thì đừng thờ vắn nhiều lời thờ-than!

[16] Ngày hè nắng lửa chói-chan,
Sương đêm há chẳng xua tan oi nồng?
Cũng vậy, lời nói tỏ lòng

Bao giờ cũng quý hơn mang tặng quà.

[17] Món quà, lời nói khác xa,

Tuy lời nói quý hơn là quà trao,

Nhưng người ân-đức thì sao?

Cả hai đều trọng, quý đều như nhau.

[18] Kẻ ngu khi món quà trao,

Nói như bát nước hắt vào người ta.

Kẻ tham khi tặng món quà,

Làm người buồn tủi, mắt nhoà lệ mau.

49- Suy Nghĩ và Tiên-Liệu

[19] Con nên học trước, nói sau

Để ngừa bệnh, uống thuốc mau đi nào!

[20] Trước khi xét đoán người nào,

Con nên tự kiểm xem sao, kéo lằm!

Thì trong giờ Chúa đến thăm,

Chúa xem xét tội, để tâm khoan-hồng.

[21] Trước khi ngã bệnh liệt giường,

Con hãy khiêm-nhường, dẹp tính kiêu-căng!

Tỏ lòng sám-hối ăn-năn,

Ngay khi vấp phạm con toan lỗi lằm.

[22] Giữ lời khấn hứa sẵn-sàng,

Đừng chờ sắp chết mới màng giữ cho!

[23] Trước khi khấn, hãy dẫn-đo!

Đừng như thử Chúa, muốn dò xem sao?

[24] Nhớ rằng Người giận biết bao,

Trong ngày sau hết Người vào thăm-chung!

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

Đến giờ báo oán cuối cùng
Khi Người ngoảnh mặt khó lòng ăn-năn.
[25] Khi mình dư-giả miếng ăn;
Đừng quên những lúc khó-khăn đói lòng
Nhớ cơn nghèo khổ khổn cùng,
Khi giàu rủng-rỉnh thoả lòng ăn tiêu.
[26] Thời-gian thay đổi sáng chiều,
Trước nhan thánh Chúa, thấy đều qua mau.
[27] Người khôn hiểu rộng biết sâu,
Mọi điều thận-trọng trước sau đề-phòng,
Kẻo khi dịp tội hoành-hành,
Sẽ không sa ngã, giữ mình sạch luôn.
[28] Tinh thông thì biết Khôn-Ngoan,
Biết ca tụng kẻ đầy tràn Khôn-Ngoan.
[29] Kẻ rành đạo-lý châm-ngôn,
Là người thâm-cứu châm-ngôn miệt-mài,
Mỗi khi lên tiếng cất lời,
Tuôn ra ngọc-ngữ tuyệt-vời khôn-ngonan.

50- Tự Chủ

[30] Đam-mê, con chó thả buông!
Hãy kìm dục-vọng luôn luôn theo mình!
[31] Nếu con tận-hưởng thoả tình,
Kẻ thù thích-thú đã rình hại con.
[32] Xa-hoa, lạc-thú, chó nên!
Đừng a-dua với những tên loại này!
[33] Tiệc-tùng, vay mượn, bỏ ngay!

Nếu không, tiền bạc trong tay chẳng còn.

Chương 19

[1] Công-nhân chè chén chẳng giàu,
Coi thường lợi nhỏ sẽ mau túng nghèo.

[2] Đàn bà, chén rượu mà đeo,
Những người minh-mẫn thầy đều hư thân.

Ai mê gái diễm vô luân,
Chẳng còn liêm-sĩ, giống quân số-sàng.

[3] Thành nơi giò bọ ẩn-tàng,
Tâm-hồn bại-hoại, cuối cùng diệt vong.

51- Chống Thói Ba-Hoa

[4] Chưa suy đã vội quyết ngay,
Là người nhẹ dạ, dễ hay tin người.

Ai mà chống đối Chúa Trời,
Ắt là tự chuốc hoạ-tai cho mình.

[5] Thấy làm điều xấu, háu nhìn,
Tránh sao khỏi tội có tình xấu-xa?

[6] Ai mà ghét thói ba-hoa,
Sẽ không làm việc xấu-xa, chuyện tồi.

[7] Chuyện nghe kể lại, rồi thôi
Lập đi, lập lại bị người hại cho!

[8] Dẫu cho là bạn hay thù,
Cũng đừng tiết-lộ chuyện gì nhỏ to,
Trừ phi nếu chẳng nói ra,

Thì con mang tội, bỏ qua chẳng dùng!

[9] Nghe con, họ sẽ dè chừng,

Sau này họ sẽ để lòng ghét con.

[10] Chuyện nghe, dầu chẳng tin đồn,

Nghe đâu bỏ đó, hãy chôn trong lòng!

Đừng lo, dầu giữ kín bụng,

Nó không xé xác nổ bùng ra đâu!

[11] Kẻ ngu nghe chuyện thoát đầu,

Đã quần-quai giống mẹ bầu sắp sinh.

[12] Kẻ ngu mới được nghe tin,

Đã đau như thể mũi tên trúng đùi.

52- Kiểm-Chứng Điều Nghe Nói

[13] Hãy nên hỏi bạn đôi lời,

Biết đâu bạn chẳng làm sai điều gì!

Mà dù bạn có làm chi,

Sẽ không tái-phạm làm gì nữa đâu!

[14] Hỏi người bên cạnh trước sau,

Biết đâu nó chẳng nói câu ấy mà!

Mà dù đã có nói ra,

Sẽ không nói lại để mà hờn nhau.

[15] Hãy điều-tra bạn xem sao?

Biết đâu đã có kẻ nào nói sai

Đặt điều vu-khống chê-bại,

Nên đừng tin tưởng ở lời người ta!

[16] Người ta khi đã ngã sa,

Có đâu cố ý mà là chẳng may.
Vả chẳng chẳng thể nói hay,
Người ta có lúc nói sai lỡ lời.
[17] Trước khi hăm dọa một ai,
Hỏi người bên cạnh đúng sai thế nào!
Luận người tốt xấu ra sao?
Để cho luật Đấng Tối-Cao xét đòi!
[18] Có lòng kính sợ Chúa Trời
Mới mong được tiếp, được Người hoan-nghênh.
Có lòng mến Chúa hết tình,
Thì Người gây dựng cho mình khôn-ngoa.
[19] Lệnh truyền của Chúa đã ban,
Ấy là đạo sống cải-tân con người.
Ai làm đẹp ý Chúa Trời,
Người cho hưởng phúc lâu dài biết bao!

53- Khôn-Ngoan Thật, Khôn-Ngoan Giả

[20] Khôn-Ngoan nào cũng như nhau,
Đều kính sợ Đấng Tối-Cao làm đầu.
Khôn-Ngoan nào có khác nhau?
Giữ tuân Lễ Luật phải mau thi-hành.
[21] Gia-nhân nói với chủ mình:
“Ông sai, tôi biết thi-hành gì đâu?”
Nhưng sau, nó lại làm mau,
Rõ là chọc tức chủ-nhân của mình.
[22] Tuy nhiên biết điều dữ lành,

Vẫn chưa có thể bảo rằng khôn-ngoa.

Như quân tội lỗi mưu toan,

Ai rằng lanh trí khôn-ngoa có thừa?

[23] Khéo khôn có cái khó ưa

Mà ngu thì chẳng thể thừa khéo khôn.

[24] Thà rằng hiểu biết kém hơn,

Nhưng mà biết sợ, kính tôn Chúa Trời,

Còn hơn khôn khéo hơn người,

Mà Lễ Luật Chúa thì lười chẳng tuân.

[25] Khéo khôn có cái nhiệt-tâm,

Nhưng mà giả dối việc làm bất lương.

Có người tráo-trở hai mang

Để giành phần thắng vinh-quang lẫy-lừng.

[26] Có người râu-rĩ khom lưng,

Ra chiêu sám-hối mà lòng mưu-mô.

[27] Che mặt, giả điếc, ngây-ngô,

Khi không nhận diện, nó vỗ chộp ngay.

[28] Có người vì yếu chẳng may,

Nên chưa phạm tội, ra tay chữa căn

Nhưng khi cơ-hội đến gần

Nó chẳng ngại-ngần làm chuyện bất công.

[29] Xem mặt mà bắt hình-dong,

Gặp rồi mới biết ai khôn hơn người?

[30] Cứ xem y-phục, miệng cười,

Dáng đi, điệu bộ, biết luôn tính người.

54- Nên Nói Hay Làm Thinh

- [1] Có người trách chẳng đúng thời,
Có người nín lặng lại nòi tình khôn.
[2] Thà trách mắng còn hơn giận dữ,
[3] Thù tội rồi, ai nữ trách la.
[4] Dùng bạo-lực làm ra lẽ phải
Khác nào như quan hoạn hại gái tân.
[5] Có người thinh lặng là khôn,
Còn kẻ đa-ngôn, lại đáng ghét thay!
[6] Có kẻ thinh lặng vì không hay đối đáp,
Có kẻ thinh lặng để chờ bắt thời-cơ.
[7] Người khôn-ngoa biết đợi chờ dịp tốt,
Kẻ ba-hoa, đại khờ bỏ mất dịp may.
[8] Nhiều lời thật đáng ghét thay!
Còn người hiểu thẳng ai ai cũng kiêng.

55- Những Điều Nghịch Lý

- [9] Gặp tai-ương, lại thành công,
Gặp may mà lại bỗng dưng thiệt-thòi.
[10] Cho đi có lúc không lời,
Cho đi có lúc lại hời gặp đôi.
[11] Vinh-quang có lúc bị coi nhục-nhã,
Thấp hèn có lúc rạng-rỡ ngẩng đầu.
[12] Có kẻ sắm nhiều tướng đầu tợn lắm,
Thực ra đã trả tới gấp bảy lần.
[13] Khôn-ngoa chỉ nói khi cần,

Ít lời thiên-hạ lại gần thêm thân;
Không như những kẻ ngu đần,
Nói lời hoa mỹ, ai cần nghe đâu.
[14] Biếu quà chẳng ích chi nào?
Nó ngu cho một, mong sao được mười.
[15] Nó cho ít, có bao nhiêu?
Nhưng mà trách mắng thì nhiều vô phượng,
Như thẳng mỗ, miệng oang oang,
Hôm nay cho mượn, mai sang đòi về.
Người như vậy đáng ghét ghê!
Chẳng ai ưa chúng, đều chê chẳng màng.
[16] Kẻ ngu mở miệng nói rằng:
"Chẳng ai thân-thiết hài lòng với tôi,
Tôi làm việc thiện giúp người,
Mà người chẳng biết một lời cảm ơn."
[17] Thụ-ân là bọn bất nhơn,
Đã từng chê nó, bao phen nhạo cười.

56- Tránh Ăn-Nói Vụng-Về

[18] Sẩy chân hơn bị lỗi lời,
Như quân gian ác tả-tơ bất ngờ.
[19] Những tên thô-lỗ, dốt khờ,
Một câu chuyện chẳng hay-ho hợp thời,
Thế mà chúng chẳng hổ-người,
Kể đi, kể lại, kể hoài, phát nôn.
[20] Kẻ ngu khôn nói dụ-ngôn,
Khi cần phải nói, nói khôn nên lời.

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

[21] Vì nghèo chẳng thể tiêu xài,
Nhiều người tránh được trái sai lỗi lầm.

Nhưng khi rảnh rỗi việc làm
Thành-thời không bị lương-tâm dày vò.

[22] Có người hổ thẹn, âu lo sợ hãi
Nên cuối cùng đã phải tiêu vong.

Tiêu vong vì đã mềm lòng,
Mà không tự-chủ, nể-nang kẻ gàn.

[23] Có người xấu-hổ hứa càn,
Bỗng dưng tình bạn bể tan thành thù.

57- Gian Dối

[24] Dối gian quả thật xấu-xa,
Bởi ngu mở miệng toàn là dối gian.

[25] Trộm cắp còn đỡ hơn nói dối,
Nhưng cả hai đều chuốc lấy hư vong.

[26] Kẻ quen thói có nói không
Ô-danh vô-sĩ còn mang suốt đời.

58- Về Sự Khôn-Ngoan

[27] Kẻ hiểu biết được nhiều người kính nể,
Người khôn-ngoaan bậc quyền thế đề cao.

[28] Nông-phu thu-hoạch dồi-dào,
Người nào được bậc quyền cao hài lòng,
Lỗi lầm sơ-suất có chẳng

Người ta chẳng chấp, sẵn lòng quên luôn.

[29] Dù cho là bậc khôn-ngoa,
Nhận quà, bỗng lộc làm hoa mắt mình.

Nên đành khoá hòng làm thình,
Không còn lên tiếng phê-bình trách ai.

[30] Khôn-ngoa giấu kín, ai hay?
Kho-tàng vui lấp, cả hai ích gì?

[31] Ngu dần mà giấu kín đi,
Vẫn hơn đem giấu lấp đê khôn-ngoa.

Chương 21

59- Các thứ Tội

[1] Con ơi, nếu phạm tội rồi,
Thì đừng phạm nữa, xin Người thứ-tha!

[2] Hãy xa như tránh mắng-xà,
Lại gần, nó sẽ chẳng tha, con à!

Như rằng sư-tử nhe ra,
Nó rình cướp mạng người ta, gườm gườm.

[3] Vi phạm Lễ Luật như gươm hai lưỡi,
Gây ra thương-tích khôn chữa dứt căn!

[4] Bao nhiêu tài-sản tiêu tan
Chỉ vì hung-hãn, bạo tàn gây ra.

Những tên kiêu-ngạo ba-hoa,
Gia-tài của chúng cũng là nát tan.

[5] Kẻ nghèo mở miệng kêu van,
Chúa không ngoảnh mặt, Người bèn lắng tai.

Người liền xem xét, xử ngay,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Người không trì-hoãn để ai mồi-mòn.

[6] Lời khiển-trách, ai-oán hờn,

Là đi theo lối của quân hại người.

Còn ai kính sợ Chúa Trời,

Thật lòng, người ấy phục-hồi đường ngay.

[7] Kẻ khéo nói, ai cũng hay,

Nếu tinh sẽ thấy hấn sai lẽ lời.

[8] Lấy tiền người khác để xài,

Lại đem dùng để cất xây nhà mình,

Khác nào khuôn đá to kền,

Đem về xây mộ chôn mình nay mai.

[9] Phưởng gian như đồng sợi gai,

Chỉ cần mỗi lửa là toi chẳng còn.

[10] Đường quân tội lỗi phẳng trơn,

Cuối đường, chính đó là hầm âm-ti.

60- Người Khôn Kế Lại

[11] Những ai Lễ Luật giữ gìn,

Điều-khiển được mình, tránh được trái sai.

Khôn-ngoa ở với những ai

Hết lòng kính sợ Chúa Trời quyền-năng.

[12] Người không lanh-lợi giỏi-giang,

Làm sao học được cho thông tinh-tường?

Có người linh-lợi khác thường,

Gây nhiều chua chát, chán-chường đón-đau.

[13] Kiến-thức bậc khôn-ngoa như vực sâu thăm-thẳm,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Lời khuyên của họ như nguồn thác tuôn tràn.

[14] Trí khôn những kẻ ngu-đần,
Như bình rạn nứt, kiến-văn chẳng còn.

[15] Nghe lời lẽ của người khôn,
Những ai am hiểu ngợi khen góp lời.

Kẻ sa-đọa mới nghe thôi,
Bực mình liệng bỏ, giễu cười sau lưng.

[16] Kẻ ngu miệng nói chẳng ngừng,
Tựa như hành-lý nặng mang cồng-kềnh.

Miệng người hiểu biết thông-minh,
Nói ra duyên-dáng cảm-tình biết bao!

[17] Nơi công-hội, kẻ khôn-ngoaan được mời vào góp ý,
Lời họ nói ra được mọi người suy nghĩ lưu tâm.

[18] Khôn-ngoaan với kẻ ngu đần,
Như nhà đổ nát khỏi cần bổ-tu;

Kiến-văn của kẻ dốt ngu,
Chỉ là một mớ rối bù tấp-nham.

[20] Người khôn chỉ mỉm cười thầm,
Kẻ ngu hô-hố cười ầm oang oang.

[21] Với người hiểu biết khôn-ngoaan,
Giáo-dục như vàng, như xuyên đeo tay.

[22] Kẻ ngu khi tới nhà ai,
Xông vào xông-xộc chữa mồi đã vô.

Còn người lịch-duyet thì chờ
Đứng ngoài e ngại tỏ ra ngạp-ngừng.

[23] Kẻ ngu dòm ngó cửa hông,
Người gia-giáo đợi cổng mà không dám vào.

- [24] Người vô giáo-dục thì sao?
Đứng nghe ngoài cửa dòm vào bên trong.
Còn người hiểu biết thì không,
Coi làm như thế là lảng-nhục mình.
- [25] Kẻ bẻm mép nói linh-tinh,
Người khôn ăn nói giữ-gìn biết bao!.
- [26] Kẻ ngu nói trước nghĩ sau,
Người khôn nghĩ kỹ, chuốt-trau ngôn-tử.
- [27] Kẻ ngu nguyên-rửa kẻ thù,
Thực ra là nó rửa trù bản thân.
- [28] Ngồi lê đem chuyện xa gần
Là mình tự để mất nhân-cách mình.
Láng-giềng hàng xóm chê khinh,
Mọi người ghét bỏ đều kiêng nó ra.

Chương 22

61- Kẻ lười Biếng

- [1] Kẻ lười như đá dính phân
Nhạo cười, chẳng kẻ nào gần, bản chân.
- [2] Kẻ lười ví tựa đồng phân,
Ai mà đụng tới, là bèn phui tay.

62- Những Đứa Con Hư

- [3] Sinh con, cha lại thấy rầu:
Con trai mất dạy, nói sao nhục này?
Nếu là con gái, sao đây?

Nếu là con gái cũng hay bẽ-bàng.

[4] Gái khôn, kho báu của chồng,
Gái hư, vụng dại, phiền lòng người cha.

[5] Gái mà trắc-nết chua-ngoa,
Chồng, cha đều nhục, người ta chê cười.

[6] Bảo-ban cũng phải tùy thời,
Nếu không, tựa tấu nhạc nơi tang sầu.

Nhưng mà rắn dạy, đòn đau,
Lúc nào cũng đúng với đầu khôn-ngoa.

63- Khôn-Ngoan và Ngu Dại

[7] Nhờ con lương-thiện đủ ăn,
Mẹ cha đỡ tủi mà an phận nghèo.

[8] Nếu con mất dạy làm kiêu,
Gia-phong bôi nhọ, ưu-phiền mẹ cha.

[9] Dạy khôn những kẻ dốt ngu,
Như gom mảnh vỡ gắp cho bình liền.

Như nhìn kẻ ngu triền-miên
Vội-vàng đánh thức quấy phiền giấc mê.

[10] Chuyện trò với đứa ngu-si,
Hệt như với đứa vô tri, ngu gà,
Mình ngưng, nó vẫn lơ-mơ,

Giật mình nó hỏi ơ-hờ: "Cái chi?"

[11] Thương người chết, hãy khóc đi,
Không còn ánh sáng thấy gì nữa đâu!

Hãy khóc thương kẻ ngu-đần!
Vì chừng nó mất trí khôn nữa rồi.

Khóc người đã chết ít thôi,
Bởi vì nó đã nghỉ-ngơi yên-hàn;
Còn như những đứa ngu đần,
Đầu là còn sống, tệ hơn chết rồi.
[12] Khóc người chết có bảy ngày,
Còn như với đứa ngu đần bất nhân,
Ngày nào cũng phải khóc than,
Khóc than khi chúng ly trần mới thôi.
[13] Với kẻ tội, hãy ít lời!
Đồng hành với chúng, là đời tiêu vong.
Với bọn nó, hãy đề-phòng!
Kéo con sẽ phải phiền lòng khổ thân,
Khỏi ra ô-uế vì gần.
Tránh xa nó, sẽ yên-hàn thanh-thơi,
Sẽ không ngán-ngấm thử dài
Mỗi khi nghe nó cất lời ngu-si.
[14] Có chi mà nặng hơn chi?
Tên nó là gì, nếu chẳng là ngu?
Vác bao cát, muối, sắt ư?
Vẫn còn nhẹ-nhõm, chứ ngu thì đừng!
[16] Toà nhà, kèo, cột vững-vàng,
Dù cho động đất chó hòng lung-lay.
Một khi đã quyết-định đã ngay,
Dù cho vận-hạn chó hay bước lùi!
[17] Lòng khi đã nghĩ kỹ rồi,
Như tranh khảm gắn tường dài bóng trơn.
[18] Những viên đá nhỏ gắn tường

Một khi gió thổi, khó lòng nằm yên,
Như lòng lo sợ nhát hèn,
Nghĩ suy đại-dột, không bền vững đâu.

64- Tình Bạn

[19] Châm vào mắt, lệ rùng rùng,
Chạm vào lòng, nổi lòng trào ra.

[20] Một hòn đá chột liệng ra,
Bầy chim tán-loạn bay xa lên ngàn
Trách chê, mắng nhiếc bạn thân,
Bạn bè buồn tủi, hết còn thân nhau.

[21] Gươm còn lở rút mặc dầu,
Đừng lo mất bạn, để mau gấn hàn!

[22] Nặng lời lẽ miệng nói càn,
Đừng lo, cũng sẽ dễ-dàng hoà nhau!

Nhưng mà lằng-nhục, làm cao,
Chuyện riêng tiết-lộ rêu-rao, khinh thường,
Phản nhau, bội-tín, kiêu-căng,
Ắt là bè bạn dè chừng trốn ngay.

[23] Bạn bè nghèo khó chẳng may,
Con không bội-tín, vẫn hay đỡ-đần,
Mai này bạn hết nợ-nần,
Con cùng bạn thiết đầy tràn hân-hoan.

Thủy-chung khi bạn khó-khăn,
Thịnh-hưng bạn chẳng ngại-ngần sẻ cho.

[24] Nếu không có lửa trong lò,
Làm sao hơi nóng, khói mờ thoát ra?

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

Một lời lắng-nhục người ta,
Mở đường cho máu đổ ra tràn-trề.
[25] Cho người bạn được chở-che,
Can chi lánh mặt, việc gì hổ-người?
[26] Dẫu cho sẽ hại cho tôi,
Những ai biết chuyện ắt coi dè chừng.

65- Cảnh-Giác

[27] Miệng tôi ai đặt người trông?
Ai đem thân-trọng niềm-phong môi này?
Để tôi không vấp ngã dài,
Lưỡi không tác hại thân này tiêu vong?

Chương 23

[1] Muôn tâu lạy Chúa là Cha,
Ngài là Chúa Tể soát rà đời con!
Xin làm chủ miệng lưỡi con,
Kẻo con vì chúng trượt chân mất hồn!
[2] Tư-tưởng con đây, ai sẽ lấy roi đòn sửa tội?
Tâm can này, ai đem khôn-ngaoan chỉ dạy con cùng?
Lỗi con, xin chớ khoan-dung!
Tội con đã phạm xin đừng bỏ qua!
[3] Bằng không con cứ theo đà,
Gia-tăng tội lỗi thành ra coi thường,
Con đành quy trước đối-phương,
Kẻ thù đắc chí khoa-trương nhạo cười.
[4] Muôn tâu lạy Đức Chúa Trời,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Là Cha, là Chúa đời đời của con!
Đừng cho con cứ nhờn-nhờn,
Kiêu-căng ngạo-mạn chẳng còn sợ ai!
[5-6] Đẩy lui dục-vọng xa rời,
Đừng cho những thú ăn chơi nể đầu!
Kéo mà dục-vọng đắm sâu
Dưới dòng trụy-lạc đục ngầu nhức-nha.

66- Thề-Thốt

[7] Các con hãy lắng nghe Ta,
Lời ăn tiếng nói phải là làm sao?
Lời Ta dạy bảo phải theo,
Con mà tuân giữ ai nào phạt con?
[8] Chính do môi miệng tội-nhân,
Khiến cho mang lụy vào thân, bị rầy.
Kẻ nào kiêu-ngạo cũng vầy
Tự cao, lăng-mạ, có ngày vấp thôi.
[9] Đừng quen miệng nói thề bồi!
Đừng nêu Danh Thánh giỡn chơi mà thề!
[10] Như tôi tớ bướng chẳng nghe,
Đòn roi cam chịu chớ hề sửa sai,
Quen nêu Danh Thánh thề-bồi,
Khinh thường phạm thánh, tội này thoát đâu?
[11] Càng thề tội ác càng cao,
Tai-ương ập đến dễ nào thoát đâu?
Chỉ là sơ-suất mặc dầu,
Tội này phạm thánh vẫn đeo vào mình;

Nếu là bất chấp coi khinh,
Thì thêm nặng tội, nhân thành gấp đôi.
Nếu mà vô cớ thề-bồi,
Hết đường chạy tội, nhà đầy tai-ương.

67- Những Lời Nói Khiêm Nhã

[12] Nói-năng có nhiều kiểu
Cũng có kiểu giết người,
Gia-tài Gia-cóp để đời,
Hại người không có kiểu này, mong thay!
Người đạo-đức phải tránh ngay
Để không ngụp xuống bùn lầy tội nơ!
[13] Đừng quen miệng nói hàm-hồ,
Tục-tăn thô-lỗ, ấy là tội-khiên!
[14] Khi ngồi giữa bậc chức quyền,
Đừng quên cha mẹ ở bên cạnh mình!
Kẻ ngu vụng xử, họ khinh
Con bèn trách móc: "Sao mình sinh ra?"
Con làm ô-nhục thế-gia,
Con bèn nguyên rửa ngày ra chào đời.
[15] Người quen nhục-mạ nhiều lời,
Không ai sửa nổi, suốt đời vẫn sai.
[16] Loài gây thêm tội, có hai:
Kéo theo thịnh-nộ là loài thứ ba:
[17] Trước là xác thịt đắm mê,
Tựa như lửa cháy đến khi thoả lòng,
Lửa tình khôn tắt chẳng ngưng,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Mãi khi bị diệt mới hòng lửa ngưng.

Đến khi tạ thế vẫn rằng:

"Bánh nào bánh chả thơm lừng, bánh ngon!"

[18] Sau là kẻ phản vợ con,

Ngoại tình, chồng vẫn cả gan nhủ rằng:

"Nào ai thấy nổi tôi chẳng?

Tường nhà che khuất, không trăng tối mù,

Sợ gì, ai thấy ta ư?

Đấng Tối-Cao chẳng chấp ta đâu mà!".

[19] Nó quen sợ mắt người ta,

Chẳng hay mắt Chúa sáng lòe trần-gian,

Mặt trời dẫu sáng chan-chan.

Nhưng mà mắt Chúa sáng hơn vạn lần.

Thấy mọi đường nẻo phàm-nhân,

Cả nơi kín ẩn, Người nhìn thấu luôn.

[20] Trước khi tạo dựng muôn loài

Người đều biết chúng, nào ai biết rành?

Cả sau khi đã tạo thành,

Cũng không qua mắt Chúa canh quan phòng.

[21] Loại người như chúng đừng mong

Thoát bêu ra giữa đám đông phố phường,

Chính khi bất chợt khôn lường,

Đương nhiên bị bắt khi chường mặt ra.

68- Người Đàn Bà Ngoại-Tình

[22] Bỏ chồng cũng vậy, xấu-xa,

Đứa con thừa-tự sinh ra khác nòi.

[23] Đã không giữ luật Chúa Trời,
Lại thêm mắc lỗi với người trăm năm.
Sau cùng vì thói hoang-dâm,
Sinh con khác giống do ham ngoại-tình.

[24] Cộng-đoàn hỏi tội xác minh,
Cả con thị cũng bị trừng phạt luôn.

[25] Chúng là con cái ngoại-hôn
Như cây không rễ héo mòn,
Như cành không trái chẳng còn ra hoa.
[26] Nhớ đến thị, người ta nguyện-rửa,
Nỗi nhục của thị khôn rửa sạch đâu.
[27] Truyền rằng cho những đời sau:
Giữ tuân Lệnh Chúa, ngọt-ngào nào hơn!
Còn gì cao quý nữa hơn,
Là lòng biết sợ kính tôn Chúa Trời!

Chương 24

69- Diễm-Tử của Đức Khôn-Ngoan

[1] Đức Khôn-Ngoan cất tiếng khen
Tỏ niềm hãnh-diện giữa dân của mình.
[2] Khôn-Ngoan lên tiếng tường-trình,
Trong ngày hội của Đấng Nhân Lành Tối-Cao,
Tỏ niềm hãnh-diện tự-hào
Trước uy quyền thật lớn-lao của Người:
[3] "Xuất từ miệng Đức Chúa Trời,
Ta như mây trắng phủ đầy thế-gian.
[4] "Trên cao Ta dựng lều vàng,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

- Đặt ngay huy-hoàng trên ngọn cột mây,
[5] "Mình ta dạo cõi trời này,
Rảo chân đi khắp núi đồi, lũng sâu.
[6] "Trên toàn cõi đất địa-cầu,
Muôn dân, mọi nước, Ta đều quản cai.
[7] "Ta tìm nơi chốn nghỉ ngơi,
Ngụ nơi cơ-nghiệp của ai sẵn-sàng.
[8] "Bấy giờ Tạo-Hoá vĩnh-hằng,
Lệnh cho Ta cầm lều vàng nơi đây.
Người phán: 'Hãy cầm lều ở nơi Gia-cóp!
Hãy hưởng phần cơ-nghiệp ở Ít-ra-en!
[9] "Người đã dựng nên Ta trước muôn ngàn thế-kỷ
Từ nguyên-thủy, Ta tồn-tại đến liên-lý muôn đời.
[10] "Trong lều thánh, trước nhan Người,
Ta làm thánh-vụ ở nơi chốn này,
Và Ta đã chọn nơi đây,
Si-on chốn này, Ta sẽ định cư.
[11] Ta cũng nghỉ-ngơi trong thành đô yêu mến,
Tại Sa-lem, Ta nắm hết chủ-quyền.
[12] Giữa dân hiển-hách trung-kiên,
Ta đâm rễ cái đất riêng của Người,
Trên cơ-nghiệp của Người,
[13] Ta vươn lên chơi-với,
Tựa cây hương-bá giữa trời Li-Băng,
Tựa cây trắc-diệp núi rừng Khéc-môn.
[14] Ta vươn lên như chà-là ở Ên-giê-đi,
Như những khóm hồng ở Giê-ri-khô,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

- Như ô-liu xanh tốt giữa đồng,
Như cây tiêu-huyền, Ta đã vươn lên.
- [15] Như quế-nhục, như mân côì ngào-ngạt,
Như mộc-được tinh ròng, Ta toả ra ngan-ngát hương thơm,
Như phương-tử hương, ốc-xạ, và an-tức hương,
Như nghi-ngút khói hương trong lều,
- [16] Ta vươn nhánh như cây nhựt điều,
Nhánh của Ta là nhánh yêu-kiều đẹp tươi.
- [17] Tựa cây nho, Ta nẩy chồi xinh tốt,
Hoa của Ta kết trái phú-túc vinh-quang.
- [18] Ta là mẹ sinh ra mến thương đẹp tốt,
Mẹ của lòng kính sợ, tri-thức, cây trồng
Cây trồng lành thánh vững lòng,
Dẫu cho thử-thách chớ hòng chuyển rung.
Ta là Đấng vẫn hằng có mãi,
Ta ban mình Ta cho mọi con cái của Ta,
Cho mọi kẻ được Người ngự toà đề cao.
- [19] Hỡi những kẻ khát-khao Ta, nào hãy tới,
Hãy ăn cho thoả thích hoa trái của Ta!
- [20] Ai nhớ đến Ta thì êm-ái hơn là mật ngọt
Được Ta làm gia-sản thì ngọt hơn tằm lớn mật ong.
- [21] Ai ăn Ta thì lòng vẫn đói,
Ai uống Ta sẽ thấy khát hơn.
- [22] Ai nghe Ta sẽ không còn xấu-hổ,
Ai hoạt-động trong Ta sẽ không thể lỗi lầm.

70- Đức Khôn-Ngoan và Lễ Luật

- [23] Những điều ấy đã truyền rao
Đều được Thiên Chúa Tối-Cao ban hành,
Ghi trong Giao-Ước rành rành,
Và trong Lễ Luật Mai-sen đã truyền,
Để cho Gia-cóp cộng-đoàn
Nhận làm gia-nghiệp luôn luôn bảo toàn.
- [24] Trong Người, hãy phấn-chấn luôn,
Đừng ngại bám riết, chớ buông rời Người!
Để Người thêm sức phục-hồi,
Vì Người duy nhất cao vời toàn năng,
Người là Thiên-Chúa vĩnh-hằng,
Người là Cứu Chúa vô song vẹn toàn.
- [25] Như sông Pi-sôn nước dâng đầy tràn,
Như sông Tich-ra vào mùa đỏ ngàn trân-châu,
Lễ Luật khiến khôn-ngonan tuôn trào,
- [26] Cho hiểu biết dâng cao
Như dòng chảy đổ vào sông Ơ-phrát,
Như sông Gio-đan vào mùa gặt
- [27] Cho lời dạy bảo chan-hoà như nước đập sông Nil,
Như suối Ghê-khôn vào mùa nho đỏ chín.
- [28] Người đầu tiên chẳng biết hết khôn-ngonan,
Kẻ cuối cùng cũng khó-khăn thấu hết
- [29] Vì tư-tưởng của khôn-ngonan bát-ngát hơn đại-dương,
Ý định của khôn-ngonan khôn lường hơn vực thẳm.
- [30] Phần tôi, tôi như kênh đào được tắm nước sông lớn,
Như con lạch dẫn nước tới chốn địa-đàng.
- [31] Tôi bèn nhủ rằng:

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

"Tôi sẽ tưới vườn tôi, cho luống hồng đắm nước
Này, kênh đào của tôi biến tuốt thành sông cả,
Và sông cả nay đã hoá ra đại-dương.

[32] Tôi sẽ làm cho lời dạy huy-hoàng xán-lạn
Như bình-minh toả sáng ra mãi tận xa khơi.

[33] Tôi sẽ tung gieo giáo-huấn như lời ngôn-sứ,
Và nhắc nhở các đời sau ghi nhớ thi-hành.

[34] Việc tôi: đẩy, rẽ rành rành!
Tôi lo đâu phải cho mình riêng tôi,
Mà vì cho hết những ai,
Nhọc lòng ham muốn kiếm hoài Khôn-Ngoan.

Chương 25

71- *Châm-Ngôn*

[1] Ba điều tôi thật ước mong,
Đều đẹp lòng Chúa, vui lòng người ta:
Anh em vui-vẻ thuận-hoà,
Láng giềng thân thiết tuy xa mà gần,
Vợ chồng ý hợp tâm đầu,
Yêu thương bền vững, ngọt-ngào thủy-chung.

[2] Còn ba loại nữa chẳng ưng,
Cứ nhìn lối sống mà lòng giận điên:
Đã nghèo mà lại còn kiêu,
Giàu mà gian trá, thấy tiền là mê,
Cuối cùng là hạng ngu-si,
Già đầu mà vẫn ham đi ngoại tình.

72- *Người Già*

[3] Trẻ không dành-dụm từ giờ,
Làm sao sẽ có, về già kiếm đâu"
[4-5] Thật là đẹp-để biết bao:
Người già phán-đoán, ngọt-ngào khuyên can,
Người già hành xử khôn-ngoa,
Danh-nhân suy xét nhắc cân kỹ-càng!
[6] Người già kinh-nghiệm chất chồng,
Triều-thiên ban tặng cho hàng lão niên.
Giữ lòng kính sợ Chúa liên
Là niềm hãnh-diện cho riêng các ngài.

73- Những Điều Hạnh-Phúc

[7] Chín điều tôi mới nghĩ ra,
Làm tôi hạnh-phúc biết là nói sao?
Còn điều nữa, sẽ nói sau:
Là nơi con cái, thấy trào niềm vui,
Người ngay còn sống trên đời,
Đã nhìn thấy kẻ đối đầu bại xuôi.
[8] Phúc thay có vợ khôn-ngoa,
Kẻ nào ăn nói chẳng quen lối lằm,
Kẻ nào không phải nhọc-nhăn
Như bò lừa kéo cày cày sóng đôi,
Kẻ nào không phải làm tôi
Chịu người thấp kém nó sai khiến mình.
[9] Phúc thay kẻ ở có tình,
Nên tìm được kẻ thông-minh bạn hiền,

Kẻ nào nói chuyện có duyên,
Người ta nghe liền, háo-hức mừng rơn.

[10] Phúc thay dầu được nên khôn,
Vẫn thua kẻ sợ kính tôn Chúa Trời!

[11] Có lòng biết kính sợ Người,
Mới hồng yêu mến Chúa Trời, tất-nhiên;

[12] Nhưng cần xác-tín trước tiên,
Bởi tin mới được kết liên với Người.

74- Đàn Bà

[13] Vết thương nào chả xót đau,
Đem so tâm khổ, làm sao sánh tày?

Bảo rằng độc ác lắm thay!
Chưa bằng độc ác bởi tay đàn bà.

[14] Bảo rằng khổ sở lắm ư?
Chưa bằng cái khổ kẻ thù gây ra.

Bảo rằng sợ báo thù ư?
Kẻ địch báo thù, còn dễ sợ hơn.

[15] Độc nào như độc rắn khôn,
Giận nào bằng giận của tên địch thù.

[16] Thà chung sống với sư-tử hay là rắn rết,
Còn hơn chung sống với người đàn bà rất xấu-xa.

[17] Ác-tâm biến sắc đàn bà,
Mặt như mặt gấu rõ là tối đen.

[18] Chồng ngồi ăn với nhà bên,
Mụ ta đay-nghiến thở-than luôn mồm.

[19] Ác nào bằng cái ác-tâm,

Đàn bà mà ác: vạ lần ác hơn;
Cho nên thị phải tồi-tàn
Chịu chung số phận tội-nhân cùng thuyền.
[20] Chồng trầm lặng, vợ lảm điều
Như lên đồi cát, già leo mỗi giò.
[21] Đừng mê nhan-sắc đàn bà,
Dè chừng phụ-nữ kéo sa vào tròng!
[22] Vợ nuôi chồng chỉ ở không,
Có ngày giận dữ khiến chồng hổ người.
[23] Con tim suy-nhuộc tả-tối,
Tâm-hồn tan nát, gương cười héo-hon,
Đều do ác-phụ dữ-dẫn.
Cậy mình quán-xuyến, nói-năng nặng lời.
Gối bủn-rủn, thân rã-rời,
Vì chồng không được khúc nhôu giải bày.
[24] Đàn bà, mỗi tội xưa nay,
Người ta chết cũng vì tay đàn bà.
[25] Làm hiệu, con chìa tay ra,
Nó không theo, hãy lìa xa nó liền!

Chương 26

[1] Phúc thay cưới được vợ hiền,
Kéo dài tuổi thọ tăng liền gấp hai!
[2] Vợ mà tháo-vát có tài,
Thì chồng sung-sướng an vui suốt đời.
Vợ hiền là tốt số rồi,
Là nhờ kính sợ Chúa Trời mà nên.
[4] Giàu, nghèo, lòng vẫn bình yên,

Lúc nào mặt cũng thản-nhiên tươi cười.

[5] Tôi thường sợ hãi ba điều,
Tới điều thứ bốn tôi liền thất-kinh:

Nhân dân tụ-tập trong thành,
Gièm-pha, phỉ-báng, dân-tình ly tan,
Người ta vu-khống cáo gian,
Thầy đều ghê sợ còn hơn tử-thần.

[6] Nhưng khi các bà nổi ghen
Bấy giờ mới thật nát gan đau lòng,
Và trong mọi chuyện bất đồng,
Cũng do cái lưỡi uốn cong khôn lường.

[7] Đàn bà xấu, tựa ách buông,
Năm con bọ cạp, năm nường khác chi.

[8] Đàn bà nghiện-ngập ly-bì,
Chỉ làm thiên-hạ tức thì giận thêm
Thị mang cái nhục vào thân,
Lại không biết nhục không cần đậy che.

[9] Đàn bà con mắt lẳng-lơ,
Thói quen dâm-đăng ắt là lộ ra,
Cứ nhìn cách liếc lơ-ngơ,
Ai mà chả biết mụ ta đưa tình.

[10] Gái nào cử chỉ bất minh,
Con hãy giữ mình, kéo bị ngã sa!

[11] Nó nhìn trơ-trẽn trai-lơ,
Con nên cẩn-thận kéo mà sa cơ
Nó làm ra vẻ lơ-là,
Con đừng bỏ-ngỡ, nó vờ dang ra.

[12] Như người lữ-khách khát khô,
Gặp đâu uống đó, miễn là thoả-thuê
    À ta cũng vậy, lết lê
Gặp ai cũng quắc, cũng mê, bắt liên.

[13] Vợ mà thanh-lich có duyên,
Thì chồng hạnh-phúc, mấy ai sánh tày.
    Vợ mà khôn khéo có tài,
Thì chồng nở mặt nở mày, vẻ-vang.

[14] Đàn bà dè-dặt hé răng,
Đó là quà tặng Chúa ban cho mình.
    Đàn bà khuôn phép nghiêm-minh,
    Thật là quý giá, dễ tìm đâu ra?

[15] Gái tiết-hạnh, phúc tuyệt-vời!
Không chi sánh được bằng người nết-na.

[16] Vợ hiền, ngăn nắp cửa nhà,
Như vàng hồng chiếu chói loà trời cao.

[17] Dáng hình khuôn mặt khác nào
Hào-quang trên trụ đèn châu thánh-cung,

[18] Gót thon chân bước đoan-trang
Như trên đế bạc trụ vàng song song.

[19] Nay con, đương độ tuổi hồng,
Giữ cho thanh-khiết tấm lòng sạch luôn!

    Tuổi con đang độ tráng-cường
Con đừng phí sức cho phường ngoại-nhân!

[20] Hãy tìm một thửa đất màu
Giữa đồng bát-ngát bạt ngàn mệnh-mông!
    Rồi gieo hạt giống con trồng

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Yên tâm huê lợi chất chồng đầy kho!

[21] Cũng vậy, ngày một đông ra,
Giống dòng lớn mạnh tinh-hoa lưu tồn.

[22] Gái bán dâm chẳng hơn bãi nhỏ,
Gái chính chuyên chứng-chạc cỡ tháp vươn.

[23] Gái vô đạo: hạng vô luân,
Gái tôn kính Chúa: thành phần nết-na.

[24] Đàn bà trắc nết trắng hoa
Mặt mày trơ-trẽn thật là xấu-xa;
Đàn bà đạo-hạnh nết-na,
Với chồng cũng vẫn tỏ ra thẹn-thùng.

[25] Gái cứng đầu tưởng chừng chó sói,
Gái kính sợ Chúa, là gái đoan trang.

[26] Vợ mà biết kính trọng chồng,
Ai ai cũng nhận là nàng khôn-ngoa,
Vợ mà kiêu-ngạo lằng-loàn,
Khinh chồng nên kể là loài vô luân.

Phúc thay chồng có vợ hiền!
Tuổi đời của hũn tăng liền gấp đôi.

[27] Đàn bà oang-oác nhiều lời,
Như kèn thúc trận sục sôi căm hờn,
Người nào đã trải nguồn cơn,
Suốt đời sống cảnh trận dần giương cung.

75- Những Chuyện Đáng Buồn

[28] Hai điều làm tôi buồn lòng,
Nghe thêm điều nữa tôi hòng uất lên:

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

Chiến binh bất mẫn vì nghèo,
Những ai trí-thức thầy đều bị khinh
Chính-nhân theo việc gian manh,
Chúa cho chúng chết, Người dành sẵn gươm.

76- Việc Buôn Bán

[29] Doanh thương khó tránh tham-lam
Bán buôn sao thoát khỏi làm dối gian.

Chương 27

[1] Nhiều người thấy lợi nên tham,
Làm ngơ ngoảnh mặt, mãi ham làm giàu.
Nơi kẻ đá, cọc cắm sâu,
Bán buôn tội cũng lâu dần bén sâu.
[3] Ai không kính Chúa bền lâu,
Cửa nhà sớm muộn cũng đều tan hoang.

77- Lời Nói

[4] Sàng rồi, trấu ở lại sàng,
Nói ra, cái dở rõ ràng thấy ngay.
[5] Bình thử lửa sẽ hay tài thợ gốm,
Nghe chuyện trò, biết ai rởm ai hay,
[6] Cứ xem quả thì biết cây,
Nghe từ miệng nói biết ngay lòng người.
[7] Người ta chưa nói nửa lời,
Chớ nên khen vội, biết người ra sao?

Người ta tâm tính thế nào?
Phải nghe họ nói ngổ hầu nhận ra.

78- Sự Công Chính

[8] Đường công-chính, cố đuổi theo,
Có ngày bắt kịp, con bèn về-vang!
Như con có được áo choàng,
Mặc ngay áo mới huy-hoàng vinh-quang.

[9] Như chim cùng loại lang-thang,
Đậu chung một chỗ tìm đàn hớp nhau,
Cho dầu sự thật ở đâu,
Cũng tìm về với người nào thật tâm.

[10] Rình mồi, sư-tử vờ nằm,
Cũng như tội lỗi rình nhằm ác-nhân.

[11] Chính-nhân ăn nói khôn-ngoa,
Kẻ ngu như thể trắng vàng đổi thay:

Khi tròn khi khuyết khi đầy,
Khi tròn trắng tỏ, khi mây che mờ.

[12] Với người ngu dốt đại khờ,
Đừng mất thì giờ, nói chuyện lời-thô

Với người hiểu biết trải đời,
Con hãy rón gối, học hỏi điều khôn!

[13] Nghe người ngu chỉ muốn nôn,
Chúng hô-hổ cảnh dâm-bôn say cuồng.

[14] Ai chẳng dựng tóc gáy nghe kẻ luôn thề thốt,
Nghe chúng cãi-cọ là ai nấy ắt bị tai.

[15] Bọn kiêu-căng cãi nhau hoài,

Thế nào cũng có so tài, máu rơi.
Cho nên ai cũng bịt tai
Không nghe chửi lộn chúng bài xích nhau.

79- Những Điều Bí Mật

[16] Những điều bí-mật chôn sâu,
Mà đem tiết-lộ làm sao tin dùng?
Muốn tìm được bạn thuỷ chung,
Làm sao kiếm được, khó lòng tìm ra?
[17] Với bè-bạn, hãy thiết-tha!
Tín-trung kéo bạn lánh xa chạy dài!
Nếu như đã tiết-lộ rồi,
Đừng theo họ nữa, hãy thôi, chớ gần!
[18] Cũng như để chết người thân,
Con đành đánh mất bạn gần rất thân.
[19] Như chim vượt khỏi tay con,
Người thân để mất, chẳng còn gặp đâu.
[20] Họ xa con đã quá lâu,
Đừng theo đuổi nữa, chạy theo làm gì!
Một khi họ đã bỏ đi,
Như sơn-dương thoát hiểm-nguy bấy trông.
[21] Vết thương có thể băng lành,
Nói lời lảng-nhục cũng đành bỏ qua,
Còn như hở chuyện người ta,
Còn chi hy-vọng, dễ mà hàn đâu?

80- Giả Hình

- [22] Kẻ nháy mắt, lằm mưu sâu,
Những ai tinh ý bảo nhau dè-chùng
[23] Với con, nó nói dễ thương,
Khen con lời lẽ phi thường, vô song,
Sau lưng con, nó đổi cung,
Rằng con xấu bụng, có lòng ác gian.
[24] Nhiều điều tôi ghét chẳng bàn,
Nhưng như bọn ấy, tôi còn ghét hung.
Chúa càng ghét chúng vô cùng,
Người không muốn gặp, Người không cho vào.
[25] Ai tung hòn đá lên cao,
Thế nào cũng rớt trúng đầu quay đơ!
Vu oan đánh lén người ta,
Người ta đánh lại rõ là khốn thay!
[26] Bay đào hổ, hổ chờ bay,
Bay gài bẫy, bẫy cho ngay vào tròng.
[27] Ai đem sự thật bẻ cong,
Gậy ông lại đập lưng ông rõ-ràng.
Ai làm ác, ác sẽ quàng,
Mà không biết nó từ đằng nào vô.
[28] Kiêu-căng chửi bới người ta,
Luôn luôn sẽ gặp nguy cơ báo thù,
Khác nào mồi béo ngon ơ,
Bị sư-tử dữ rình chờ vồ ăn.
[29] Thấy người lành vấp ngã lẩn,
Mà mừng, ắt sẽ sa chân vào tròng.
Ngay khi còn sống thong-dong,

Khổ đau đã ập tấn-công dày-vò.

81- Thù Hận

[30] Oán hờn, giận dữ, tởm thay!

Điều này, kẻ tội biệt tài hơn ai.

Chương 28

[1] Báo thù chuốc lấy báo thù,
Chính Chúa báo thù, Người xét từng ly.

[2] Ai làm sai trái điều chi,
Con đừng chấp nhặt, tức thì bỏ qua,
Khi con cầu khẩn thiết-tha,
Thì con sẽ được thứ-tha lỗi lầm.

[3] Con người cứ chuốc oán nhau,
Mà còn xin Chúa cho mau chữa lành!

[4] Chẳng thương đồng loại đồng hành
Dám còn cầu khẩn cho mình được tha!

[5] Phàm-nhân mà tích hận thù
Thì ai sẽ đứng xin tha cho mình?

[6] Đừng quên tới ngày tận cùng
Mà thôi thù hận cho lòng thanh-thời;
Nhớ mình cũng phải lìa đời,

Mà trung-tín giữ những lời Chúa răn!

[7] Đừng quên giữ các giới răn,
Để thôi giận dữ oán hờn thù nhau!
Giao-ước của Đấng Tối-Cao,

Ghi lòng, để chẳng chấp nhau lỗi lầm.

82- Cãi-Cọ

[8] Tránh đôi co, tội chạy đi,
Người ta gây gỗ chỉ vì hung-hăng.

[9] Kẻ tội lỗi gây bất hoà:
Bạn-bè chia rẽ, tách ra ngậm-ngùi,
Những người đang sống yên vui,
Xảy ra xung-đột ắt rồi nổ tung.

[10] Cui khô bén lửa cháy rừng,
Hễ càng nóng giận, thì càng cãi hăng,
Càng khỏe mạnh, tính càng hung,
Mà càng giàu có lại càng giận mau.

[11] Tự nhiên gây-gỗ với nhau
Là châm cho lửa bắt đầu bùng lên,
Khi không giành giật phần hơn,
Là gây đổ máu hết còn chung lưng.

[12] Thổi vào tàn lửa, lửa bùng,
Nhổ vào lửa cháy, lửa hồng tắt luôn.
Thầy đều do mệnh của con,
Chính vì cái lưỡi đã tuôn lắm điều.

83- Cái Lưỡi

[13] Khốn thay cái lưỡi gian manh!
Chuyên nghề nói xấu, nói hành sau lưng,
Nói lời hai ý nửa chừng:
Người ta hoà-thuận, bỗng dưng tách rời.

[14] Có người tuy nói một lời,
Mà ba bốn ý làm người ngả-nghiêng
Phải lưu-lạc khắp mọi miền,
Vừa qua nước nọ lại liền ra đi.

Cũng vì vậy, lắm thành-trì
Đang kiên-cố thế, tức thì sụp ngay,
Bao nhiêu nhà cửa lung-lay,
Huy-hoàng là thế, giờ đây rã-rời.

[15] Nói nhiều ý, chỉ một lời,
Khiến bao chồng phụ bỏ rơi vợ hiền.

Vợ ôm nỗi tủi buồn phiền,
Công lao chồng đã bỏ quên chẳng nhìn.

[16] Kẻ ăn-nói thế, chớ tin,
Nghe theo chẳng thể thản-nhiên, yên-hàn.

[17] Đòn roi để lại vết lằn,
Lưỡi làm thịt nát xương tan rụng-rời.

]18] Lưỡi gươm đánh gục bao người,
Sánh đâu cái lưỡi chém rơi nhiều đầu!

[19] Những ai tìm chỗ núp vào
Để xa cái lưỡi chực cào, phúc thay!

Sẽ không kéo ách đoạ-đày,
Sẽ không gập nó gắt-gay lôi-đình,
Sẽ không để nó trói mình,

Xích xiềng như lãnh cực-hình cùm gông.

[20] Ách của lưỡi, ách sắt nung,
Còn xiềng của nó làm bằng đồng thau.

[21] Nó gây chết-chóc thảm sầu

Thảm-thê hơn cả phải vào âm-ti.
[22] Những người đạo-đức, từ-bi
Nó không có thể làm gì được đâu,
Cho là lưỡi lửa mặc dầu,
Không sao thiêu được, nó đâu có quyền.
[23] Còn ai rời Chúa, bỏ quên,
Nó thiêu đốt hết, nó bèn nuốt trôi.
[24] Như con sư-tử đói mồi,
Nhảy lên xé xác, nó nhai ngon lành;
Như con hổ dữ ngồi canh,
Nhảy lên cào cấu, nó phanh thây liền.
[24] Này con, nhà cửa ruộng vườn,
Lấy gai rào kín hết đường lén vô!
Bạc vàng con cất ở mô?
Cột cho thật chắc phòng hờ, khỏi lo!
[25] Nói-năng con phải dẫn-đo,
Miệng con như cửa khóa cho an toàn
[26] Giữ mồm kéo lại nói càn,
Lỡ lời trước kẻ vẩn hăng rình con

Chương 29

84- Cho Vay Mượn

[1] Thương người thì biết cho vay,
Giữ điều răn dạy tiếp tay với người.
[2] Gặp cơ túng quẫn rồi bởi,
Con đừng từ chối khi người mượn vay!
Khi con vay mượn của ai,
Thì con phải nhớ trả ngay đúng kỳ!

- [3] Giữ lời, con hãy thực thi,
Thì con sẽ được mỗi khi con cần!
- [4] Nhiều người vay mượn khẩn cầu,
Được rồi, nghĩ đó là phần trời cho,
Thấy người đã giúp, làm lơ
Khiến cho người giúp phải lo, buồn phiền.
- [5] Trước khi vay nợ mượn tiền,
Hôn tay chủ nợ ra chiều thiết tha,
Ngợi-khen của-cải người ta,
Đến kỳ phải trả, quay ra khất lần,
Thay vì trả nợ từng phần,
Thở-than viện lẽ phải cần thời gian.
- [6] Nếu hoàn phân nửa là hên,
Coi như chủ nợ nhặt bên vệ đường;
Còn không, tiền bạc tiêu tan,
Bỗng dưng nay lại chuốc thêm oán hờn.
Nhận lời nguyên-rũa vô ơn,
Khinh-khi xỉ-nhục chẳng còn nề ai.
- [7] Nhiều người thoái-thác cho vay,
Không vì xấu, mà sợ gây phiền hà.

85- Bố-Thí

- [8] Dẫu sao, nên mở lòng ra
Với người nghèo khó thật-thà đến vay!
Khi cần bố-thí giúp ai,
Thì đừng trì-hoãn, kéo dài thời gian!
- [9] Theo lẽ luật đã dạy rằng:

Rộng lòng đón kẻ khốn cùng chìa tay,

Vì họ túng quẫn khốn thay!

Đừng cho họ phải trắng tay về nhà!

[10] Có tiền đừng giữ bo-bo,

Bỏ ra giúp đỡ bạn-bè bà con!

Đừng tìm hốc đá đem chôn,

Kéo lâu ngày sẽ dần mòn hư hao!

[11] Hãy theo lệnh Đấng Tối-Cao

Mà dùng của-cải làm sao giúp đời!

Rồi con sẽ thấy thành-thời,

Lợi này hơn cả muôn thoi bạc vàng.

[12] Nếu con bố-thí rộng lòng,

Là con đem cất chất-chồng đầy kho.

Là con sẽ chẳng còn lo,

Thoát mọi nỗi khổ dày-vò gian-nan.

[13] Đó là vũ-khí cản ngăn

Giúp con chống cự dẹp tan địch thù,

Quả là lợi hại không ngờ

Hơn cả giáo nhọn, đao to, khiên đầy.

86- Bảo Lãnh

[14] Người tốt bụng bảo-lãnh cho kẻ khác,

Kẻ vô liêm-sỉ bỏ mặt người ta.

[15] Đừng quên ơn những người đứng ra bảo-lãnh

Họ đã vì con hy-sinh tính mạng mình!

[16] Ôn người bảo-lãnh hy-sinh,

Tội-nhân chẳng muốn bận mình quan tâm,

Người từng cứu mạng thi ân,
Những phường bội-bạc chẳng thềm nhớ đâu.

[17] Chỉ vì bảo-lãnh giúp nhau,
Mà gia-sản của kẻ giàu tiêu tan,
Cuộc đời chao-đảo gian-nan
Như thuyền giữa biển sóng cồn trào vô.

[18] Chỉ vì bảo-lãnh giúp cho,
Nhiều người quyền thế vật-vờ lưu vong,
Phải đi phiêu-bạt lang-thang
Giữa dân xa lạ lân-bang mọi miền.

[19] Tội-nhân bảo-lãnh đánh liều,
Những mong kiếm chác ít nhiều lợi thu vô
Liều mình như thế là ngu,

Chóng chầy nó sẽ phải sa tội hình.

[20] Giúp người tùy sức của mình,
Kẻo bất-thành-linh, con vấp ngã lẩn!

87- Ăn Nhờ Ở Đậu

[21] Sống cần áo mặc, cơm ăn,
Khát cần nước uống, nương thân cần nhà.

[22] Thà nghèo mái rạ đơn sơ,
Hơn ăn sang trọng ở nhờ người ta.

[23] Bằng lòng với cảnh đói, no,
Không ai trách-cứ là đồ báo-cô.

[24] Ăn nhờ ở đậu người ta,
Ở nhờ nhà nọ, sang nhà người kia,
Cuộc đời buồn chán đáng chê,

Vì trong cảnh sống lết lê,
Dám đâu hé miệng tỉ-tê tâm tình.
[25] Hầu bàn, con phải cúi mình,
Rượu mời, khách uống chẳng nhìn cảm ơn.
Đẳng cay nghe phán hết hồn:
"Cái đồ ăn bám, sắp bàn đi mau!
Cầm gì, đưa một miếng nào!
[27] Đi đi! Khách quý sắp vào thăm đây.
Cái đồ ăn bám, đi ngay!
Anh ta sắp đến, ở đây một phòng."
[28] Nhưng người hiểu biết đau lòng,
Bị khinh ở đậu, kẻ không có nhà,
Bị nghe nhĩếc-móc xót-xa
Là tên ăn bám, con ma nợ-nần.

Chương 30

88- Giáo-Dục

[1] Thương con cho vọt cho roi,
Sau này sung-sướng cả đời vì con.
[2] Ai mà biết giáo-dục con,
Con làm mãn-nguyện, tâm-hồn hân-hoan.
[3] Ai mà biết dạy con ngoan,
Kẻ thù ghen tức, luôn luôn bận lòng,
Với người quen biết, thân-bằng
Hả-hê hãnh-diện, tràn lòng niềm vui.
[4] Dù cho cha đã qua đời,
Kể như ông vẫn chưa rời thế gian,
Vì ông để lại đứa con,

Rập theo khuôn mẫu phụ-thân sinh-tiền.

[5] Khi ông còn sống quây-quần,
Nhìn con, ông đã chẳng buồn vì con;
Bây giờ ra khỏi thế-gian,
Nhìn con, ông lại an tâm không ngờ.

[6] Bây giờ trước mặt kẻ thù,
Con ông đã biết giải trừ hận xưa.

Với bè bạn vốn chuộng ư,
Con ông đã biết phải lo đáp đền.

[7] Có con mà lại nuông chiều,
Phải bằng thương tích cho liền mau khô,
Ắt là nó sẽ kêu la,

Làm cho gan ruột mẹ cha nát bầm.

[8] Ngựa không thuần sẽ bất kham,
Con mà buông thả sẽ làm con hư.

[9] Cứng con rồi sẽ âu lo,
Giờn đùa, nó sẽ làm cho buồn rầu.

[10] Đừng đùa cợt, kéo khổ đau!
Để rồi nuốt đắng ngậm sầu cắn răng.

[11] Khi con đương tuổi còn măng,
Đừng cho nó được thông-dong tự-quyền,
Nó làm sơ-suất chẳng nên

Cũng đừng nhắm mắt bỏ quên, tảng lờ!

[12] Đề đầu, dẫu nó còn thơ,
Thằng tay trừng phạt, quất cho ê sườn!
Cá không ăn muối cá ươn,
Nó ra bất trị, con luôn nảo-nề!

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

[13] Hãy rèn con cái bạn đi,
Kéo sau sẽ khổ chỉ vì con hư!

89- Sức Khỏe

[14] Nghèo mà cơ thể sờn-sơ,
Hơn là giàu có ốm o đau hoài.

[15] Khang-cường, tráng-kiện, dẻo-dai,
Quý hơn mọi thứ gia-tài, vàng y,
Thân hình vạm-vỡ, phương-phi,
Còn hơn sở-hữu bề-bề trần-châu.

[16] Của nào bằng của khoẻ lâu,
Vui nào bằng hạnh-phúc trào con tim.

[17] Chết hơn sống khổ im-lìm,
Ngàn thu yên giấc hơn năm liệt luôn.

[18] Miếng ngon trước miệng chán ăn,
Khác chi mỹ-vị đặt trên mộ phần.

[19] Ích chi đồ cúng tượng thần?
Không ăn, không ngủ, thần còn biết chi?
Kẻ nào Chúa phạt rắn đe,
Khác chi người bệnh miệng chê, đắng mồm.

[20] Thấy cô xinh đẹp muốn ôm,
Hoạn-quan chỉ biết ngậm tằm, thở dài,
Ốm đau cũng vậy chẳng sai,
Người đau trở mặt thở dài, như nhau.

90- Niềm Vui

[21] Đừng chìm hồn trong âu-sầu phiền-não,
Cũng đừng để mình nặng trĩu lo toan!

[22] Tâm-hồn thư-thái bình-an,
Sẽ giàu sức sống ngập tràn niềm vui,
Niềm vui linh-duyệt tuyệt-vời
Kéo dài tuổi thọ, sống đời khang-an.

[23] Hãy mau ru ngủ hồn con,
Vỗ-về uỷ-lạo, trấn-an cõi lòng!
Đẩy xa chán-nản não-nùng,
Nó làm bao kẻ tiêu vong, ích gì!

[24] Ghen-tuông, nổi giận làm chi?
Nó làm tổn thọ, ngăn đi ngày đời.
Lo âu, sầu-muộn, bi-ai,
Chưa già, nhan-sắc đã phai tàn rồi.

[25] Một khi phẫn-khởi, thanh-thời,
Sẽ thêm ăn uống, thêm say giấc nồng.

Chương 31

91- Cửa-Cải

[1] Thức đêm vì mãi làm giàu,
Xác thân, sức khoẻ tiêu-hao dần mòn,
Bận tâm lo-lắng bồn-chồn,
Ngủ không đầy mắt, chập-chờn chẳng say.

[2] Bận tâm về kế sinh-nhai,
Cũng không chợp mắt, thức hoài đầu canh.
Người đau nặng, sống bấp-bênh,
Càng không yên giấc, mong lành kêu van.

[3] Người giàu vất-vả làm ăn,
Ắt là cửa-cải gia-tăng mỗi ngày,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

Hể ngưng làm việc nghỉ tay
Là tìm lạc-thú hưởng ngay thoả tình.
[4] Người nghèo vất-vả mưu sinh,
Vẫn không có đủ cho mình miếng ăn,
Ngưng làm là gặp khó-khăn
Phải lê cuộc sống bần hàn bấp-bênh.
[5] Ham tiền thì khó công-minh
Mãi theo lợi lộc dễ sinh lỗi lầm.
[6] Bạc tiền khó giữ thanh-tâm,
Thế nào cũng dễ sa chân vững lầy.
[7] Nó là bầy kẻ mê say
Ngu-si mê của, bị gài chằng hay.
[8] Kẻ giàu vô tội phúc thay!
Vì không theo đuổi, đắm say tiền tài.
[9] Hỏi xem người đó là ai?
Mà khen có phúc một đời hiển-vinh
Vì trong xứ sở dân mình,
Bao người thán-phục, tôn vinh không ngừng?
[10] Ai người đã chẳng chuyển rung
Trước cơn cám-dỗ bạc vàng trần-châu?
Người này đáng để tự hào
Vẫn không phạm lỗi mặc dầu dễ sai,
Ai là chẳng dễ bị gài?
Gài làm điều ác, người này thì không.
[11] Của người ấy sẽ trường-tồn,
Đức người ấy được cộng-đoàn ngợi-khen.

92- Tiệc-Tùng

[12] Trước mâm mỹ-vị cỗ bàn
Chớ nên há họng: "Tuyệt-trần! Ôi chao!"

[13] Nghĩ xem: có thụ-tạo nào?
Mắt kia hau-háu, xấu sao thế này!
Mắt nhìn sao thấy ghét thay!

Gặp chi nước mắt chảy dài thèm ăn.

[14] Miếng ăn người khác đã nhấm,
Đừng đưa tay với mà chồm người lên.
Trên cùng một đĩa thức ăn,
Đừng giành với họ, nhục-nhẫn hổ-người!

[15] Suy bụng ta ra bụng người,
Làm gì cũng phải nghĩ, rồi dẫn-đo.

[16] Món ăn khi đã dọn ra,
Ăn sao cho xứng mới là tao-nhân!
Nhồm-nhoàm, ngẫu-nghiến chớ nên!
Ăn như thế, mọi người nhìn khinh-khi.

[17] Tỏ ra lịch-thiệp nhu-mì,
Hãy buông đũa trước, ngồi lì không nên!
Cũng đừng tỏ vẻ háu ăn,

Mọi người khó chịu, mặt nhăn chề cười!

[18] Chung mâm với cả nhiều người,
Đừng cầm đũa trước, mình thời cầm sau,

[19] Người thanh-lịch, ăn ít chả sao,
Về giường chẳng thấy bụng đau chút nào.

[20] Ăn chừng mực, giấc ngủ sâu,
Sáng ra dậy sớm, tinh-thần thanh-thơi,

Ăn nhiều trần-trọc đêm dài,
Có khi hoắc-loạn mệt nhọc cũng nên.

[21] Nếu con bị ép ăn thêm,
Ra ngoài mà ói, bụng yên tức thì.

[22] Sau này con sẽ gẫm suy!
Lời ta dạy đúng, ta vì thành-tâm:

Bất kỳ mọi việc con làm,
Nếu con chừng mực, bệnh bèn lánh xa.

[23] Chủ nhà cư-xử hào-hoa,
Mọi người kể mãi khen là cao sang.

[24] Chủ nhà bủn-xỉn hẹp lòng,
Mọi người đàm-tiểu, cả làng cười chê.

Tính keo-kiệt ấy ai mê?
Người ta kể lại cũng là phải thôi!

93- Rượu

[25] Mỗi khi uống rượu mềm môi,
Con đừng tỏ bộ: ta đây anh-hùng!

Vì chưng rượu ác vô cùng
Nó làm bao kẻ cáo chung cuộc đời.

[26] Lừa hồng thử thép bền dai,
Men say cũng thử lòng ai vững-vàng,

Qua màn độ sức rượu nồng
Mới hay ai kẻ anh-hùng huênh-hoang.

[27] Rượu cho sức sống kiên-cường
Nếu ta biết uống có chừng, vừa thôi.

Sống không rượu, chán mới đời!

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Rượu làm phấn-khởi lòng người hăng say.

[28] Rượu nồng đúng lúc hây hây ,
Tâm-hồn khoan-khoái, lòng đầy hân-hoan.

[29] Thật là cay đắng vô vàn,
Rượu vào khích-bác, nhục-nhẫn, hung-hăng.

[30] Đưa ngu quá chén nổi khùng
Tiêu-hao sức lực, tím sừng khắp mình.

[31] Trong bàn rượu, chớ đua tranh,
Đừng khiêu-khích kẻ xung quanh đồng bàn!

Nó đang vui, chớ nói gièm
Buông lời trách móc, chẳng nên nói xằng!
Đang ăn, đòi nợ giữa chừng,
Nó vì mất mặt, bỗng dưng nổi khùng.

Chương 32

94- Tiệc-Tùng

[1] Được mời chủ tọa tiệc-tùng,
Con đừng lên mặt tỏ rằng ta đây!
Giữa bao thực-khách sum vầy,
Coi mình giống họ, đến đây đồng bàn!

Hãy lo tiếp-đãi ân-cần,
Sau rồi mình mới vào bàn ngồi chung!

[2] Chu-toàn mọi bổn-phận xong,
Giờ con yên vị để cùng chung vui.

Rồi con sẽ được đền bồi:
Triều-thiên con lãnh, thưởng tài tiếp tân.

[3] Là bô lão, hãy đứng lên,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Ngài lên phát biểu mới nên hợp tình!
Xin ngài cứ nói ý mình,
Nhưng đừng cản trở việc trình-diễn ca!
[4] Nhạc đang hoà-tấu vang xa,
Đừng thao thao nói ba-hoa đồng-dài,
Đừng làm như kẻ dạy đời
Dạy khôn mà chẳng hợp thời, không nên!
[5] Tiệc thêm tiếng hát cung đàn,
Chẳng khác nhẵn vàng, hồng-ngọc đính vô.
[6] Rượu ngon lại nhạc êm ru
Như triện hồng-ngọc ghép vô khung vàng.
[7] Con còn trai trẻ, biết chẳng?
Cho nên con chỉ nói-năng khi cần,
Chỉ khi con được yêu cầu,
Được mời vài lần, con mới nói-năng!
[8] Nói cho súc-tích gọn-gàng,
Như càng ít nói lại càng quán-thông.
[9] Giữa hàng quyền chức cao sang,
Đừng làm như kẻ ngang hàng bằng vai!
Trong khi người khác trình bày,
Đừng bô-bô miệng làm rầy người ta!
[10] Kìa như ánh chớp sáng loà
Trước khi sấm nổ rền xa vang trời,
Con người ta cũng vậy thôi
Cảm-tình tốt đẹp chờ người khiêm-nhu.
[11] Tiệc tan đứng dậy đi ra,
Đừng ngồi nán lại, về nhà, đi ngay!

[12] Tại nhà, giải trí vui vầy,
Vui chơi tùy thích một ngày thanh-thời .
Miễn đừng bất kính Chúa Trời
Vì con đã nói những lời tự kiêu.
[13] Và trên hết thấy mọi điều,
Hãy ca ngợi Đấng nhân hiền chí tôn!
Người là Đấng dựng nên con,
Người cho con hưởng phúc ân dồi-dào.

95- Kính Sợ Thiên Chúa

[14] Những ai kính sợ Chúa Trời,
Sẵn-sàng đón nhận lời Người sửa sai,
Ai tìm Người lúc sớm mai,
Người thương chẳng để kiếm hoài buồn xuôi.
[15] Ai tìm hiểu Lễ Luật Người,
Sẽ nhuần-thấm Luật Chúa Trời nghiêm-minh
Lễ Luật với kẻ giả hình,
Trở thành cái bẫy chỉ rình ngáng chân.
[16] Ai kính sợ Chúa chí nhân,
Am-tường công-đạo, nhận chân sự lành,
Những điều tốt họ thực-hành,
Chói loà như ánh quang-minh rạng ngời.
[17] Người tội lỗi khước-từ lời trách-cứ,
Tìm đủ lẽ để theo ý riêng mình.
[18] Người biết suy chẳng coi khinh kẻ khác,
Quân tự-đắc chẳng sợ, bất cần chi.
[19] Đừng hành-động chẳng nghĩ suy,

Để không hối-hận những gì thực thi!
[21] Đường bằng phẳng, chớ ỷ y!
[22] Với con cái cũng phải mọi bề để tâm.
[23] Giữ mình trong mọi việc làm,
Cũng là tuân giữ giới răn lệnh truyền.
[24] Những ai Lễ Luật giữ tuân,
Sẽ hăng gấn bó lệnh truyền không ngại.
Những ai trông cậy nơi Người,
Người không để thiệt bỏ rơi bao giờ.

Chương 33

[1] Ai kính sợ Chúa chẳng lo
Tai-ương thử-thách gay-go chẳng sờn.
[2] Không xa Lễ Luật là khôn,
Người yêu Lễ Luật, phúc ân đầy mình.
Lễ Luật với kẻ giả hình,
Như tàu gặp bão tròng-trành biển khơi.
[3] Người hiểu biết đặt trọn niềm tin nơi Lễ Luật.
Coi khả-tín như lời sấm của bậc tiên-tri.
[4] Lời con nói, chuẩn-bị đi,
Ắt là sẽ được nể vì lắng nghe!
Tư-duy kiến-thức đem ra
Sẵn-sàng ứng đáp thông qua vấn-đề.
[5] Kẻ ngu lòng tựa bánh xe,
Nó suy tư tựa trục xe quay cuồng.
[6] Kẻ hay châm chích bạn đường,
Như con ngựa hí có người cỡi lên

96- Hoàn-Cảnh Chênh Lệch

[7] Tại sao ngày trọng ngày sơ?
Ngày nào mà chẳng sáng do mặt trời!
[8] Vì trong thượng-trí Chúa Trời,
Người phân thời tiết, các ngày khác nhau.
[9] Ngày lễ thánh được đề cao,
Những ngày lễ khác liệt vào ngày dưng.
[10] Mọi người nặn bởi đất bùn,
A-đam cũng vậy, đều cùng một khuôn.
[11] Từ trong thượng-trí khôn-ngoa,
Người từng phân hạng mỗi người khác nhau.
Đường đời mỗi kẻ ra sao,
Người toan tính trước đường nào họ theo.
[12] Kẻ thì được Chúa nâng cao,
Thi ân, thánh-hoá, cho vào ở bên.
Kẻ thì bị hạ, rửa nguyên,
Bị Người lật đổ, Người bèn quăng ngay.
[13] Nó như đất thó dơ hày,
Kìa người thợ gốm trong tay đang nhào,
Anh ta muốn nặn cách nào,
Nó đành theo ý anh nhào nặn nên.
Con người Chúa cũng nắm quyền,
Vì Người tạo dựng, Người truyền phải theo.
Người ban ân phúc ít nhiều,
Tuỳ Người thẩm-định kẻ hiền hay không.
[14] Có lành thì cũng có hung,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Chết đi hay sống vẫn không tách rời.
Con người cũng thế mà thôi,
Có người đạo-hạnh, có người ác gian.
[15] Công-trình của Chúa chí nhân,
Đều được sắp xếp hai bên song hành,
Công-trình đối lại công-trình,
Hai bên đối nghịch vận-hành song song.
[16] Phần tôi, kẻ đến sau cùng,
Tôi không chợp mắt phải đành thức lâu,
Như người đi mót đến sau
Thợ vườn hái hết, mới vào kiểm xem.
[17] Chúa thương tôi đã kịp theo,
Bồn nho đầy ắp, kém đâu thợ vườn.
[18] Cũng xin được nói cho tường:
Tôi làm vất-vả đâu riêng cho mình,
Nhưng còn cho kẻ lòng thành,
Mong gom kiến-thức thực-hành giới răn.
[19] Xin thưa quý chức trong dân,
Các đầu mục hãy định thần nghe tôi!

97- Sống Tự-Lập

[20] Bao lâu con sống trên đời
Hẳn là không thể tách rời vợ, con,
Cả luôn bè bạn, anh em,
Nhưng đừng để họ lái lều đời con!
Của con, đừng để nát tan,

Đừng trao người khác giữ-gìn cho con!

Kẻo khi xin lại lúc cần,

Con đành hối tiếc thở-than đã lắm.

[21] Bao lâu còn chút hơi tàn,

Con đừng phó mặc thân con cho người!

[22] Để cho con cái xin nài,

Còn hơn cứ phải ngửa tay ngóng chờ!

[23] Con làm mọi việc bất kỳ,

Nắm quyền điều-khiển đừng vì nể-nang,

Nếu con tự-quyết vững-vàng

Thanh-danh con ắt sẽ không lu mờ.

[24] Muốn chia gia-sản, hãy chờ!

Khi nào sắp chết, bấy giờ sẽ chia.

98- Nô Lệ

[25] Cỏ rơm, đồ nặng, vọt roi,

Thân lừa ưa nặng nên đời phải mang.

Còn phần của các gia-nhân:

Bánh mì, kỷ-luật, chia phân việc làm.

[26] Ép vào kỷ-luật cho kham,

Thì con sẽ được an-nhàn nghỉ-ngơi.

Nếu con dễ-dãi thả lời,

Nó đâm lưỡi biếng lại đòi tự-do.

[27] Cổ lừa, con muốn kéo gò,

Ghì cương, giữ ách phải cho vững-vàng.

Muốn gò nô-lệ bướng gàn,

Cực-hình, tra khảo phải cần ra tay.

[28] “Nhàn cư vi bất thiện” thay!

Cho nên thúc nó làm ngay kéo lười.

[29] Việc làm vừa sức mỗi người,
Hãy sai bắt chúng làm rồi mới ngơi.

Nếu không tuân lệnh ăn nhời,
Cùm chân chúng lại, liệu bài sửa sai
[30] Nhưng đừng nghiệt-ngã với ai,
Đừng làm trái đạo, đoạ-đày xác thân!

[31] Nếu là chỉ một gia-nhân,
Hãy coi như chính bản-thân của mình!
Nó là sở-hữu đã đành,
Nhưng con được nó chính bằng máu con.

[32] Nếu là chỉ một gia-nhân,
Hãy nên đối xử tinh-thần anh em!

Vì con cần nó ở bên
Như cần sự sống vững bền của con.

[33] Con xử tệ, nó thoát thân,
Biết đường nào kiếm mà lần cho ra?

Chương 34

99- Mộng Mơ

[1] Kẻ ngu ảo-vọng bể-bàng,
Đại khờ chấp cánh mơ-màng bay cao.

[2] Tin vào mộng-mị, chiêm-bao
Khác nào bắt bóng, đuổi theo gió hoài.

[3] Mộng mơ phản ánh bề ngoài,
Như gương cho thấy mặt ai thế nào?

[4] Đã dơ, mà sạch được sao?

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Dối gian mà thật được nào, dĩ-nhiên!

[5] Chiêm-bao, bói quẻ: hảo-huyền,
Như bà mẹ mộng tới phiên lâm bồn.

[6] Trừ phi do Đấng Chí Tôn
Viếng thăm gửi đến cho con diễm gì,
Thì con mới để tâm suy
Còn không thì chẳng việc chi bận lòng.

[7] Bao người gục ngã lạc đàng
Chỉ vì hoang-tưởng vẫn hằng mộng mơ.

[8] Nếu không gian dối mưu cơ,
Thì Lễ Luật mới chăm lo hết mình.
Nói ra lời có chân-thành,
Khôn-ngonan mới thực phát sinh vẹn-tuyền.

100- Một Ngày Đàng, Một Sàng Khôn

[9] Bôn-ba: hiểu rộng biết nhiều,
Người giàu kinh-nghịem nói điều quán-thông.

[10] Không từng trái: trí cạn nông,
Bôn-ba: tháo-vát sẽ không sợ liều.

[11] Du hành tôi thấy được nhiều,
Nói ra không hết những điều hiểu sâu.

[12] Chính nhờ kinh-nghịem dồi-dào,
Hiểm-nguy tôi đã thoát bao phen rồi.

[13] Những ai kính sợ Chúa Trời,
Người cho được sống lâu dài an-khang.
Họ trông cậy Chúa vững-vàng
Cứu nguy ra khỏi bấy giăng cuộc đời.

[14] Những ai kính sợ Chúa Trời,
Họ không run-rẩy, nơi Người cậy trông.
[15] Phúc thay kẻ hết một lòng,
Kính sợ Đức Chúa, cậy trông nơi Người!
Bởi chưng nương tựa vào ai?
Nào ai nâng đỡ cuộc đời họ đâu!
[16] Ai yêu mến Đấng Tối-Cao,
Người thương, hằng để mắt vào dõi xem.
Người là khiên mộc vững bền,
Người là sức mạnh uy-quyền đỡ nâng.
Là tàn chặn gió oi nồng,
Là lùm bóng mát nắng hồng giữa trưa,
Người hằng gìn-giữ dẫn đưa
Để không vấp ngã, khỏi trơn té nhào.
[17] Người cho con mắt sáng sao!
Người làm sống lại, nâng cao tâm hồn;
Người ban sức khoẻ đầy tràn,
Người ban sự sống muôn vàn phúc ân.

101- Các Hy Lễ

[18] Lễ vật phi-nghĩa tiến dâng,
Là trò phạm thượng, lễ mang ố tù.
Lễ vật của đứa gian phi,
Người không chấp-nhận bởi vì bất lương.
[19] Lễ vật kẻ ác tiến dâng,
Đấng Tối-Cao ắt chẳng ưng nhận lời.
Không vì hy-lễ thật đầy,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

Mà Người xá tội tha ngay đâu nào!

[20] Nếu như lấy của người nghèo

Mà làm hy-lễ đem vào tiến dâng,

Khác nào sát tế con cưng

Trước mặt cha nó thảm thương vô ngần.

[21] Nghèo còn chút máu độ thân,

Lấy đi là kẻ sát nhân động trời.

[22] Cướp phương-tiện sống của người,

Tội ác tày trời, giết người thảm-thê!

Quyết lương của kẻ làm thuê,

Cũng là gây đổ máu me còn gì!

[23] Người xây dựng, kẻ phá đi,

Chỉ toàn khổ cực, ích chi trò hề!

[24] Người cầu xin, kẻ chửi thề

Vậy thì Chúa Tế sẽ nghe ai nào?

[25] Thây ma người chết, đụng vào

Rửa tay cho sạch, lại quào tay vô,

Tưởng là đã hết bợn nhơ,

Tẩy dơ kiểu ấy, vậy mà sạch sao?

[26] Ăn chay đèn tội khác nào,

Rồi đi phạm lại, thì cầu ai nghe?

Nực cười, rõ thật ngô-nghe!

Hãm mình kiểu đó, trò hề lợi chi?

Chương 35

102- Lễ Luật và Hy Lễ

[1] Khi Lễ Luật được giữ tuân,
Gia-tăng lễ-phẩm thập toàn dâng lên.
Thiết-tha gấn bó lệnh truyền,
Ấy là dâng lễ tinh-tuyền kỳ an.

[2] Tỏ lòng đền đáp báo ân,
Là dâng tinh-bột quý trân tuyệt-vời.
Làm việc bổ-thí cứu đời
Ấy là lễ tế dâng lời tán-dương.

[3] Đoạn-từ gian ác bất lương
Đẹp lòng Đứa Chúa yêu thương loài người.
Bất công, bất chính xa rời
Là dâng lễ tế đền-bồi tội muôn.

[4] Trước nhan Chúa, chớ đến suông!
Các điều đã dạy, lệnh truyền thực thi.

[5] Những người công-chính, nhu-mì,
Trước nhan thánh Chúa, những gì tiến dâng
Khác nào như mỡ óng vàng
Rưới lên bàn thánh đầy tràn làm sao!

Trước nhan thánh Đấng Tối-Cao,
Toả lan mãi mãi ngọt-ngào thơm hương.

[6] Hy-lễ của kẻ hiền-lương,
Người nhận, lưu nhớ, khói hương trường-tồn.

[7] Hầy vinh-tôn Đấng Chí Tôn,
Vớ lòng quảng-đại, tâm-hồn bao-la.
Của đầu mùa con làm ra,

Con đừng cắt xén bớt ra dân Người.

[8] Dân cúng chi, cũng tươi cười,
Hân-hoan dẫu chỉ phần mười của con.

[9] Hãy dâng hiến Đấng Chí Tôn
Với lòng quảng-đại, tâm-hồn bao-la
Những gì Người đã ban cho,
Tùy theo con có, miễn con thật lòng.

[10] Vì Chúa là Đấng thưởng công,
Chúa hoàn gập bảy-sẵn sàng cho con.

103- Thiên-Chúa Công-Minh

[11] Đừng vì hối-lộ mà dưng,
Người bèn từ khước, Người không nhận lời.

Đừng dâng những của hoạnh-tài,
Tin rằng hy-lễ được Người nhận cho!

[12] Người là Đấng xử vô tư,
Người không thiên-vị, quá ư công-bình.

[13] Người không bên trọng bên khinh,
Mà làm hại đến thanh-danh kẻ hèn,

Nhưng ai từng bị ép chèn,
Người nghe lời họ kêu xin van nài.

[14] Lời cầu của kẻ mồ-côi,
Tiếng than kẻ goá, Người đều lắng tai.

[15] Kìa người quả-phụ đơn cô,
Má giàn-giụa lệ, thấu trời kêu than,

Ai kia sao quá phũ-phàng
Làm cho bà phải tuôn tràn lệ rơi?

[16] Những ai phục vụ Chúa Trời,
Tuân theo ý Người, Người chẳng bỏ rơi,
Người thương sẽ chấp nhận lời,
Lời kêu vọng tới mây trời thăm cao.

[17] Lời cầu của kẻ khó nghèo
Vượt ngàn mây trắng thăm cao tầng tầng,
Lời cầu chưa tới đích cùng

Họ chưa thanh-thản, họ không an lòng.

[18] Người công-chính vẫn đợi trông,
Những mong được Đấng Chí Công đoái nhìn;
Người chưa phán quyết thể tình,
Họ chưa rời gót chẳng đành bỏ đi.

[19] Chúa không khoan-hoãn trì-nghi,
Cũng không để họ buồn vì chờ lâu.

[20] Rồi Người báo oán chư dân,
Đập lưng bọn ác, gãy tan xương sườn.

[21] Rồi Người trừ lũ khinh thường
Đập tan vương-trượng của phường kiêu-căng.

[22] Rồi Người hoàn trả cân đong,
Cho ai nấy hưởng theo công việc mình.

Và Người xét xử công-minh,
Tuỳ theo ý hướng công-trình thực thi.

[23] Rồi Người tỏ rõ quyền uy
Sẽ đem phân xử thẩm-truy dân Người,
Cho họ mừng rỡ vui tươi,

Vì nay họ đã được Người xót thương.

[24] Giữa khi gặp cảnh tai-ương,

Đẹp thay tình Chúa vô lường, khôn vơi!
Khắc nào ngày hạn, nắng oi,
Nổi cơn gió mát, mây trời đổ mưa.

Chương 36

104- Cầu Cho Ít-Ra-En

Được Giải-Thoát và Phục -Hưng

[1] Muôn tâu Chúa Tể muôn loài,
Xin thương nhìn đến loài người chúng con!

Lạy Thiên-Chúa của muôn dân,
Xin cho họ sợ quyền năng của Ngài!

[2] Lạy Ngài, xin hãy xuống tay
Cho dân ngoại biết quyền oai của Ngài!

[3] Ngài từng cho chúng biết rồi:
Quả Ngài chí thánh thương đời chúng con,
Cũng cho chúng con rõ hơn:

Ngài cao cả với các dân ngoại này.

[4] Để cho chúng nhận biết Ngài,
Như đoàn con vẫn xưa nay nguyện cầu:

Ngoài Ngài, Thiên Chúa Tối-Cao,
Chẳng còn có Đức Chúa nào nữa đâu.

[5] Xin Ngài tái-diễn nhiệm-mầu
Điễm thiêng dấu lạ, xin mau tỏ bày!
Xin tay hùng mạnh của Ngài,
Biểu-dương hiển-hách muôn đời quang-vinh
[6] Xin Ngài nổi giận lôi-đình
Diệt tan địch-thủ, tảo-thanh quân thù.

[7] Xin mau kết thúc hạn kỳ
Và xin hãy nhớ lời thề còn nguyên,
Để cho thiên-hạ rao truyền
Công-trình vĩ-đại tuyệt-luân của Ngài.

[8] Ước gì kẻ đã thoát rồi
Lửa hờn cũng sẽ nuốt trôi chẳng còn.
Những tên hà-hiếp chư dân
Thảy đều cũng bị lửa hờn diệt vong.

[9] Những tên ngạo-ngược kiêu-căng
Cầm đầu cừu địch, huênh-hoang tự-hào:
"Ta đây! Ai dám sánh nào?"

Xin Ngài hãy đập bể đầu chúng đi!

[10] Các chi Gia-cóp lưu-ly,
Xin quy tụ họ về quê vui vầy!
Xin thương trả họ đất-đai,
Như Người từ thuở ban đầu trao ban.

[11] Xin thương dân Ít-ra-en,
Là dân trưởng-tử mang tên của Ngài.

[12] Xin thương thành thánh Sa-lem,
Thành đô Ngài nghỉ, là đền thánh-ân.

[13] Xin làm cho khắp Si-on
Vang lời tường-thuật kỳ-công của Ngài.

Làm cho thánh-điện rạng ngời
Uy-phong rực-rỡ của Ngài hiển-vinh.

[14] Công-trình Ngài đã khai sinh,
Xin Ngài chứng thực xác-minh uy-quyền.
Nhân danh Ngài, những sấm truyền,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Xin Ngài ứng nghiệm lời tuyên lưu đời.

[15] Những ai vững chí đợi Ngài
Xin Ngài ban phúc tràn đầy thưởng trao,
Để cho ngôn-sứ giảng rao

Mọi người ai nấy trông vào vững tin.

[16] Xin nghe lời kẻ kêu van,
Như A-ha-ron chúc phúc cho dân của Ngài.

[17] Mọi người trên trái đất này,
Thầy đều nhận Ngài, Thiên-Chúa đời đời,
Chúa của muôn dân.

105- Bốn-Phận Hay, Dở

[18] Bụng nào chả chứa thức ăn,
Món ngon, món dở, cũng dẫn cho no

[19] Có ngon miệng mới ăn cho,
Con người chân-chính biết lo sợ loài,
Nghe lời gian dối điêu-ngoa,

Con tim minh-mẫn nhận ra biết liền.

[20] Kẻ lắt-léo gây buồn phiền,
Nhưng người từng trải đáp hoàn trả ngay.

106- Kén Vợ

[21] Cô nào chả thích kén trai,
Cô hờn, cô kém, kén ai làm chồng?

[22] Cô nào nhan-sắc dễ trông,
Để làm quyến-rũ các ông xiêu lòng.

[23] Nếu thêm ăn-nói dịu-dàng,
Chẳng ai sánh được chồng nàng thương yêu.

[24] Con trai cưới được vợ hiền,
Khởi đầu sự-nghiệp, ắt liền tiến thân,
Có người trợ lực hôn-nhân,
Có nơi nương tựa đỡ đần cho nhau.

[25] Trại vườn không có hàng rào,
Thì quân trộm cướp ào vào cho mau;
Kiếm hoài chẳng thấy vợ đâu,
Anh chồng buồn-bã, cầu-nhàu lang-thang.

[26] Có ai tin chắc được rằng:
Một tên trộm cắp ăn hàng chuyên môn,
Hắn ta thành-thạo làm ăn,
Hết thăm thành nọ, lại thăm thành này
[27] Kẻ không tổ ấm, cũng vầy,
Bạ đâu trú đấy, ngày ngày lang-thang.

Chương 37

107- Bạn Bè Già Dôi

[1] Bạn nào mà chả nói rằng:
"Đây là cồng chố thân-bằng của ta!"
Đấy là miệng nó nói ra,
Chứ mang danh bạn, chỉ là hờ thôi.

[2] Rõ là thật chán bỏ đời!
Đang là bạn thiết, nay thôi, thành thù.

[3] Ôi thôi, xu-hướng xấu-xa!
Người từ khuôn mẫu nào ra thế này?

Để người gầy thắm-hoạ thay
Rắc gieo lừa bịp tràn đầy khắp nơi!
[4] Kẻ mừng khi thấy bạn vui,
Kẻ lại bước lùi, thấy bạn khó-khăn.
[5] Có người thấy bạn gian-truân,
Thì cùng với bạn đánh quân địch thù.
Có người thấy bạn sa cơ,
Liền buông khiến mọc có cờ chạy luôn.
[6] Với người bạn tốt, chớ quên,
Khi mình giàu có, chớ nên tặng lời!

108- Cỗ-Vấn

[7] Cỗ-vấn nào cũng cho ý-kiến,
Nhưng có người góp ý vì kiếm lợi riêng.
[8] Hãy thận-trọng với người chuyên góp ý!
Trước tiên cần biết hấn nghĩ cái gì!
Có ý đồ, góp ý vì trông đợi,
Vậy con đừng để hấn lợi-dụng con!
[9] Hấn rằng” Anh cứ thẳng bon!
Đường anh nhắm đúng, còn chần-chờ chi?”
Rồi sau hấn chẳng bước đi,
Đứng xa xem có chuyện gì xảy ra.
[10] Kẻ nhìn ánh mắt đáng ngờ,
Con đừng hỏi ý thăm dò ra sao!
Ý con dự tính thế nào,
Đừng lộ cho những kẻ nào đua chen!
[11] Đàn bà vốn có máu ghen

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Hỏi về tình-địch, chớ nên lăm bàn!
Người nhát-đảm chẳng bạo gan,
Chớ nên hỏi cách bày dàn chiến-quân.
Đừng hỏi giá cả nhà buôn,
Đừng hỏi bán với kẻ mua hàng về.
Với người có tính phân-bì,
Con đừng hỏi việc hậu-tình cảm ơn.
Với người bất nghĩa, bất nhân,
Con đừng hỏi việc thi ân giúp người.
Với tên uế-oải biếng lười,
Bất cứ mọi điều, bàn hỏi làm chi!
Với người làm muộn hạn kỳ,
Chẳng nên hỏi họ bao giờ thì ngưng.
Việc đại-sự phải đảm-đương,
Đừng bàn đùa ở nhác ươn, biếng lười!
Trên đây là những hạng người,
Bất cứ mọi điều, chớ hỏi làm chi!
[12] Nhưng năng đến với người có lương-tri đạo-hạnh,
Người con biết vẫn tuân giữ lệnh truyền ban.
Là người ý hợp chữ gan,
Con trót lỡ lầm, họ vẫn cảm-thông.
[13] Rồi làm theo tiếng của lòng,
Vì còn ai khác mà hòng tin hơn?
[14] Nhiều khi từ đáy tâm-hồn,
Con nghe tiếng vọng gọi con rõ ràng
Cho con biết phải thi-hành,
Còn hơn bảy lính gác rình trên cao.

[15] Nhưng quan-trọng nhất, dẫu sao,
Cũng phải xin Đấng Tối-Cao dẫn đường,
Theo đường Chân-Lý Tình Thương
Khôn-ngoa, mạnh-dạn, vững-vàng bước đi.

[16] Khởi đầu làm việc phải suy,
Nghĩ cho chín-chắn trước khi thi-hành.

[17] Bởi đâu tư-tưởng hình thành?
Gốc từ tâm-não, phát sinh bốn ngành:

[18] Quy-trình thiện, ác, tử, sanh:
Thảy do cái lưới điều-hành mà ra.

[19] Có người khi dạy người ta
Tỏ ra sáng-suốt rất là thông-minh.

Nhưng mà đối với chính mình,
Lại vô tích-sự quả tình đại ghê!

[20] Kẻ hay lý-sự bị chê,
Người mà như thế ê-chề bất an.

[21] Phúc ân Chúa chẳng khứng ban,
Bởi vì nó chẳng khôn-ngoa chút nào.

[22] Có người khôn biết đường bao!
Nhưng là chỉ cốt lợi sao cho mình.

Bởi vì hiểu biết thông-minh
Chỉ là mang lợi riêng dành bản-thân

[23] Người khôn chỉ vẽ cho dân,
Kiến-văn truyền đạt đáng tin vững bền.

[24] Khôn-ngoa hưởng phúc đầy tràn,
Người người ca ngợi: muôn vàn phúc thay!

[25] Đời người giới hạn tháng ngày,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Ngày Ít-ra-en mới dài vô biên.

[26] Được dân tín-nhiệm ngợi-khen,
Người khôn-ngaoan để tiếng thơm muôn đời.

109- Sống Tiết-Độ

[27] Con ơi!

Bao lâu còn sống trên đời,
Tuỳ theo thể-tạng, phải coi sức mình!
Cái gì có hại, chẳng lành
Thì con từ-khước, chớ đành chiều theo!

[28] Chẳng ai hợp với mọi điều,
Chẳng phải thức nào, ai cũng thích đâu?

[29] Thức ăn ngon lắm, mặc dầu,
Chớ lấn xả vào, no rồi vẫn ăn!

[30] Bởi vì tham thực cực thân,
Ăn nhiều hoắc-loạn, sinh đau dạ dày.

[31] Tham ăn thiệt mạng chẳng hay,
Còn ai cẩn-thận, đời dài thêm ra.

Chương 38

110- Nghề Thuốc và Bệnh Tật

[1] Người người cần đến lương-y,
Nên cần tôn trọng, nể-vì lương-y,
Vì thầy thuốc có lương-tri
Là do Chúa dựng chỉ vì bệnh-nhân

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

- [2] Tài năng chữa bệnh Chúa ban,
Vua Trời thưởng để sưu tầm thuốc thang.
- [3] Lương-y kinh-nghiệm hiên-ngang,
Khiến người quyền thế nể-nang hậu-tình
- [4] Chúa cho đất trở sinh được-thảo,
Người khôn coi là của báu vô cùng
- [5] Há nước chẳng nhờ gỗ mà bỗng dưng nên ngọt,
Khiến ai cũng phải nhận rằng gỗ tốt hay sao?
- [6] Chính Chúa đã cho con người trí cao rộng hiểu
Mà tôn vinh Người vì những việc kỳ-diệu tuyệt-tác,
- [7] Để cho lương-y chữa lành, chấm dứt cơn đau,
Còn được-sĩ đem được-liệu trộn vào pha chế.
- [8] Công việc của Người vẫn vì thế tiến-hành
Chi đến khi thiên-hạ được an lành hơn-hở.
- [9] Con ơi, khi đau ốm, con chớ coi thường,
Nhưng hãy xin Chúa đoái thương chữa khỏi!
- [10] Con hãy từ bỏ tội lỗi xưa nay,
Hành-động đúng-đắn theo đường ngay thẳng lối,
Thanh-tẩy tâm-hồn cho sạch mọi tội khiên!
- [11] Dâng hương thơm ngát tinh-tuyền,
Dâng tinh-bột để lưu truyền nhớ lâu
Rưới lên lễ-phẩm, mỡ dầu
Ít nhiều tùy lực dồi-dào hay vơi.
- [12] Rồi mời thầy thuốc đến coi,
Đừng cho y phải rút lui, chẳng nhìn!
Vì y được Chúa dựng nên
Cả ông cũng phải còn cần y ngay.

[13] Có lúc sức khoẻ con trong tay thầy thuốc,

[14] Vì chính họ cũng cầu được Chúa ban

Tìm ra phương-dược thuốc men

Giảm đau cứu sống dịu êm cuộc đời.

[15] Kẻ mang tội với Chúa Trời,

Cầu cho đời nó trao người lương-y.

111- Tang-Chế

[16] Người lìa cõi thế ra đi,

Con ơi, cất khúc ai bi khóc người!

Hãy chôn cất theo tục đời phép tắc,

Đừng để mộ không săn-sóc, bỏ hoang!

[17] Vật mình khóc-lóc thảm thương,

Ma chê cười trách, thói thường xưa nay,

Ma chay trong một hai ngày,

Sao cho xứng đáng chẳng ai chê cười.

Nỗi buồn rồi sẽ phải nguôi,

Khóc than chi nữa cho người thêm đau?

[18] Chết đi cũng tại âu sầu,

Lòng buồn, sức lực tiêu-hao dần mòn.

[19] Khi đem người chết đi chôn,

Sao mà tránh khỏi tâm-hồn đốn-đau?

Nhưng rồi thời-gian qua mau

Lẽ nào lòng cứ phải đau suốt đời?

[20] Đừng để cho lòng con buông trôi nổi khổ,

Hãy nghĩ tới cái chết mà gạt bỏ nó đi!

[21] Đừng quên: người chết ra đi,

Không sao trở lại, làm chi được nào?

Con không giúp hẩn được đâu,

Chỉ là chuốc bệnh thêm vào khổ đau.

[22] Nhớ rằng mệnh hẩn làm sao,

Mệnh con cũng vậy lẽ nào khác ư?

Hôm qua phiên hẩn giã từ

Hôm nay con nữa, ắt là tới phiên.

[23] Khi người chết đã nghỉ yên,

Hãy thôi tưởng nhớ, ưu-phiên làm chi?

Khi linh-hồn đã ra đi,

Để lòng khuây-khoả, việc gì thở-than?

112- Công Việc Tay Chân

[24] Nhờ khi rảnh rỗi thư nhàn,

Kinh-sư đạt được khôn-ngoaan biết nhiều.

Ai không bận việc canh điền,

Chân tay không phải liên-miên việc làm

Thành-thời thư-thái, an tâm,

Thì rồi có thể dần dần khôn-ngoaan.

[25] Nông-dân đồng-áng lo toan,

Chuyện trò chỉ biết hoàn-toàn bò trâu,

Thúc bò cuốc bẫm cày sâu,

Làm sao có được cái đầu khôn-ngoaan?

[26] Tối ngày chỉ biết bán-khoản,

Cày sao cho bẫm, vỗ đàn bò bê.

[27] Cũng vậy, thợ mộc, thợ nề,

Đêm ngày chỉ biết một bề lao công,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Những người thợ khắc dấu đồng,
Chú tâm hoạ lại cho cùng giống nhau,
Đêm khuya thức suốt canh thâu,
Những lo công việc cho mau hoàn-thành.

[28] Thợ rèn thổi bể bên mình,
Phì-phò cho ngọn lửa bùng bốc hơi,
Trên đe, thổi sắt đỏ ngời,
Búa chan-chát đập, inh tai nhức đầu,
Sắt nung gò mãi giờ lâu,
Mồ hôi nhễ-nhại, nóng hàu bỏng da,
Mắt nhìn mẩu-mã, búa, đe
Không rời thổi sắt để mà cho xong,
Thức khuya chẳng ngại đêm ròng
Miễn cho hoàn-hảo, nhọc lòng cũng cam.

[29] Kìa anh thợ gổm chăm làm,
Bàn xoay anh đập luôn chân nhịp-nhàng,
Anh luôn tính-toán kỹ-càng,
Nặng sao cho đủ lượng hàng đẹp xinh.

[30] Tay nhào đất thó rở lạnh!
Chân anh đập đất rắn đánh cho mềm.
Chú tâm làm bóng, tráng men,
Thức khuya dọn sạch rồi đem vào lò.

[31] Họ đều làm việc ra trò,
Là tay xảo-thủ, khéo lo việc mình.

[32] Nếu không có họ thạo rành
Thì không xây dựng được thành nào đâu,
Không người lui tới ra vào,

Không người tới ngụ ở lâu trong thành.
[33] Nhưng họ là kẻ vô danh,
Ghế trong công-hội chẳng dành cho đâu,
Ghế thẩm-phán, ai cho vào?
Họ đâu hiểu nổi ra sao lời toà!
[34] Họ không biết nói văn-hoa,
Họ không văn-hoá, mù loà xét suy,
Tuy nhiên đừng có khinh-khi!
Nhờ họ thế giới duy-trì dài lâu.
Cho dầu là thợ tay chân,
Nghề mình họ chỉ biết chăm-chú vào.

Chương 39

113- Kinh-Sur

[1] Người gấm luật Đấng Tồi-Cao
Thì không phải vậy, dôi-dào kiến-văn;
Người hăng tâm-cứu sấm-ngôn,
Tìm khôn-ngoa ở tiền-nhân, lão-thành.
[2] Những lời các bậc trứ-danh,
Người gìn cẩn-thận, hoan-ngheh duy-trì
Dụ-ngôn hàm-súc tinh-vi,
Người hăng tâm-cứu mọi bề quán-thông.
[3] Châm-ngôn ý nghĩa tiềm-tàng,
Người hăng tìm hiểu kỹ-càng tới nơi
Dụ-ngôn bí-ẩn cao vời,
Cũng tìm hiểu thấu, miệt-mài gẫm suy.
[4] Người lo nhiệm-vụ thực thi

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Giúp người chức trọng quyền uy, hiền tài,
Thường-xuyên xuất-hiện công-khai
Bên người quyền chức mấy ai sánh tày,
Vãng-lai xuất ngoại đó đây,
Vì người học được những bài dở hay.

[5] Ngay từ mờ sáng sớm mai
Người hăm-hở đến mở môi nguyện cầu
Van nài xin Đấng Tối-Cao,
Đoái thương tha-thứ biết bao tội-tình,
Khẩn-cầu Đấng dựng nên mình,
Xin đừng chấp tội rủ tình thứ-tha.

[6] Hải lòng, Đức Chúa bỏ qua
Chúa ban mưa móc chan-hoà khôn-ngoan,
Thông-minh ăm-ấp đầy tràn,
Người dâng kinh nguyện ngợi-khen Chúa Trời!

[7] Khôn-ngoan người sẽ trau-giồi,
Mở tầm hiểu biết dùi mài uyên-thâm
Rồi làm đúng với lương-tâm,
Gắt điều huyền-bí cao thâm nhiệm-mầu.

[8] Phát-huy giáo-huấn tiếp thâm,
Tự-hào giao-ước ban đầu Chúa trao.

[9] Nhiều người ca-ngợi dường nào!
Rằng: người ấy thật dồi-dào kiến-văn,
Thông-minh ấy chẳng ai quên,

Con người ấy được nhắc tên muôn đời.

[10] Khôn-ngoan người ấy rạng ngời,
Muôn dân truyền tụng, muôn đời ca-rao.

[11] Nếu người ấy vẫn sống lâu,
Danh thơm ngàn kẻ sánh đâu bằng người!
Và khi người ấy là đời,
Người sẽ mỉm cười, an giấc ngàn thu.

114- Lời Mời Gọi Ngợi-Khen Thiên-Chúa

[12] Lòng tôi đầy ắp suy tư,
Như trăng đầy-đặn mùa thu, trăng rằm.
Những điều tôi vẫn để tâm,
Nay tôi muốn nói cho muôn mọi người.

[13] Những người con hiếu trung ơi!
Các người hãy lắng nghe lời ta đây!
Hãy nên như khóm hồng này
Lớn bên dòng nước, trổ đầy hoa tươi!
[14] Như cây hương toả khắp nơi,
Như bông huệ nở một trời ngát hương.
Hãy cùng ca hát tán-dương

Kỳ-công của Chúa khôn lường lớn lao!
[15] Danh Người cao cả dường bao!
Hãy tạ ơn Chúa, ta nào ca lên!

[16] Mọi điều Chúa đã làm nên,
Thảy đều tốt đẹp, dĩ-nhiên hoàn-toàn;
Lệnh Người khi đã truyền loan,
Thi-hành đúng lúc, luôn luôn đúng thời.

Thật là vô cớ cất lời,
Hỏi: "Sao lại thế? Để coi chuyện gì?"
Vì khi đến buổi, đúng thì,
Mọi lời giải đáp ắt là có thôi!

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

[17] Chỉ cần Người phán một lời,
Nước đồn thành đồng tựa đồi núi cao,
Chỉ cần Người nói một câu,
Nước liền đồn hết tự mau thành bồn.

[18] Người vừa ra lệnh truyền ban,
Như Người mong muốn, thầy bèn thực thi.
Công-trình cứu-độ đã suy,

Chẳng ai cản nổi việc chi của Người.

[19] Mọi công việc của người đời,
Xảy trước mặt Người, tránh Người được sao?
Người nhìn chẳng sót điều nào,

Dẫu cho lẫn trốn, tránh đâu khỏi Người?

[20] Từ muôn thuở đến muôn đời,
Người nhìn thấy hết, dõi soi mọi điều,
Cho nên mọi việc ít nhiều,

Chẳng gì kỳ lạ ngạc-nhiên với Người.

[21] Thật là vô có cất lời,
Hỏi: "Sao lại thế? Để coi chuyện gì?"

Công-trình Chúa dựng bất kỳ,
Thầy đều hữu-dụng, chẳng gì bỏ qua.

[22] Như dòng thác lũ chan-hoà,
Phúc lành của Chúa như là dòng sông.

[23] Lôi-đỉnh của Chúa tràn lòng,
Làm gia-nhiệp của khắp hàng chư dân.

Như xưa Người đã từng làm
Hoá thành ruộng muối từ đầm nước trong

[24] Đường Người với kẻ hiểu trung,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Quả là ngay-ngắn, thẳng bằng phẳng lỳ
Nhưng mà với bọn gian tà,
Ngổn-ngang chướng ngại quả là truân-chiên.

[25] Ngay từ thuở mới khai thiên,
Cho người lành, Chúa dựng nên điều lành.

Còn người độc ác gian manh,
Người làm sự dữ riêng dành chúng sau.

[26] Những gì thoả-mãn nhu-cầu:
Áo quần, sắt, muối, lửa dầu, nước nho,
Mật ong, lúa miến, sữa bò.

Đó là những thứ cần cho mọi người.

[27] Nhưng tuỳ hoàn-cảnh mà thôi,
Tốt lành cho kẻ một đời chính trung,
Chúng gây phương hại vô cùng
Cho người gian ác chất-chồng tội khiên.

[28] Có luồng gió Chúa tạo nên
Để trừng phạt lúc nổi cơn lôi-đình,
Gió cuồng điên thổi khiếp kinh
Bạt cây trốc gốc, rung-rinh núi rừng,
Vào thời phán quyết cuối cùng,
Chúng tung sức mạnh hải-hùng tràn lan,
Tới khi nào chúng lụi tàn

Đấng Tạo-Hoá mới nguôi cơn lôi-đình.

[29] Lửa hồng, mưa đá, chiến-chinh,
Mất mùa, ôn dịch, chết sinh thối-tha
Thảy đều do Chúa làm ra,
Để trừng phạt kẻ bê-tha, gian hùng.

- [30] Nanh thú dữ, rắn hổ-mang,
Lưỡi gươm, bò-cạp, kiếm cung báo thù,
Đều là hình phạt dự-trù
Được tung ra để diệt trừ quân gian.
- [31] Các hình phạt ấy hân-hoan
Vâng theo lệnh Chúa truyền loan thi-hành.
Khi cần, trên mặt đất này,
Chúng vâng lời Chúa làm ngay tức thời.
- [32] Từ đầu tôi xác-tín rồi,
Suy đi nghĩ lại mới ngồi viết đây:
- [33] "Mọi công-trình Chúa dựng xây,
Thầy đều kỳ-diệu, đẹp thay đường nào!
Đúng thời, đúng buổi, không lâu
Người liền đáp ứng nhu-cầu kịp ngay.
- [34] Rõ vô cớ nói thế này:
"Cái này tồi tệ chẳng tày cái kia."
Bởi vì chẳng chóng thì chầy,
Cái gì cũng quý, thấy ngay tốt lành.
- [35] Vậy giờ đây, hãy hết tình,
Cao cung chúc-tụng thánh-danh Chúa Trời!

Chương 40

115- Kiếp Người Khốn Khổ

- [1] Kể từ mẹ sinh ra đời
Tới khi lìa thế về nơi cát sinh,
A-đam con cháu hậu-sinh
Đều mang thân kiếp mong-manh con người.

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Nỗi lo canh-cánh không nguôi
Làm sao lo trả nợ đời cho xong?
[2] Nỗi lo ám-ảnh trong lòng
Nghĩ mình chờ chết nên trông đến ngày.
[3] Từ bậc vua chúa trên ngai,
Đến người cùng khổ cả đời lấm tay,
[4] Từ người áo mũ cân đai,
Đến người áo rách sống nơi gầm cầu,
Thầy đều sợ chết, lo âu,
Ghen-tương, giận dữ, cãi nhau, thù-hằn.
[5] Có khi nằm nghỉ chẳng yên,
Thức đêm, ý nghĩ khơi lên trong đầu.
[6] Tiếng rằng nghỉ, chẳng có đâu!
Mới vừa nằm nghỉ đã mau mộng rồi,
Chiêm-bao như giữa ban ngày,
Thấy toàn những cảnh đoạ-đày thảm-thương,
Rồi đâm sợ hãi chán-chường
Như người chạy trốn chiến-trường thoát thân.
[7] Vừa hay tỉnh dậy hoàn hồn,
Ngạc-nhiên mình đã bồn-chồn không đầu.
[8] Xác phàm, ai chẳng lo âu,
Ác-nhân lo sợ bảy lần bội hơn.
[9] Mất mùa, nạn đói, lửa hờn,
Điều-tàn, chém giết, kiếm gươm, cướp đường,
Giao-tranh, ôn dịch, tai-ương,
[10] Thầy đều tạo dựng cho phường ác-nhân.
Chỉ vì bọn chúng dã-tâm

Mà hồng-thủy đã dâng tràn bao-la.

[11] Những gì từ đất mà ra,

Sẽ về với đất, đó là đương-nhiên

Những gì từ nước mà nên

Lại quay về biển dâng tràn mênh-mông.

116- Một Số Ngạn Ngữ

[12] Chẳng còn hối-lộ bất công,

Nhưng lòng đức nghĩa, tín trung trường-tồn.

Gia-tài bất chính mất dần,

Như dòng suối cạn, sấm rền trong mưa.

[14] Rộng tay làm phúc trao đưa,

Thấy lòng hoan-hỷ, có thừa niềm vui

Còn người ngoảnh mặt giả đui,

Làm ngơ bỏ mặc thì đời tiêu-tan.

[15] Cháu con của bọn bất nhân,

Như cây không lộc, cỗi-căn thảm-thương;

Cháu con của bọn bất lương,

Như trên đá cứng, rễ vương khô cằn.

[16] Những cây lau sậy tràn lan

Mọc bên dòng nước, quanh ven sông ngòi

Thầy đều bị bứng tức thời,

Sau là cây cỏ mọc dài ven sông.

[17] Lòng nhân phát-triển trở bông

Đầy dư phúc lộc như trong địa-đàng,

Việc làm bố-thí rộng lòng,

Trường-tồn mãi mãi sẽ không hề ngừng.

[18] Quả là dễ chịu quá chừng!
Nếu không lệ thuộc, có công việc làm,
Nhưng mà tìm được kho tàng,
Đã may-mắn lắm, nay càng may hơn.

[19] Người nào sinh được đứa con,
Cũng như kẻ mới xây xong được thành
Thầy đều sẽ được lưu danh,
Nhưng vợ hiền lành, lại còn quý hơn.

[20] Men nồng, đàn hát véo-von,
Làm cho phấn-khởi tâm-hồn hân-hoan;
Nhưng lòng mẫn đức khôn-ngoan,
Lại còn đáng quý, hoàn-toàn đáng khen

[21] Đàn ca nghe đã dịu êm
Nhưng lời dịu ngọt nghe êm hơn nhiều.

[22] Nhìn người duyên-dáng mỹ-miêu
Quả là nhan-sắc dễ xiêu lòng người,
Nhưng đồng xanh tận chân trời,
Lại càng ưa ngắm, mắt coi chẳng rời.

[23] Bạn-bè gặp gỡ có thời,
Sao bằng chồng vợ sống đời bên nhau?

[24] Anh em một giọt máu đào,
Yếu đau, hoạn-nạn giúp nhau khi cần;
Người dưng nước lã chẳng thân
Rộng tay giúp đỡ lại còn quý hơn.

[25] Có vàng, có bạc: an tâm,
Được người góp ý lại còn quý hơn.

[26] Giàu sang, quyền-lực vô ngần

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

Hả-hê sung sướng, tâm-hồn thanh-thơi
Có lòng kính sợ Chúa Trời,
Lại còn trối vượt, cao vời biết bao!
Có rồi, chẳng thiếu gì đâu,
Chẳng cần phải chạy đi cầu cứu ai.
[27] Có lòng kính sợ Chúa Trời,
Sẽ đầy phúc lộc như nơi địa-đàng,
Được Người che-chở đỡ nâng
Còn hơn mọi thứ vinh-quang đời này.

117- Ăn Xin

[28] Đừng ăn xin, sống qua ngày!
Con ơi, thà chết, ăn mày làm chi!
[29] Thấy mâm người khác, ngoảnh đi,
Ngẫm-ngom, sống có ra chi kiếp người?
Người ăn bám thật hổ-người,
Còn người hiểu biết chẳng đời nào theo.
[30] Kẻ ăn xin nói ngọt-ngào
Nhưng tâm-địa hãn khác nào lửa nung.

Chương 41

118- Chết

[1] Tử-thần hồi! Nghĩ đến người mà lòng chua xót
Cho những ai đang hưởng những phút giàu sang,
Cho những ai thành-công trong mọi việc
Cho những ai an nhàn chẳng biết lo âu,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Những người chẳng thấy yếu đau,
Vẫn còn mạnh khoẻ, ăn vào vẫn ngon
[2] Tử-thần hỡi! Người phán quyết đúng hơn ai hết,
Cho những kẻ bần cùng lê lét kiếm ăn,
Cho những người nhọc-nhắn yếu sức
Cho người tuổi tác già nua
Cho người lo lắng được thua trăm chiều,
Cho người tuyệt-vọng đủ điều,
Bao nhiêu kiên-nhẫn mất tiêu hết rồi.
[3] Đừng sợ án chết, con ơi!
Nhớ rằng ai cũng phải rời trần-gian
Trước con nhiều kẻ ly trần
Rồi đây nhiều kẻ dần dần theo sau.
[4] Tại sao cưỡng Đấng Tối-Cao,
Vì Người đã định, ai nào tránh đâu?
Ai mà chả muốn sống lâu,
Mười năm, thêm nữa: cho dầu trăm năm,
Hay là cả ngàn nữa chẳng?
Thì trong âm-phủ cũng không ai màng.

119- Số Phận Phường Gian Ác

[5] Ác nên con cái hoang-đàng,
Vì nằng đi lại với phường ác-nhân.
[6] Đám con của bọn ác gian
Gia-nghiệp rồi cũng tiêu-tan chẳng còn.
Nỗi ô-nhục sẽ trường-tồn,
Trải dài cho đến cháu con sau này.

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

- [7] Cha vô nhân, chúng la rầy,
Vì con chịu nhục, lỗi này tại cha.
[8] Khốn thay hỡi bọn gian tà!
Các người lơ-là, luật Chúa chẳng tuân.
[9] Sinh ra trong cõi hồng-trần,
Các người chỉ để bị nguyên rửa thôi.
Đến khi từ giã cõi đời,
Phần riêng dành sẵn các người lời nguyên.
[10] Những gì tự đất mà nên,
Lại về với đất: khởi nguyên cuộc đời,
Ác-nhân cũng vậy mà thôi,
Hết bị nguyên rửa thì đời tiêu-tan.
[11] Xác phàm tựa áng phù-vân,
Danh thơm thì chẳng phai tàn mất tằm.
[12] Hãy lo để lại tiếng thơm,
Tiếng thơm còn mãi, hơn muôn kho vàng.
[13] Cuộc đời được hạnh-phúc chẳng?
Nhưng đời ngắn hạn, cũng không được hoài,
Tiếng thơm thì vẫn còn dài,
Nó tồn-tại mãi muôn đời chẳng phai.

120- Hổ-Thẹn

- [14] Lắng nghe, này các con ơi!
Giữ lời giáo-huấn để đời, nghe con!
Kho tàng cất kỹ đem chôn,
Khôn-ngoa che giấu, hỏi con: ích gì?
[15] Người che giấu sự ngu-si,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Vẫn hơn kẻ giầu những gì khôn-ngoa.

[16] Điều gì mới đáng hổ-người?

Cũng tuy, nên hãy nghe lời ta khuyên:

Có những chuyện chẳng nên tui nhục,

Vì chẳng ai đánh giá đúng cả đâu!

[17] Con phải biết gục đầu xấu-hổ

Trước mặt cha mẹ, vì đã đàng-diẽm,

Trước người quyền uy, vì giầu-giếm dối gian.

Trước mặt quan toà, vì đã làm phạm pháp.

Trước mặt cộng đồng, vì đã bất chấp nhân-luân.

[19] Trước mặt bạn bè, vì đã làm chuyện bất nhân,

Trước mặt hàng xóm, vì đã ăn gian trộm cắp.

[20] Con phải biết nhắm mắt hổ-thẹn

Vì không giữ lời cam-kết thề-bồi,

Hay đã chia tay van nài xin bánh,

[21] Vì khiếm-nhã khi nhận lãnh hay cho,

Hoặc làm thỉnh trước những lời thiết-tha chào hỏi

[22] Vì nhìn chòng-chọc vào gái bán dâm,

Hoặc làm ngơ khi gặp người thân xa gần,

[23] Vì chiếm quà tặng, của phần người ta.

Hay thấy vợ người ta mà mãi mê nhìn mãi,

[24] Vì sẵn đón đầy tớ gái người ta,

Hay thấy giường cô ta là lân-la tìm đến,

[25] Con phải biết hổ-thẹn nhục-nhẽ

Vì con đã lẳng-mạ xỉ-và bạn bè,

Nhớ rằng khi đã cho đi,

Thì đừng xỉ-nhục nói chi nặng lời!

[26] Vì khi nghe chuyện của ai
Mà đi học lại cho người khác hay,
Hoặc điều bí-mật của ai,
Cũng đem tiết-lộ, chẳng nài cũng khai.

[27] Biết như vậy, con mới hay:
Đâu là xấu-hổ, đúng sai thế nào?
Biết làm như vậy, hỏi sao
Người ta không quý con nào, từ nay?

Chương 42

[1] Còn về những chuyện sau đây,
Nếu con xấu-hổ là sai mất rồi.

Con đừng vì-nể một ai
Mà con phạm tội chê-bai Chúa Trời!

[2] Con đừng cảm thấy hổ-người:
Vì giao-ước của Người, và luật Đấng Chí Công!

Hay vì Người đã khoan-hồng
Cho người ngoại-giáo đẹp lòng Chúa thương.

[3] Vì sòng-phẳng với bạn đường,
Hay đem của-cải sẻ nhường bạn thân;

[4] Vì không gian dối đong cân,
Hay vì thu lợi chẳng cần so đo,

[5] Vì lợi lộc kiếm được do buôn bán,
Vì phải dạy-dỗ khi mắng la con;

Hay nghiêm-phạt đẩy tớ gia-nhân hư hỏng,

[6] Vì vợ hư nên phải cửa đóng then cài,
Hay phải khoá chặt nơi nào có nhiều tay táy-máy;

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

[7] Vì khi trao cái gì, đã phải đếm đong,
Hay xuất nhập kho, buộc phải mang giấy tờ.
[8] Con đừng xấu-hổ khi phải dạy đứa ngu, đứa dốt,
Hay sửa lỗi ông già mà còn cãi-lộn với thanh-niên!
Có như vậy mới được khen:
Con nhà gia-giáo, rõ nền-nếp thay!
Và so với bất cứ ai,
Là người từng trải, thạo đời khôn-ngoa.

121- Nỗi Lo Của Người Cha Đối Với Con Gái

[1] Cha cưng con gái vô vàn,
Dẫu là kho tàng, chẳng bảo-đảm đâu.
Mất ăn mất ngủ, lo âu:
Khi còn thiếu-nữ, lo sao có chồng,
Có chồng như cổ đeo gông,
Những lo bị ghét, bị chồng bỏ thôi.
[10] Con còn con gái, lo ai dụ dỗ
Phải mang bầu khi ở nhà cha;
Con về nhà chồng, lại lo lầm lỗi,
Chung sống với chồng, lo nỗi hiểm-hoi.
[11] Sợ con gái đua đòi hư hỏng,
Phải canh chừng, chẳng thả lỏng buông lơi,
Kẻo vì con mà cha bị đời chế riễu
Nên câu chuyện cho thế-gian đàm-tiểu cười chê,
Nên cố tỵ hợp cho những người ngòi lê hay hót,
Khiến vì con mà cha không dám ra mắt đám đông.

122- Đàn Bà

[12] Gặp ai thấy đẹp dễ trông,
Đừng nhìn chăm-chú, phiền lòng người ta!

Đừng ngồi chung với đàn bà,
Họ đã có chồng, chuyện trò chả nên!

[13] Cũng như rận trong áo quần,
Đàn bà có thứ ác gian đàn bà.

[14] Đàn bà dù có nhân-tử,
Đàn ông tuy ác vẫn là còn hơn.
Đàn bà khi đã dối gian,
Làm điều nhục-nhấ bạo-tàn còn hơn.

B- Vinh Quang Của Thiên Chúa

I- TRONG THIÊN NHIÊN

[15] Nay tôi muốn nhắc lại rằng,
Những công-trình Chúa đã từng làm ra
Những gì tôi thấy kinh-quá
Nay tôi kể lại để mà gẫm suy.
Chính do lời Chúa quyền uy,
Công-trình của Chúa thực thi tạo thành.

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

[16] Muôn loài vạn vật sinh-linh,
Mặt trời toả sáng lung-linh huy-hoàng,
Công-trình kỳ-diệu vẻ-vang,
Thảy đều ngập phủ vinh-quang của Người.

[17] Ngay như các thánh trên trời,
Bảo trình-thuật lại, chẳng tài nào đâu.
Công-trình kỳ-vĩ cao sâu!
Chúa toàn năng, Đấng Tối-Cao đã làm
Để cho vũ-trụ vững-vàng
Tràn đầy vinh-hiến trước nhan thánh Người.

[18] Vực sâu thấu đáy Người coi,
Cõi lòng nhân-thế, Người soi tận cùng
Mưu toan, ý nghĩ, cảm-tình,
Người am-tường hết, Người rành hết trơn,
Người nhìn điếm báo thời-gian,
Tỏ năng-quyền Chúa Thiên-Đàng Tối-Cao.

[19] Những điều bí-ẩn thăm sâu,
Được Người tiết-lộ truyền rao tỏ bày;
Người công-bố rõ cho hay
Thời-gian dĩ-vãng, tương-lai thế nào?

[20] Chẳng trừ một ý nghĩ nào
Mà Người không thấu, hiểu lâu-lâu đâu.
Cũng không có một lời nào
Là điều bí-ẩn cao sâu với Người.

[21] Công-trình vĩ-đại tuyệt-vời,
Người đều sắp xếp, an-bài khôn-ngaoan.
Vì Người quyền-lực hoàn-toàn,

Không thêm, không bớt, chẳng cần hỏi ai,
Vì Người hằng có đời đời,
Chỉ Người thống-trị đất trời mà thôi.
[22] Công-trình của Chúa tuyệt-vời,
Mắt nhìn như thấy chớp rồi tắt ngay.
[23] Thầy đều tồn-tại muôn đời,
Khi cần, đều phải vâng lời Người mau.
[24] Thầy đều có cặp đôi nhau,
Người làm chẳng có việc nào dở-dang.
[25] Thầy đều hỗ-trợ nhíp-nhang,
Vật này tôn vẻ huy-hoàng vật kia.

Chương 43

123- Mặt Trời

[1] Vòm trời lộng-lẫy cao vời,
Chiêm ngắm bầu trời, ôi xán-lạn thay!
[2] Mới vừa ló dạng sớm mai,
Mặt trời công-bố liền ngay, khai mào:
"Công-trình của Đấng Tối-Cao,
Thật là kỳ-diệu, cao sâu, huy-hoàng!"
[3] Giữa trưa, mặt đất khô rang,
Mặt trời nóng bỏng, chạy đàng nào đây?
[4] Thổi lò kéo bể nóng thay!
Mồ-hôi nhể-nhại chảy dài, rát da,
Mặt trời còn nóng gấp ba,
Đốt thiêu đồng cỏ, cháy khô núi đồi,
Toả hơi nóng bỏng sục sôi,

Năng lò con mắt, năng tôi con người.

[5] Chúa sao hùng-vĩ cao vời!

Chính Người tạo dựng mặt trời chiếu soi,

Người ra lệnh, nó vâng lời,

Lên đường mau lẹ, tức thời đi ngay.

124- Mặt Trăng

[6] Vầng trăng đúng hẹn chẳng sai,

Chỉ ra thời khắc đổi thay muôn đời,

[7] Ghi kỳ đại-lễ mỗi thời,

Khi tròn khi khuyết, đêm dài chia canh.

[8] Chữ *nguyệt*, tên thánh *tượng hình*, (*)

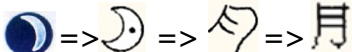
Chu-kỳ tuyệt-diệu, tiến-trình chuyển luân,

Tuần-tự trắng cứ tròn dần,

Làm đèn báo hiệu đạo quân trên trời,

Mặt trăng lập tức vâng lời,

Sáng khắp bầu trời, toả chiếu khắp nơi.

(*) Chú thích: => => => =>

125- Các Ngôi Sao

[9] Tinh-cầu lấp-lánh đổi ngôi,

Làm cho vẻ đẹp bầu trời xinh tươi,

Là đồ trang sức rạng ngời,

Trên chốn cao vời của Đấng Tối-Cao.

[10] Vâng lời Chúa, các vì sao

Sẵn-sàng chờ lệnh thức chầu canh đêm.

126- Cầu Vồng và Kỳ Quan Thiên Nhiên

[11] Hãy mau chiêm ngắm cầu vồng
Mà tung-hô Đấng Vĩnh-Hằng dựng nên!

Thật là lộng-lẫy oai-nghiêm,
Vòng cung rực-rỡ vươn lên vòm trời.

[12] Dựng nên bởi chính tay Người,
Thiên-nhiên kỳ-diệu tuyệt-vời, bao-la.

[13] Người truyền lệnh, tuyết liền sa,
Phóng ra tia chớp: Người ra lệnh truyền,

[14] Các kho lẫm được mở liền,
Như chim bay chuyền, mây tản-mát tan.

[15] Năng-quyền Người bắt mây đen
Tan thành mưa đá rơi trên mọi miền

Người hô tiếng sấm vang rền,
Cối trần quăn-quại muốn bèn nổ tung.

[16] Người nhìn, rừng núi chuyển rung,
Khi ứng, Người sẽ cho hong gió nồm,

[17] Hoặc xoay chiều gió mạnh hơn
Thành cơn bão-táp bắc phương tràn vào.

[18] Người cho rải tuyết trắng phau,
Như chim sa xuống, cào-cào lao-xao.

Tuyết rơi trắng đẹp dường bao!
Thấy mà kinh-ngạc, lòng sao sửng-sò!

[19] Người tuôn sương muối trắng mờ,
Sương đông giá buốt như là kim châm.

[20] Người làm gió Bắc cầm-cầm,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Làm cho nước bỗng đóng băng mặt hồ

Kết thành khối đá cứng đờ,

Mặt hồ như được khoác vô chiến-bào.

[21] Người cho gió nóng thổi vào,

Ngọn luôn sạch hết đồi cao núi rừng,

Gió như ngọn lửa bùng bùng

Đốt thiêu hoang-địa, cháy đồng cỏ xanh.

[22] Bỗng mây kéo đến chữa lạnh,

Tan nồng, sương xuống, thả thành vui tươi.

[23] Đúng như kế-hoạch của Người,

Đẹp yên bề thảm, đảo thời mọc lên.

[24] Những người vượt biển đầu tiên

Cho hay gặp những truân-chuyên hiểm-nghèo,

Kể ra, nghe rõ cheo-leo,

Làm cho ai nấy cũng đều ngạc-nhiên.

[25] Lạ thay có biết bao nhiêu,

Đủ loài thủy-vật quái-yêu diệu-kỳ!

[26] Nhờ Người, sứ-giả ra đi,

Thuận buồm xuôi gió, thoát nguy bao ngày.

Nhờ Người ra lệnh khiển sai,

Mọi loài đều được an-bài lớp-lang.

[27] Làm sao nói hết cho cùng:

“Người là tất cả” tắt chung một lời.

[28] Tôn vinh Chúa, sao đủ lời?

Vì Người là Đức Chúa Trời Tối-Cao,

Việc Người kỳ-diệu lớn-lao!

Ất Người vượt trội biết bao, hơn nhiều!

[29] Người khả-úy, thật cao-siêu,
Quyền-năng Người quả siêu-nhiên diệu-kỳ!

[30] Hết lời ca-tụng Chúa đi!
Vì Người vẫn mãi quyền uy khôn ngừng.

Hãy tôn vinh Chúa hết lòng,
Chớ có ngã lòng, dẫu chẳng tới nơi!

[31] Nào ai đã từng thấy Người
Để mà thuật lại cho đời rõ hơn?

Hỏi ai có thể vinh-tôn
Ngợi khen Thiên Chúa cho cân xứng nào?

[32] Còn nhiều bí-ẩn lớn-lao,
Diệu-kỳ hơn cả biết bao việc này,

Nhiều điều ta vẫn chưa hay,
Đây là chỉ thấy một vài mà thôi.

[33] Quả là bởi chính tay Người
Làm nên tất cả mọi điều cho ta,
Những người đạo-hạnh vị tha,
Khôn-ngoaan hiểu biết, Người cho tràn đầy.

Chương 44

II- TRONG LỊCH SỬ

127- Ca-Ngợi Các Bậc Tổ-Tiên

[1] Nào ta ca-ngợi danh-nhân,
Đó là các bậc tổ-tiên bao đời!

[2] Chúa từng sáng-tạo nhiều người
Vĩ-nhân lỗi-lạc từ thời xa xưa.

[3] Những người quyền-lực có thừa,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Đã từng cai trị dẫn đưa nước mình;
Những người cố-vấn thông-minh,
Những tiên-tri đoán tình-hình xảy ra.
[4] Những người lãnh-đạo dân ta,
Bằng lời chỉ dạy thật là khôn-ngoan.
[5] Những nhà viết nhạc, thơ văn,
Điệu ca réo-rắt với vần thơ hay.
[6] Những người quyền thế giàu sang
Sống đời hoà-thuận bình-an trong nhà.
[7] Được lòng dân chúng bấy giờ,
Được dân ca-tụng, rõ là hiển-vinh.
[8] Có người còn được lưu danh
Đời sau tưởng-niệm công-trình khắc tên.
[9] Có người đã bị lãng quên,
Qua đi như chẳng nghe tên bao giờ,
Sinh ra như chẳng sinh ra,
Cháu con cũng thế, đều là vô danh.
[10] Và đây những vị hiển-vinh:
Là người đức-độ, công-trình còn lưu.
[11] Phúc nhà của họ dài lâu,
Cháu con phồn-thịnh cùng nhau kế thừa.
[12] Nhờ tiên-tổ, giao-ước xưa,
Cháu con vẫn giữ chẳng thừa-thót lòng.
[13] Cháu con trường-cửu nối dòng,
Vinh-quang các vị sẽ không phai tàn.
[14] Các ngài mà đẹp mồ yên,
Danh thơm hậu-thế lưu truyền chẳng quên.

[15] Cộng-đoàn vang tiếng ngợi-khen,
Muôn dân kể đức khôn-ngoa các ngài.

128- Ông Kha-nốc

[16] Kha-nốc theo gót Chúa Trời,
Nên Người đã dắt về nơi Thiên-Đường.
Quả ông là một tấm gương,
Cho muôn thế-hệ theo đường Chúa đi.

129- Ông No-ê

[17] No-ê, lịch-sử còn ghi:
Ông, người công-chính oai-nghi vẹn toàn.
Trong thời thịnh-nộ phá tan,
Ông nên như một chồi non phục-hồi:
Khi hồng-thủy ngập đất-đai,
Nhờ ông, sống sót các loài muôn chim.
[18] Ông lập giao-ước giữ-gìn
Để không tiêu-diệt một sinh-vật nào.

130- Ông Áp-ra-ham

[19] Áp-ra-ham vĩ-đại làm sao!
Ông là cha của biết bao dân Người,
Vinh-quang ông thật sáng ngời,
Chẳng ai có thể sánh tày được đâu.
[20] Lễ Luật của Đấng Tối-Cao,
Ông hằng tuân giữ chẳng bao giờ ngừng,
Ông giao-ước với chính mình:
Trong cơn thử-thách, trung-thành xin vâng.

[21] Nền Người thề hứa với ông:
Người ban ân phúc cho dòng-dối ông,
Gia-tăng dòng-dối thật đông,
Đông như bụi đất đếm không thể nào,
Nâng lên giống các vì sao,
Để cho thừa-hưởng bình-an của Người.
Hưởng phần gia-nghiệp đời đời
Từ biển kia tới biển này mệnh-mông,
Từ sông Cả đến tận cùng
Trên toàn cõi đất thênh-thang trải dài.

131- Ông I-xa-ác và Ông Gia-cóp

[22] Ông I-xa-ác cũng vậy,
Người từng nhắc lại những lời hứa xưa,
Người thừa-nhận vẫn còn ưa
Vì danh thân-phụ ông là Áp-ra-ham.
[23] Và như lời đã ước-giao
Người tuôn ân phúc trên đầu Ít-ra-en.
Cho làm trưởng-tử đầu đàn,
Cho ông gia-nghiệp là toàn đất-đai.
Cắt chia thành mảnh, mười hai
Cho mười hai tộc làm nơi sống còn.

Chương 45

132- Ông Mô-sê

[1] Rồi từ Gia-cóp, xuất thân
Một người phúc-hậu, toàn dân nể-vì,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Được Thiên-Chúa vốn chở-che,
Người đời thương mến, đó là Mô-sê.
Nhớ ông đầy phúc tràn-trề
Người ta chúc tụng khắc ghi trong lòng.
[2] Chúa cho ông được vinh-quang
Ngang hàng các thánh, địch-quân hải-hùng.
[3] Nghe lời ông nguyện khẩn dâng,
Người truyền dấu lạ phải ngưng tức thì,
Với vua ông được quyền uy,
Trao ông duy-trì, các điều giới răn
Để ông truyền lại cho dân,
Người cho ông thấy vinh-quang của Người.
[4] Vì ông thành-tín nhân hiền,
Nên Người thánh-hoá ban nhiều phúc ân.
Người tìm trong các phàm-nhân
Chọ ông làm phát-ngôn-nhân của Người.
[5] Cho ông nghe tiếng của Người,
Dẫn ông vào đám mây trời tối-tăm,
Người cho ông thấy thánh-nhan,
Trao cho ông các điều răn của Người:
Luật sự sống, hiểu rạch-ròi,
Dạy cho Gia-cóp lệnh Người truyền ban,
Và dạy cho Ít-ra-en
Điều Người phán quyết phải nên vẹn tròn.

133- Ông A-ha-ron

[6] Người nâng nhấc A-ha-ron,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

- Là người thân-thuộc chi dòng Lê-vi,
Là anh của ông Mô-sê,
Ông ta thánh-thiện như là người em.
[7] Cho làm tư-tế giữa dân,
Đặt làm giao-ước vĩnh-tồn với ông.
Cho ông lễ-phục cao sang,
Cho ông rực rỡ áo choàng khoác lên.
[8] Người mặc cho ông vẻ oai-nghiêm lộng-lẫy,
Trang bị cho ông vững-chãi, gọn-gàng:
Quần ống túm, áo dài, bộ áo choàng tư-tế.
[9] Người đeo quanh ông vô số quả lựu
Khấp châu thân cơ-man lục-lạc vàng.
Kêu leng-keng nhịp-nhàng chân bước,
Âm-thanh vang vọng suốt đền thờ,
Cho con cái dân Người làm đồ kỷ-vật.
[10] Áo thánh, Người mặc cho ông,
Áo kim-tuyến, ánh hồng, đỏ thắm,
Là xảo-nghệ của các thợ thêu,
Phẩm-phục phán quyết: khăn đeo trước ngực,
Áo choàng tư-tế cùng thắt đai lưng,
Đều bằng vải gai ánh hồng đỏ thắm,
Đều là công-trình của các nghệ-công,
[11] Đều đính những triện viền vàng nạm ngọc.
Đều do xảo-nghệ của những tay thợ bạc tiếng-tăm,
Có khắc số các chi-tộc Ít-ra-en để làm kỷ-vật.
[12] Mũ tế gấn huy hiệu có dát vàng y,
Hàng chữ "Thánh-Hiến" được khắc ghi rõ nét,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Huy-hiệu được trau-chuốt đẹp mắt công-phu.

[13] Trước ông, không có gì đẹp như vừa kể,
Cũng chưa hề có ngoại-nhân nào ăn-mặc như thế,
Trừ các con ông và các thế-hệ sau.

[14] Các hy-lễ ông dâng đều được thiêu đốt hết,
Mỗi ngày hai lần và cứ thế diễn tiếp không ngưng.

[15] Chính ông Mô-sê đã từng tấn phong
Và xức cho ông dầu thánh.

Đó là giao-ước vĩnh-cửu ông nhận lãnh
Cho ông và cho dòng giống ông mãi mãi
Bao lâu trời đất còn tồn-tại,

Để ông làm việc tế lễ và sùng-bái Ya-vê,
Để nhân danh Người mà chúc phúc tràn-trề cho dân.

[16] Người chọn ông trong mọi phàm-nhân,
Để ông dâng lễ-phẩm lên Đức Chúa,
Dâng hương thơm và giàn-giụa nhũ hương,
Để làm kỷ-vật và xin xá tội cho dân.

[17] Về những vi phạm các điều răn đã truyền,
Ông được Người ban cho quyền phán quyết,
Để dạy cho Gia-cóp biết thánh-chỉ,
Và giải-thích Lễ Luật cho Ít-ra-en.

[18] Những người ngoài dấy lên chống đối,
Và ghen tị với ông trong cõi hoang-vu,
Đó là những kẻ về phe A-vi-ram và phe Đa-than,
Cùng bè lũ Cô-rắc bạo-tàn thách-thức.

[19] Chúa nhìn thấy, Người bồng chốc thịnh-nộ,
Nổi lôi-đình, Người diệt chúng nó tiêu hết,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

- Người đã làm những việc kinh-khiếp lạ-lùng,
Thiêu huỷ chúng trong bùng bùng lửa cháy.
[20] Người cho ông A-ha-ron thêm lộng-lẫy vẻ-vang,
Và ban cho ông hưởng phần trong gia-nghiệp:
Cho ông no thoả bánh miến độ sinh,
Chia cho ông của đầu mùa khiết-tinh thánh-hiến.
[21] Quả vậy, các lễ-phẩm dâng tiến lên Chúa
Chúa đã cho ông và dòng-dõi thừa-mừa để ăn.
[22] Nhưng trong đất dân ông ở,
Phần gia-nghiệp ông cũng có hưởng đâu,
Phần ông không có trong dân,
Vì: "Ta là gia-nghiệp, là phần của người!"

134- Ông Pin-khát

- [23] Còn người thứ ba được rạng ngời vinh-phúc
Đó là ông Pin-khát, con ông E-la-da,
Bởi ông nhiệt-thành kính thờ Đức Chúa,
Ông thật can-đảm, dũng-khí vô ngần
Ông đã đứng vững khi dân nổi loạn
Vậy là ông đã giải-thoát cho Ít-ra-en.
[24] Vì thế, Người lập với ông một giao-ước bình-an
Để ông lãnh-đạo coi sóc dân và thánh-điện,
Ngỗ hầu ông và dòng-dõi được giữ chúc tư tể đến muôn đời.
[25] Theo giao-ước của Người với Đa-vít,
Là con ông Gie-sê, thuộc chi-tộc Giu-đa,
Thì quyền thừa-kế vua cha,
Một con được chọn trong nhà mà thôi;

Còn thừa-kế chúc A-ha-ron,
Mọi người trong họ được coi có quyền.
[26] Xin Chúa giáng phúc khôn-ngaoan,
Để khi xét xử chư dân
Anh em phán quyết thập phần chí công.
Ngõ hầu những gì tốt đẹp cha ông để lại,
Sẽ tồn-tại mãi không quên
Vinh-quang tiên-tổ lưu truyền hậu-sinh.

Chương 46

135- Ông Giô-suê

[1] Ông Giô-suê, con ông Nun là một chiến-binh dũng-khí.

Ông là ngôn-sứ, kế vị Mô-sê.

Quả ông thật vĩ-đại ghê!

Đúng là xứng tên Giô-suê của mình.

Vì những người được chọn, ông đã hy-sinh cứu thoát,

Ông trừng phạt những thù-địch nổi loạn chống ông.

Để cho Ít-ra-en được hưởng phần trong gia-nghiệp.

[2] Ông thật lắm-liệt đường nào

Khi ông vung tay, tuốt gươm chiếm bao thành quách.

[3] Trước ông, nào có ai hiễn-hách thế đâu?

Các trận chiến của Đức Chúa, chính ông dẫn đầu quyết tiến.

[4] Mặt trời đứng lại, há chẳng bởi ông can-thiệp với Chúa,

Nhờ vậy mà một ngày đã hoá thành hai?

[5] Khi ông bị quân thù bao vây chặt kín,

Ông kêu cầu Đấng Quyền Bính Tối-Cao,

Chúa vĩ-đại lắng nghe, cho mưa đá ào ào đổ xuống.

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

[6] Ông xông vào đoàn binh tướng địch-quân,
Trên triền dốc, ông diệt luôn quét sạch,
Để chư dân biết quân ông hùng-mạnh thế nào,
Vì ông chiến-đấu thay mặt Đấng Tối-Cao.

136- Ông Ca-lép

[7] Ông Giô-suê thực đã gắn đời ông vào với Chúa,
Quả vậy, trong thời Mô-sê, ông đã trọn lời hứa tín-trung
Khi ông cùng với ông Ca-lép, con ông Gio-phun-ne,
Cả hai đã đương đầu đối chọi phe cộng-đồng,
Và ngăn cản không để dân rơi vào vòng tội phạm
Cùng làm im bật những tiếng xì-xâm của đám phiến-quân.

[8] Vì thế, trong số sáu trăm ngàn bộ-binh,
Được cứu thoát chỉ có mình hai ông,
Để hai ông đưa dân vào trong gia-nghiệp

Nơi đây giòng sữa, mật chảy miết không ngưng.

[9] Đức Chúa ban cho ông Ca-lép sức hùng bền-bỉ,
Suốt tuổi già, ông vẫn còn mạnh khoẻ cứng-cát,
Vãng-du trong xứ, ông leo tận chót-vót núi cao,
Để dòng giống ông được dự phần vào gia-nghiệp.

[10] Như vậy là cho con cái Ít-ra-en biết được rằng:
Hãy theo Đức Chúa lên đàng,
Đó là tốt phúc, ghi lòng chớ quên!

137- Các Thủ-Lãnh

[11] Các thủ-lãnh, mỗi vị theo tên tuổi mình,
Là những người không hề tôn vinh ngẫu-tượng

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Chẳng bao giờ quay lưng cường nghịch Chúa.

Cho nên tưởng nhớ các ngài

Dâng lời chúc tụng, chớ hoài lảng quên!

[12] Ước chi từ mộ bình yên,

Cốt xương các vị thấy đều nở bông!

Ước chi danh-dự các ông

Lưu truyền con cháu nhớ công lầy-lừng!

138- Ông Sa-mu-en

[13] Ông Sa-mu-en được Chúa của mình yêu thương,

Ông là ngôn-sứ, đã thiết-lập nên vương-quốc mình,

Ông xúc dầu tấn phong các nhà lãnh-đạo dân-sinh quốc-trị.

[14] Theo luật của Đức Chúa, ông xét xử cộng-đồng,

Và nhà Gia-cóp, ông đã canh phòng chăm sóc.

[15] Ông được nhìn-nhận là ngôn-sứ vì ông rất trung-thành,

Qua lời ông nói, điều ông thị-kiến là xác-minh đích thực.

[16] Khi bị quân thù vây chặt tứ phía

Ông kêu cầu Đức Chúa quyền năng

Và mang một con chiên sữa, ông dâng tiến Người.

[17] Rồi từ trời thăm cao vời,

Người cho sấm sét rền trời nổ vang,

Người cho nghe thấy oang oang,

Tiếng Người đồng-dạc, Người loan truyền liền.

[18] Các thủ-lãnh thành Tia, Người nghiền nát hết,

Mọi kẻ cầm đầu quân Phi-li-tinh cũng giết sạch lầu.

[19] Trước khi nhắm mắt về cõi đời sau,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Trước mặt Chúa và hoàng-tử được xúc dầu.

Ông đã chứng-minh trước sau thế này:

“Của-cải, ngay cả dép giày

Tôi không hề lấy của ai tí nào.”

Và ông đã chẳng có người nào cáo tội.

[20] Cả khi đã mả đẹp mồ yên,

Ông vẫn còn tuyên lời sấm

Ông tiên-báo hậu-vận của vua.

Từ lòng đất thăm sâu, ông vẫn ưa lên tiếng nói,

Ông nói lời sấm để giải trừ tội lỗi của dân.

Chương 47

139- Ngôn Sứ Na-than

[1] Sau ông Sa-mu-en tiếp đến ông Na-than,

Ông làm ngôn-sứ trong thời-gian vua Đa-vít.

140- Vua Đa-vít

[2] Như mỡ béo chiết từ hy-lễ kỳ an

Vua Đa-vít cũng được chọn giữa dân Ít-ra-en.

[3] Ông chơi với sư-tử như giỡn với đàn dê tơ,

Đùa với gấu như nô với chiên nhỏ.

[4] Lúc nhỏ, ông đã chẳng giết tên khổng-lồ đó hay sao?

Để rửa nhục cho bao dân lành,

Ông đã quăng dây quàng, bắn đá

Khiến tên Go-li-át nanh ác đã bị hạ ngã nhào.

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

[5] Vì ông đã kêu cầu Đấng Tối-Cao
Đấng ban cho ông dồi-dào mãnh-lực
Để ông loại trừ một kẻ thành-thạo binh đao
Cho uy-thể dân-tộc được nâng cao xác nhận.

[6] Bởi thế, ông được khắp chốn vinh-tôn
Vì Thiên-Chúa đã ban cho ông đầy phúc
Vì ông đã giết một lúc vạn quân,

Thiên hạ ca-tụng ông mãi mãi không quên,
Ông được trao tặng triều-thiên vinh-hiến.

[7] Các đối-thủ Phi-li-tinh, ông tận-diệt,
Địch thù tứ phía ông giết hết chẳng còn,
Sức mạnh chúng ông vĩnh-viễn đập tan.

[8] Trong bất kỳ mọi việc ông làm,
Ông đều cất lời ngợi-khen Chúa Trời,
Ông cảm tạ Người là Đấng Chí Thánh tuyệt-vời tối-cao,
Ông hát thánh-thi dạt-dào lời chúc tụng
Ông hết lòng yêu mến Đấng đã dựng nên ông.

[9] Ông cất đặt ca-viên trong ban hát,
Trước bàn thờ, tiếng hát thánh-thót nhịp-nhàng.
[10] Ông tổ-chức các buổi lễ cho thêm huy-hoàng sáng-láng
Và sắp xếp cho nghi-lễ được sốt-sắng trang nghiêm
Để trong những ngày ấy Danh Thánh Chúa được ca khen,
Từ sáng sớm, trong đền thánh lời ca-tụng đã vang lên.

[11] Tội ông, Chúa xoá, Chúa quên
Cho ông uy-thể tăng thêm không ngừng.
Người lập tân-ước với ông
Ban ngai vinh-hiến trong hàng Ít-ra-en.

141- Vua San-môn (Sa-lô-môn)

[12] Kể vị vua Đa-vít, là một người con thông-thái,
Nhờ công-trạng vua, người con ấy an nhàn.

[13] Thời bình-an, vua nắm quyền trị nước,
Thiên-Chúa đã cho nước ông yên-ổn suốt biên cương,
Để kính Thánh-Danh ông dựng ngôi thánh-đường bền vững,
Và chuẩn-bị xây một đền thánh sừng-sững muôn đời.

[14] Ngay từ thuở còn thiếu-thời,
Ngài thông-minh thật tuyệt-vời khôn-ngaoan,
Ngài thông-minh tựa dòng sông đầy tràn lênh-láng.

[15] Sự hiểu biết của ngài bao trùm khắp thế-gian,
Dụ-ngôn và ẩn-ngữ của ngài truyền lan khắp cõi.

[16] Danh tiếng ngài vang tận các hải-đảo xa-xôi,
Vì hiếu-hoà, ngài được người đời mến yêu.

[17] Các bài ca, châm-ngôn, dụ-ngôn, những điều giải đáp
Khiến mọi xứ phải kinh-ngạc ngợi-khen.

[18] Nhân danh Chúa là Thiên-Chúa của Ít-ra-en,
Ngài đã gom vàng như ngòi trên đồng sắt,
Ngài chất bạc tựa cao ngất đồng chì.

[19] Thế mà ngài đã trao thân cho bọn đàn bà con gái,
Đến nỗi biến thân xác ngài thành thân đại thuộc-nô.

[20] Ngài bồi nhọ vinh-quang dòng-dõi, làm ố nhơ danh-dự,
Khiến con cháu phải lãnh cơn thịnh-nộ
Chính vì ngài đại-dột mà họ mang nỗi khổ không ngơi.

[21] Vương-quyền ngài bỗng bị chia đôi,

Từ Ép-ra-im một vương-quốc lên ngôi phản loạn.

[22] Nhưng Đức Chúa đã không dứt-đoạn tình-nghĩa,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Cũng không huỷ bỏ lời Người hứa năm xưa,
Con cháu kẻ được tuyển chọn, Người chẳng ưa loại hết.
Không tận-diệt dòng-dõi kẻ đã mến yêu Người.
Nên Gia-cóp chữa tuyệt nòi,
Còn lại vài người nổi dõi ông cha
Và từ Đa-vít đâm ra,
Mọc thêm một rễ dần-dà lớn lên.

142- Vua Rơ-kháp-am

[23] Rồi vua San-môn an nghỉ với tổ-tiên,
Một người thuộc dòng-dõi mình lên kế vị
Một kẻ điên khùng nhất thế-kỷ,
Hiểu biết không có, cũng chẳng một tí thông-minh:
Đó là vua Rơ-kháp-am, kẻ đã thúc đẩy dân mình nổi loạn.

143- Vua Gia-róp-am

[24] Con ông Nơ-vát là vua Gia-róp-am,
Vua đã xúi Ít-ra-en phạm tội,
Đưa Ít-re-en vào con đường tội lỗi.
Tội lỗi của họ mỗi ngày mỗi gia-tăng
Khiến họ bị truất phăng khỏi xứ.
[25] Làm điều xấu-xa, họ tìm đủ mọi cách
Cho đến khi hình phạt giáng tai-ách xuống đầu.

Chương 48

144- Ngôn Sứ Ê-li-a

[1] Rồi ông Ê-li-a xuất đầu lộ diện,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

- Là ngôn-sứ, ông như ngọn lửa cuồn-cuộn
Lời của ông tựa ngọn đuốc bùng bùng.
- [2] Ông khiến cho nạn đói hoành-hành trong dân,
Do lòng nhiệt-thành, ông làm cho số dân giảm bớt.
- [3] Ông dùng lời Chúa mà đóng chốt cửa trời,
Đã ba lần ông làm cho lửa trời ập xuống.
- [4] Thưa ông Ê-li-a, ông làm những việc khôn tưởng lạ-lùng!
Ông thật là oai-hùng hiển-hách!
Ai có thể tự-hào mà sánh với ông?
- [5] Kẻ đã chết trỗi dậy, bỗng được sống
Là nhờ ông dùng lời của Đấng Tối-Cao.
Khiến họ thoát tử-thần mà khỏi vào chốn hoả-hào.
- [6] Ông đã đẩy các vua đi vào cõi chết,
Và xô người quyền thế rớt khỏi giường.
- [7] Tại núi Xi-nai ông nghe vọng xuống lời Người trách vấn
Trên núi Khô-rép, ông đã nghe tuyên án trừng phạt
- [8] Ông đã xúc dầu tấn phong vua
Để họ nắm quyền uy xét xử,
Ông đã xúc dầu cho các ngôn-sứ
Để họ có căn cứ mà kể nghiệp ông.
- [9] Ông đã được cất lên giữa cơn lốc lửa hồng cuộn xoáy
Trên chiếc xe do ngựa đỏ như lửa cháy kéo đi.
- [10] Theo những lời khiển-trách tiên-báo đã ghi:
Sẽ đến thời kỳ án-lệnh,
Ông đã được chỉ-định nêu danh,
để làm nguôi cơn lôi-đình của Chúa
trước khi cơn giận tràn ứa bùng lên,

để đưa tâm-hồn của tổ-tiên trở lại
với con cháu, và để các chi-tộc Gia-cóp được tái phục-hưng.

[11] Phúc cho ai được thấy ông
Cho người an nghỉ ở trong Chúa Trời!

145- Ngôn Sứ Ê-li-sa

[12] Khi ông Ê-li-a biến vào cơn lốc,
Thì ông Ê-li-sa được đầy ắp thần-khí.
Suốt đời ông, không thủ-lãnh nào làm ông lung-lạc ý-chí,
cũng chẳng ai áp-chế được đâu.

[13] Đối với ông, chẳng có việc nào quá sức,
Ngay cả khi ông đã mất,
Xác ông vẫn còn khả-năng của một ngôn-sứ.

[14] Sinh thời, ông đã làm bao dấu lạ,
Chết rồi ông vẫn còn làm những sự lạ-lùng.

146- Bất Trung và Hình Phạt

[15] Dẫu thế, dân vẫn không tỏ lòng sám-hối,
Cũng chẳng lìa xa tội lỗi,
đến nỗi phải bị đày ra khỏi quê hương,
phải tản-mát khắp bốn phương mọi cõi.
[16] Sót lại chỉ còn một thủ-lãnh thuộc dòng-dõi Đa-vít
cùng với nhóm dân cư số ít mà thôi.
Trong đám họ, một số người không ngại làm tốt,
họ làm những việc được Chúa rất vui lòng,
trái lại một số khác thì không
mà tội lỗi lại còn chất-chồng thêm mãi.

147- Vua Khít-ki-gia

[17] Vua Khít-ki-gia đã củng-cố thành đô cho vững-chãi
và cho dẫn nước vô mãi trong thành.

Vua dùng sắt khoan đá tảng xanh
Đào đường hầm xuyên qua núi giáp ranh dòng chảy,
chặn ngang thác làm hồ chứa nước cho hết thủy dân xài.

[18] Thời Vua Khít-ki-gia cầm quyền, cai trị nước,
Vua Xan-khê-ríp đem quân xâm-lược
Và cử ông Ráp-xa-kê làm tướng chỉ-huy,
Ông này đã kiêu-căng thị-kỳ ta đây
chống lại Xi-on, ông giơ tay nắm đấm.

[19] Bấy giờ lòng dân Gia-liêm tán-đảm sợ run,
Như cây xãy run-rẩy, tay chân lúc-lắc
họ quăn-quại như bà mẹ lúc sinh con.

[20] Hướng về Đức Chúa, họ dang tay nài van,
cầu khẩn Người là Đấng vô vàn nhân-hậu.
Từ trời cao, Đấng Thánh nhận lời cầu,
Người sai ông I-sai-a đến mau mau giúp đỡ.

[21] Trại quân Át-sua, Người đã phá tan
Thiên-sứ của Người đã tiêu diệt chúng hoàn-toàn.

148- Ngôn Sứ I-sai-a

[22] Vua Khít-ki-gia quả đã làm Đức Chúa hân-hoan hả dạ,
Vì ông kiên-vững theo đường lối của tổ-phụ Đa-vít,
Như ông I-sai-a đã truyền; ông là vị ngôn-sứ khả-kính
các thị-kiến ông tường-thuật quả chính-xác thay!

[23] Thời ấy, nhờ ông, mặt trời đứng, cho ngày lui lại
Và tuổi thọ nhà vua được thêm mãi lâu dài.

[24] Ông nhờ thần-khí tràn đầy,
Cho nên biến-cổ vào thời cánh-chung
Chúa cho thấy trước rõ-ràng,
Si-on than khóc được ông vỗ-về.

[25] Ông tiên-báo việc xảy ra,
Mọi điều bí-ẩn dấu xa hay gần
Chuyện tương-lai chẳng chờ lâu
Hay muôn muôn kiếp cũng bèn báo luôn.

Chương 49

149- Vua Giô-si-gia

[1] Nhắc tên vua Giô-si-gia
Tưởng ngay hỗn-hợp nước hoa ngọt-ngào
Nước hoa pha chế khéo sao!
Tên vua nghe ngọt khác nào mật ong,
Nghe như tiếng sao véo-von
Nhạc vui đại-tiệc khiến hồn ngất-ngây.
[2] Vua đã theo đường ngay thẳng lối,
Làm cho dân sám-hối ăn-năn,
Và triệt hạ các đồ ghê tởm của phường bất nhân.
[3] Vua đã hướng lòng lên Đức Chúa
Và chấn-hưng đời sống đạo-đức của dân
trong thời buổi hỗn-loạn vô thần.

150- Các Vua và Các Ngôn-Sứ Cuối Cùng

- [4] Ngoài các vua Đa-vít, Khít-ki-gia và Giô-si-gia,
Các vua khác đều tội lỗi, bê-tha, trác-táng
Vì đã bỏ Lễ Luật của Đấng Tối-Cao.
- [5] Quả vậy, quyền-lực của mình họ đã trao kẻ khác
Vinh-quang của mình họ đã chuyển cho các ngoại-nhân.
- [6] Chúng thiêu huỷ hoang-tàn thành thánh,
Mọi đường phố, chúng dẹp sạch phá tung,
- [7] đúng như ông Giê-rê-mi-a đã từng tiên-báo.
Ông là người đã bị ngược-đãi, áp-đao bạo-tàn;
Cho dù khi còn trong dạ mẫu-thân,
ông đã được thánh-hiến để làm ngôn-sứ,
để nhỏ, để phá, để diệt,
nhưng cũng để xây và để tiếp-tục trồng.
- [8] Chúa đã tỏ vinh-quang của Người cho ông Ê-dê-ki-en:
Người ngự trên xe có các thần hộ-giá.
- [9] Ông cũng nhắc đến ông Gióp như một ngôn-sứ
Là kẻ đã miệt-mài theo đường ngay đạo-đức.
- [10] Về phần mười hai ngôn-sứ khác:
Ước chi nơi an nghỉ, xương cốt các ông lại tiếp-tục nở hoa.
Quả vậy, các ông đã ủi-an và giải-thoát nhà Gia-cóp,
nhờ các ông hằng có lòng trông cậy rất vững bền.

151- Ông Dơ-rúp-ba-ven và Ông Giê-su-a

- [11] Làm sao ca-tụng ông Dơ-rúp-ba-ven cho xứng?
Ông như trong tay phải đang nắm chiếc ấn.

- [12] Cũng làm sao ca tụng ông Giê-sua, con ông Giô-sa-đắc?
Các ông đã dành cuộc đời để xây cất Đền Thánh
mà tái-thiết điện đài thờ kính Chúa Trời
và tôn vinh Người đời đời muôn kiếp.

152- Ông Nơ-khe-mi-a

- [13] Ông Nơ-khe-mi-a cũng để lại những kỷ-niệm sâu sắc
Chính ông đã dựng lại tường thành đổ nát,
đã sửa-sang các cổng và các then cài,
đã tái-thiết nhà cửa cho chúng ta đêm ngày nương thân.

153- Ông Kha-nốc

- [14] Tìm trong những kẻ được tạo dựng trên cõi trần,
được như ông Kha-nốc, chẳng còn có ai
Vì Người cất ông lên rồi,
Ông không còn ở cõi đời này đâu.

154- Ông Giu-se

- [15] Tìm trong những kẻ sinh trên cõi trần,
được như ông Giu-se, chẳng còn có ai
Với anh em, ông là người hướng-dẫn,
Với dân-tộc, ông là kẻ đứng mũi chịu sào.
Xương cốt ông chẳng hư hao,
Được trân-quý giữ, khách vào viếng thăm

155- Các Tổ Phụ Đầu Tiên

[16] Các ông Kha-nốc, Sết, Sêm,
Người đời tuy cũng ngợi-khen hết mình,
Nhưng trong những kẻ tạo thành
Lớn-lao nhất chỉ có mình A-đam.

Chương 50

156- Thượng Tế Si-môn

- [1] Ông Si-môn là thượng-tế, con ông Ô-ni-a.
Ông đã dành cuộc đời để trùng-tu ngôi nhà Thiên-Chúa,
Lúc sinh-thời, ông đã củng-cố sửa chữa Đền Thờ.
[2] Ông nâng cấp nền móng lên cho gấp hai,
Và xây cao chân tường bao vây Thánh-Điện.
[3] Vào thời ông, người ta đào bể chứa nước,
cái hồ rộng, trông cứ tưởng là biển.
[4] Vì lo bảo-vệ dân khỏi bị tiêu-diệt tàn phá,
nên phòng khi bị vây hãm, ông đã củng-cố thành đô.
[5] Thấy ông bước ra khỏi màn che thánh-điện,
Dân chúng vây quanh, ông uy-nghi lắm-liệt đường nào!
[6] Ông tựa sao mai giữa trời cao mây xám
như trăng rằm lộng-lẫy cho đêm đen rực sáng.
[7] như mặt trời chói-lọi trên Đền Thờ Đấng Tối-Cao,
như cầu vồng rực-rỡ giữa mây trời cao huy-hoàng.
[8] như đóa hồng tươi nở giữa mùa xuân bát-ngát,
Như cây huệ mọc bên bờ nước mát xanh trong,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Như chồi non giữa mùa hè chang chang nắng chói.

[9] Ông tựa hương trầm trong lư nghi-ngút khói,
Tựa bình vàng nguyên khối, cần mọi đá quý.

[10] Ông tựa cây ô-liu nặng trĩu quả ngon,
Như cây bách vươn cao đến tận ngàn mây thẳm.

[11] Khi ông nhận lễ-phục rục thăm huy-hoàng
Và ông khoác áo choàng lộng-lẫy

Khi ông tiến lên quỳ lạy trước bàn thánh
ông làm cho cung thánh được ngời sáng vinh-quang.

[12] Khi ông đứng bên lò thiêu tế-đàn trong thánh-điện
và nhận từ tay hàng tư-tế các phần lễ vật vừa thánh-hiến,
quanh ông, các tư-tế đứng theo hình vương-miện sáng chói
tựa như đám cây hương-bá trên núi Li-băng.

như những thân cây thiên-tuế, họ nghiêm trang tề-chỉnh.

[13] Khi con cái A-ha-ron với lễ-phục xúng-xính huy-hoàng,
tiến dâng lên Đức Chúa các lễ-phẩm mang trong tay,

trước mặt toàn thể cộng đồng Ít-ra-en đến đây kính bái,

[14] trong khi đó, ông cử-hành các nghi-lễ tại bàn thánh,
ông sắp xếp các lễ-phẩm một cách trịnh-trọng,

để ông dâng kính Đấng Tối-Cao Toàn Năng.

[15] Ông giơ tay trên chén thánh vẽ nghiêm-trang,
rồi làm lễ rưới rượu nho và đổ xuống chân bàn thờ,

như xông hương thơm của máu rượu nho
ngõ hầu làm đẹp lòng Đấng Tối-Cao, là Vua trời đất.

[16] Bấy giờ con cái A-ha-ron cất tiếng hát tung-hô,
thổi kèn đồng âm-thanh vang dội làm cả nhà thờ phấn-chấn
là để mời gọi dân tưởng nhớ tới Đấng Tối-Cao.

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

[17] Túc khắc toàn dân cùng khấu đầu phủ-phục
cúi sát đất mà thờ lạy chúc tụng Đức Chúa,
vì Người là Đấng Toàn Năng và là Thiên Chúa Tối-Cao.

[18] Ca bài khen-ngợi, đoàn ca-viên cất cao giọng hát,
tiếng hát vang lừng, điệu nhạc dịu êm.

[19] Dân chúng dâng lời nài van, cầu khẩn,
kêu xin Đức Chúa Tối-Cao là Đấng nhân-tử,
cho đến khi lễ kính Chúa và buổi phụng-sự hoàn-tất.

Bấy giờ ông Si-môn bước xuống đất.

ông giơ tay trên toàn thể cộng đồng con cái Ít-ra-en,
ông đọc lời chúc lành của Chúa cho toàn dân nhận lãnh;
như thế ông được vinh-dự xướng lên Thánh-Danh Người,
[21] Một lần nữa dân chúng lại rạp người phủ-phục sát đất,
để cung kính nhận phúc lành từ Đấng Tối-Cao.

157- Lời Cầu Chúc

[22] Tôn vinh Thiên-Chúa muôn loài, ta nào ca-ngợi!

Đấng đã làm ở khắp nơi bao điều vĩ-đại lạ-lùng,

Đấng đã nâng nhân-vị chúng ta lên hàng cao cả

ngay từ thuở ta còn trong dạ mẫu-thân,

Và đối xử với chúng ta theo lòng từ-nhân của Người.

[23] Xin Chúa ban cho tâm-hồn chúng ta niềm hoan-lạc,

Và cho đời chúng ta được hưởng phúc bình-an,

tại đất Ít-ra-en cho đến muôn ngàn kiếp kiếp!

[24] Xin Thiên-Chúa hằng tỏ lòng lân-tuất bao-la,
và giải cứu chúng ta trong những ngày chúng ta đang sống!

158- Chông Lại Ba Dân Tộc

[25] Có hai dân tộc tôi ghét cay ghét đắng,
Còn dân nữa, gọi là dân tộc cũng chẳng phải:

[26] Đó là bọn sơn-nhân trên dãy Xê-ia
rồi đến người Phi-li-tinh và đám ngu xuẩn ở miền Si-khem.

159- Kết-luận

[27] Sách này ghi lại cho ai nấy xem
lời giáo-huấn đầy khôn-ngoa và hiểu biết
của ông Giêsu, con ông Xi-ra, cháu ông E-la-da (*)
người thành Gia-liêm.

Khôn-ngoa chất-chứa trong lòng,
Ông đem truyền-bá tưởng chừng mưa tuôn.

[28] Phúc thay ai nghiền-ngẫm luôn!

Ghi vào tâm-khảm, ắt liền khôn-ngoa.

[29] Nếu mà thực-hành được luôn,
Sẽ nên kiên-cường mọi lúc mọi nơi.

Bởi vì ánh sáng của Người
Sẽ hằng soi chiếu nẻo đường họ đi.

Chương 51

160- Thánh-Thi Tạ Ơn

[1] Muôn tâu lạy Chúa là Vua,
Con xin cảm tạ ơn mưa móc Ngài.

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Ngài là Thiên-Chúa cao vời

Con ca-ngợi Chúa biết lời nào hơn,

Ngài hằng cứu-độ con luôn.

Con xin cảm tạ, tán-dương danh Ngài.

[2] Ngài quả là Đấng bảo-vệ có một không hai

Ngài trợ giúp, và cứu thân con khỏi chôn vùi mất tiêu,

Xin cứu con khỏi lưới dò của kẻ chuyên đặt điều vu-cáo,

và kẻ ưa nói lời gian-xảo điêu-ngoa.

Khi con gặp kẻ thù a-dua chống đối,

Ngài đã thương trợ giúp và giải-thoát con.

[3] Nhờ uy-danh cao cả, và Ngài rửa lòng từ-nhân vô hạn,

Ngài đã giải-thoát con khỏi những kẻ rình cắn xé con,

chúng chỉ rình con những toan nuốt trửng,

Ngài giải-thoát khỏi tay những kẻ tìm hại mạng sống con,

khỏi bao khốn-quẫn con hứng chịu,

[4] khỏi đám lửa vây quanh làm con ngất xỉu ngọt thờ,

khỏi ngọn lửa không phải do con đã đốt lên,

[5] khỏi lòng vực sâu dưới nền âm-phủ,

khỏi lưới nhơ bẩn, khỏi lời trách cứ điêu-ngoa,

[6] khỏi hoạ vu oan do kẻ gian tà sàm-tấu.

Mạng con kề sát tử-thần,

Đời con đã tới sát gần âm-tì.

[7] Con đã bị tứ bề vây kín

nhưng chẳng có ai đến giúp con.

Con đưa mắt tìm ân-nhân giúp đỡ,

nhưng con chẳng thấy có một ai.

[8] Bấy giờ, lạ Đức Chúa, con nhớ lại lòng Ngài lân-mẫn,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

và tưởng nhớ bao việc Ngài vẫn làm từ muôn thuở:
Ngài đã giải-thoát những ai trông cậy ở nơi Ngài,
mà cứu họ khỏi tay địch thù.

[9] Từ cõi đất, tôi dâng hết cả tâm-tư cầu khẩn,
Xin Chúa cứu tôi thoát khỏi tay hung-hãn tử-thần.

[10] Tôi van xin kêu cầu Đức Chúa
Ngài là cha của Chúa tôi.

“Trong những ngày khốn-quẫn, xin đừng bỏ rơi con nữa
khi lũ kiêu căng vây bủa hoành-hành,
mà chẳng có ai sẵn sàng cứu giúp.

Con sẽ ca-ngợi Thánh-Danh chẳng phút nào ngơi,
Con sẽ hát lên bài ca muôn lời cảm tạ.”

[11] Và lời con cầu khẩn, Ngài đã chấp-nhận,
Ngài đã cứu con khỏi bị tan nát diệt trừ,
và giải-thoát con khỏi thời kỳ tai-họa.

[12] Nên con cảm tạ ơn Ngài,
Con xin ca tụng hoài hoài Thánh-Danh.

161- Thánh Thi: Tìm Đức Khôn-Ngoan

[13] Thuở còn thanh-xuân, trước khi lữ-hành đi khắp,
trong kinh nguyện, tôi đã công-khai tìm đức khôn-ngoa.

[14] Nơi Thánh-Điện, tôi luôn luôn cầu nguyện,
tôi vẫn kiếm đức khôn-ngoa cho đến mãi đời.

[15] Như chùm nho chín, tựa đóa hoa tươi,
đức khôn-ngoa làm cho lòng tôi vui sống.

Tiến bước trên đường công-chính, tôi vẫn hướng nẻo ngay,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

tôi dõi theo đức khôn-ngaoan từ những ngày non trẻ.

[16] Chỉ lắng tai một chút là tôi đã có thể lãnh-hội
và tìm được sự chỉ dạy mà học hỏi nhiều hơn.

[17] Nhờ đức khôn-ngaoan tôi luôn luôn tiến tới,
và tôi sẽ tôn vinh ca-ngợi Đức Chúa,
Đấng đã cho tôi chan-chứa khôn-ngaoan.

[18] Vì tôi đã cương-quyết sống theo đức khôn-ngaoan,
hăng say tìm điều thiện, tôi luôn luôn đuổi bắt
nên tôi sẽ không bẽ mặt thẹn-thùng.

[19] Để được đức khôn-ngaoan, hồn tôi đã từng phấn đấu,
và việc tuân giữ Lễ Luật, tôi rất chuyên-cần.

Nhận mình còn ngu dốt, giơ tay lên trời, tôi đã khóc than.

[20] Tôi đã hướng lòng về đức khôn-ngaoan,
và khi giữ mình trong sạch, tôi tìm được đức khôn-ngaoan.
Tôi sẽ không bị bỏ, vì ngay từ đầu tìm hiểu, tôi đã để tâm
thủ-đắc

[21] Tâm can tôi những tìm kiếm đức khôn-ngaoan,
nên tôi đã chiếm được làm của riêng quý hiếm.

[22] Đức Chúa đã ban cho tôi có khiếu ăn nói,
và tôi đem sử-dụng để ca-ngợi Người.

[23] Những ai đang sống trên đời
Mà chưa hiểu biết, xin mời lại tôi!
Hãy lại gần, học với tôi,

Sẽ tìm kiếm được những lời khôn-ngaoan.

[24] Các bạn nói: hiểu được những điều ấy, trí còn cạn với
thiếu sót,
vậy mà sao tâm-hồn các bạn còn khao-khát như rứa?

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

[25] Tôi đã mở miệng và nói lớn:
Hãy thu nhận những điều ấy, không phải tốn đồng nào.
[26] Hãy chìa cổ ra cho khôn-ngoaan đặt ách vào,
để tâm-hồn bạn đón nhận những lời giáo-huấn thật dồi-dào;
giáo-huấn này rất gần bạn, ở ngay vào tầm tay.
[27] Hãy đưa mắt nhìn tôi đây!
Chẳng cần vất-vả mà đời thành-thời.
[28] Nhận đi lời dạy tuyệt-vời,
Dầu cho tốn bạc mà lời vàng ý!
[29] Bạn ơi, bạn hãy vui đi!
Bởi vì Đức Chúa tử-bi vô cùng.
Chẳng nên mắc -thẹn-thùng
Khi ca ngợi Chúa và tung-hô Người!
[30] Việc làm bốn-phận, chớ lười
Hãy mau chu-tất đừng dờn ngày sau!
Vào thời đã định biết đâu
Chúa ban phần thưởng dài lâu không chừng.
Đó là lời dạy hết lòng
Của ông Giê-su, con dòng Xi-ra. (*)

(*) *Sách Huấn Ca* do ông **Ben Xira** viết bằng tiếng Híp-ri vào khoảng 190-180 trước công-nguyên tại đất Do-Thái, sau này cháu nội ông là **Giê-su**, con ông Ê-la-da, dịch ra tiếng Hy-Lạp năm 132 trước công-nguyên tại Ai-Cập.

Phụ-Tương

CHIÊM-NGŨƠNG THÁNH-THỂ QUA MẸ MARIA, NGƯỜI TỶ-NỮ HY-TẾ CỦA THIÊN-CHÚA

Trong lần hiện ra tại Fatima ngày 13-6-1917, Đức Mẹ nói với chị Luxia rằng: "Trái Tim Vô Nhiễm của Mẹ sẽ là nơi con nương ẩn và là đường dẫn con đến cùng Thiên-Chúa." Thế mà đã có những lời kêu ca về việc sùng kính Đức Mẹ dường như chỉ biết có Đức Mẹ mà không biết đến Chúa. Sự kêu ca này cũng có phần nào đúng. Thay vì nhờ Mẹ để đến cùng Thiên-Chúa, người ta dừng hẳn lại mãi nơi Đức Mẹ. Bởi họ đã quan niệm lệch lạc về sự cầu nguyện, không những cả đối với Chúa, nói chi với Đức Mẹ, người ta tìm đến Chúa, chạy đến với Đức Mẹ chung quy chỉ vì vụ lợi để xin điều này, ơn nọ, hơn là chiêm-niệm huyền-nhiệm tình yêu hiệp-nhất nơi Thiên-Chúa và Mẹ Maria.

Song cũng không vì vậy mà coi nhẹ việc "Tôn Sùng Trái Tim Vô Nhiễm Mẹ Maria". Nếu biết rằng hành-trình đức tin của Mẹ Maria là một sự kết-hợp mật-thiết với Thiên-Chúa

qua Chúa Giêsu Con Mẹ, ta có thể chiêm-ngưỡng Thánh-Thể qua Mẹ Maria, vì trong Mẹ có Thánh-Thể hiện-hữu, và vì Mẹ chính là người tỳ-nữ hy-tế của Thiên-Chúa, mà Đức Chân-Phước Giáo-Hoàng Gioa-an Phaolô II đã gọi Mẹ là Người Nữ "Thánh-Thể".

I- Thánh-Thể Trong Đức Maria

Mẹ là bảo-tàng hăng-cửu của Chúa Ba Ngôi. Chính nhờ Mẹ và với Mẹ mà ta được kết hợp với Thiên-Chúa. Bởi vì Mẹ đã được tiền-định làm Mẹ Thiên Chúa Ba Ngôi, để Mẹ đồng công cứu thế cùng với Chúa Giêsu Ngôi Lời nhập thể làm Con yêu dấu của Mẹ. Mẹ chính là hình ảnh Người Nữ đạp nát đầu rắn Satan đã cả gan xúi giục Eva, Adam phạm thượng. Con mắng xà này đã bị Thiên Chúa thẳng tay trừng phạt: "Ta sẽ đặt đố-ky giữa dòng-dối người và Người Nữ, giữa người và dòng-dối Người" (Stk. 3, 15). Và sau này, ngày 12 tháng 4 năm 1947, nói với ông Bruno Cornachiola là người đã bỏ đạo Công-Giáo để đi theo Thệ-Phản chống lại Giáo-Hội, chính Mẹ từng tuyên-bố rằng: "Ta là Đấng hằng ở trong Thiên-Chúa Ba Ngôi và là Trinh-Nữ Mạc-Khải" (1). Như vậy là Mẹ đã xác nhận: Từ muôn đời, trong thượng-trí Giavê, để Người thực-hiện lời hứa cánh chung, Mẹ đã được tiền-định đặc-tuyển làm ái-nữ của Chúa Cha, là Mẹ của Chúa Con, là hiền-thê và là cung thánh của Chúa Thánh-Thần (3). Nếu mở rộng chiều kích của việc cầu nguyện, ta sẽ đến với Mẹ để suy niệm mà cùng với Mẹ chiêm-ngưỡng Thánh-Thể nơi Ba Ngôi Thiên Chúa.

Điều này càng tỏ rõ hơn nếu ta cùng đi theo suốt hành-trình đức tin của Mẹ, vì Mẹ chính là tỳ-nữ hy-tế của Thiên-Chúa. Quả vậy:

- Sứ-thần Gabriel đến chào mừng, báo tin Mẹ sẽ cứu mang Đấng Cứu Thế, Mẹ liền lập lại lời tuyên khấn từ thuở ấu thơ Mẹ đã tận-hiến đời mình cho Thiên-Chúa. Nhưng khi sứ-thần cho hay chính quyền-năng Thánh-Thần Thiên-Chúa “rộp bóng”, ấp-ủ cho con tim Mẹ vẫn được vẹn khiết trinh nguyên, thì Mẹ nhận biết ngay chương-trình cứu-độ mạc-khải của Thiên-Chúa đã khởi sự, Mẹ vui lòng tham- dự trực-tiếp vào mầu-nhiệm Nhập-Thể, chấp nhận cộng-tác làm Hy-Tế Thánh-Giá dâng lên Thiên-Chúa và bằng niềm tin sống động, tuyệt-đối, Mẹ khiêm-cung, hân-hoan cất tiếng:

"Này tôi tì-nữ Chúa Trời,
Xin vâng Thánh-ý theo lời truyền tin"

(Luca 1, 28)

Đức Chân Phước Gioan Phaolô II gọi đó là đức tin thánh-thể rằng: “Theo một nghĩa nào đó, Đức Maria đã ứng-dụng đức tin thánh-thể của mình trước khi bí-tích Thánh-Thể được thiết-lập, vì Mẹ đã hiến dâng cung lòng trinh-khiết của Mẹ để Ngôi Lời Thiên-Chúa nhập-thể” (Ecclesia de Eucharistia, Giáo-Hội từ Thánh-Thể, số 55).

- Từ lúc này, cung lòng Mẹ đã thực sự trở nên “Nhà Châu” cho Thiên-Chúa đến ngự, “Nhà Châu” đầu tiên trước khi có bí-tích Thánh-Thể được thiết-lập trong lịch-sử loài người. Cung lòng Mẹ giờ đây là “đền vàng”, là “tháp ngà báu”, là “toà Đấng Khôn Ngoan”, là “Hòm Bia Thiên-Chúa” như lời “Kinh Cầu Đức Mẹ” đọc trong các giờ kinh nguyện. Bởi vì “nơi cung lòng trinh-nguyên cực thánh, Mẹ trực-tiếp kết-hợp hình-hài cùng Thiên-Chúa toàn năng, khi Giêsu Ngôi Lời hoá thân thành nhục-thể. Trái Tim Mẹ cùng Thánh-Tâm Con Người đồng nhịp trong niềm Tin Yêu tuyệt-vời triệt-để. Mẹ được trọn vẹn truyền-thông thiên-tính để cùng Thiên-

Chúa chí tôn nên một như đã nên một trong tình yêu khôn lường hiệp-nhất Một Chúa Ba Ngôi” (2). Nhất cử nhất động, ngày đêm Mẹ hướng về Chúa Giêsu Thánh-Thể hiện-hữu thực sự trong lòng Mẹ. Mẹ nhận rõ Thánh-Thể là máu thịt của Mẹ và Mẹ đồng hành với Chúa Giêsu. Cùng đi với Mẹ, ta cũng được diễm-phúc châu Thánh-Thể đang ngự trong cung lòng Mẹ.

- Cùng đi với Mẹ, ta tham dự vào cuộc rước Thánh-Thể đến chia sẻ Thánh-Thể cho bà Ê-li-gia-bét là chị họ của Mẹ. Trong cuộc viếng thăm này, khi đem Chúa Giêsu Con Mẹ đến cho những người xung quanh, Mẹ vẫn một lòng khiêm-cung nhận mình là người tỳ-nữ hy-tế của Thiên-Chúa khi Mẹ cất lời cảm tạ vinh danh Thiên Chúa:

“Hồn tôi chúc tụng Chúa tôi,
Trí tôi hớn-hở mừng vui ghen lời,
Xin Ngài, Đấng cứu-độ tôi,
Lắng nghe tỳ-nữ dâng lời tán-dương:
Tôi nay diễm-phúc phi-thường.
Được Người nhìn đến đoái thương phận hèn;
Muôn đời sẽ mãi ngợi khen
Danh Người chí thánh, chí tôn vô cùng!..” (2)

- Cùng đi với Mẹ, ta cảm nhận từ đây về sau, vai trò Tỳ-Nữ Hy-Tế Thánh Thể của Mẹ ngày càng bắt đầu hiển-hiện. Sau một ngày đường mỏi mệt về Belem để đăng-ký nhân-khẩu, Mẹ phải sinh Con nơi máng cỏ nghèo hèn trong cô-đơn vì không tìm được chỗ nơi nhà trọ (Luca 2, 7). Mẹ hăn khổ tâm thấy trước việc dân Israel và toàn thể nhân loại khước từ Đấng Cứu Thế, vì “Người đã đến nhà mình, nhưng

người nhà chẳng đón nhận” (Gioa-an 1, 11). Nhưng Mẹ cũng đồng thời cảm nhận được tình yêu huyền-nhiệm tuyệt-vời của Thiên-Chúa yêu thương nhân-loại đến độ chấp nhận mang thân phận thấp hèn, sinh ra nơi đồng vắng trong máng cỏ chuồng bò, cho dù bị loài người hắt-hủi khước từ. Chính sau này Mẹ đã xác nhận tinh-thần khó nghèo của Mẹ khi Mẹ hiện ra nói với em Mariette 11 tuổi tại Banneux ngày 19-01-1933: “Mẹ là Trinh-Nữ của kẻ bần cùng” và với cô Estella Faguet 32 tuổi lúc lâm chung tại Pellevoisin ngày 04-11-1847: “Mẹ chọn những kẻ bé mọn cho vinh-danh Mẹ.”

- Cùng đi với Mẹ, ta cảm nhận được nỗi lo âu của Mẹ trước những lao-đao chât chông ập đến, nào phải lập tức vội-vã mang theo “Thánh-Giá Con Mẹ” chạy trốn hết sang Ai-Cập, lại trở về It-ra-en thành Na-gia-ret để tránh cuộc ruồng bắt của cha con bạo-chúa Ê-rô-đê ra lệnh truy sát mọi hài-nhi (Mat. 2:13-15; 19-23), nào lo-lắng khi lạc Con, Mẹ cùng thánh Giuse phải vất-vả cả một ngày đêm đi tìm, nào phải chứng-kiến những cảnh Con mình chịu nhục-hình dẫn đến cái chết đau thương trên tử-giá, ứng nghiệm lời ông già Si-mê-on đã tiên-tri nói với Mẹ:

“Người ta sẽ chống Con Bà,
Một gươm sắc sẽ thấu qua lòng Bà”
(Luca 2, 34-35).

Quả vậy, “Bao nhiêu năm trường ròng-rã, Mẹ theo sát bên Con trên mọi nẻo đường dẫn thân cứu-độ. Lòng Mẹ quặn đau khi nhìn Con gục ngã vì Thập-Giá, mạo gai. Rồi khi hoàng-hôn trên đồi Can-vê dần tắt, nghe mồn-một những tiếng đóng đinh chan-chát, nghe có tiếng kêu ‘Khát nước! .... Xin vâng!’, Mẹ đứng đó, lòng Mẹ thắt se xót-xa giẫm

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

bóp, Mẹ khóc thầm trong sấm chớp, mưa rơi long trời lở đất. Lệ thấm máu Chúa Con lênh-láng khắp dương-gian. Máu lệ này chứa-chan ân-tình viết cho chúng-sinh một trang sử mới:

“Gioa-an đây chính con Bà,
Này Gio-an hỡi, đây là Mẹ con!”
(Gioan 19, 26-27)

Như Abraham vâng lệnh Yavê tiến dâng Isa-ác trên bàn hy-tế, Mẹ hy-hiến Con một Mẹ hằng dấu yêu hơn yêu chính Mẹ, Mẹ cùng Chúa Con chung cạm chén đắng Can-vê, lòng Mẹ tái-tê chết lịm.” (2)

- Cùng đi với Mẹ, ta mới thấy Mẹ không ngừng theo sát Thánh-Thể Giêsu cùng các môn-đệ trên đường Người rao giảng Nước Trời, khi âm-thầm cầu nguyện, hỗ-trợ, chăm sóc, khi công-khai tham-dự, can-thiệp vào công việc của Con Mẹ. Dự tiệc cưới Cana, giữa chừng thấy hết rượu, Mẹ tự mình đứng ra can-thiệp, xin Con Mẹ cứu-vãn, cho “vinh-quang Cha thể-hiện, cho Nước Cha trị đến”. Mẹ ghé tai nói nhỏ với Chúa Giêsu: “Nhà này hết rượu!”. Dẫu được trả lời: “Giờ con chưa đến”, nhưng Mẹ vẫn lẳng-lặng nói với gia-nhân: “Người bảo gì, các anh cứ làm theo!” (Gio-an 2, 1-11) Bởi vì Mẹ hiểu Con Mẹ hơn ai hết. Mẹ vốn biết vì tình yêu thương chí thiết, ý hợp tâm đầu, Con Mẹ không hề dám từ chối. Bởi vì Mẹ hằng kết-hợp với Thánh-Thể Con Mẹ trong niềm tin yêu vâng phục triệt-đề.

- Càng đi với Mẹ, ta càng thấy Mẹ hiệp-nhất với Thánh-Thể mật-thiết không ngơi. Chắc-chắn Mẹ đã hiện-diện trong bữa Tiệc Ly khi Con Mẹ lập phép bí-tích Thánh-

Thể cũng như sau này trong những buổi chiều Thánh-Thể chung với các tông-đồ và tín-hữu. Đã hơn một lần Mẹ tham-dự việc Chúa Giêsu bẻ bánh khi Người hoá bánh ra dư thừa cho đám đông dân chúng được no-nê (Mat. 14, 13-21; 15, 32-38). Lần nào Chúa làm phép hoá bánh, cũng vẫn một cử-chỉ “cầm lấy bánh, bẻ ra, trao cho các môn-đệ, và môn đệ trao cho đám đông”, chính là dọn đường cho Lễ Bẻ Bánh thiết-lập Bí-Tích Thánh-Thể tại Nhà Tiệc Ly. Sau ngày Chúa Phục Sinh, khi các tông đồ từ núi Ô-liu trở về Giêrusalem, lên lầu nơi trú ngụ để nhóm hội, chờ Đức Chúa Thánh-Thần hiện xuống như lời Chúa Giêsu đã truyền dạy, “tất cả các ông đều đồng tâm nhất trí, chuyên-cần cầu nguyện cùng với mấy người phụ-nữ, với bà Maria thân-mẫu Đức Giêsu và với anh em của Đức Giêsu” (CV 1, 12-14). Như vậy, vì Mẹ là Mẹ Thiên-Chúa, Mẹ hằng ấp-ủ Thánh-Thể trong cung lòng Mẹ, cho nên ngay cả trước khi Chúa Giêsu lập phép bí-tích Thánh-Thể, Mẹ là người duy nhất, đầu tiên hiệp-thông được nhiệm-tích Thánh-Thể mà mãi sau này kể từ bữa Tiệc Ly, các tông-đồ mới nhận ra, để cùng với Mẹ và với cộng-đoàn Giáo-Hội sơ khởi thực thi lời Con Mẹ dạy “Hãy làm việc này mà nhớ đến Thầy!”.

II- Đức Maria và Hy-Tế Thánh-Lễ

“Hãy làm việc này mà nhớ đến Thầy!”. Mẫu-nhiệm thánh này, kể từ khi Chúa Giêsu, Con Mẹ thiết-lập, ngày ngày được cử-hành qua thánh-lễ, trong đó Mẹ Maria vẫn hiện-diện như Mẹ đã từng tham-dự trong các buổi Lễ Bẻ Bánh cùng với các tông đồ và cộng đoàn Giáo-Hội sơ-khởi xưa kia. Thật thế, diễn lại Hy-Tế trên Núi Sọ, Hy-Tế Thánh-Lễ Misa chính là sự lập lại mẫu-nhiệm Nhập Thể với cuộc tử-nạn và phục-sinh của Chúa Giêsu:

- Khi nhập lễ, cùng với linh-mục đọc kinh Cáo Minh ăn năn tội, xin Chúa rủ lòng thương xót, ta tham dự việc Chúa Giêsu khiêm hạ xin vâng Chúa Cha, mặc lấy thân nô-lệ, chấp nhận làm kẻ phạm trần và sửa soạn nhấp chén đắng bước lên Núi Sọ (4). Ta cũng đang hiệp-thông cùng Mẹ Maria khiêm-cung cầu nguyện trước giờ sứ-thần Thiên-Chúa truyền tin. Lòng khiêm-hạ là điều tiên- quyết cần-yếu khi cầu nguyện vì làm đẹp lòng Chúa Cha như có lời Kinh Thánh dạy: “Thiên-Chúa chống lại kẻ kiêu ngạo, và ban ơn cho kẻ khiêm nhường. Vậy anh em hãy tự khiêm tự hạ dưới bàn tay uy-quyền của Thiên-Chúa...” (1 Phêrô. 5, 5-6). Đức Maria luôn luôn nhận mình là phần hèn tôi tớ để xin vâng theo thánh-ý Thiên-Chúa, như Mẹ đã từng ngợi khen Thiên-Chúa trong kinh Magnificat:

“Xin Ngài, Đấng cứu-độ tôi,
Lắng nghe tì-nữ dâng lời tán-dương:
Tôi nay diễm-phúc phi-thường,
Được Người nhìn đến đoái thương phận hèn”

- Khi linh-mục chủ-tế đọc kinh Tin Kính, ta cùng hiệp-thông với Mẹ Maria tuyên xưng niềm tin sống động và tuyệt-đối nơi Thiên-Chúa Ba Ngôi, niềm tin đã thể-hiện ngay từ thuở Mẹ đầu thai vô nhiễm được Thiên-Chúa tiền-định đồng công với Ngôi Lời Nhập Thể. Là Mẹ của Giáo-Hội, Mẹ vẫn hằng ở bên Giáo-Hội để hướng-dẫn, hỗ-trợ, cộng-tác với Giáo-Hội mà thực-hiện vai trò đồng công với Con Mẹ như Con Mẹ đã tuyên bố với các tông-đồ trước khi đi chịu nạn: “Thầy sẽ trao Vương-Quốc cho anh em, như Cha Thầy đã trao cho Thầy, để anh em được đồng bàn ăn uống với Thầy trong Vương-Quốc của Thầy, và ngự toà xét xử mười hai chi tộc Ít-ra-en” (Luca 22, 29-39). Cho nên, nhờ Thánh-Thần

hiện xuống, Mẹ cùng với Hội Thánh tiên-khởi và với Giáo Hội tông-truyền, đọc kinh Tin Kính tuyên xưng niềm tin (5). Giáo Hội khẳng-định và truyền dạy xác-tín màu-nhiệm Nhập Thể, cho nên mọi người cùng bái gối cúi đầu khi linh-mục chủ-tế đọc tới câu "Bởi phép Đức Chúa Thánh Thần, Người đã nhập thể trong lòng Trinh Nữ Maria, và đã làm người."

- Sau khi dâng bánh và rượu, linh-mục chủ-tế đọc lời truyền phép, nhờ quyền-năng Chúa Thánh Thần, bánh và rượu trở nên Mình và Máu thật của Chúa Giêsu Kitô: "Đây là Mình Thầy sẽ bị nộp vì anh em... Đây là chén Máu Thầy, máu tân-ước vĩnh-cửu sẽ đổ ra cho mọi người được tha tội! Hãy làm việc này mà nhớ đến Thầy!", rồi bánh và rượu thánh được nâng cao cho mọi người chiêm-nguỡng tôn vinh Thánh-Thể. Lúc này ngài cầm trong tay con người thực sự của Chúa Kitô mang thiên-tính ẩn mình trong hình bánh và rượu được thánh-hiến mà ngài sẽ đem đến cho mọi người chờ được đón rước Chúa. Vì vậy ngài bái gối thờ lạy Thánh-Thể hiện-hữu trên bàn thờ. Sau đó ngài dang tay cầu nguyện và mời gọi cộng-đoàn: "Anh em hãy cầu nguyện để hy-lễ của tôi và của anh chị em được Thiên-Chúa là Cha toàn năng chấp nhận!". Đây là lễ vật của cả nhân loại, qua tay linh-mục chủ-tế là chiếu-ảnh của Đức Kitô (Alter Christus) trên thánh giá, dâng lên Thiên Chúa Cha. Lễ vật ấy là chính Thánh-Thể Chúa Giêsu trên đồi Can-vê có Mẹ Maria "đứng đó" dưới chân tử-giá để kết-hợp làm một với hy-tế của Con Mẹ và Mẹ cũng là tỳ-nữ hy-tế Thánh-Thể dâng lên Chúa Cha thay cho cả loài người.

- "Đây là màu nhiệm đức tin!". Hưởng-ứng lời chủ-tế, cộng-đoàn tuyên xưng "loan truyền việc Chúa chịu chết và sống lại cho tới khi Chúa lại đến", chính là hình ảnh sống

động nơi “các tín-hữu chuyên-cần nghe các Tông Đồ giảng dạy, luôn luôn hiệp-thông với nhau, siêng năng tham dự lễ bẻ bánh, và cầu nguyện không ngừng” cùng với Mẹ Maria và các môn-đệ kể từ khi Chúa phục-sinh và Thánh Thần Chúa hiện xuống với các tông đồ có Mẹ hiện-diện (Cv 2, 42). Rồi đón rước Chúa vào lòng mình, người tín-hữu lập lại niềm xác-tín mầu-nhiệm phục-sinh, thưa “Amen” khi thừa-tác-viên trao Thánh-Thể Chúa “Đây là Mình Thánh Chúa Kitô”. Lời thưa “Amen” cũng là lời Mẹ cất tiếng “xin vâng” trong suốt hành-trình đức tin tiên-định của Mẹ, từ khi Mẹ đón nhận Ngôi Lời Nhập Thể cho đến khi Mẹ đứng nhìn Con mình trên tử-giá “xin vâng” nhận uống chén đắng chung với Con mình khi Người trút lời cuối cùng trên tử-giá dang tay:

“Xin vâng uống giấm đắng này,
Cho con hết khát, con nay vẹn tròn
Vẹn tròn thánh-ý Cha ban
Hồn con phó thác trong bàn tay Cha.”

(Gioan 6, 2-3)

Lời thưa “Amen” cũng là lời Mẹ cất tiếng “xin vâng” nhận lấy trách-nhiệm làm Mẹ Gioan, gìn-giữ Giáo-Hội trong tình mẫu tử khi Con Mẹ trắng-trối:

“Gioa-an đây chính con Bà,
Này Gio-an hỡi, đây là Mẹ con!”

(Gioan 19, 26-27)

Vì thế lời thưa “Amen” là lời xác-tín “Xin tin như vậy”, cũng là lời thưa “Fiat, xin vâng” của Mẹ từ đó về sau, Mẹ hằng ở bên các tông đồ thành-lập và hướng-dẫn Giáo-Hội Mẹ, cả sau khi Mẹ rời thế-gian về thiên-cung, nhận tước-hiệu Nữ- Vương Thiên-Đàng.

- Thật vậy, ngay cả sau khi Mẹ về Trời, những lần Đức Mẹ hiện ra thường mang theo sứ-diệp tôn kính Thánh-Thể Chúa Giêsu song song với sứ-diệp tôn sùng Trái Tim Vô Nhiễm Mẹ. Tại Pontevedra trong phòng của chị Luxia ngày 10 tháng 12 năm 1925, Đức Mẹ hiện ra với chị, bên cạnh có Chúa Giê-su Hài-Đồng để truyền dạy việc giữ các ngày thứ bảy đầu tháng, xưng tội, rước lễ, lần chuỗi, và suy gẫm 15 mầu-nhiệm Mân Côi trong vòng 15 phút. Tại Tu viện Akita, Nhật Bản, ngày 12-6-1973, nữ-tu Agnes Sasagawa nhìn thấy từ Nhà Châu chiếu ra những tia sáng chói lọi. Sự lạ này tiếp-tục xảy ra trong 2 ngày kế tiếp. Ngày 28, chị thấy trong lòng bàn tay trái của mình, có vết thương hình thánh-giá đang rỉ máu. Trong khi cầu nguyện, chị nghe có tiếng nói vọng ra từ tượng Đức Mẹ. Sau cùng một vài nữ-tu đã thấy những giọt máu rỉ ra từ bàn tay trái tượng Mẹ. Ngày 29 tháng 9, sự lạ ngưng, nhưng lúc này, thay vì chảy máu, tượng Mẹ bắt đầu chảy nước mắt. Tượng đã khóc cả thảy trong 101 lần. Ngày 6 tháng Bảy năm 1973, nữ-tu Agnes nhận được sứ-diệp đầu tiên từ Mẹ Maria: "Hỡi con, tập sinh của Mẹ, con đã vâng lời từ bỏ tất cả mọi sự để theo Mẹ. Bệnh tật trong đôi tai làm con đau đớn, phải không? Tật điếc của con sẽ được chữa lành, con hãy tin chắc. Còn vết thương ở bàn tay làm cho con đau đớn, có phải vậy không? Con hãy siêng năng cầu nguyện để đền tội cho loài người. Mỗi người trong tu viện này đều là con gái không thể thay thế của Mẹ. Các con có sốt sắng siêng năng đọc kinh "Các Nữ-Tỳ Của Thánh-Thể" không? Vậy Mẹ con ta hãy cùng đọc:

"Lạy Trái Tim Cực Thánh Chúa Giêsu, đang hiện-diện thật trong bí-tích Thánh Thể, con xin hiến dâng linh hồn và xác con để hoàn toàn kết hợp với Thánh-Tâm Chúa đang hiến dâng từng phút giây trên các bàn thờ khắp

thế giới, để cảm tạ Chúa Cha và xin cho Nước Cha trị đến. Xin Chúa đoái nhận lễ hèn mọn chính thân xác con. Xin Chúa dùng con theo thánh-ý Chúa để làm vinh danh Chúa Cha và cho phần rỗi các linh hồn. Lạy Mẹ Thiên-Chúa Cực Thánh, xin đừng để con bao giờ lìa xa Con Mẹ. Xin bệnh-vực che chở con như con riêng của Mẹ. Amen”.

Kết luận

Mệnh lệnh của Đức mẹ tại Fatima năm xưa vẫn được lập đi lập lại trong nhiều lần Mẹ hiện ra sau này ở khắp nơi, đều nhắc-nhở con cái Mẹ dưới trần-gian phải ăn năn đền tội, tôn sùng Mẫu-Tâm, siêng năng lần hạt Mân Côi, tôn thờ Thánh Thể. Nhưng thật là sai lầm khi có những người, theo cảm tính thường tỏ lòng sùng kính Đức Mẹ thái quá, quen lần chuỗi Mân Côi trong thánh-lễ thay vì phải tích-cực tham-dự bằng sự hiệp-thông với linh-mục chủ-tế, chiếu-ảnh của Đức Kitô đang hiến-tế trên bàn thánh, để cùng với Mẹ Người và Giáo-Hội dâng lời tạ ơn lên Thiên-Chúa Ba Ngôi. Vì vậy khi không có thể trực-tiếp tham-dự Thánh-Lễ được, thì việc hướng lòng lên Thánh-Thể và rước lễ thiêng-liêng vẫn là việc làm đẹp lòng Chúa vô cùng.

Việc lần chuỗi Mân-Côi càng dễ giúp ta chiêm-niệm, hiệp-thông với Mẹ và Đức Kitô qua các mầu-nhiệm Mùa Vui, mầu-nhiệm Sự Sáng, Mùa Thương và Mùa Mừng trong suốt hành-trình đức tin của Mẹ Maria, nhất là mầu-nhiệm Sự Sáng cho ta hướng về bí-tích Thánh-Thể cách riêng. Cho nên việc lần chuỗi Mân Côi trước Nhà Châu ngoài Thánh-Lễ, lại càng dễ

hướng lòng vào việc suy niệm mầu-nhiệm thánh, nhờ đó ta hoà nhập vào suốt chiều dài cuộc đời của Mẹ Maria từ khi Mẹ nhận lời thiên-sứ truyền tin, qua mọi chặng đường bên cạnh Chúa Giêsu dẫn tới Núi Sọ cũng như sau khi Mẹ về Trời. Cuộc đời ấy, Mẹ đã dạy bà Đáng Kính Maria Agreda viết lại, qua đó ta thấy cả cuộc đời Mẹ là một sự kết hợp mật thiết với Thiên-Chúa, do Mẹ được đặc-tuyển tiền-định vô nhiễm nguyên-tội để đồng-công thực hiện chương-trình của Thiên-Chúa cứu độ loài người, và bởi Chúa Thánh Thần linh ứng, chính Mẹ đã hướng dẫn các tông-đồ hình thành Kinh Tin Kính (5).

Nhờ đó ta tìm thấy ở nơi Mẹ Maria là trường học dạy mọi nhân-đức, như lời Đức Chân Phước Gioan Phaolô II đã nói trong cuộc kính viếng Đức Mẹ Lộ-Đức ngày 14-8-2004, Ngài nhắc-nhủ các tín-hữu và đặc biệt giới trẻ, hãy lắng nghe và học hỏi nơi trường của Mẹ Maria. Ngài nói rằng: "Từ hang đá Massabielle, Đức Trinh-Nữ Vô Nhiễm cũng nói với chúng ta là những tín-hữu Kitô của ngàn năm thứ ba. Chúng ta hãy lắng nghe lời Mẹ! ...Hãy lắng nghe trước tiên, hỏi các bạn trẻ, đang tìm kiếm một câu trả lời có thể mang lại ý nghĩa cho cuộc sống của các con. Các con có thể tìm được câu trả lời tuy đầy yêu sách, nhưng là câu trả lời duy-nhất có giá-trị, trong đó có bí-quyết niềm vui đích thực và an bình....." Rồi nhắc lại những cuộc gặp gỡ với giới trẻ trong các kỳ đại hội thế-giới lần trước, Đức Thánh Cha lại một lần nữa mời gọi họ và đặt tất cả niềm kỳ-vọng của Ngài nơi các bạn trẻ hãy hăng-hái làm sứ-vụ tông-đồ để giới-thiệu Thiên-Chúa đến cho mọi người, Ngài nói: "Đối với cha, những cuộc gặp gỡ ấy là dấu chỉ của niềm hy-vọng lớn-lao mà hôm nay cha muốn chia sẻ với tất cả các con, hỏi những người trẻ quý mến. Các con hãy học nơi trường của Mẹ Maria và mang lại cho thế-

giới một làn gió lạc-quan, loan báo cho mọi người Tin Mừng của Nước Chúa Kitô”.

Cước chú:

(1) Đức Mẹ hiện ra với ông Bruno Cornachiola: Khi theo Thệ Phản, ông thù ghét và công-kích Giáo-Hội, bài-bác việc tin Mẹ là Đấng Đồng Trinh Vô Nhiễm, thậm chí ông đã lấy bút chì viết lên chân tượng Đức Mẹ: “Bà không hề đồng trinh”, lại từng có ý định giết Giáo-Hoàng và tiêu-diệt Giáo-Hội. Ngày 12 tháng 4 năm 1947, khoảng 2 giờ 30 phút, ông dẫn các con đến chỗ hang đá gọi là “Tre Fontaine”, tìm chỗ vắng để chuẩn-bị cuộc nói chuyện sẽ bài-bác Đức Mẹ vào ngày hôm sau trước Hội những người trí thức. Bỗng nghe hai đứa con ông là Caro và Isola kêu gào từ dưới chân đồi gọi ông đi tìm giúp trái banh. Tìm mãi không thấy, đang lúc ngồi nghỉ mệt, ông thấy cháu Gianfranco đang quỳ trước cửa hang, mỉm cười, miệng mấp-máy: “Bà đẹp! Bà đẹp!” Hai đứa kia bèn chạy đến rồi cũng quỳ xuống lẩm-bẩm: “Bà đẹp! Bà đẹp!”. Rồi tự nhiên ông cũng buột miệng kêu: “Lạy Chúa xin cứu chúng con!”. Tiến lại gần chúng, ông cũng thấy sự lạ như ba đứa. Ông thấy Bà đẹp choàng khăn xanh, tóc hung đỏ toả xuống toàn thân, áo trắng toát, thắt lưng màu hồng, đứng trên tảng đá, một tay ôm cuốn sách, một tay chỉ cái áo thâm chùng gần đó có cây Thánh Giá gầy, Bà nói: “Ta là Đấng hằng ở trong Chúa Ba Ngôi và là Trinh-Nữ Mạc-Khai ....” Ông đã được ơn hoán-cải và kể lại: “Chính với lòng thương xót vô ngần, Mẹ đã chinh-phục tôi là kẻ thù của Người trước đây, nay tôi đang xin ơn tha thứ và xót thương....” Ông cắt nghĩa ba màu áo (trắng, hồng, xanh) có liên-hệ với Ba Ngôi Thiên-Chúa và với những lần Đức Mẹ hiện ra tại Lộ-Đức, Fatima và Roma. Ông kể tiếp, Đức Mẹ đã

tự xác định là: "ái-nữ của Chúa Cha, là Mẹ của Chúa Con, là hiền thê và là cung thánh của Chúa Thánh Thần"

(2) Biển Đức Đỗ Quang-Vinh, Con Xin Làm Kiếp Phù-Sa, thơ kinh toàn tập, nxb Tôn Giáo, 2011, bài "Mẹ Là Mẹ Thiên-Chúa, tr. 202. Xin xem thêm các bài: "Mẹ Là Đường Đưa Con Tới Cùng Thiên-Chúa", "Mẹ Là Tì-Nữ Của Thiên-Chúa", v.v..

(3) "Thực vậy, khi sứ-thần Thiên-Chúa truyền tin, Đức Trinh-Nữ Maria đã đón nhận Ngôi Lời Thiên-Chúa trong tâm hồn và thân xác, và đem sự sống đến cho thế-gian. Ngài được công nhận và tôn kính là Mẹ thật của Thiên-Chúa và của Đấng Cứu Thế. Được cứu chuộc cách kỳ diệu hơn nhờ công nghiệp Con Ngài và hiệp nhất mật thiết và bền chặt với Con, Đức Maria đã lãnh nhận sứ mệnh và vinh dự cao cả là được làm Mẹ Con Thiên Chúa, do đó làm ái nữ của Chúa Cha, và cung thánh của Chúa Thánh Thần." (Hiến Chế Lumen Gentium, chương 8, đoạn 53. Đức Maria và Giáo-Hội)

(4) "Đức Giê-su Ki-tô vốn dĩ là Thiên Chúa mà không nghĩ phải nhất quyết duy trì địa vị ngang hàng với Thiên Chúa, nhưng đã hoàn toàn trút bỏ vinh quang mặc lấy thân nô lệ, trở nên giống phàm nhân sống như người trần thế. Người lại còn hạ mình, vâng lời cho đến nỗi bằng lòng chịu chết, chết trên cây thập tự." (Pl 2,6-8)

(5) Sách "Cuộc Đời Đức Mẹ Maria", imprimatur Ninh Phú, die 1 Octobris 1882, Paulus Fr. Episc Mauricastrensis, Vic. Apost. Tunquini Occidenentalis. Cha H. Azemar, thừa sai Paris thuộc địa phận Saigon, cho ấn-hành bản dịch đặt tựa là "Sách Truyện Đức Chúa Bà", lược tóm từ sách của "một Đức Giám-Mục ngồi thành Rôma, thuộc về Hội Đồng Đức Giáo Tông đã dọn", in tại Địa Phận Tây Đàng Ngoài, Lái Thiêu tháng 5 năm 1882. Sách được phê chuẩn bởi Đức Giám-Mục Ratisbon (29-9-1885), Tổng Giám-Mục Salzburg

(12-9-1885), Giám- Mục Tarazoma (7-4-1911), Giám-Mục Aleding (24-8-1912)...Có một cuộc sống tốt lành, từ khi 11 tuổi, Bà Maria Agreda đã được nhiều ơn lạ siêu-nhiên, năm 25 tuổi, bà được đặt làm bề trên đan-viện lập ngay tại nhà mình, Bà không dám nhận, Đức Mẹ hiện đến an-ủi, tự nhận làm bề trên thay cho bà. Từ đó, Mẹ ban cho bà nhiều ơn, tỏ cho bà biết tất cả mọi mầu-nhiệm về cuộc đời của Mẹ, giúp bà viết lại những gì bà đã thấy về cuộc đời Mẹ. Viết xong, truyện được tâu lên hoàng đế Phi-líp IV, vị vua rất đạo-đức, nhà vua sao lại một bản, hoàn trả cho bà bản chính. Cha giải tội tạm thời mới đến, buộc bà đốt đi cùng với nhiều bút-tích khác. Cha giải tội cũ khi trở về, cùng với các bề trên lại buộc bà viết lại. Bà thấy khó-khăn, Chúa Giêsu và Đức Mẹ hiện đến giúp bà viết lại. Ngày 6 tháng 5 năm 1660, bản viết lần thứ hai hoàn-tất, bà đặt tên là "La Mistica Ciudad De Dios: Thần Đô Huyền Nhiệm" đem trình bề trên. Ngày 24 tháng 5 năm 1665, bà từ trần. Năm 1909, mở áo quan lần đầu tiên kể từ năm bà qua đời 1665, thấy xác bà vẫn không hư nát. Các cuộc khám nghiệm y khoa được tiến hành. Năm 1989, lại một cuộc khám nghiệm y khoa kỹ lưỡng nữa, theo phúc trình của Andreas Medina, y sĩ người Tây Ban Nha, xác vẫn là nguyên trạng như trong phúc trình y khoa năm 1909, và kết luận:"Chúng tôi khẳng định xác bà Maria Agreda hoàn toàn không hư nát suốt trong 80 năm qua".

Giáo-Hội tôn phong bà là bậc Đáng Kính. Có đôi lần sách bị cấm đoán (năm 1680, 1704). Có giả-thuyết cho rằng sách do người khác viết nên Toà thánh ra lệnh đem so bản sao của vua Phi-líp với bản bà viết lại lần sau, cùng với các bút-tích của bà từ Tây Ban Nha mang sang Roma để khảo sát. Sau khi kiểm xét kỹ lưỡng, ngày 11 tháng 3 năm 1771, Đức Clê-men-tê ký sắc lệnh xác-nhận bút-pháp của bộ "Thần Đô Huyền Nhiệm" viết lần sau phù-hợp với bút-pháp

của bà Maria Agreda, và kết-luận rằng cuốn sách bà viết là do chính tay bà viết chứ không phải do ngòi bút nào khác. Sau này Đức Giáo Hoàng Piô XII xác-nhận sách có giá trị tu-đức và giáo-hoá. Thời Đức Giáo Hoàng Gioan Phalo II, rất nhiều thỉnh cầu xin tiến hành ấn phong Chân-Phước và Hiển-Thánh cho Bà.

Sách thuật lại những biến-cố tiền-định và những chi tiết trong đời sống Mẹ Maria từ thuở Mẹ được tác-sinh qua mọi chặng đường sống bên Chúa Giêsu, Mẹ đã hiện-diện trong bữa Tiệc Ly khi Con Mẹ lập phép bí-tích Thánh-Thể, Mẹ đã hướng dẫn các tông đồ lần lượt tuyên xưng niềm tin để hình thành Kinh Tin Kính, và sách cũng thuật lại đời sống tiếp theo của Mẹ cho đến khi Mẹ từ biệt cõi thế, hồn xác lên trời hưởng vinh quang Thiên-Đàng.

CHÚA LÀ SỰ THẬT

“Ta là Đường, là Sự Thật và là Sự Sống”

(Gio-an 14, 6)

“Xin Cha lấy sự thật mà thánh-hiến họ. Lời Cha là sự thật”

(Gio-an 17, 17)

Dẫn Nhập

Trong thư 1 gửi ông Ti-mô-thê, thánh Phaolô viết: “Tôi nói thật chứ không nói dối.” (1 Tm. 2, 7). Theo từ-nguyên, để chỉ về sự thật hay chân-lý, tiếng La-tinh veritas là do chữ verus mà Anh-ngữ dịch nghĩa là sự thật, có thật không chút nghi-nan, không giả-tưởng hay giả-thiết, không thêm bớt bịa đặt dựng đứng, không giả-tạo làm mất đi bản-chất tự-nhiên (existing in fact, without doubt, not imagined or supposed, not made up or articial).

Vậy khi nói rằng “có thật”, tức là nhìn nhận sự thật ấy có giá-trị hiển-nhiên, tuyệt-đối, và vĩnh-cửu bất biến. Nhận biết giá-trị của sự thật giúp ta dễ-dàng nhìn ra được Thiên-Chúa chính là Đấng Chân Thật: “Ta là Đường, là Sự Thật, và là Sự Sống” (Gioan 14, 6). Quả vậy, Sự Thật mà Đức Giêsu Kitô nói ở đây chính là đạo-lý của Thiên-Chúa (Gioan 1, 17.7), là chính Đức Giêsu Ngôi Lời Nhập-Thể (Gioan 5, 33; 14, 6). Sách thánh có lời chép: “Chúng ta biết rằng Con Thiên-Chúa đã đến và ban cho chúng ta trí-khôn để biết Thiên-Chúa thật. Chúng ta ở trong Thiên-Chúa thật, ở trong Con của Người là Đức Giêsu Kitô. Đức Giêsu Kitô là Thiên-Chúa thật và là sự sống đời đời.” (Gioan 5, 20).

I. THIÊN-CHÚA LÀ SỰ THẬT HIỂN-NHIÊN

1- Sự thật gọi là hiển-nhiên vì sự thật thì không che giấu-giếm, không giả hình, lấy cái bề ngoài để che giấu cái cốt lõi bên trong. Cho nên: “tốt gỗ hơn tốt nước sơn”, cái chất gỗ bên trong mới là thực-chất, còn nước sơn bên ngoài chỉ là màu mè che đậy mà thôi. Đây chỉ là cái hình dạng giả-tạo không đúng thực, nói khác, đó là giả hình. Quân Pha-ri-siêu và các kinh-sư đã nhiều lần bị Đức Giêsu Kitô khiển-trách vì họ giả hình, che giấu cái bản-chất thật sự xấu-xa bằng bộ mặt giả dối của họ, họ nói một đằng nhưng làm một nẻo (Mat. 23)

2- Sự thật gọi là hiển-nhiên vì sự thật thì không sai lầm, dối-trá, nhưng chính-đáng, thẳng-thắn, không quanh-co lượn uốn. Cho nên để dọn đường cho Chúa đến, “có tiếng hô trong hoang-địa: ‘hãy dọn sẵn con đường cho Đức Chúa, sửa lối cho thẳng để Người đi; mọi thung-lũng, phải lấp cho đầy; mọi núi đồi, phải bạt cho thấp; khúc quanh-co, phải uốn cho ngay; đường lối lổm, phải san cho phẳng!’ ” (Luca

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

3, 4-5). Bởi vì dối-trá thì đối nghịch với sự thật, dối-trá là bóng tối của tội ác đối nghịch với ánh sáng của sự thiện, mà "Thiên-Chúa là ánh sáng, nơi Người không có một chút bóng tối nào", và như lời Thánh Gioan:

"Nếu chúng ta nói
Là chúng ta hiệp-thông với Người
Mà lại đi trong bóng tối,
Thì chúng ta nói dối
Và không hành-động theo sự thật
(1 Gioan 1, 5-6)

Ma quỷ là kẻ nói dối, chúng chống lại sự thật, không đứng về phía sự thật, từ-khước sự thật. Cho nên Chúa Giêsu nói với những người Do-Thái dối-trá rằng: "Nếu các ông ở lại trong lời của tôi, thì các ông thật là môn-đệ của tôi, các ông sẽ biết sự thật, và sự thật sẽ giải-phóng các ông. Cha các ông là ma quỷ, và các ông muốn làm những gì cha các ông ham thích. Ngay từ đầu, nó đã là tên sát nhân. Nó đã không đứng về phía sự thật, vì sự thật không ở trong nó. Khi nó nói dối là nó theo bản-tính của nó, bởi vì nó là kẻ nói dối và là cha sự gian-dối. Còn tôi, chính vì tôi nói sự thật, nên các ông không tin tôi." (Gioan 8, 31-32; 44-45).

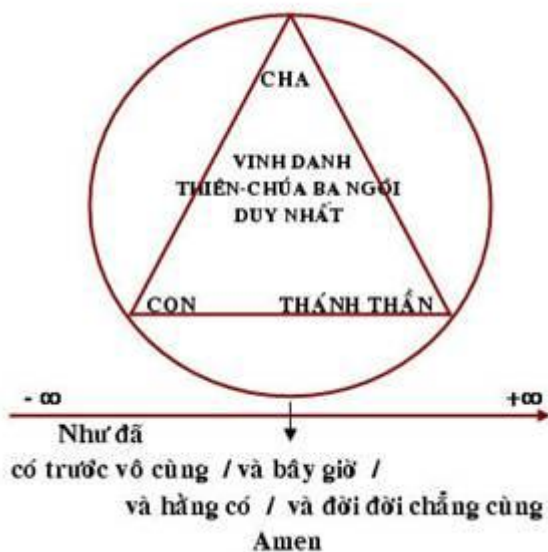
3- Sự thật gọi là hiển-nhiên vì sự thật thì đơn-sơ tự-nhiên, có thể nào thì cứ diễn-tả, thể-hiện y nguyên như thế, cứ tự-nhiên như trẻ nhỏ hồn-nhiên không màu mè.

Thư thánh Gia-cô-bê viết: "Hễ có thì phải nói có, không thì phải nói không" (Gia-cô-bê. 5, 12). Thiên-Chúa là chân-lý, Người chuộng sự thật nên Người yêu mến trẻ nhỏ vì chúng thật-thà, đơn-sơ: "Khi người ta dẫn trẻ em đến để Đức Giêsu chạm tay vào chúng, các môn-đệ đã xăng giọng với chúng. Thấy vậy, Người bực mình nói với các ông: 'Cứ để trẻ em đến với Thầy, đừng ngăn cấm chúng, vì Nước Thiên-Chúa

thuộc về những ai giống như chúng. Thầy bảo thật anh em, ai không đón nhận Nước Thiên-Chúa như một trẻ em, thì sẽ chẳng được vào' ". Rồi Người ôm lấy các trẻ em và đặt tay chúc lành cho chúng." (Mc. 10, 13-16).

II- THIÊN-CHÚA LÀ SỰ THẬT TUYỆT-ĐỐI

1- Sự thật gọi là tuyệt-đối vì không thể chối cãi, chẳng cần lý luận chứng-minh, đương nhiên được chấp nhận, và ai ai cũng đều cảm nhận như thế.

Mô-hình trên đây cho ta hình-dung mẫu-nhiệm Thiên-Chúa Ba Ngôi tam vị nhất thể là một chân-lý tuyệt-đối, vĩnh-cửu. Nói rằng: "Người ta ai cũng phải chết", thì đó là một sự thực không thể phủ-nhận, chẳng cần phải chứng-minh. Cũng như

trong toán-học, định-đề khác với định-lý buộc phải chứng-minh bằng lý luận. Định-đề (axiom) thì phải chấp nhận đó là sự thật không thể chối cãi, được chấp nhận bằng cảm-quan quy-nạp, chứ không bằng diễn-dịch biện-luận (Axiom is accepted as true without proof or argument. It is clear and evident without proof). Ví-dụ có một định-đề phát biểu rằng: "ở ngoài một đường thẳng nằm trên cùng một mặt phẳng, chỉ có thể vẽ được một đường thẳng khác duy nhất song song với đường thẳng ấy, không thể vẽ được một đường thẳng thứ hai nào khác song song với nó". Đó là sự thực hiển-nhiên, ai cũng cảm nhận như vậy, cảm nhận được mà không cần chứng-minh (demonstrate), chỉ có thể xác-minh (justify) mà thôi. Ví dụ một cách khác thông thường hơn cho dễ hiểu: "Một tổng-thể bao giờ cũng lớn hơn phần-tử của tổng-thể": quả cam đương-nhiên lớn hơn mỗi múi cam khi bổ ra.

1.1- Chính định-đề này cho ta một mô-hình phác-hoạ chân-dung của Thiên-Chúa, chỉ có một Thiên-Chúa duy nhất, cũng như trên cùng một mặt phẳng chỉ có một đường thẳng song song với một đường thẳng nằm trên mặt phẳng ấy. Cũng trong toán-học, đường thẳng thì chạy từ vô cực này trong quá-khứ "từ trước vô cùng" qua thời-điểm hiện-tại "bây giờ", thẳng đến vô cực kia trong tương-lai "đời đời chẳng cùng", hay đường tròn thì "vô thủy vô chung", không có khởi-điểm và tận-điểm, hoặc một tam giác đều thì có 3 cạnh bằng nhau, ba góc bằng nhau, tất cả hợp thành một tam-giác duy nhất.

Nếu chấp nhận điều sơ-đẳng này là sự thật, thì tại sao ta không thâm-tín được Thiên-Chúa là Đấng vô thủy vô chung với mẫu-nhiệm Tam Vị Nhất Thể là "Một Đức Chúa Trời có Ba Ngôi, Ngôi Nhất là Cha, Ngôi Hai là Con, Ngôi Ba là Thánh-Thần; Ba Ngôi ấy bằng nhau, không Ngôi nào hơn,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Ngôi nào kém, và Ba Ngôi cũng là một Chúa mà thôi". (Sách Bôn cũ). Đó là Sự Thật.

2.2- Thiên-Chúa là Sự Thật tuyệt-đối. Cho nên thư thánh Phaolô gửi ông Ti-mô-thê viết rằng:

"....Thiên-Chúa, Đấng cứu-độ chúng ta, Đấng muốn cho mọi người được cứu-độ và nhận biết chân-lý. Thật vậy, chỉ có một Thiên-Chúa, chỉ có một Đấng trung-gian giữa Thiên-Chúa và loài người: đó là một con người, Đức Ki-tô Giêsu, Đấng đã tự hiến làm giá chuộc mọi người." (1 Ti-mô-thê 2, 3-5)

2- Ta nhận biết mà xác-minh sự hiện-hữu của Thiên-Chúa qua các kỳ-công Người đã tạo dựng. Có những sự thật mà nhiều người không tin, không chấp nhận, vì không cách gì chứng-minh được đó là sự thật, và phải chờ thời-gian, hoàn-cảnh cùng những sự việc thực-tế xảy ra kiểm-nghiệm, mới biết đó là sự thật. Chẳng hạn, nghe lời kể của đứa trẻ thật-thà, hồn-nhiên, đơn-sơ, nhiều người không tin, mặc dù đó là có thật. Tương-tự, nhiều người không tin có Chúa, vì tuy họ không lập luận, nhưng họ không thể chối cãi được những màu-nhiệm kỳ-công Thiên-Chúa đã thực-hiện ngoài sức hiểu biết của con người, và những điều hiển-nhiên trước mắt này ít ra cũng đủ xác-minh để ta không những xác-tín mà còn phải thâm-tín có sự hiện hữu đích thực của Thiên-Chúa. Sách Thánh có lời chép:

"Trời cao tường thuật truyền loan,
Công-trình kỳ-vĩ vinh-quang của Ngài."
(Thánh-Vịnh 18, 2) (*)

Khi chiêm ngắm các tạo-vật, dưới ánh sáng tự-nhiên của lý-trí, con người có thể nhận biết được Thiên-Chúa một cách

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

chắc-chắn, như lời thánh Phaolô gửi các tín-hữu Rô-ma: “Những gì người ta có thể biết về Thiên-Chúa, thì thật là hiển-nhiên trước mắt họ, vì chính Thiên-Chúa đã cho họ thấy rõ. Quả vậy, những gì người ta không thể nhìn thấy được nơi Thiên-Chúa, tức là quyền-năng vĩnh-cửu và thần-tính của Người, thì từ khi tạo thành vũ-trụ, trí khôn con người có thể nhìn thấy được qua những công-trình của Người.” (Rm. 1, 19-25)

Quả thế, lời Chúa dạy: “Hãy hỏi bầu vật, chúng dạy-dỗ người! Hãy hỏi chim trời, chúng chỉ bảo người! Rắn rết dưới đất sẽ giảng dạy người! Vì có loài nào trong bọn chúng lại không biết rằng chính tay Chúa đã dựng nên mọi sự đó?” (Job 12, 7-9)

3- Thiên-Chúa là Sự Thật, đối nghịch với Dối-Trá là cha của ma quỷ, cho nên “không ai có thể làm tôi hai chủ” (Mat. 6, 24)

Dĩ-nhiên là ta phải đứng về phía Sự Thật, làm tôi một Thiên-Chúa mà thôi. Thánh-thư chỉ dẫn cho biết cách nào để biết là ta đứng về phía Sự Thật.

3.1- Trước hết là minh-định lập-trường tuyên xưng Đức Tin.

“Căn cứ vào điều này,
anh em nhận ra thần-khí của Thiên-Chúa:
thần-khí nào tuyên xưng Đức Giêsu Kitô
là Đấng đã đến và trở nên người phàm
thì thần-khí ấy bởi Thiên-Chúa,
còn thần-khí nào không tuyên xưng Đức Giêsu
thì không bởi Thiên-Chúa;
đó là thần-khí của tên phản Kitô.

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Anh em đã nghe nói là nó đang tới
Và hiện nay nó đang ở trong thế-gian rồi.
Hỡi anh em là những người con bé nhỏ!
Anh em thuộc về Thiên-Chúa
Và anh em đã thắng được các ngôn-sứ giả đó
Vì Đấng ở trong anh em mạnh hơn kẻ ở trong thế-gian.
Các ngôn-sứ giả đó thuộc về thế-gian
Vì thế, chúng nói theo thế-gian, và thế-gian nghe chúng,
Còn chúng ta, chúng ta thuộc về Thiên-Chúa.
Ai biết Thiên-Chúa thì nghe chúng ta.
Ai không thuộc về Thiên-Chúa
Thì không nghe chúng ta.
Chúng ta cứ dựa vào đó mà nhận ra
Thần-Khí dẫn đến sự thật
Và thần-khí làm cho sai lầm.
(1 Gioan 4, 2-6)

3.2- Sau nữa, để chúng tỏ sự thật và đứng về phía sự thật, ta phải xác-tin Thiên-Chúa là tình yêu: yêu mến Thiên-Chúa và yêu tha-nhân.

Hạt muối kia, trước biển cả, không sao thấu-triệt được đại-dương mệnh-mông sâu thẳm, nó phải hoà trong giòng nước cho đến tan hẳn vào nước biển, mới thấy biển bao-la như thế nào, con người đối với Thiên-Chúa cũng vậy, cũng phải nhập hồn vào với Người để cho hồn mình tan biến trong Người bằng tình yêu:

“Tình yêu bắt nguồn từ Thiên-Chúa.
Phàm ai yêu thương thì đã được Thiên-Chúa sinh ra
Và người ấy biết Thiên-Chúa.
Ai không yêu thương, thì không biết Thiên-Chúa,
Vì Thiên-Chúa là tình yêu. Ai ở lại trong tình yêu

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Thì ở lại trong Thiên-Chúa
Và Thiên-Chúa ở lại trong người ấy"
(1 Gio-an 4, 7-8, 16)

Thật thế, có yêu Chúa thì mới biết yêu thương tha-nhân, do đó mới biết Chúa đích thực, vì như lời thanh Gio-an: "Ai yêu mến Thiên-Chúa thì cũng yêu thương anh em mình" (1 Gio-an 4, 21), lại phải yêu thương thật tình: "chúng ta đừng yêu thương nhau nơi đầu môi chót lưỡi, nhưng phải yêu thương cách chân thật và bằng việc làm. Căn cứ vào điều đó, chúng ta sẽ biết rằng chúng ta đứng về phía sự thật." (1 Gio-an 3, 18-19)

III. THIÊN-CHÚA LÀ SỰ THẬT VĨNH-CỬU

1- Đã gọi là sự thật thì trước sau như một, không thay đổi. Kẻ thay lòng đổi dạ không đứng về phía sự thật, họ là kẻ đen bạc dối-trá. Trái lại Thiên-Chúa là Đấng trung-tín.

"Chúa chẳng phải như loài người mà biết nói dối, chẳng như con cái A-Dong mà biết phản-bội. Nào có phải Người nói mà không làm, phán dạy mà không thực-hiện đâu." (Dân Số 23, 19). Người là chân-lý vĩnh-cửu, là mẫu gương trung-tín cho mọi người học hỏi và bắt chước. "Đức Giêsu là Amen của Thiên-Chúa, *là chứng-nhân trung-thành và chân thật*, là khởi-nguyên của mọi loài Thiên-Chúa tạo dựng" (Khải-Huyền 3, 14). Amen nghĩa là tin thật như vậy, chắc-chắn là như thế, là tiếng dùng để *xác-tín lòng trung-thành của Chúa và lòng tin của con người*.

Chúa luôn luôn giữ lời hứa. Trong Cựu-Uớc, đã biết bao lần dân Người được chở-che, cứu thoát theo lời Người đã hứa. Người hứa ban Đấng Cứu Thế, thì đã sai Con Một Người

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

giáng trần để chuộc tội loài người phản-bội bất trung. Trước khi “bỏ thế-gian mà đến cùng Chúa Cha” (Gio-an 16, 28), Chúa Giêsu cầu nguyện: “Con không xin Cha cất họ khỏi thế-gian, nhưng xin Cha gìn giữ họ khỏi ác-thần. Họ không thuộc về thế-gian cũng như Con đây không thuộc về thế-gian. Xin Cha lấy sự thật mà thánh-hiến họ. Lời Cha là sự thật. Như Cha đã sai con đến thế-gian, thì con cũng sai họ đến thế-gian. Con xin thánh-hiến chính mình con cho họ, để nhờ sự thật, họ cũng được thánh-hiến”. (Gio-an 17, 15-19)

Người lại còn hứa với các môn-đệ rằng: “Thầy sẽ xin Chúa Cha và Người sẽ ban cho anh em một Đấng Bảo-Trợ khác, đến ở với anh em luôn mãi. Đó là Thần-Khí Sự Thật, Đấng mà thế-gian không thể đón nhận, vì thế-gian không thấy và cũng chẳng biết Người. Còn anh em biết Người, vì Người luôn ở giữa anh em và ở trong anh em.” (Gio-an 14, 16-17). Quả-nhiên, đang khi các tông-đồ họp nhau ngày lễ Ngũ Tuần, thì trong “tiếng gió ủa mạnh”, Thánh-Thần Thiên-Chúa đã lấy “hình lưỡi lửa” “đậu xuống từng người một, và ai nấy đều được tràn đầy ơn Thánh-Thần, bắt đầu nói các thứ tiếng khác nhau.” (Công Vụ Tông Đồ 2, 1-4). Từ đó Thánh-Thần Thiên-Chúa hằng hoạt-động tích-cực trong đời sống của tín-hữu và Hội Thánh Người. “Chính Thần-khí cầu thay nguyện giúp chúng ta .....và Thiên-Chúa, Đấng thấu suốt tâm can, biết Thần-Khí muốn nói gì.” (Rô-ma 8, 26-27) và “chính Thần-Khí mới làm cho sống, chứ xác thịt chẳng có ích gì. Chính Lời Chúa là Thần-Khí và là sự sống.” (Gio-an 6, 63).

Sau cùng, trung-thành với lời hứa, Chúa Giêsu hằng ở cùng ta luôn mãi trong phép Thánh-Thể.

2-Sự thật vẫn là sự thật dù cho vật đổi sao dời. Chân-lý thì bất biến.

2.1-Thiên-Chúa là Đấng vĩnh-hằng.

“Con ngợi ca tình Chúa muôn nơi mãi mãi,
Cao rao lòng thành tín Chúa vạn đại lâu dài.”
(Thánh-Vịnh 89, 2) (*)

Người hằng hữu từ trước muôn đời và mãi mãi cho đến muôn đời. Người không phải là đoạn thẳng có khởi-diểm và tận-diểm, nhưng là đường thẳng vô cực, là đường tròn vô thủy vô chung: “Từ khi núi đồi chưa được tạo thành, **địa-cầu và vũ-trụ chưa được dựng nên**, thì Ngài **vẫn** là Thiên-Chúa **đến muôn đời**.”

“Từ khi chưa có núi đồi,
Địa-cầu vũ-trụ còn thời hồng-hoang,
Thì Thiên-Chúa vẫn vĩnh-hằng,
Từ muôn muôn thuở vô chung đời đời.
(Thánh-Vịnh 90, 2) (*)

2.2- Chúa là chủ thời-gian:

“Chúa là cha của ánh sáng, nơi Người chẳng có biến-dịch, tối-tăm và thay đổi” (Gia-cô-bê 1, 17); “Trời đất sẽ tiêu tan, nhưng Chúa, Chúa còn mãi mãi. Mọi sự sẽ cũ nát như quần áo, như đồ mặc đổi thay, vì chính Chúa biến đổi chúng. Nhưng Chúa vẫn còn y nguyên, tháng năm của Chúa thì vô tận.”

“Địa-cầu này, xưa Chúa chôn móng vững,
Chính tay Ngài đã tạo dựng vòm trời.
Chúng sẽ tiêu tan, nhưng Ngài còn mãi,
Chúng như áo cũ, cũng phải mòn hao,

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

Ngài sẽ thay chúng khác nào thay áo,
Nhưng chính Ngài, vẫn tiền hậu y nguyên,
Tháng năm Ngài vẫn triền-miên bất diệt.
(Thánh-Vịnh 101, 27-28) (*)

Kết-luận

1- Hình tròn trên mặt phẳng rõ-rệt là hình tròn, nhưng khi nhìn trong không-gian ba chiều mắt ta thấy nó biến-dạng nhưng nó vẫn là một hình tròn ấy. Cái nhìn đa dạng của hình tròn kia cho ta cái nhìn hướng về **Thiên-Chúa Ba Ngôi, một Thiên-Chúa với nhiều khuôn dáng tùy theo chiều kích của mỗi cách nhìn**: đó là Đấng Công- Minh, Khôn-Ngoan, Trung-Tín, Nhân-Tử, v.v... nhưng vẫn là một Đấng Tối-Cao duy-nhất, và đó là Sự Thật.

2- Đến đây, câu hỏi được đặt ra là: đường nào dẫn tới Thiên-Chúa? Cuộc lữ-hành trần-thế đầy gian-lao mệt-mỏi, làm sao có đủ sức tiếp-tục hành-trình? Chúa Ki-tô đã trả lời: "Ta là Đường, là Sự Thật, và là Sự Sống". Ngài mời gọi ta **đi theo Ngài và đến với Ngài** để múc nơi Ngài nguồn sống bất tận.

3- Con người, trong thân-phận mỏng giòn yếu-ớt, vẫn cần có điểm tựa để được bảo-hộ, hướng-dẫn. Dĩ nhiên nơi nương-tựa phải khả-tín, nghĩa là người bảo-hộ phải có quyền-năng, công- minh, khôn-ngoa và nhân-hậu, tắt một lời, **người ấy là một vị tốt lành chống lại sự gian-ác, là một bậc Chân-Thật, luôn luôn đứng về phía Sự Thật. Quy-chiều vào bối-cảnh văn-hoá cội nguồn, người dân Việt, cũng xác-tín vào một Đấng thiêng-liêng vô hình, toàn-năng, toàn-ái, toàn-chân, đó là Ông Trời.**

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

Dân-gian vẫn nói: "Ông Trời có mắt" cho nên "Khôn-ngoaan chẳng lại với Trời", và:

"Của Trời, Trời lại lấy đi,

Giương hai con mắt, làm chi được Trời."

Vì vậy họ bảo nhau sống sao cho có đức, có nhân:

"Ở hiền thì lại gặp lành,

Áo rách tan-tành, có Trời vá cho."

Và họ trấn an nhau hãy vững lòng tin ở Trời, vì Trời chính là Đấng Tạo-Hoá toàn năng:

"Xin Trời đừng nắng, chớ mưa,

Lâm-râm gió mát cho vừa lòng tôi."

Dưới mắt người Kitô-hữu, Ông Trời ấy chính là Thiên-Chúa. Môi tương-quan giữa văn-hóa Việt và Kitô-giáo, vì thế, về phương-diện này, lại càng chứng tỏ giá-trị của Sự Thật, rằng có Trời và Ông Trời là Sự Thật hiển-nhiên, tuyệt-đôi và vĩnh-hằng vĩnh-cửu, bất-diệt trong thời-gian và trong không-gian

-----

(*) "Thánh-Vịnh Diễm-Ca", Biển-Đức Đỗ Quang-Vinh, nxb Tôn Giáo, 2010

Tác-Giả & Tác-Phẩm

Sách Diễm Ca & Huân Ca - Đỗ Quang-Vinh

**Viết về sách "Tin Yêu" của tác-giả Đỗ Quang-Vinh,
cổ linh-mục học-giả Hán-Chương Vũ-đình-Trác nhận-dịnh:**

"...Ông viết bất cứ đề tài gì, thường cũng mãn đạt. Đọc ông ai cũng thấy chủ đích văn bút của ông là muốn cho người Trẻ Việt-Nam và người ngoại quốc nhận diện văn học Việt Nam. Những tinh hoa và hấp dẫn của tiếng Việt là những viên ngọc quý của nhân văn lúc nào và ở đâu cũng sáng chói. Để nói lên tận lời những vẻ đẹp ấy, không gì bằng nhìn tận mắt, nghe tận tai những hình ảnh và âm thanh tuyệt diệu của tiếng Việt. Vì thế ông đã xuất bản tập thơ nhạc TIN YÊU, để người đọc qua tư tưởng và văn chương thấy được âm thanh du thoát và hình ảnh hoa gấm của tiếng Việt.

Đây tình Mẹ: Mẹ Thiên Đường hay Mẹ Việt Nam? Hai hình ảnh giao hoà trong đạo vị nhẹ thoát:

*Đường đời Mẹ dắt con đi,
Con trông đợi Chúa: hoa quỳ hương dương.
Con là ngọn cỏ khát sương,
Mẹ cho con uống tình thương ngọt-ngào.*

Đây nữa: đường đi theo Ngài hay đường đi giữa Non Sông cỏ luy:

*Đường con hiểm trở núi đồi,
Trăng Sao đổ bóng theo Ngài con đi.
Đôi nhìn Thánh Giá từ bi:
Tin Yêu rực thắm xanh rì đôi hoa.*

Và đây nữa: Những bông hoa mùa Thương hay Giang Sơn gấm vóc:

*Cây xanh tươi máu từ hùng,
Vườn thiêng đất Việt tung-bùng trở bông.*

Chỉ bằng ấy nụ hoa tin yêu cũng đủ nói lên một vườn thơ thắm của thơ nhạc Việt Nam. Đỗ Quang-Vinh thực sự đã hiện nguyên hình là một con người Việt Nam đã một lần được tô nhuận bởi màu tổ duyên của đạo mẫu. Tiếng Việt như thế đã trở thành tuyệt vời như chứng từ của ông.

(trích từ "Công Giáo Việt Nam Trong Truyền Thống Văn Hoá Dân Tộc", Chương VI, Các văn hữu thời mới, trang 312-313, tác-giả: Linh-mục Petrus Vũ Đình Trác, Orange, California, 1999)

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

Viết về thơ kinh TIN YÊU (1995), Linh-mục Peter M. Phạm Hoàng-Bá nguyên quân xứ Giáo-xứ Các Thánh Từ-Đạo Việt-Nam Toronto, Canada, nhận-định:

"Tin Yêu" bằng-bạc những lời đơn sơ của người con thơ thừa với Chúa như người Cha hiền kính mến:

"Con ước mong trong lửa cháy hừng-hực của tình Cha, con được chết; để nhờ Cha trong huy-hoàng thánh-thiện, con sẽ tái-sinh: hồn con tươi-tốt đẹp xinh; để nhờ Cha trong hư-vô bất-diệt, con quán-quyết bên Cha như sương đêm ôm-áp tấm trăng vàng:

(Con Đã Tìm Thấy Chúa)

"Tin Yêu" chan-hòa tâm-tình của người con thảo thủ thi với Đức Maria, Mẹ hiền dấu-ái:

"Ngây-ngất nhìn Mẹ, ôi diễm kiều!

Hào-quang rực toả trên nhan-thánh,

Hồn con lâng thoát tới cung thiên,

Gian-thế từ đây con xa lánh,

Con chết trong lòng Mẹ mến yêu"

(Sống Gần Mẹ)

"Tin Yêu" miên-man suy-niệm tình Chúa yêu thương vô bến vô bờ...:

"Cha yêu thương loài người, yêu quá đổi,

Yêu hết tâm hồn, yêu đến trắng tay,

Yêu không đã khát, yêu còn thấy đói,

Yêu thêm-thuồng, yêu mong ngóng van nài,

Yêu đuổi theo dù cứ bị từ chối,

Cha vẫn yêu hoài, yêu đến đắm say"

(Tình Cha Tuyệt-Vời, tr. 47)

"Tin Yêu" đặc biệt lâng lâng như những lời kinh hồn-nhiên nhiên thốt lên từ trái tim âm-ý than hồng tình mến.

Đọc "Tin Yêu", hồn tôi như được ý thơ cuốn hút lòng trí lên cùng "Giê-su Vua Tình Yêu". Đọc to những lời chữ trong "Tin Yêu", tôi thấy phảng-phất đây đó những lời thánh-vịnh cầu-nguyện thiết tha. Tôi nhớ tới lời Thánh-nữ Têrêsa Hải-Đồng Giê-su: *"Đối với tôi, cầu-nguyện là một sự hướng lòng lên, một cái nhìn đơn sơ hướng về trời, đó là một tiếng kêu cảm ơn và yêu mến giữa con thử thách cũng như giữa lúc vui mừng."* (Thánh-nữ Têrêsa Hải-Đồng Giê-su, Ms. autob. C25r.)

(Toronto, lễ Chúa Giáng-Sinh 1995)

TIẾNG VIỆT TUYỆT-VỜI

■ *in lần thứ 2, một khảo-luận 8 chương, linh-hoạt và sâu sắc, lột hết mọi vẻ đẹp độc-đáo của tiếng Mẹ:*

1- Tiếng Việt hiện-đại; 2- giàu tứ; 3- giàu từ; 4- không ngừng sáng tạo; 5- duyên-dáng bóng-bẩy, dí-dỏm, du-dương; 6- âm và thanh trong tiếng Việt; 7- tiếng Việt và vận-mệnh quốc-gia; 8- Tiếng Việt với triết-lý âm dương và đạo sống thái-hoà;

■ *tăng-bổ các mục:* 1- thơ thất ngôn bát cú và lục bát liên-hoàn đọc xuôi đọc ngược. 2- I ngắn hay Y dài?

■ *Nhận-định về ấn-bản lần thứ nhất:*

* **Giáo-sư Lưu Trung-Khảo:** “Tôi có thể nói mà không sợ sai lầm rằng đây là một tác-phẩm nghiên-cứu công-phu với tinh-thần khoa-học của một người có một vốn trí-thức phong-phú đa dạng và nặng nợ với ngôn-ngữ Việt-Nam.. Hơn hai trăm trang sách chia làm bảy chương, đề-cập đến đủ mọi vấn-đề liên-hệ đến thứ tiếng hay nhất của nhân-loại. Tôi tin rằng cuốn sách sẽ được mọi người đón nhận nồng-nhiệt, nhất là các anh chị em thanh-niên sinh viên đang sống ở hải-ngoại.” (thư gửi tác-giả)

* **Học-giả Hán-Chương Vũ-đình-Trác:** “Khi đọc Tiếng Việt Tuyệt-Vời, ta thấy rằng tiếng Việt là một âm-thanh quen thuộc của mọi người Việt, nhưng ông đã lột được những tinh-tuý hấp-dẫn của tiếng Việt, để người mình tự xác-nhận được cốt cách hoa mỹ của mình, đặc-biệt để người ngoài thấy được những vẻ sáng đẹp của người mình”(Công-Giáo Việt-Nam Trong Truyền Thống Văn-Hoá Dân-Tộc, Chương VII, Các văn-hữu thời mới)

■ *Trích-đoạn Tiếng Việt Tuyệt-Vời*, xin đọc trong:

Google => doquangvinhvenguan & <http://tnttt.free.fr/>

[http://www.cadaotucngu.com/Phorum/post.asp?method=TopicQuote
&TOPIC_ID=542&FORUM_ID=86](http://www.cadaotucngu.com/Phorum/post.asp?method=TopicQuote&TOPIC_ID=542&FORUM_ID=86)

[http://www.tuoitrevnnnet.com.invisionzone.com/index.php?showtopic
=52726](http://www.tuoitrevnnnet.com.invisionzone.com/index.php?showtopic=52726)

**Về tác-phẩm Tiếng Việt Tuyệt Vời,
tác-giả ngữ-học Nguyễn Nguyên viết:**

Đọc qua quyển **Tiếng Việt Tuyệt Vời** người viết cảm thấy mình khám phá ra một cái gì mới lạ về chính tiếng mẹ đẻ, và thêm ngưỡng mộ khi đọc phần phụ trương, bài thơ thất ngôn bát cú đọc xuôi đọc ngược do ông sáng tác.....

Ấn-tượng mạnh mẽ nhất vẫn là cái lối làm thơ “đọc xuôi đọc ngược” của tác giả, không phải chỉ là thơ Đường luật như lần trước, mà còn đặc biệt thơ lục bát đọc xuôi đọc ngược liên hoàn, lần đầu tiên được đề xuất trên văn đàn Việt-Nam. Lối thơ đọc ngược đọc xuôi này do tác giả sáng tác từng xuất hiện trong tập thơ Về Nguồn do Đỗ Quang Vinh tự xuất bản (1999)...Cũng vẫn lối thơ đọc xuôi đọc ngược, sau này trong bài “Hồn Nước Trong Thơ Việt” đăng ở tạp chí Định Hướng Paris số 28 và 29 mùa đông 2001, tác giả lại đề xuất thêm một khám phá mới là thơ song thất lục bát đọc xuôi đọc ngược liên hoàn. Điều này đã làm tăng sức thuyết phục “Tiếng Việt” quả thật “Tuyệt Vời.”.....

Điểm sáng chói nhất của “Tiếng Việt Tuyệt Vời” ấn bản 2000, có lẽ là lối bố cục chặt chẽ của quyển sách. Với chủ yếu chứng minh tại sao tiếng Việt lại tuyệt vời, và tuyệt vời ở chỗ nào. Tự trung quyển sách có 8 chương, cộng với phần Kết Luận, Phụ Lục và Tài Liệu Trích Dẫn. Dẫn chứng gần như ở mỗi trang là những câu ca dao, thành ngữ, lối chơi chữ, nói lái, những thứ tiếng đôi, tiếng kép, . . . Luôn cả những câu nói châm biếm xuất hiện từ chốn dân gian. Kể cả những câu thường dùng ở Sài Gòn trong những năm cuối thập kỷ 1970.....

Nhìn chung, “**Tiếng Việt Tuyệt Vời**” của Gs Đỗ Quang Vinh là một quyển sách với lối hành văn giản dị trong sáng nhưng không kém phần uyên chuyển thanh tú. Những thí dụ viện dẫn trong bài tự chúng cũng là một nguồn tài liệu tham khảo hiếm có về ngữ ngôn tiếng Việt với những đặc tính tuyệt vời. Đối với một hai chương cần sử dụng ngữ học, có lẽ không như những quyển sách hoặc bài viết của những nhà ngữ học uyên bác, quyển sách lần đầu tiên đã trình bày vấn đề cho người đọc thuộc mọi giới có thể đọc và hiểu được dễ dàng. Tuyệt vời của “**Tiếng Việt Tuyệt Vời**” là ở chỗ đó..

<http://www.dunglac.net/nguyennguyen/TiengViet.htm>

***Tại sao Truyện Kiều của Nguyễn-Du được văn-học thế-giới ngưỡng mộ, trở thành một di-sản văn-hoá quốc-tế?
Xin mời đọc***

Bút Thuật Của Nguyễn-Du Trong Đoạn-Trường Tân-Thanh

Trong 360 trang sách trình-bày thi-tài trác-tuyệt của Nguyễn-Du, người viết chứng tỏ, ở Đoạn Trường Tân-Thanh:

- * Một áng văn-chương óng-chuốt với lời thơ chuẩn-xác, giản-dị, trong sáng, bóng-bẩy và du-dương.
- * Một nghệ-thuật siêu thần nhập-diệu trong cách tả người, tả cảnh, tả tình, tự sự, tự-thuật và đối-thoại.
- * Một kỹ-thuật công-phu vững chãi trong việc dàn dựng các tình tiết và cấu-trúc các nhân-vật.
- * Bút-thuật này làm phát-hiện tài thẩm âm của Nguyễn-Du qua tiếng đàn Kiều và tài hùng-biến của bị-cáo Hoạn-Thư trước chánh án Thuý Kiều, của Thuý Kiều qua cuộc đấu-lý thắng lợi, sôi nổi với Kim-Trọng trong buổi đoàn viên tái-hợp.
- * Bút-thuật này làm nổi bật tiếng *Tân-Thanh* của kiếp *Đoạn-Trường*, rao truyền sứ-điệp của Nguyễn-Du gióng lên tiếng chuông mới, tiếng nấc nghẹn-ngào của bạc-kiếp hồng-nhan: nói lên khát vọng giành lại nhân quyền và nữ-quyền, đòi tự-do, công-lý và công-bằng xã-hội, đề-xuất quan-niệm về tình yêu và hôn-nhân, quan-niệm về tự-do và định-mệnh, hô-hào tích-luỹ Thiện-Tâm làm giải-đáp cho vắn-nạn nhân-sinh trong mối tương-quan Trời, Đất, Người.

* Xin vào các trang mạng, đọc nhận-định của các độc-giá:

<http://ttntt.free.fr/archive/Kieu.DoQuangVinh.htm>

www.dunglac.org/index.php?m=module3&v=chapter&ib=59&ict=777

<http://ttntt.free.fr/> => tập san Định Hướng

http://www.dunglac.org/upload/article/f__1263835942.pdf

HÀNH TRANG LÊN ĐƯỜNG

Nhận định của Đức Cha Phaolô Nguyễn Văn Hoà:

“Qua HÀNH TRANG LÊN ĐƯỜNG, tác-giả Bênêdictô Đỗ Quang Vinh đã làm cho mọi người nhận ra trong nền văn hoá dân gian có sẵn những yếu tố dẫn người ta dễ dàng đến với Lời Chúa khi tác giả ra công tìm kiếm sưu tầm những câu ca dao, những tư tưởng cao đẹp trong kho tàng văn chương Việt Nam rồi cần mẫn xây lên tới đỉnh cao là những nhân đức Kitô giáo, đặc biệt trong thiên chức làm cha mẹ. ...Thiết nghĩ đây là cuốn sách bổ ích. Tôi vui mừng giới thiệu HÀNH TRANG LÊN ĐƯỜNG với độc giả, nhất là với giới trẻ cần có một hành trang tối thiểu để lên đường “Thấp Lửa Tin Yêu” như tác giả đã kỳ vọng.”

Nhận định của Linh Mục Đình Ngọc Thảo, O.P.,

Cựu chủ nhiệm tập san Chân Lý, Dòng Đa Minh VN hải ngoại:

“....Một đề tài, phải thú thật, rất khô khan, nhưng là cốt lõi của Kitô giáo nói chung và Công Giáo cách riêng. Tuy nhiên tác giả đã khai triển và trình bày rất rõ ràng, dễ hiểu, ngắn gọn....Những bài viết này không chỉ là những trích dẫn từ Kinh Thánh và Giáo Lý có tính cách nghiên cứu và giáo dục không mà thôi, nhưng còn là niềm xác tín và cảm nghiệm của chính tác giả.....”

Nhận định của Linh Mục Phêrô Maria Phạm-Hoàng-Bá,

Quản nhiệm Cộng Đoàn Đức Mẹ Lavang, Mississauga, Ontario, Canada:

“Cuốn sách gồm những chủ đề thiết yếu, thâm tóm vào những nhân đức cơ bản người tín hữu chúng ta cần phải có...Những đức tính này không những giúp ta đứng vững trong cuộc sống thường ngày, còn là những nhân đức Chúa Thánh Linh ban mà mỗi tín hữu cần trang bị trong cuộc hành trình tiến về quê thiên đàng. Chúa Giêsu là Vua Tình Yêu, là Chúa của Hiệp Nhất, thể-hiện nơi bí tích Thánh Thể. Những bài về Đạo Hiếu, về Hạnh Phúc Hôn Nhân, về Thiên Chức Làm Cha Mẹ thiết nghĩ hơn bao giờ hết vẫn là những đề tài đáng cho các bậc cha mẹ, vợ chồng và con cái suy gẫm, nhờ đó đạo lý đời sống gia đình được củng cố, phát triển phù hợp với luân lý Công Giáo và văn hoá dân tộc Việt. Ước mong mỗi gia đình đều có cuốn sách này, đọc tìm hiểu thêm Lời Chúa, giúp phân trau giới nhân đức hầu sống tốt đạo đẹp đời.....”

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - *Đỗ Quang-Vinh*

"Tập **"THÁNH VỊNH DIỄN CA"** của ông Biển-Đức Đỗ quang Vinh...về cơ bản, nội dung khá chính xác so với ý tưởng của tập Thánh Vịnh trong Kinh Thánh. Chủ ý của tác giả là "diễn ca" nên không đòi buộc phải hoàn toàn trung thực với nguyên bản. Nhưng ông có dụng ý rất hay là muốn ca ngợi Thiên-Chúa bằng tâm tình và nỗi trăn trối của người Việt Nam, qua việc dùng cung điệu thi ca dễ hiểu trong văn chương bình dân để diễn ca tập Thánh Vịnh....Nếu như năm xưa Chúa Giêsu đã đọc Thánh Vịnh, hát Thánh Vịnh, ngâm Thánh Vịnh bằng tiếng Do Thái, theo truyền thống và thi ca của dân tộc Do Thái, đến độ Thánh Augustino đã phải thốt lên: "Ngài là Vị Ca Sĩ kỳ tài, diễn đạt Thánh Vịnh một cách tuyệt hảo" (Iste Cantator psalmorum), thì ngày nay, nơi mỗi dân tộc, mỗi ngôn ngữ, những nỗ lực đem Thánh Vịnh vào hồn dân tộc mình như cách ông Biển Đức Đỗ quang Vinh đã làm, thật đáng khen ngợi.

Có thể dùng tập "THÁNH VỊNH DIỄN CA" này để cầu nguyện hay nguyện gắm rất tốt.

(Đức Cha Phaolo Nguyễn văn Hoà, Giám-mục Nha-trang)

"...Thánh Vịnh, lời kinh của Hội Thánh, nếu được viết thành thơ phổ biến cho người Việt đọc, cùng với Hội Thánh cầu nguyện hằng ngày bằng Thánh Vịnh thì tuyệt vời biết mấy.... ông Đỗ Quang Vinh đã "diễn ca 150 Thánh Vịnh" một cách tài tình thật tuyệt vời. Những lời thơ đọc lên tựa như những câu ca dao tự nhiên và dễ nắm lòng. Xin đan cử:

"Những ai ngay thẳng ở hiền,

Được Ngài cứu độ, ở bên chẳng rời.

Ngài là khiên mộc tuyệt vời,

Yên tâm con đã có Ngài chở che." (TV 7: 11)

"Nơi Ngài, con vẫn cậy trông,

Xin Ngài đáp lại, rủ lòng thương ban.

Xin tuôn ánh sáng toả lan

Cho con sáng mắt kéo con ngủ vui!" (TV 13: 4) .v.v...

....Vì vậy, nhịp theo nhu cầu đọc và học hỏi Kinh Thánh đang được Đức Thánh Cha,.... đặc biệt là các Đức Giám mục Việt Nam thiết tha kêu gọi, cổ vũ, tập **"THÁNH VỊNH DIỄN CA"** này là cuốn sách **"không thể thiếu"** trong gia đình người Công Giáo Việt Nam.

(Linh mục Phêrô Maria Phạm Hoàng Bá, Quản nhiệm Cộng Đoàn Đức Mẹ La Vang, Mississauga, Ontario, Canada)

“Hân-hoan giới thiệu với quý cụ ông bà và anh chị em, tôi nhận thấy **“Con Xin Làm Kiếp Phù Sa”** là cuốn sách rất bổ ích và cần thiết cho đời sống đạo đức, là những lời kinh tình yêu sâu xa tha thiết, là một phương tiện hữu hiệu để cầu nguyện và suy gẫm giúp ta dễ dàng hướng lòng lên với Chúa, đưa ta đến với Mẹ Người.”

*(Đức Cha Vinh-Son Nguyễn Mạnh-Hiếu,
Giám Mục Phụ Tá Tổng Giáo-Phận Toronto Canada)*

“**Con xin làm kiếp phù sa**”, Biển Đức Đỗ Quang Vinh đã không ngồi ca tụng một mình tình yêu và những ân huệ của Chúa đã ban cho ông, ông xin và ông muốn ông trở thành phù sa để làm phong phú những mảnh vườn thừa ruộng mà Chúa gởi ông đến, ông xin và ông muốn hiến những gì ông có làm phù sa cho cây lúa hạt com nuôi sống dân Chúa. Phù sa cuốn mình theo dòng nước, phù sa rời bỏ chốn yên thân, phù sa bồi đắp nơi thiếu thốn, phù sa bạc màu cho đất xanh tươi....Giữa một khuynh hướng xã hội thờ ơ với Tin Mừng, thờ ơ với Hội Thánh, thờ ơ với Giáo lý, thờ ơ với văn hóa đạo, ông Biển Đức Đỗ Quang-Vinh đã miệt mài đi tìm cách chuyển Tin Mừng đến mọi người, càng nhiều người càng tốt,.....Kính chúc “kiếp phù sa” Biển Đức Đỗ Quang-Vinh triển nở thành công ước vọng ơn gọi của mình, là phù sa dâng hiến cho đời.”

(Lm. Vinh Sơn Phạm Trung Thành, Giám Tỉnh DCCT Việt-Nam)

“...Tôi thấy **Thánh Vịnh Diễm Ca** và thơ kinh **Con Xin Làm Kiếp Phù-Sa** là sách cần thiết cho mỗi gia đình Công-Giáo. Trong cuộc sống tất bật, thường ta dễ để tâm trí ngủ quên trong những ưu tư. Nếu mỗi ngày dành ít phút mà quên “gánh lo” đi, tìm đọc một bài thánh vịnh, một bài thơ kinh hướng lòng trí về Cha luôn yêu thương quan phòng đời sống, hướng về Đức Mẹ Maria luôn trông nom săn sóc ủi an, Thiên Chúa luôn đồng hành với ta từng phút giây mọi ngày trong cuộc sống, dù đời gian nan, chông gai, sóng gió biển đời nổi dậy,...”

*(Linh-mục Phêrô Maria Phạm Hoàng Bá, Quản Xứ Giáo Xứ
Đức Mẹ La Vang, Mississauga, Ontario, Canada)*

Sách Diễm Ca & Huân Ca - Đỗ Quang-Vinh

.....Diễm ca những câu châm ngôn rời rạc thành một bài liên vận cho mỗi chương sách, thiển nghĩ không có ơn Chúa soi sáng phù trợ, thật khó mà làm nổi. Tác-giả lại còn thêm phụ-trương “Suy niệm Kinh Lạy Cha” viết theo thể thơ xuôi, dễ cho người đọc tiếp-cận được tâm-tinh chiêm-niệm sâu-sắc và phong-phú nơi tác-giả. Kinh Lạy Cha là lời chính Chúa Giêsu dạy đề cầu nguyện, tóm gọn tất cả tinh-tuý của đạo Chúa. Bài suy niệm này nói lên được hết những điều cần-thiết trong phụng-vụ Lời Chúa, thiết-nghĩ rất hữu-ích để suy gẫm, và cầu-nguyện.

Cuốn “Châm-Ngôn và Khôn-Ngoan Diễm Ca” này quả thực bổ ích, rất cần cho đời sống tu đức, tôi ước mong cuốn sách sẽ có mặt trong tủ sách của mỗi gia-đình Công-Giáo để giúp cho việc học hỏi kinh thánh thêm phần hữu-hiệu, hầu đưa chúng ta đến với Thiên-Chúa một ngày một hơn.

Giám Mục Vinh-Sơn Nguyễn Mạnh-Hiếu

Giám Mục Phụ-Tá Tổng Giáo Phận Toronto, Canada

“Cuốn sách dày hơn 200 trang tập hợp hơn 5.000 câu thơ Lục bát, một thể thơ rất đậm đà hồn Việt...diễn tả lại hai tập Kinh Thánh thuộc Cựu Ước đó là Châm Ngôn và Khôn Ngoan, chắc chắn ông đã phải nghiền ngẫm, suy tư, cầu nguyện để thấm đậm trong chính lòng mình, từ đó mới dâng trào cảm xúc diễn đạt vần thơ...Giữa những tao loạn của xã hội Âu cũng như Á, hiện đại hoặc chậm tiến, mọi giá trị bị đảo ngược, rối tung, con người sống mất chuẩn mực luân lý cũng như đạo đức. Những ai thao thức với con người, thao thức với sự bình an và trật tự của xã hội, của nhân loại, đều mong mỏi và khát khao tìm kiếm chuẩn mực sống. Ông đã chọn sách Châm Ngôn và Khôn Ngoan của Kinh Thánh để suy ngẫm, ông thật khôn ngoan vì chính, và chỉ có sự khôn ngoan của Thiên Chúa, mới là chuẩn mực đúng đắn cho nhân loại xây dựng cuộc sống hạnh phúc...”

Xin mời quý vị độc giả, những ai tha thiết muốn tìm kiếm sự khôn ngoan đích thực, lòng tự trọng trong cuộc sống, tỉnh cần mẫn trong công việc, tâm tình yêu nước thiết tha, chúng ta cùng nhau vào tập với tác phẩm “Châm Ngôn và Khôn Ngoan Diễm Ca” của tác giả Biển Đức Đỗ Quang Vinh.”

Lm. Vinh Sơn Phạm Trung Thành, dcct

Giám Tỉnh Dòng Chúa Cứu Thế Việt-Nam

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

Tác-giả Đỗ Quang-Vinh

<http://doquangvinhvnguồn.com/>

- * sinh năm 1933 tại làng Phú-Lương, huyện Thanh-Liêm, tỉnh Hà-Nam.
- * cựu chủng-sinh Trảng Tập Hà-Nội & Trảng La-tinh Hoàng-Nguyên, Hà-Đông, (1944-1950).
- * cựu giáo-sư trung-học (1954-1998)
- * cựu chuyên viên ngân hàng.

1-Trình-Độ Văn-Hoá:

- * Tú-tài toàn phần (Hà-Nội, 1954)
- * Cử-nhân Luật-Khoa (Saigon, 1968),
- * Cao-Học ban Tiến-sĩ Kinh-Tế-Học (Đại-Học Luật-Khoa Sài-gòn, 1971).
- * Cử-nhân Giáo-Dục Đại-Học Toronto, Canada, xuất thân giáo-sư trung-học tại trường này (B.Ed & Ontario Teacher's Certificate, 1992)

2- Hoạt-động Văn-Hoá

- * Từ 1953, trợ bút cho các tạp-chí Công-Giáo tại VN và hải-ngoại: Trái Tim Đức Mẹ, Đạo Binh Đức Mẹ, Người Mới (VN), Tông-Đồ Fatima (Bỉ), Chân-Lý (Canada).
- * Từ 1990, trợ bút cho các tạp-chí văn-hoá và tôn-giáo hải-ngoại: Định Hướng, Liên-Lạc Nhân-Văn (Paris), Vietnamologica (Canada), Dòng Việt (California), Khoa-Học và Đời Sống (khoa-hoc.net) & các trang mạng: Đạo Binh Đức Mẹ, Dòng Đồng Công, Liên Giáo-Sĩ Tu-Sĩ Canada, Công-Giáo VN
- * Từ 1954, dạy học tại các trường Trung-Học công-lập và tư-thực: Nguyễn-Trung-Trực, Sông Kiên (Rạch-Giá), Petrus Trương-Vĩnh-Kỷ, Hưng-Đạo, Nguyễn Khuyến, La-San Đức-Minh, Đạt- Đức (Saigon).
- * Từ 1990-98, dạy Việt-ngữ tại Language International Toronto; tu thư và dạy Việt-ngữ tại Toronto Board of Education, MSSB, Canada.
- * phụ-trách lớp Taichi ngoại khoá tại trường trung học École Étienne Brûlé (Toronto, Canada, 1992)

3- Tác-Phẩm Văn-Học :

- * Tài-liệu Giảng Dạy Tiếng Việt (cuốn I, 1992 & cuốn II, 1993, Toronto Board of Education).
- * Văn-Tuyển Vườn Hồng (cuốn I, II, III, IV, Toronto, 1994, 95, 96, 97).
- * Tiếng Việt Tuyệt-Vời (Toronto, 1994 & 2000).

Sách Diễm Ca & Huấn Ca - Đỗ Quang-Vinh

- * Ca-Dao Đỗ Vui Học Tiếng Việt (Toronto, 1996).
- * Học Đọc Tiếng Việt (Toronto, 1999).
- * Về Nguồn [thơ], (Toronto, 1999).
- * Bút-Thuật của Nguyễn-Du Trong Đoạn-Trường Tân-Thanh (Toronto, 2003).
- * Lục Bát Đỗ Vui Học Tiếng Việt (Toronto, 2005).

4- Tác-Phẩm Tôn-Giáo:

- * Thơ Kinh "Tin Yêu" (Toronto, 1995).
- * Hành-Trang Lên Đường (sách tu-đức: gồm các chủ-đề thần-học tín-lý và luân-lý gia-đình nhìn trong bối-cảnh văn-hoá dân-tộc (Toronto, 2004).
- * Thánh-Vịnh Diễm-Ca (nxb Tôn Giáo, 2010).
- * Con Xin Làm Kiếp Phù-Sa (thơ kinh toàn tập, nxb Tôn Giáo, 2011).
- * Châm Ngôn & Khôn Ngoan Diễm Ca (nxb Tôn Giáo, 2012).
- * Diễm thơ sách Diễm Ca & Huấn Ca (nxb Tôn Giáo, 2014)

5- Tác phẩm song ngữ:

- * Tập Thái Cực Dưỡng Sinh – Let's Practice Nutri-Living Taichi Exercises (Toronto, 2013)

6- Những bài viết khác:

- * google=>doquangvinhvenguan & => biển đức đỗ quang vinh
- * www.petruskylhp.org/ * <http://tntt.free.fr/> => tập san Định Hướng
- * www.hmongstudies.org/VSBibHistoryCulture.html
- Do, Q.V. 1996. Petrus Truong Vinh Ky 1837-1898, a great cultural name, the first erudite philologist of the Vietnamese literature of Quoc Ng. Vietnamologica, volume 2.
- * Cao Niên Bách Hạc: Trang thơ văn
- * Đại Học Nhân Quyền Việt Nam:
  - <http://vietluan.org/index.php?mod=article&cat=doquangvinh>
  - <http://vietluan.org/index.php?mod=article&cat=lienlacnhanvan&article=2392>
  - http://vietluan.org/index.php?mod=article&cat=gdnc&article=3026&page_order=1&act=print
  - <http://vietluan.org/index.php?mod=article&cat=tnonglamngu&article=3339>

“..Chị Thánh Têrêxa Hải Đồng, qua lời tự-thuật, đã xác nhận rằng: chính Diễm Ca là nguồn cảm hứng thật sâu đậm tới tâm hồn chị: “Nếu tôi có đủ thời giờ, tôi muốn bình luận sách Diễm Ca; trong sách này, tôi khám phá ra những thứ rất sâu rộng về sự kết hợp giữa linh hồn với Đấng Chí Thánh.” ...Còn về sách Huấn Ca, thì khỏi nói, sau Thánh Vịnh, sách Huấn Ca cũng được dùng rất nhiều trong phụng-vụ, vì tràn đầy những lời giáo huấn giúp ích cho đời sống thiêng liêng như chính Thánh Augustinô đã chứng nghiệm. Các sách này đều được diễn dịch theo văn xuôi nên không dễ gì gọi được cảm hứng cho người đọc, nhất là với sách Diễm Ca, một bản tình ca huyền nhiệm đầy chất thơ trữ tình. Nay ông Biển-Đức Đỗ Quang-Vinh lại tiếp tục diễn thơ hai sách “Diễm Ca” và “Huấn Ca”. Đây là điều đáng khích lệ, vì với cách diễn đạt tài tình theo văn vần, cuốn sách dễ cho người đọc tiếp cận với Thánh Kinh và như vậy rất hữu ích cho đời sống đạo đức, biết kết hợp mật thiết với Chúa và biết cách xử thế, thăng tiến đời sống bản thân, trong gia đình và ngoài xã-hội.”

Giám Mục Vinh-Son Nguyễn Mạnh-Hiếu

Giám Mục Phụ-Tá Tổng Giáo Phận Toronto, Canada

...Thiên Chúa si mê con người như tình cảm của chàng trai dành cho cô gái, người con gái say đắm chàng trai như môi tình con người có thể có được để đáp trả lại tình yêu vô biên của Ngài. Một môi tình tuyệt vời, chìm đắm trong nhau, kết hiệp nên một, bền vững thủy chung.... Diễm Ca, cuốn sách nói về TÌNH YÊU, diễn tả, ca tụng TÌNH YÊU, nói tiếng nói của con người. Ông Biển Đức Đỗ Quang Vinh lại diễn đạt qua những vần thơ như muốn chuyển tải cho thật nhiều những ý nhị của yêu thương với mong muốn ánh sáng Lời Chúa thêm rực rỡ, sức mạnh Lời Chúa thêm hiệu nghiệm cho việc chữa trị những thương tật tâm linh của nhân loại, thương tật hiện hữu và di truyền cho con cái loài người từ khi Nguyên tổ phá vỡ tương quan TÌNH YÊU giữa Thiên Chúa và loài người. ...Đây quả là một việc làm phi thường. Rất trân trọng ân cần giới thiệu đến mọi người gần xa.

Lm. Vinh Sơn Phạm Trung Thành, dcct